

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଭା ୧୦୮

ତା ୧୧ ରବି ମାସେ ଅଷ୍ଟମ ସପ୍ତ ୧୮୭୧ ମସିହା । ମୁ । ଉତ୍କଳ ଚ ୧୭ ନ ସପ୍ତ ୧୮୭୭ ସାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ ୫୫୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୫୨୯
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ୫୧୫୮

ପ୍ର ୫୫ ଖ୍ୟା

ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନନ୍ଦପୁର ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ପୃଥୁର ବସୟର ବୃତ୍ତନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦାଗଜ ଚଳଣା ପ୍ରକୃତ ରାଜ୍ୟର ବୋର୍ଡ ମଞ୍ଜୁର କରିଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏ ବସୟରେ ବାଲେଶ୍ଵରର କଲେକ୍ଟର ଅବେଦନ କରିଥିବାରୁ ବୋର୍ଡଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ବାଲେଶ୍ଵରର ପ୍ରତି କୋଇଅଛି । ଏଥକୁ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ସେ ଆଜ୍ଞା ଅନ୍ୟ ଜଳମାନଙ୍କରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ କରିବା ବାରଣ ବୋର୍ଡଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଅଛନ୍ତି । ବାଲେଶ୍ଵରର କଲେକ୍ଟରଙ୍କର ଅବେଦନ ପଠାଇବା ଦେଲେ ଏହା କରିବାର ଭାବୁ ଉଚିତ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏ ଭୁଲରେ କିଛି ଅନିଷ୍ଟ ଘଟି ନାହିଁ ତାଙ୍କର ପୂର୍ବ ଆଜ୍ଞାମତେ ଏଠାରେ ଦାଗଜ ଚଳଣା ପ୍ରକୃତ ଅଛି । ଉଭୟା ବରୁ କଟକ ଓ ପୁରୀର ବୋର୍ଡ ଉପସ୍ଥାପନ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

ପାଲିମେଣ୍ଟ ସଭାରେ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରଣୀ ଭୃତ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା ଚଳଣମାସ ତା ୧୫ ରଖିଲେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ବରଣଥିଲେ ତହିଁରେ ଭାରତବର୍ଷ ସଂଜାନ୍ତରେ କହୁଲେ କି ଅମିର ଯୁକ୍ତ ବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗି ହେବାରୁ ବାବୁଲକ୍ଷ୍ମୀ ମେଣ୍ଟ ହୋଇ ତାଙ୍କ ଅମ୍ଭ ମଧ୍ୟରେ ସେନାସାର୍ଥୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ଓ ସେ ପାଲି ଓ ଉପସଦ୍ଧା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପ୍ରକୃତ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅମ୍ଭର ଭାରତବର୍ଷୀୟ ବ୍ୟବସାୟ ସୀମା ଦୂରୀଭୂତ ହୋଇଅଛି । ଅମ୍ଭ

ସେନାପତିମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ଓ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କର ସାହସ ଓ ସହସ୍ପୃତ୍ତା ହେତୁ ସେମାନେ ସୁଦେଶ ଓ ସାଲିମେଣ୍ଟ ସଭାରୁ ଧନ୍ୟବାଦ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ । ଭାରତବର୍ଷର ଅନେକ ଦେଶୀୟ ଗଜାମାନଙ୍କୁ ଅମ୍ଭେ ବିଶେଷରୂପେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ ଏବଂ ଭାରତବର୍ଷୀୟ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ସହାୟତା ଓ ଅନୁପ୍ରାଣ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ନେହ ଓ ସହଜ୍ଞା ଅମ୍ଭେ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛୁ । ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଶ୍ରୀମତୀର ଏପରି ସମସ୍ତ ବଚନ ପ୍ରୀତିକର ଓ ଅନନ୍ଦଜନକ ଅଟଇ ।

କିଲଭରେ ବାବୁ ଲାଲମୋହନ ଘୋଷ ଗଜ ମାସ ତା ୨୫ ରଖିଲେ ଏବଂ ସଭାରେ ଚମତ୍କାର ବକ୍ତୃତା କରିଥିଲେ । ଇଂରେଜମାନେ ତାହା ଶୁଣି ଚମତ୍କୃତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଭାଷା ଓ ଉଚ୍ଚାରଣ ଏପରି ସ୍ଵରୁ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଏ ଦେଶୀୟ ଲୋକ କହିବା ସରି ଆମେ ତଥା ନ ପଢିଲ । ପାୟୋନିୟର ସହିବାର ପସପ୍ରେରକ ପ୍ରାୟ ଦାହାରକୁ ପ୍ରମଂସା କରିବୁ ନାହିଁ ସେ ସ୍ଵା ଲାଲମୋହନ ବାବୁଙ୍କର ପ୍ରମଂସା କରି ଲେଖିବୁ ଯେ ଇଂରେଜଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ବୃତ୍ତ୍ୟ ସୁବକ୍ତା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଛି । କିଲଭରେ ଥିବା ଜଣେ ବଜାଦେଖାୟ ବ୍ୟକ୍ତି ହିନ୍ଦୁସ୍ତ୍ରୀ ଅଟଇ, ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଲାଲମୋହନ ବାବୁଙ୍କର ବକ୍ତୃତା ଯୋଗେ ଦେଶୀୟ ଲୋକ ତହିଁର ଉଚ୍ଚ କର୍ମରେ ଉତ୍ସୁକ ହେବା ବସୟର ନିୟମାବଳୀ ଶୀଘ୍ର

ପ୍ରକାଶ ହେଲା । ଅମ୍ଭେମାନେ ଅତି ଅନନ୍ଦଜ ହୋଇ ଲାଲମୋହନ ବାବୁଙ୍କର ଅର୍ପଣ ପ୍ରମଂସା କରୁଅଛୁ ତାଙ୍କ ଯୋଗେ ଏଦେଶର ବିଶେଷ ଉପକାରର ଦୃଢ଼ ଅଶା ହେଉଅଛି ।

କୃଷ୍ୟାପାର ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଓଲଟିଆ ସେଗ ନିବାରଣ ନିମିତ୍ତ ସ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଜିଉଟ ନଗରରୁମଣ ଓ ୨୫ ପ୍ରହର ହରିକାର୍ତ୍ତନ ସଂଜାନ୍ତରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଯାହା ଏଥିପୂର୍ବେ ଲେଖିଥିଲୁଁ ତହିଁର ପ୍ରତିବାଦରେ ଶ୍ରୀବ ପ୍ରେରଣପସ ଉତ୍କଳଦର୍ପଣରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଅମ୍ଭେମାନେ ସମୟ ଓ ସ୍ଥାନାଭାବରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ଉଲ୍ଲେଖ କରି ନ ଥିଲୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତହିଁର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଅଛୁ । ଓଲଟିଆ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ କାଳଗୀ କାଣ୍ଡ, ସୁଜାତୀନ ଇତ୍ୟାଦି ସର୍ବସରେ ଉତ୍ତା ଅଧିକରେ ହୋଇଥାଏ । ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଉପସ୍ଥାପନ ବାର୍ଯ୍ୟମାନ ଅତି ଅତମ୍ଭର ଓ ଅନେକ ବ୍ୟୟରେ ହୋଇଥିଲା ଓ ସେହି ସମୟରେ ସମ୍ପାଦକ ବାହା ଲେଖିଥିଲେ ଯେ ସେଠାରେ କୃଷ ବା ଉତ୍ତମ ଜଳ ନ ଥିବାରୁ ଓଲଟିଆ ଏପରି ପ୍ରବଳ ହୋଇଅଛି ଯାହା ଏ ଅଭାବମୋଚନ ପକ୍ଷରେ ବାହାର ମନୋଯୋଗ ନାହିଁ । ଏହେତୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଲେଖିଥିଲୁଁ କି ବାଲେଶ୍ଵର ବାସିମାନେ ଓଲଟିଆର ପ୍ରବଳ ପ୍ରସାରରେ

ମନୋମୋହୀନ ହୋଇ ଅନର୍ଥକ ଅତମ୍ଭରେ
 ଗଢ଼ାଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥକୁ ପସ୍ତେ-
 ରକ ଶ୍ରୀ—ଅତମ୍ଭ କଥାକୁ ଦୋଷଯୁକ୍ତ ଜାଣି
 ଭାଷା ଶୁଣି ଦେଇ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅମ୍ଭେ-
 ମାନେ କେବଳ ଅନର୍ଥକ ମଣିଥିବାର ଲେଖି
 ଅଛନ୍ତି । ହେଉ, ତାଙ୍କର କଥା ହେଲେ ଉକ୍ତ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତାରେ ଦେଶମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଠାରେ
 ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ଗଢ଼ା ନରଢ଼ାଣୀ ଓଲଟିଠାରେ
 ମୁରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ଦର୍ପଣ ଓ ବାହୁବା ଉତ୍-
 ଫୁରୁ ପ୍ରକାଶ । ତେବେ ଅନର୍ଥକ ବୋଲିଲେ
 କି ଦୋଷ ? ବାଲେଶ୍ଵର ଶ୍ରୀ—ସାଇବୋସେଥି
 ଅର୍ଥକୁ ମାନସ ଉପାୟକୁ ସକଳପ୍ରକାର ଚିକିତ୍ସା
 ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଉନ୍ନତ ମଣିଅଛନ୍ତି । ମନର
 ଦମ୍ଭିତାରେ ସେଗର ଉପଗମ ହୁଏ ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ
 ସକଳସ୍ତଳେ ବିଦା ଓଷଧରେ ଆଶ୍ଵେଶ୍ୟ ହେବ
 କି ? ପୁଣି ଉତ୍ତର ସେଗରେ ମନର ଦମ୍ଭିତା
 ଅଦୌ ନ ଥାଏ ସେପ୍ରକାରେ କି ହେବ ? ତ୍ରମ-
 ରେ ବିଷ ଖାଇଲେ କି ଭାଷା ଘାରିଲ ନାହିଁ ?

ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ ଲେଖାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ
 ସେ କୁସଂସ୍କାରକୁ ଜାଗରୁର ରଖିବାକୁ ଚାହୁଁନ୍ତି
 ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତହିଁର ବିଶ୍ଵକୁ ଫଳ ଦେ-
 ଶାଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଫଳଭାଗ ଅତି ସନ୍ଦେହଯୁକ୍ତ
 ଅନୁଷ୍ଠାନଗ ନିଶ୍ଚୟ । କୁସଂସ୍କାର ନାନାଦି
 ତ୍ରମର ମୂଳ ଓ ଉନ୍ନତମାର୍ଗର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରକୃ-
 ଣକ । କୁସଂସ୍କାର ହେତୁ ଲୋକେ ଗୁଣ ଓ ଠକ
 ବାବାଜିଙ୍କର ଅସମ୍ଭବ କଥା ଓ ମତ୍ତମାରେ
 ବିଶ୍ଵାସ କର ନାନାଦି ମତେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହୁଅନ୍ତି ।
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦେଖିବାରେ କେତେ ଗୋଟି
 ଚିକିତ୍ସା ନ କର କେବଳ ଦୈଗ ଓ ହୁକୁମ
 ଉପରେ ଚର୍ଚ୍ଚାର କର ଗୋଟିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟଅଛନ୍ତି
 ବା ଜୀବନ ହସ୍ତାନ୍ତଅଛନ୍ତି । ଅଧିକ ଧନପ୍ରାଣର
 କ୍ଷତିକାରକ କୁସଂସ୍କାରକୁ ଚିତ୍ତେସ୍ତର କରବାର
 ଉଚିତ ଓ ଭାଷା ଜାଗରୁର ରଖିବାର ବିଷୟ
 ନୁହେ । ବାଲେଶ୍ଵରର ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ଅତମ୍ଭର
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେ କେବଳ କୁସଂସ୍କାରର ଉତ୍ସାହ
 ଥିଲ ଏମନ୍ତ ନୁହେ ଯଦ୍ଵରେ ଓଲଟିଠା ବୁଦ୍ଧି
 ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଭାଷା ଅର୍ଥାତ୍ ଅସମୟେ
 ଓ ଅପଥ୍ୟ ଲୋକନ ଓ ଗୃହଜୀବରଣ କଲକ୍ଷଣ
 ହୋଇଥିଲ । ତହିଁ ଉତ୍ତାରେ ଓଲଟିଠା ପ୍ରକଳ
 ଥିବାରୁ ଏ ଅନୁପମସବୁକୁ ତହିଁର କାରଣ
 ମଣିଲେ ଦୋଷ ପତ୍ର ନ ପାରେ ।

ନଗର ଖାତ୍ଵ ସଂଗ୍ରହର କଷ୍ଟ ।
 ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ହାଣ୍ଡଲିଘାହେବମେଜ୍ଞଙ୍କୁ ଓ ମୁଖି-
 ସିପଲ ସକ୍ଷପତକ ପ୍ରାର୍ଥନାନୁସାରେ ଅମ୍ଭେମାନେ
 ଏ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖିବାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଅଛୁ ।
 ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଲେଖକ ଏ ନଗରରେ
 ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଖାତ୍ଵର ମୋଟ ବାର୍ଷିକ
 ଜମା ଟ ୧୫୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ଅଟଇ, ଏହା ସଂଗ୍ରହ
 ନରବା ନିମନ୍ତେ ଜଣେ ଖାତ୍ଵ ଦାବିଗା,
 ପୁରୁଜଣ ମୋହରର ଓ ତ୍ରୁଅଜଣ ଚପରାସୀ
 ନିୟୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଖାତ୍ଵ ଓଷ୍ଠଲ ହେବାର
 ବଡ଼ କଷ୍ଟ ଓ ସଂଘା ଅନେକମାସର ବାଜା
 ପଡ଼ିଅଛି । ଅଳ୍ପ ଓଷ୍ଠଲ ହେତୁ ତ୍ରୁସଲ
 ଅମଲକର ବେତନ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ।
 ସେମାନେ ଗୁଡ଼ାର କରନ୍ତି ଯେ ବାଲ
 ନେଇ ଗଲେ ଖାତ୍ଵବାୟୀମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ
 ଘଟିଏ ପହଞ୍ଚେ ବସାଇ ଖାତ୍ଵ ନ ଦେଇ
 ଫେରାଇ ଦିଅନ୍ତି ଓ ଅନେକସ୍ତଳେ ଖାତ୍ଵ
 ନିମନ୍ତେ ସେମାନେ ଅନେକଥର ଦଉଡ଼ନ୍ତି ।
 ଏଣୁକରି ଅନର୍ଥକ କଷ୍ଟ ଓ ବିଳମ୍ବ ହୁଅଇ ।
 ଏହା ଯେ କେବଳ ଦୁଃଖିଲୋକଙ୍କଠାରେ ଘଟଇ
 ଏମନ୍ତ ନୁହେ ଉତ୍ର ଓ ଧନମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି
 ପ୍ରକାରରେ ପିଅଦାକୁ ଦଉଡ଼ାନ୍ତି । ତ୍ରୁସଲଅମଲ
 କହନ୍ତି ଦୁଃଖିକ ଅପେକ୍ଷା ଉତ୍ର ଓ ଚଳବାଲ-
 ମାନେ ଅଧିକ ବିଳମ୍ବ ଓ ବଡ଼ ବିରକ୍ତ କରନ୍ତି ।
 ସେମାନେ ଯେ ଏ କୋଟିଲ ଖାତ୍ଵ ଦେବାକୁ
 ଅପାରାଗ ଏମନ୍ତ ନୁହେ କେବଳ ଅନିଚ୍ଛା ଓ
 କୁଣ୍ଠିତା ତହିଁର କାରଣ ଅଟେ । ସାହେବ
 ପ୍ରଶଂସିତ ରିଭିସା କରନ୍ତି ଯେ ଏଣିକି ଉତ୍ର-
 ଲୋକମାନେ ବାଲ ପ୍ରାପ୍ତ ମାତ୍ରକେ ଦେୟ ଖାତ୍ଵ
 ଦେଇ ତ୍ରୁସଲ ଅମଲକୁ ଥରକୁ ଚଳିଥର
 ନ ଦଉଡ଼ାଇବେ ଓ ସେମାନଙ୍କର ସମୟ ନଷ୍ଟ
 ନ ହରାଇବେ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ସାହେବଙ୍କ
 ଲେଖା ଯଥାର୍ଥ ଅଟଇ ଓ ଖାତ୍ଵଅମଲଙ୍କଠାରୁ
 ମଧ୍ୟ ଅମ୍ଭେମାନେ ଏହି ଗୁହାର ସଂଘା ଶୁଣୁ ।
 ଖାତ୍ଵ ଦେବାକୁ ବେହୁ ସୁଖ ମଣନ୍ତି ନାହିଁ ସତ୍ୟ
 ତହିଁରେ ପୁଣି ଖାତ୍ଵ ଉପରେ ଖାତ୍ଵ ଅର୍ଥାତ୍
 ଲାଭସେବ୍ଵ ଖାତ୍ଵ । ସାହେବ ବୋଲନ୍ତି ଜମା
 କୋଟିଲ ଅଟେ ମାତ୍ର ସକଳସ୍ତଳେ କୋଟିଲ
 ଥିବାର ଅମ୍ଭେମାନେ କହୁ ନ ପାରୁଁ କୌ
 ସ୍ତଳେ ଅତି ବଡ଼ା ହୋଇଅଛି । ସେ ଯାହା
 ହେଉ ଯେତେବେଳେ ଖାତ୍ଵ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ-
 ଅଛି ଭାଷା କୌଣସିରୂପେ ଦେବାକୁ ହେବ ନ

ଦେଲେ ଅଭୀନାନୁସାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୋବ ଓ
 ନିରାମ ହେବ । ଏ ସ୍ତଳେ ଏତେ ଖାଲିବାରେ
 କି ଫଳ । ବିଭିନ୍ନ ଘୋଡ଼ ହେଲେ କି ଯମ
 ଉତ୍ତର । ଦୁଃଖିଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ଅପଣା ପେଟ
 ସୋଷିବା ବିଠିନ ଖାତ୍ଵ ଭାଙ୍ଗି ବଳଇ ଓ
 ସହକରେ ସେମାନେ ଦେଇ ନ ପାରନ୍ତି ।
 ସେମାନଙ୍କ ଖାଲିଲ ଭାଦୁଗ ଦୁଃଖୀୟ ନୁହଇ ।
 ମାତ୍ର ଉତ୍ର ଓ ବଡ଼ଲୋକମାନେ ଯେ ଖାତ୍ଵ
 ଦେବାରେ ଅଧିକ ବିଳମ୍ବ କରନ୍ତି ଓ ଚପରାସିକୁ
 ଅନେକଥର ଦଉଡ଼ାନ୍ତି ଏହା ନିନ୍ଦନୀୟ ଓ
 ଲଜାର ବିଷୟ । ଦୁଃଖିଲୋକଙ୍କ ଚପରାସିମାନେ
 ଧନକାର ଚମକାର କୌଣସିରୂପେ ଖାତ୍ଵ
 ଓଷ୍ଠଲ କର ନିଅନ୍ତି ବଡ଼ଲୋକଙ୍କଠାରେ ଏହା
 ଚଳଇ ନାହିଁ ସୁତରାଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନେକଥର
 ଦଉଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼େ । ଏଥିରେକି ବଡ଼ଲୋକ-
 କର ବିକ୍ତି ଲାଭ ହୁଏ ? ଲାଭିତ ନାହିଁ ବରଂ
 ଶାଳ । ବାଲରେ ଟଙ୍କା ନ ଦେଲେ ଓଦାରଖି
 ତାହା ହୁଏ ତହିଁର ଖର୍ଚ୍ଚା ପୁରୁଅଣା ପଡ଼େ ଓ
 ନୋବ ହେଲେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚା । କଉଡ଼ିର ହାତ
 ଅଧିକ ହେଲେକି ତ୍ରୁସଲେ ମହତର
 ହାଲିଅଛି । ମହତ ଅପେକ୍ଷା କଉଡ଼ି ଅଧିକ
 ନୁହେ । ଖାତ୍ଵ ଦାବିଗାଙ୍କଠାରୁ ଅମ୍ଭେମାନେ
 ଶୁଣିଅଛୁ ଜଣେ ଉତ୍ର ଧନଲୋକ କୋଟି
 ନିଲମର ଉଦ୍ୟମ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ
 ଥରେ ଖାତ୍ଵ ଦେଲେ ନାହିଁ ଏହା କି
 ଅମହତର କଥା ନୁହେ ?

କେବଳ ଖାତ୍ଵ ଦେବାରେ ବିଳମ୍ବ-
 କରବା ଦୁଷ୍ଟିରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଯେ ସେମାନ-
 କପ୍ରତ ଏରୂପ ବାଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରୁ-
 ଅଛୁ ଏମନ୍ତ ନୁହେ ସକଳପ୍ରକାର ଦେଶ
 ପରମୋଧରେ ସେମାନଙ୍କର ଏହି ଘାତ ଓ
 ଭାଷା ଅତି ନିନ୍ଦନୀୟ । ଏ ଦେଶୀୟ ଅଧିକାଂଶ
 ଲୋକଙ୍କର ଖାଲିଲ ଗୋଟିଏ କୁରୁତ ଅଟେ,
 ଏ ବିଷୟରେ ଅନେକ ବୋଲିବାର ଅଛି ।
 ପ୍ରବନ୍ଧ ଘର୍ବ ହେବା ଦୁଷ୍ଟିରେ ସେ କଥା ବାନ୍-
 ନ୍ତରୁ ସିନ୍ଧୁ ।

ଘାଟଭୋଜା ମକଦ୍ଦମା ।
 ଏ ମକଦ୍ଦମାରେ ଅପାମିମାନେ ଦଣ୍ଡ ପାଇ
 ଥିବାର ସମ୍ଭାବ ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଦେଇଥିଲୁ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ତହିଁର ସବିଶେଷ ଦୁରାନ୍ତ ଓ ଜିଏଫ୍
 ମେଜ୍ଞର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ହାଣ୍ଡଲିଘାହେବଙ୍କର ନଗର
 ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ । ଅପାମିକ ଉପ-

ରେ କେବଳ ୫୮୦ କା ଅର୍ଥସମ୍ପତ୍ତି ହୋଇ
ଥିବାର ଲେଖିଥିଲୁଁ ପଞ୍ଚାକ୍ଷ କୁଣ୍ଡଳି ଯେ
କୁମାର ସକାଶେ ଗାନ୍ଧିରକ୍ଷା କାରଣ ଜଣକେ
୫୨୫ ଲାକ୍ଷ ମୁଦ୍ରାକା ଦେବାର ମଧ୍ୟ ଆଜ୍ଞା
ହୋଇ ଅଛି । କି ୧୮୭୯ ଆଗମିଜ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇ-
ଜଣ ଅର୍ଥାତ୍ ଗଦେଇଦାସ ଓ ମଧୁକାସ ଉଚ୍ଚଗ-
ଦାର ଓ ବାଳା ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଜଣେ ଜମିଦାର
ଓ ଅବଶେଷ ଗଦେଇଦାସ ଓ ଉତ୍କଳରସ୍ତେଲ
ସାହେବ ଉଚ୍ଚଗଦାରମାନଙ୍କର ଭୃତ୍ୟ ବା ଅନୁ-
ଗତ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଟନ୍ତି । କିଏଶ୍ଚମେଜଷ୍ଟରସାହେବ
ଆପଣା ବିଶ୍ୱରରେ ମକଦ୍ଦମାର ସବିଶେଷ
ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଲେଖି ଥିବାରୁ ଅନୁମାନେ ଆଉ-
କିଛି ବର୍ଣ୍ଣନା ନ କରି ଉତ୍କଳ ସାବ୍ଦାନ୍ତ ନିମ୍ନେ
ଦେଇଅଛୁଁ ଯଥା; ।—

କେତେକବର୍ଷ ହେଲ ଏଠାରେ ବାଣିଜ୍ୟର
ଉନ୍ନତି ହେବାରୁ ମହାନଗର କୁଳରେ ବାଣିଜ୍ୟ
ବ୍ୟବସାୟ ବିଶେଷରୂପେ ଚଳୁଅଛି ଓ ଉନ୍ନ-
ତ ସଙ୍ଗେ ନିଖଳ ସମ୍ଭାଷଣ ଦେଇ କଳକ ଆରମ୍ଭ
ହୋଇ ଅଛି । ୧୮୭୯ ସାଲରୁ ୧୮୭୯ ସାଲ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜମିଦାରମାନେ ଗୋଲବାଲମାନଙ୍କ-
ଠାରୁ ଖଜଣା ପାଇବା କାରଣ କେତେକସ୍ତ୍ରବ-
ଦଗଆଇନ ମକଦ୍ଦମା କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ସେ ସବୁ
ନିଷ୍ପଳ ହେଲ । ଜମିଦାରମାନେ କୌଣସିରୂପେ
ଆପେ ଖଜଣା ହେଇ ନ ପାର ଉତ୍କଳରସ୍ତେଲ
ସାହେବ, ଗଦେଇ ଦାସ ଓ ମଧୁକାସକୁ ନିଖ-
ଳକୁ ଉଚ୍ଚଗ ଦେଲେ । ପାଞ୍ଚ କୁମାର ପ୍ରକେ
ଗଦେଇଦାସ ନିଖବାଲରେ ବାଉଁଶ ବାଡ଼ିଦେଇ
ତୋଳା ନ ହେଲେ କାରବାର ଅଟକ ରହିବା
ପକ୍ଷରେ କଲେକଟରସାହେବ ଆଜ୍ଞା ଦେଇ
ଥିବାର ମୁନାବ ଦେଲ । ତତ୍ତ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ଅନୁକର ଧା ୨୨ ସୁନାସାରେ ଅନୁଠାରେ
ପାଞ୍ଚୋଟି ମକଦ୍ଦମା ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରେ
ବାଜ ଉତ୍କଳର ଓ ବଳପୂର୍ବକ ତୋଳା ନ
ହେବା ପକ୍ଷରେ ଗଦେଇଦାସକୁ ସାବଧାନ କରି
ଦେଲୁଁ । ଉଦନନ୍ତର ଉଚ୍ଚଗଦାରମାନେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ଅଦାଲତକୁ ଯାଇ ଗଜ କୁଲୁଇମାସ ତା ୩୦
ରୁଗରେ ଗୋଟିଏ ଛକି ପାଇଲେ ମାତ୍ର ବି
ବାବଜର ଛକି ପାଇଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ଗୋଲ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା କମ୍ପା କାଠ ରଜିବା ସକାଶୁଁ ଏହା
ସେ ସମ୍ଭବର ବିଶ୍ୱରରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ନାହିଁ ।
ଅବଶ୍ୟ ମାତ୍ର ତା ୪ ରୁଗରେ ଅଗମିମାନେ ନି-
ଠିବାଡ଼ ଦେଇ ମୁଗାନଦୀକୁ ଯାଇ ବାଙ୍କାଠାରୁ
ତୋଳା ଚାହିଲେ ଓ ସେ ନ ଦେବାରୁ ତାହାର

କାଠସବୁ ଗାଡ଼ରୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲେ ଓ ନୌ-
କାକୁ କୁଳରୁ ଥେଲ ଦେଲେ । ଏ ବିଷୟ ସାକ୍ଷି-
ମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷରୁ ଉତ୍କଳରୂପେ ପ୍ରମାଣ ହୋଇ-
ଅଛି ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଗୋଲବାଲଠାରୁ ମୁଦାଲ-
ମାନେ ବଳପୂର୍ବକ ୫୯୮ କା ତୋଳା ହେଇ-
ଥିଲେ ସେ ଅନିଚ୍ଛାପୂର୍ବକ ବାଦର କଥାର
ପୋଷକତା କରିଅଛି ଓ ସୁଲସ ମକଦ୍ଦମା ଦତ୍ତ-
ନ୍ତ ସକାଶେ ଘାଟକୁ ଗଲ ବେଳେ ବାଦର
କାଠକୁ ପ୍ରତିବାଦକ ମନୁଷ୍ୟ ଜଗିଥିବାର ଦେଖି
ଥିଲେ । ଏଣୁକରି ଅଗମିମାନେ ରାୟ ଦେ-
ଖାଇଥିବା ଓ ବଳ ପ୍ରକାଶ କରିଥିବା ଓ ତୋଳା
ତଳବ କରିଥିବାର ଖୁଷ୍ଟ ପ୍ରକାଶ ହେଇଅଛି ।
ନିଧା ଘାଟରେ ପ୍ରତିବାଦମାନଙ୍କର ସମ୍ଭାଷକାର
ଅଛି ବି ନା ଏହା ଦେଖିବାଦାଲତର ବିଷୟ
ଅଟେ । ସେମାନେ ଯେ ଗୋଛ ଗୋଛ ଦଲଲ
ଦାଖଲ କରିଅଛନ୍ତି ସେ ସବୁ ଅସଙ୍ଗତ ଅଟଇ ।
ବାଦା ଓ ଅନ୍ୟ ଗଜାଧିକ ଲୋକ ମୁଗାନଦୀରେ
ଗଜାଧିକ ଓ ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ବନ୍ଦୁକାଳରୁ
କରୁଥିବାର ଦାବା କରି ତହିଁ ପୋଷକତାରେ
ନଥିମାନ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡାଙ୍କର ପୁରୁ ନିର୍ଧାରଣପ
ଅଗତ କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥି ବିଶ୍ୱରରେ ମୁଦାଲ-
ମାନେ କେବଳ ଶ୍ରେଷ୍ଠଅଦାଲତର ଛକିଟିଏ
ଦାଖଲ କରିନ୍ତି ମାତ୍ର ଉପସ୍ଥିତ ନିଦର୍ଶନ ପସ-
ମାନ ଓ ସନସତର ପ୍ରଚଳତ ଶୁଣି ଦୃଷ୍ଟିରେ
ଆଗମିଜର ସମ୍ଭାଷକାର ସଦେହସ୍ତୁ ହେଉ-
ଅଛି । ପ୍ରତିବାଦମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଏହୁ ଯେ
ବିବାଦୀ ଭୂମି ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି ଅଟେ ଓ
ବଳ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏ ଅପତ୍ତି ସେ-
ମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଅଛି । ପଞ୍ଚାକ୍ଷ
କେତେକ ମୁଦାଲ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଥିବାର ଉତ୍ତର
ଦେଇ ତହିଁ ପୋଷକତାରେ ସେ ପ୍ରମାଣ ଦେ-
ଲେ ତାହା ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ନୁହେ । ଉତ୍କଳର-
ସ୍ତେଲ ସାହେବ ସଫାଇର ଗାନ୍ଧୀ ସ୍ୱରୂପେ କହି-
ଲେ ସେ ଛକିଜଣ ମନୁଷ୍ୟ କେବଳ ଏହି ଉ-
ଦେଶ୍ୟରେ ଘାଟରେ ଜଗାଇଥିଲେ ଯେ ସେ-
ମାନେ ଉପର ଦିଗରୁ ଅପୃଥିବା ନୌକାର
ମାଟିମାନଙ୍କ ନାମ ଧାମ କୁଟି ଅସିଲେ ସେମା-
ନଙ୍କ ନାମରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠଅଦାଲତରେ ନାଲଗ ହୁ-
ଅନ୍ତା । ଏ କଥା ଠିକ ନୁହେ କାରଣ ଏହା
ଅନେକ ବିଳମ୍ବରେ ବାହାରର ଓ କାଠ ସବୁ
ମାଟିଙ୍କର ନୁହେ ବ୍ୟାପାରଙ୍କର ଅଟଇ ଓ ସେ-
ମାନଙ୍କ ନାମ ଧାମ ଉଚ୍ଚଗଦାରମାନଙ୍କୁ ଜଣା
ଅଛି ଅତିଏବ ଅନୁ ବିବେଚନାରେ ପ୍ରତିବାଦକ

ପ୍ରତି ଦିଗବିଧର ଧା ୧୫୩ ସୁନାସାରେ ଅନୁନ
ବିରୁଦ୍ଧଜନଭାର ଅପତ୍ତି ଉତ୍କଳରୂପେ ପ୍ରମାଣ
ହୋଇଅଛି ।

ଅନୁମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଉପସ୍ଥିତକୁ
ବିଶ୍ୱର ଅତି ସୁକ୍ଷ୍ମସ୍ତୁ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟଇ । ମଦ-
ଦମା ଜଗିବା କାରଣ ଉତ୍କଳରସ୍ତେଲ ସାହେବ
ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିମିସଲରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉଥିଲେ ଓ
ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ଓକାଲ ଓ ମୁକ୍ତିଅର ବିସ୍ତୁକ୍ତ କରି-
ଥିଲେ ମାତ୍ର ଅପତ୍ତି ମାର୍ଗରେ ଯାଇଥିବାରୁ
ହାରଗଲେ । କିଏଶ୍ଚମେଜଷ୍ଟର ଶ୍ରେଷ୍ଠଅଦାଲତ-
ଙ୍କର ଛକିକୁ ଦେନା ନ କରି ସମ୍ଭାଷଣ କଥା
ଦେବାକି ଅଦାଲତର ବିଷୟ ଥିବାର ଯେ
କହିଅଛନ୍ତି ଏହା ଅତି ଯଥାର୍ଥ ଅଟଇ । ଅନୁ-
ମାନଙ୍କ ପୂର୍ବପ୍ରକାଶିତ ମତ ସଙ୍ଗେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଐକ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଏପର ସମ୍ଭାଷଣର ବିଶ୍ୱର
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଦାଲତରେ ଅଦୌ ହେବାର ନ ଥିଲ
ମାତ୍ର ଶ୍ରେଷ୍ଠଅଦାଲତ ଯେ ସଦୌ ଅଦାଲତ
ହୋଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡାଙ୍କର ବିସ୍ତମକୁ ସୁଧା କାଟି
ଦେଇ ଏପର ଗୁରୁତର ବିଷୟର ସମ୍ଭବର
ବିଶ୍ୱର କରିଅଛନ୍ତି ଏହା ଅତି ଅନ୍ୟାୟ ଓ
ଅନୁଗତ ହୋଇଅଛି । ଯାହା ଦେଉ କିଏଶ୍ଚ
ମେଜଷ୍ଟର ସାହେବଙ୍କର ବିଶ୍ୱର ଓ ଆଜ୍ଞା
ଯଥାର୍ଥ ହୋଇଅଛି ଓ ଅନୁମାନେ ସେଥିରେ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ତାଙ୍କର ପ୍ରମାଣା କରୁଅଛୁଁ ।
ଉତ୍ତରା କରୁ ଉଚ୍ଚଗଦାରମାନେ ଏଥିରୁ ଉତ୍କଳ
ଶିକ୍ଷା ପାଇ ଅନର୍ଥକ କଳରୁ କ୍ଷାନ୍ତ ହେବେ ।
ସେମାନଙ୍କ ନାମରେ ଆହୁର ଏହିପ୍ରକାର ଦୁଇ-
ଗୋଟି ମକଦ୍ଦମା ଫାଇଦାପାରେ ହୋଇଥିଲ
ଏକ ମକଦ୍ଦମାରେ ୫୨୦୦ କା ଅର୍ଥସମ୍ପତ୍ତି ଦେ-
ଲେ ଓ ଅନ୍ୟ ମକଦ୍ଦମାକୁ ମୁଦେଇ ଉଠାଇ
ଦେଲ ।

ସାମ୍ବାଦିକସଂବାଦ ।

ଏଠା କିଏଶ୍ଚମେଜଷ୍ଟର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଦ୍ୱାଗ୍ରଲ ସାହେବ ଉତ୍କଳ-
ସ୍ୱରୂପେ କଲେକଟରଙ୍କର କର୍ମ କରୁଥିଲେ । ସେ ତନ ମାତ୍ର
ସକାଶେ ଏଠାର ଏକଟି କଲେକଟ ଓ ମେଜଷ୍ଟର ହେବାର
ଅଛି ଗତ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରବେଶ ହେଲା ।
✓ ମହାନଗରରେ ଓକାଲରୁ ଉପସ୍ଥିତ ସେଠାର ବାଲଣୀ ମଧ୍ୟ
ଏ ସେଗରୁ ସତ୍ତ ହେଲା ନାହିଁ । ବାଲଣୀର ସୋପାନମାନଙ୍କୁ
ଗୋଡ଼ାଇ ପରସରୁ ଓ ଗ୍ରାମରୁ ତତ ଦେବାର ହୁଟା କରେ
ମାତ୍ର ଅପଣା ଦେହରୁ ସୋପାନୀ ହୁଡ଼ାଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ
କର୍ତ୍ତୃର ଅରକର ସମ୍ଭାଷଣା ଗୋଡ଼ଇ । ତାହା ସହର ସେ
ଗ୍ରାମରେ ସାତଜଣ ଓକାଲରୁ ବେଶୀ ସେହି ଉପସ୍ଥିତରେ
ଅବେଶ୍ୟ ଲାଗିଲେ । ଅଠ ଜଗବର ବାଲ ହେଲା ସେମାନେ

କରୁଣ ଦାୟକ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଭା ୧୪୩

ତା ୨ ରଖ ମାତ୍ରେ ସପ୍ତମସ୍କ ୧୮୭୧ ମସିହା । ମୁ । ଗୁଡୁକ ଦ ୨୩ ନ ସକ ୧୮୮୭ ସାଲ ଶକବାଦ

ସଂ ୩୭ ଖ୍ୟା

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୪୭୯
ମଫସଲପୂର୍ବ ଡାକମାସୁଲ ୪୧୫୭

ଗଜପ୍ରସାଦରେ ବୈଦ୍ୟସେବକମିତ୍ରଙ୍କ ଅଧି-
ବେଗନ ହୋଇଥିଲା । ସେଥିରେ ଆଗାମୀ ବର୍ଷ
ସକାଶେ ପଥକର ଦର ପ୍ରତିଷ୍ଠାକାରେ ଦୁଇ-
ପଇସା ଲେଖାଏ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ପଥକର ଓ
ପ୍ରଦେଶୀୟକର ମୋଟରେ ଟଙ୍କାରେ ଏକଅଣା
ଲେଖାଏ ପୂର୍ବକର ରହିଲା । ଅନୁମାନେ
ପୂର୍ବରୁ କହୁଅଛୁ ଯେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଦର ଧାର୍ଯ୍ୟ
କରୁଅବା ଉଦ୍ଦେଶରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେହି
ଦରରେ ଆମେ ଉତ୍ତମିଟ କରିବାର ବିଧି କରି-
ଅଛୁ; ପୂର୍ଣ୍ଣଦରରେ ଉତ୍ତମିଟ କରିବାର ସାହେ-
ବଙ୍କର ମନୋମତ ହେଲେ ତାହା ପରବର୍ତ୍ତନ
କରିବାକୁ କେହି ଚାହୁଁବେ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ
ତାହାର ହୋଇଅଛି । କମିଟିରେ ଦର ପ୍ରସଙ୍ଗ
ପଢ଼ିବାରୁ ଜଣେ ସଭ୍ୟ କହିଲେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ
ଦରରେ ଉତ୍ତମିଟ ମନୋମତ ହୋଇଅଛି ଆଉ
ଦର ବିଷୟରେ କଥା କଣ ? ସେହି ଦର ଧାର୍ଯ୍ୟ
ହେବ । ତହିଁ ସମସ୍ତେ ମୁଣ୍ଡ ଟୁଙ୍ଗାରିଲେ ଓ
ସେହି ଦର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ଅନୁମାନେ ପ୍ରକୃତ
କହୁଅଛୁ ଯେ ଏବର୍ଷ ଶେଷରେ ହୋଇବ
ହଜାର ଟଙ୍କା କରିବାର ଉତ୍ତମିଟ ହୋଇଥିବାରୁ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଅନୁଚିତ ହୋଇ-
ଅଛି । ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ଟଙ୍କାରେ ଚାଲିଯିବ
ଦରରେ ପଥକର ନେଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ତଳିବାର
ହେବ ଓ ସୁଦ୍ଧି ଏଥିପ୍ରକ୍ରେ ଦେଖାଇଅଛୁ ।
ମେମ୍ବରମାନେ ତହିଁ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସ କରିବେ

ଥିଲେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଦର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ନ ଥାନ୍ତେ ।
କିନ୍ତୁ କର୍ତ୍ତାଈକ୍ଷା କର୍ମ !

—*—

ଦେଶୀୟ ଲୋକ ଚିନ୍ତିତ ଉଚ୍ଚ କର୍ମରେ ନି-
ୟୁକ୍ତ ହେବାର ନିୟୁତାବଳୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଡି-
ୟାଙ୍କ ଗତ ମାସ ଜା ୨୨ ରଖ ବଜ୍ରପତ୍ରଦ୍ୱାରା
ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ଯଥା;—

୧ । ଶାମ୍ବାସ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅପବା ଅଧୀନସ୍ଥ ପ୍ରଦେଶରେ
ଚିନ୍ତିତ କର୍ମରେ ନିୟୁକ୍ତ କରବା କାରଣ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ
ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅନୁକର ମାସ ତା ୧ ରଖ ପୂର୍ବେ ମନୋମତ କରି
ପାରିବେ ମାତ୍ର ୨୫ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବୟସ ବ୍ୟକ୍ତି ମନୋମତ
ହୋଇ ନ ପାରିବେ କିନ୍ତୁ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ମାନେ ସରକାରୀ
କର୍ମରେ ନିୟୁକ୍ତ ଥାଇ ବଶେଷ ରୁଣ ଓ ପାରମ୍ପରୀର ପର-
ତନ୍ତ୍ର ଦେଇ ଥିବେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ରୁଚ୍ଛ ବ୍ୟସ ନିୟମ ଖଟକ
ନାହିଁ ।

୨ । ସେହି ବର୍ଷ ସେତେ ଇଂରେଜ ଚିନ୍ତିତ କର୍ମରେ
ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇ ବଜ୍ରପତ୍ର ଅଧିକେ ତହିଁର ପଞ୍ଚମା-ଶରୁ
ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ସେ ବର୍ଷ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ ।
ମାତ୍ର ସକ ୧୮୭୧, ୮୦ ଓ ୮୧ ସାଲରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେବା
ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା ଉକ୍ତ ଦରରେ ସେତେ
ହୁଅନ୍ତା ତହିଁ ପ୍ରତି ଦୁଇଜଣ ଅଧିକ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇ ପାରିବେ ।
ଶାମ୍ବାସ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମନୋମତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମହାମାନ୍ୟ
ଘଟ ସାହେବଙ୍କର ମନୋମତ ହେଲେ ପରାସାଧୀନ ନିୟୁକ୍ତ
ହେବେ ଓ ଦୁଇ ବର୍ଷ ଉତ୍ତରେ ଶାମ୍ବାସ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେ
ମାନେ ସନ୍ତୋଷଜନକ ମତେ କର୍ମ ତଳିବାର ଓ ସେହି
ପରାସା ଅବଶ୍ୟକ ତାହା ଦେଇ ଥିବାର ରିପୋର୍ଟ କଲେ
ସେମାନେ କର୍ମରେ ବାହାଲ ହେବେ । ୨୫ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ
ବୟସ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ନିୟୁକ୍ତ ହେଲେ ସେମାନେ ପରାସାଧୀନ
ନ ରହି ଏକାବେଳକେ କର୍ମରେ ବାହାଲ ହେବେ ।

୩ । ଏ ନିୟୁତାବଳୀ ଅନୁସାରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେବା ବ୍ୟକ୍ତି
ମାନେ ପ୍ରଥମେ ଯେଉଁ ପ୍ରଦେଶ ସକାଶେ ମନୋମତ ହୋଇ

ଥିବେ ସେହି ପ୍ରଦେଶରେ କର୍ମ କରିବେ । ସେମାନେ ବାହାଲ
ହେଲା ଉତ୍ତରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ସାହେବ
ସେମାନଙ୍କୁ ଏକପ୍ରଦେଶରୁ ଉନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶକୁ ବଦଳ କରି
ପାରିବେ ।

* । ଶାମ୍ବାସ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ନେତରଲ ସାହେବ-
ଙ୍କର ଉନ୍ୟମତ କେଉଁ ଏ ନିୟୁତାବଳୀରେ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା
ବୌଦ୍ଧି ବ୍ୟକ୍ତି କର୍ମରେ ଅଧିକ ରହିବାର ଅନୁପସ୍ତ ସକାର
ପ୍ରକାଶ କରି ପାରିବେ ।

ଏ ନିୟୁତାବଳୀରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଇଂରେଜ-
ଙ୍କର ପଞ୍ଚମା-ଶ ଦେଶୀୟ ଲୋକ ହୋଇ ପାର-
ବେ । ତେବେ ପ୍ରେସ କମିଶନର ବିପରୀତ ସପ୍ତ-
ମା-ଶର ସମ୍ବାଦ ଦେଲେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ।
ପଞ୍ଚମା-ଶର କଥା ଅନଗତ ହୋଇ ଅନୁମାନେ
ଅନ୍ତର ଆନନ୍ଦ ହୋଇଅଛି । ବେତନ, ବିଦାୟ
ଓ ସେନୁପନ କଥା ନିୟୁତାବଳୀରେ ବିଷ୍ଣୁ ଉଲ୍ଲେଖ
ନାହିଁ । ଚିନ୍ତିତ କର୍ମରୁ ଉଚ୍ଚ ପକ୍ଷରେ ଏ ସମ୍ପ-
ର୍କରେ ଯେପରି ନିୟୁତ ଅଛି ତାହା ଏ ନିୟୁ-
ତାବଳୀରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧି
କି ? ଏହା ହେଲେ ଆନ୍ତର ପୁଣ୍ଡର ବିଷୟ କାରଣ
ଦେଶୀୟ ଲୋକ ଇଂରେଜର ଦୁଇ ଛୁପାୟା-ଶ
ବେତନ ପାଇବାର ପ୍ରେସ କମିଶନର ଯେ ସମ୍ବାଦ
ଦେଇଅଛନ୍ତି ତାହା ହେବ ନାହିଁ । ଦେଶୀୟ
ଲୋକେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବେତନ ପାଇବେ । ସତେ ବି
ପ୍ରେସ କମିଶନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟାସମ୍ବାଦ ପରି ବେତନ
କଥା ମଧ୍ୟ ମିଥ୍ୟା ହେବ ।

ତୁମ୍ଭର ଉତ୍କଳବାସିନୀ ଅଛନ୍ତି ।

ଏହା ସନ ୧୮୭୧ ସାଲର ୨୭ ଅକ୍ଟୋବର
 ଅର୍ଥେ ଓ ସେ ସମୟରୁ ଏହା ପ୍ରଚଳ ହୋଇ-
 ଥିଲେହେ ଉଦ୍‌ଦିଗରେ ଏହିଲେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ବୋଧ
 ହୁଏ ଯେ ଏଠାଲେକେ ଏ ଅକ୍ଷୟ ବିଷୟରୁ
 ଅବଗତ ନାହାନ୍ତି, ଏସକାଶେ ଅମ୍ଭେମାନେ
 ତହିଁର ମର୍ମ ସଂଖ୍ୟାଭାବକୁ ଜଣାଉଅଛୁ ।
 ତାହା ଏହି— ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତୁମ୍ଭର
 ଉନ୍ନତି ଓ ଉତ୍ପନ୍ନ ଅଧିକ ହେବ ସେପରି କାର୍ଯ୍ୟ
 ଯଥା କୃଷି ସକାଶେ ଜଳ ସମ୍ପୃକ୍ତ କରବା କାରଣ
 ପୁଷ୍କରିଣୀ ବା କୂପ ଗନ୍ଧନ, ଜଳ ନେବା ସକାଶେ
 ମାହାର ଉତ୍ପାଦନ କରବା, ନିଆଁପତ୍ର ଓ ବନଧାରୁ
 ଜମି ଓ ଫସଲ ରକ୍ଷା କରବା, କୃଷି ନିମନ୍ତେ
 ତୁମ୍ଭ ପରିଷ୍ଟାର ବା ଅବାଦ କରବା ଉତ୍ପାଦନ
 ଜମି ସକାଶେ ସରକାର ଅଗ୍ରମ ଟଙ୍କା (ଦାଦନ)
 ଦେବେ । ଯେଉଁ ଜମିର ଉନ୍ନତି ଯାଇ ଅଗ୍ରମ
 ଟଙ୍କା ଅବଗତ ସେଥିର ଜମିଦାର ବା ପ୍ରଜା
 ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ କଲେକ୍ତର ସହେବ ଉଦ୍‌ଦିଗ
 କରବେ ଓ ଦାଦନ ଦେବାର ଅବଗତ କାଶି-
 ଲେ ଦେବାର ଆଜ୍ଞା ଦେବେ । ମାତ୍ର ଏଥିପାଇଁ
 ଜମିଦାର ଦେବାକୁ ହେବ । ଯଦ୍ୟପି ପ୍ରାର୍ଥନାକାର
 ଜମିଦାର ଥାଏ ଓ ଯେଉଁ ଜମି ସକାଶେ
 ଯେତେ ଦାଦନ ଚାହେ ସେ ଜମିର ମୂଲ୍ୟ
 ଦାଦନ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଥିଲେ ସେ ବିନା
 ଜମିଦାର ଦାଦନ ପାଇପାରବ ମାତ୍ର ପ୍ରଜା
 ଦାଦନ ଚାହେଲେ ତାକୁ ଜମିଦାର ଦେବାକୁ
 ପଡ଼ବ । କଳା ଗବର୍ଦ୍ଧିମେଣ୍ଡା ଦଶହଜାର
 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦାଦନ ଦେଇପାରବେ ଓ ତାହା
 ପରଗୋଧର ମିଅନ୍ତ ୨୦ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ-
 ପାରବ ଓ ବିପ୍ରବନ୍ଦୀ ମଧ୍ୟ ହେବ । ସରକାର
 ଏଥିର ସ୍ୱପ୍ନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ମାସିକ ଏକପାହୁଲ
 ଲେଖାଏ ନେବେ । ମହାଜନଙ୍କର ମିଠେଇ-
 ଶିଆ ଓ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଘେ ତୁଳନାରେ ଏ ଦାଦ-
 ନକୁ ବିନାସ୍ୱର ଶୁଣ କଲେ କରଯାଇପାରେ ।

ସରକାର ଯେପରି ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର
 ବିଧିବଦ୍ଧ ତହିଁର ବିଧାନ ଏ ଅକ୍ଷୟରେ ହୋଇ
 ଅଛି ତହିଁର ଫଳଭୋଗୀ କେହି ହେଉ
 ନାହାନ୍ତି । ଏଠାରେ ଯେ ମୂଲ୍ୟ ଅବଗତ
 ନାହିଁ ଏହା ବୋଲିପାଇ ନ ପାରେ କାରଣ
 ଅମ୍ଭେମାନେ ଦେଖୁ ଯେ ସମୟରେ ଜମିଦାର
 ଓ ପ୍ରଜାମାନେ ବଜ୍ର, ସୁଲ, ଗଜ, ଉତ୍ପାଦନ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ଜଳକର୍ତ୍ତୃତ ହେବା ସକାଶେ ନାଳ

ଗନ୍ଧନ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ କଲେକ୍ତରରେ ଦରଖାସ୍ତ
 ଦିଅନ୍ତି । କଲେକ୍ତର ସାହେବ ସେ ଦରଖାସ୍ତ
 ବାରକମାତ୍ରର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠା-
 ଦିଅନ୍ତି । ବାରକମାତ୍ରର ଗର୍ଜା ଉପାକ୍ରମ କର-
 ବାକାରଣ ଚାହାନ୍ତି ମାତ୍ର ଦରଖାସ୍ତକାର ଉପାକ୍ର-
 ମକର ନ ପାରିଲେ ସେ କର୍ମ ଆଉ ହୁଅଇ
 ନାହିଁ । ଦରଖାସ୍ତକାରମାନେ ଏ ଅକ୍ଷୟ ଅନୁ-
 ସାରେ ସାହାଯ୍ୟ ଚାହୁଁଥିଲେ କୁତକାର୍ଯ୍ୟ ହେଉ-
 ଥାନ୍ତେ ଓ ଦାଦନ ଅବାଦର ଦାବି ଅଧିକାରୀରୁ
 ତାହା ଅବାଦ କରବାରେ ମଧ୍ୟ ବାଧ୍ୟ ନାହିଁ ।
 ଅମ୍ଭେମାନେ ଅକ୍ଷୟର ସୁଲ ମର୍ମ ଉପରେ
 ଲେଖିଲୁଁ ସବିଶେଷ ବିଧି ଅକ୍ଷୟ ଓ ଉତ୍ପନ୍ନ
 ନିୟମାବଳୀରୁ ଜଣାଏବ । ତୁମ୍ଭାଧିକାରୀମାନେ
 ଏଥି ପ୍ରତି ମନୋଯୋଗୀ ହେଉନ୍ତୁ ।

ଜଳକର ଅଭ୍ୟାସର ନିବାରଣ ।
 ଅମ୍ଭେମାନେ ଏଥିପ୍ରକାରେ ପ୍ରାୟତଃ ନୋଲନ
 ସାହେବଙ୍କ ଯୋଗେ ଜଳକର ଅଭ୍ୟାସର
 ବିପ୍ରତିଷ୍ଠାପଣରେ ନିବାରଣ ହୋଇଥିବାର
 ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତହିଁର ପ୍ରସଙ୍ଗ
 ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛୁ । ନାଳକର୍ମରୁ
 କର୍ତ୍ତୃତ ସାହେବଙ୍କ ସମୟରେ ଜଳକରର
 ଯେପରି ଅଭ୍ୟାସ ଓ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଥିଲା ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ସେପରି ନାହିଁ । ଓହଲ ସାହେବ ଜଣେ
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଓ ସରକାରବଚନ କର୍ମରୁଣ୍ଡ, ସେ
 ନିଜେ ସବୁକିଛି ଉତ୍ତମରୂପେ ଚାହୁଁନ୍ତି ଓ
 ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ସଙ୍ଘେ ମିଶନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ
 ସାହେବ କହିଲେ ହୁଏ । ଏସବୁ ଉତ୍ତମ ଓ
 ପ୍ରଶଂସନୀୟ । କେବଳ ଗୋଟିଏ କଥାରେ
 ତାଙ୍କର ଅବହେଳା କିମ୍ବା ଜଳକରରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ପନ୍ନ
 କରବାର ଉଚ୍ଚା ପ୍ରବଳ ଥିବାରୁ ଜଳକର
 ଅଭ୍ୟାସର କେତେକ ପରିମାଣରେ ତଳ ଅସ୍ତ
 ଅଛି । ତାହା ଏହି— ଯେଉଁ ପ୍ରଜାମାନେ ନାଳ-
 ଜଳ ସକାଶେ କରୁଥିଲେ କର ନାହାନ୍ତି କିମ୍ବା
 ସେମାନଙ୍କର ଜଳ ଅବଗତ ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କ
 ବିଲକୁ ନାଳଜଳ କୌଣସିରୂପେ ବୋଧ କଲେ
 ଓହଲ ସାହେବ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ କରୁଲି
 ଥିବା ଦରରେ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରତିମାଣ ୫ ୧ ୫ ଲେ-
 ଖାଏ କର ବସାଇ ନୋଟିସ କାର କରନ୍ତି ।
 ଅଧିକ କର୍ମରୁଣ୍ଡ ହୁଏତେ ଏ ନୋଟିସ ପତ୍ର-
 ଲରୁ ସେମାନେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଧମକାନ୍ତି ଏଦର-
 ରେ କର ନ ଦେଲେ ତଦଳକର ଅର୍ଥାତ୍
 ପ୍ରତିମାଣରେ ୫ ୩ ଲେଖା ଲେଖାଏ ଦେବାକୁ
 ପଡ଼ବ ତହିଁ କେତେକ ପ୍ରଜା ରୂପରେ ନୋ-

ଟିଏ ପ୍ରତିପାଳକ କରନ୍ତୁ ଓ ଯେଉଁମାନେ ତାହା
 ଅମାନ୍ୟ କରନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଦୋଷର
 କର ବସଇ । ପ୍ରକାରେ କେହି ପ୍ରଜା ଏକିଷୟର
 ଗୁହାର କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର କୌଣସି ହାବିମ
 ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ । ନିକଟରେ ନୋଲନ ସାହେବ
 କଲେକ୍ତରକଠାରେ ଏକିଷୟର ଗୋଟିଏ
 ଅର୍ଥାତ୍ ହେବାରୁ ସେ ପ୍ରଜାପ୍ରତିଷ୍ଠା ସ୍ୱରୂପ ଓ
 ଯଥାର୍ଥ ମାମାଂସା କରୁଅଛନ୍ତି ।

ସେ ମୋକଦ୍ଦମାର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଏହି ଯେ ଦେ-
 ଭେକ ପ୍ରଜା ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ କରବା
 ସକାଶେ କରୁଥିଲେ ତହିଁ ପଶ୍ଚାତ୍ତ ସେମାନେ
 ଅସମ୍ମତ ହୋଇ କରୁଥିଲେ ନ କଲେ । ସେ-
 ମାନଙ୍କ ମୌଜୁବ ପ୍ରାର୍ଥନାମତେ ନାଳକର୍ମରୁ
 ସେମାନଙ୍କ ବିଲକୁ ପାଣି ଶୁଦ୍ଧଦେଇ ସେମାନଙ୍କ
 ଉପରେ ସନ ୧୮୭୭ ସାଲର ୩ ଅକ୍ଟୋବର
 ଥାଏସ୍ତାନୁପାରେ କରୁଥିଲେ ଦରରେ କର
 ବସାଇଲେ । ସେମାନେ ଏଥିରେ ଅସମ୍ମତ
 ହୋଇ ଅର୍ଥାତ୍ କରବାରୁ ନୋଲନସାହେବ
 ବିଲ କଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ଧାନ ଅଦୌ ଗଠି
 ନ ପାରେ କାରଣ ସେ ଧାନରେ ବିଧାନ ଏହି
 ଯେ କେତେକ ଜଳ ନେବାସକାଶେ ନାଳ ବା
 ଗାଞ୍ଜାନାଳରୁ ଯେଉଁ ମାହାଗୁମାନ ପ୍ରଜାମାନେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥାନ୍ତି ସେ ମାହାଗୁରୁ ବେହରୁଲିଥିବା
 ବିଲକୁ ଜଳ ଗଲେ ଯାହା ଦୋଷରେ ଯାଇଥି-
 ବ ତାହା ଉପରେ କିମ୍ବା ସେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଠିକଣା
 ନ ମିଳିଲେ ଯାହାର ବିଲରେ ପାଣି ମାତ୍ର କିଛି
 ଉପକାର କରୁଥିବ ତାହା ଉପରେ ତଦଳକର
 ଦେବ । ଏଥିରୁ ଏ ବିଧି ମାହାଗୁ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଅକ୍ଷୟ ଓ ତାହା ନାଳ ବା ଗାଞ୍ଜାନାଳ ପକ୍ଷରେ
 ନ ଥିବାରୁ ଏ ମକଦ୍ଦମାରେ କିଛି ନ ପାରେ
 ପୁଣି ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଦୋଷରେ ପାଣି ବିକ ତାହା-
 ର ଠିକଣା ନ ମିଳିବାର କଥା ଅଛି ଏ ମକ-
 ଦ୍ଦମାରେ ସ୍ୱୟଂ ନାଳକର୍ମରୁମାନଙ୍କ ଦୋଷ
 ବା ହିତରେ ପାଣି ବୋହୁଯାଇ ମାତ୍ର ଅଛି ।
 ଉକ୍ତ ଅକ୍ଷୟର ୨୩୩୩ର ବିଧାନ ଏହି ଯେ
 କୌଣସିବ୍ୟକ୍ତି ଜଳ ଚାହୁଁଲେ ସେ ନାଳକର୍ମ-
 ରୁକଠାରେ ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖି ଦାଖଲ କରବ
 ଓ ଏପରି ଲେଖା ଦରଖାସ୍ତ ଉକ୍ତ ଅନ୍ୟ କୌ-
 ଣସିମତେ ଜଳ କାହାରୁ ବିଧାନ ନ ଯିବ ଓ
 କାହାରୁ ବିନାଦରଖାସ୍ତରେ ଜଳ ବିଧାନଲେ
 ସେ ଜଳକରର ଦାୟି ହୋଇ ନ ପାରବ ।
 ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରକାଶ ଯେ ମୌଜୁବ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ
 ଜଳ ବିଧାନ ନ ପାରେ ଓ ବିଧାନଲେ

ଜଳକର ନିଆଯାଇ ନ ପାରେ । ଏ ମକଦ୍ଦମାରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ଥିବାରୁ ଆଇନକରୁଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଅତିଏକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଜମା ରହୁଛି କରଗଲ ଓ ଟଙ୍କା ଓଷୁଲ ହୋଇଥିଲେ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଫେର ଦିଆଯିବ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିଲୁ ଓଖାଲିସାହେବ ଏ ମାମାଂସାର ପ୍ରକାଶ କରିବାରୁ ଏ ବିଷୟ କଠିନର ସାହେବଙ୍କ ବିଚାରଣା ଅପରିଚିତ ହେଲେ କଠିନର ସାହେବ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ସହଜ ବିକ୍ରୟ ହେଲେ ମାତ୍ର ଓଖାଲିସାହେବଙ୍କର ମନ ମାନିଲୁ ନାହିଁ ସେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ବିଚାର ଲୋଡ଼ିବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ବିଷୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ବିଚାରଣା ଅଛି ଓ ତୁତାନୁକ୍ରମିତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶଠାରୁ ସେପରି ଜଳକର ଦେବାର ହୁଏତ ହୋଇଅଛି । ଓଖାଲିସାହେବଙ୍କର ନିଜ ମାମାଂସା ବା ନିୟମ ଏହି ଯେ ନାଲ ବା ଗାଡ଼ାକାଲ ଯେ କୌଣସିଠାରୁ ଜଳ ଯାତ୍ରା ତାହା ସରକାରୀ ଜଳ ଥିବା ଓ ଛାତ୍ରରେ କ୍ଷେତ୍ରର ଉପକାର ହେବାର ପ୍ରକାଶ ହେଲେ କ୍ଷେତ୍ରସ୍ୱାମୀ ଅବଗ୍ୟ ଜଳକରର ଦାୟି ହେବ ଏହି ସୁଦ୍ଧେ ସେ ମତ ବର୍ଷ ମା ୧୦୭୦୦ ଶ ଉପରେ ୪ ୨୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ଓ କିଛି ପୁଅ ବର୍ଷ ମା ୧୧୦୦୦ ଶ ଉପରେ ୪ ୧୭୦୦୦ ଟଙ୍କା କର ବସାଇ ଥିଲେ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଓଖାଲି ସାହେବଙ୍କର ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଅଟଇ । ପ୍ରଥମତଃ ଯେ ଉପକାର ନ ଚାହେ କଲେ କଲେ ତାହାର ଉପକାର କରି ତାହା ଉପରେ କରତ ଉତ୍ତରା ନ୍ୟାୟ ସଙ୍ଗତ ନୁହେଁ କୃତ୍ୟାୟତଃ ଉକ୍ତ ନିୟମରୁ ଅନେକ ଅନୁଷ୍ଠ ଓ ଅଭିଗାହର ଘଟୁଅଛି । ନାଲର ଅଧିକ କର୍ମଗୁଣମାନେ ଜଳକର ବୁଝି ଓ ଆପଣାର ବିକ୍ରି ଲାଭଗାରେ ସେକ୍ସାପ୍ଟିଫିକ ନାଲରୁ କିପରି ପରିମାଣରେ ଜଳ ଶୁଦ୍ଧ କରାଯିବ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବେକଗୁଲିପୁସ୍ତ ବିଲରେ ପାଣି ମାତ୍ରଯାଏ ଓ କେତେକ ହଲେ ଫିସଲ ଷଡ଼ାଇ ଦିଏ । ଇଞ୍ଚି ସେମାନେ ସେ କମି ସବୁ ଜିଣାବ କରାଯାଉ ଯାନ୍ତି, ଯେଉଁ ପ୍ରକାଶଠାରୁ ବିକ୍ରି ବିକ୍ରି ପାଆନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ବିକ୍ରି ବାକୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ କୋଷ୍ଠିକାଦି କରାନ୍ତି । ଓଖାଲିସାହେବ କଲେ ଯାଇ ଦେଖନ୍ତୁ ବିଲରେ ପାଣି ମାତ୍ରଅଛି ସେ ଆଉ କାହିଁକି ପ୍ରକାଶ ଶୁଣିବେ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନେକ ଲୋକଠାରୁ ଶୁଣିଅଛୁ ଯେଉଁ ପ୍ରକାଶ ବିଲକୁ ଅପଣି ପାଣି ଯାଇ ନ ଥାଏ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ କର୍ମଗୁଣମାନେ ଧମ-

କାଇ ବିକ୍ରି ଉପାୟ କରି ନାଅନ୍ତୁ ଓ ଯେଉଁ- ମାନେ ବିକ୍ରି ନ କରନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ବିଲକୁ ପାଣି ଯାଇଥିବାର ଜଣାବ କରି ଦିଅନ୍ତୁ । କୋଷ୍ଠିକା- କାରୀ ହେଲେ ଉକ୍ତାରେ ସେମାନେ ଜାଣି ପାରିବୁ କିନ୍ତୁ ତେତେ ବେଳକୁ ବିଲ ଶୁଷ୍କ ଓ ଧାନକଟା ସର ଥିବାରୁ ଉପକାର ମଧ୍ୟ ଉପାୟ ନ ଥାଏ ସୁତରାଂ ସେମାନେ ଉକ୍ତାରେ ପଡ଼ନ୍ତୁ । ଏହା ସିଦ୍ଧା ଉପାୟକୁ ନିୟମ ହେତୁ ଘଟୁଅଛି ଅତିଏକ ଆମ୍ଭେମାନେ ଉପକାର କରୁ ଓଖାଲି ସାହେବ ଏ ବିଷୟ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିକଲେ ଆପଣାର ଭ୍ରମ ଗୁଡ଼ି ପା- ରବେ ଓ ଅନୁଷ୍ଠକର ନିୟମକୁ ପରିଭାଗ କରି- ବେ । ଏଥିରେ ସରକାରଙ୍କର ବିକ୍ରି କ୍ଷତି ହେବ ପତ୍ୟ, ମାତ୍ର ସରକାର ଅନୁସାୟ ମତେ ଲାଭ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ ଏହା ଓଖାଲି ସାହେବ ଉତ୍ତମରୂପେ ଜାଣନ୍ତି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଗର ସୋମବାର ଗପାଗାନୀରେ ଉତ୍କଳ ସମ୍ଭାର ବାଣିକ ଅଧିକେଶନ ହୋଇ ଥିଲା ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ହେତୁ ଚହଁର ବିକରଣ ଏ ସପ୍ତାହରେ ଲେଖି ନ ପାରିଲୁ ।

ଏଠା ମେଳଣରେ ଜଣେ ଚରକଥ ଦରଶାସୁ ଦେଇ ପଞ୍ଚକ ବାବୁ ପଦସିଦ୍ଧପାସ କମିଦାର ତାଙ୍କ ଗୋରୁ ରକ୍ଷକକୁ ବିକ୍ର ଚୋଷ ହେତୁ ଅନେକ ମାତ୍ର ମରାଜିବାରୁ ସେ ମାତ୍ର ପାଠାରେ ମରାଜିବ କଲୁ ସୁତରାଂ ସେ ମକଦ୍ଦମାକୁ ସର୍ପଦାଣନ ଅପମୁକ୍ତ ତଳେ ରଖାଇ ଦେଲେ । ଏଥିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଥାନା ହୋଇଅଛି ।

ବନ୍ଦୀ ଭଗବତୁ ପସଲ ପସରେ ଚାଲୁ ରହିନ ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ମୋପସଲର କେତେକ ଶାନରେ ଏକପ୍ରକାର ଘୋକ ପସଲ ନଷ୍ଟ କରୁଅଛନ୍ତି ଏ ଘୋକରନାମ କଳାମୁଣ୍ଡା ହୋଇ ଅଛି ତାହା ସେମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ପର ବର୍ଣ୍ଣିକରୁ ବଳା । ପୁରସ କେତେଗୁଣିଏ ଘୋକ ଧର ଚରଣ କରୁଥିଲେ । ମେଳଣର ସାହେବ ଘୋକର ଉପୁଣ୍ଡି ଗୁଡ଼ିବା କାରଣ ତାଙ୍କର ସାହେବଙ୍କଠାରୁ ପଠାଇଅଛନ୍ତି ।

ମହାଲୀର କାଳଗୀ ଓଲଟଠାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଲା ମାତ୍ର ତା- ହା ବରୁ ତନକଣ ରକ୍ତ ରୋଗରେ ମରୁଥିଲେ । ସେ କାଳଗୀ ପୁବାପୁରୁ ଓ ତାହାର ମାତା ମଧ୍ୟ କାଳଗୀ । ଏକପରେ ଦୁଇ କାଳଗୀ ଥିବା ପ୍ରଦାନେ ବୁଢ଼ି ସୋମଶୀରୁ ଅପଣା ବରୁ ଚଳ ନ ପାରିଲେ ପରବରୁ ଚଳିବାର କପର ହିଟା କରନ୍ତୁ । ଏଥିର କାଳଗୀମାନଙ୍କର ଠକପଣ ପାଠକେ ହୁଅନ୍ତୁ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନକଟରେ ସେଇସ ନାମକ ଶାନରେ ଜଣେ ଧୀ ଦୁଇଟି ସୁତ୍ର ଓ ଦୁଇଟି ବନ୍ଦୀ ଏପରି ଗୁଣ୍ଡେଟି ଏକାବେଳକେ ପ୍ରସବ କରୁଅଛି । ଏମାନେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କପର ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛନ୍ତି କଣା ନାହିଁ । ସାହାହେଉ ଏହା ଜଗତସିଂହପୁରର ଗରଭଣୀକ ନିଶିଗଘ । କୋହଲେକ ପସିମାଣୀ ।

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ସାକପୁର ସମ୍ବାଦତା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେ ବନ୍ଦୀ ଯୋଗେ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ କଣେଷ କ୍ଷତ ହୋଇ ନାହିଁ । ବର ଓ ସତକମ ନ ବନ୍ଦୀ ସାଧି ସୁବାବୁ ଗତାସ୍ତାତର ବଡ଼ ଅପ- ଦ୍ୟା ହୋଇଅଛି । ସେଠାର ନୂତନ ଅଧିକାରୀ କଲେକ୍ଟର

ବାବୁ ସାହେବଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲୋକେ ସମୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ସେ ନିକଟରେ ମୋପସଲ ଗପୁକୁ ଦିବେ ।

ଉକ୍ତ ସମ୍ବାଦତା ଲେଖନ୍ତୁ । ପ୍ର । ତପାଣିଆଁ । ମୌ । ଅନନ୍ତପୁରରେ କୃଷିକାରୀ ସଭାପତି ଗର୍ଭ୍ୟା ଚକୋଟି ସମ୍ଭାଗ ସକଳାକାନ୍ତ ପ୍ରସବ କରୁଥିଲା ମାତ୍ର ସେମାନେ ତନି- ଦିନେ ମରି ଗଲେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀର ପର୍ଯ୍ୟମାଣୀ ଅନରେ ବେହୁ ନୁହେଁ ।

ବାଲେଶ୍ୱରର ଉତ୍କଳସମ୍ଭଳରେ ବୃଷ୍ଟି ନ ହେବାରୁ ପସଲ ଅତି ମନ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି କେତେକ ଗୁଣ୍ଡ ହୋଇ ଗରାଣି ଓ ସାନ୍ତେ ଗଲିଆଟିଣି । ସେଠା ଲୋକେଶ୍ୱରକତ ଅଛନ୍ତି । ମେସର ଏପରି ଘଡ଼ କାହିଁକି ? ବେରଠାରେ ଉପାଦ ଦେ- ରୁଅଛି ବେରଠାରେ ଶୁଖାଇ ଦେଉଅଛି । ନ ମାଣି କହନ୍ତୁକ କଣାମେପ ।

ବାଲପଦାରେ ଜଣେ ବନ୍ଦୀ ଅପଣା ଦ୍ୱାରାଅଗରେ ଗୁଣ୍ଡ ଶୁଣିଏ ପ୍ରସୁତ କରୁଥିଲା । ମୟୂରଭଞ୍ଜ ମହାଲୀକାର ଜଣେ ପ୍ରଧାନ କର୍ମଗୁଣ୍ଡ ଅତିକ୍ରମଣ ସାହେବ ସେ ଗୁଣ୍ଡକାରି ଦେଇ ତାହାର ଦୁଇଅର ଅଧ ସାମଗ୍ରୀ ଦେଇ କଲେକ୍ଟର ନାଜରସିମା ଦେଲେ । ସେ ମେଳଣରେ ନାଲଗ କରବାରୁ ସାହେବଙ୍କ ଉପରେ ୪୦୦ ଟଙ୍କା ଓ ସର୍ଜୀ ଅପଣା ଉପରେ ୪୧୫ ଟଙ୍କା ଓ ନାଜର ଉପରେ ୪୧୦ ଟଙ୍କା ଅର୍ପଣ ହେଲା ।

ରଞ୍ଜାର ମନସ୍ତପଦାର ଓ ଜୃଣ ବଦୋହା ଧରପତ ଅଛନ୍ତି ଓ ଗୁର ପାଞ୍ଚଗଡ଼ ବଦୋହା ପୁକଲେ ପସତ୍ର ହୋଇ ପଲାଇ ଅଛନ୍ତି ।

ପୁନାରେ "ସେକ୍ସ ସକ୍ଷମ ଉଲଦ ସେକ୍ସ ଗୋଦା ବଗୁ" ନାମକ ଜଣେ ବନ୍ଦୀ ସାମାନ୍ୟ ଗୋବୁକର ଦୁଇମାସ ବଦା ହୋଇଅଛି । ନାମ ଏତେକତ କାର୍ଯ୍ୟ ଏତେକେଟି ।

ଘନୀନଦୀର କଣେଷ ବୃକ୍ଷିଯୋଗେ ନାନପୁର ଓ ଦାନା- ପୁରରେ ବନ୍ଦୀ ହୋଇଅଛି । ଗରାଜପୁରର ଗୁଣ୍ଡା ଏହିପ୍ର- କାର । କଲରେ ମଧ୍ୟ କଣେଷ ବର୍ଷା ଓ ବନ୍ଦୀହୋଇଅଛି । ଏବର୍ଷ ବଡ଼ି ବର୍ଷା ଘନେକ ତେଣରେ ।

କୃତ୍ୱାଦେଶ ସନଧାନ ମାଗେରେ ଥିବା ଇଂରେଜ ରେସି- ଡ଼ା ପଦାକା କାଠିପକାର ନଗରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରତ୍ନାସକାଳସଙ୍ଗେ ସୁବ ହେବକି ? ତାଙ୍କର ସେପରି ଦୁରୁ ଓ ଦୁର୍ଭରୁ ତାଙ୍କୁ ଧରେ ଶିଖାଦେବାର ଉଚିତ୍ ।

ହାକତାରେ ଜଣେ ବଳିଆ ହୁଣ୍ଡାଳ ଧାଲେକ ଅସି ମଞ୍ଜି ସୋଧୁକର୍ଣ୍ଣକୁ ଏହୁକୁପେ ଅଧାନ କରୁଅଛି ସେ ମଧ୍ୟ- ପୁରରେ ତାହାକୁ କେହି ଜଣିଲେ ସେ ତାହାର ସହଧର୍ମିଣୀ ହେବ ଓ ଏକସହସ୍ର ଟଙ୍କା ପାରତୋଷିକ ଦେବ । ସାଲେକ- ଟର ସାହସ ମନ ନୁହେଁ ।

ଦୁଇକାର ମହାଲୀ ଗରବର୍ଷ ଗପ୍ୟନକ୍ଷ ଚୁକ୍ତିରେ ଘାଣ୍ଟି ପ୍ରକାର କରି ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ଦରବାର କର୍ମଗୁଣ୍ଡମାନେ ଓ ସାଉକାରମାନେ ଏ ବର୍ଷ ପ୍ରକାଶନକୁ ବହୁନ ସୋଗାଇବାର ସୁଧ ବା ସୋଇ ନେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ହାଇକୋର୍ଟର ଚପସିମାନଙ୍କୁ ସରକାର ବ୍ୟସ୍ତରେ କେତେକ ଗୋଟା ହୁଡା ବିଧି ଯାଇଥିଲା । ସେଥିର ସର୍ବାଧି ନିଷ୍ପତ୍ତରେ ଏକାକରଣ ଓ ହାଇକୋର୍ଟର ମଧ୍ୟରେ ବିପ୍ରା ବିପ୍ରା କାଗଜର ଉପପଦ ଲେଖାଲେଖି ହେଲାଣି । ଏ ଅନ୍ତ ବ୍ୟା- ରେ ଏତେ ଅନୁଧ୍ୟାନ ହୁଅ ଲାଗୁ ଶର୍ତ୍ତ କଣ୍ଠସ୍ତରେ ଏପରି ଚକ୍ର ବା ଅକଟ ହେଲେ କିଛି ଲାଭ ନୁହନ୍ତା ।

ରୁଷ ଯେତେ ସୁକ ଗତ ନାନୁସରମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରି ଅଛନ୍ତି ତହିଁର ବ୍ୟୟ ଦେପଣ କୋଷ ଟଙ୍କା ଗଢ଼ି ଓ ତାଙ୍କ ସୈନ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇ ତନକଣ ନାଶ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ ରୋଗରେ ମରି ଉଛନ୍ତି ।

ଅସୀନ ପ୍ରଦେଶର ଚଢ଼କ ଶାନରେ ଝୁଲିଣ ଯାତ୍ରାରେ
ରାଜ୍ୟମେଳା ହୁଅଇ ଓ ଅନେକ ବନ୍ଦେରା ଓ କେତା ସମା-
ଜର ହୁଅନ୍ତି । ଏକର୍ଷ ଅନୁକୃଷ୍ଟ ଓ ଦୁର୍ମୁଲ୍ୟ ହେବୁ ସେଠାରେ
ମେଳା ପୂର୍ବକ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଏକପ୍ରକାର କାତର ପ୍ରାୟ (ଲକ୍ଷ) ବାହାର ଅଛି ଯେ
ତାହା ଜଗତରେକେ ବହୁ ପ୍ରମୁଦ କରିଥାଏ । ତହିଁରେ
ଗୋଟିଏ କାତର ଅଛି ତହିଁରେ ଭେଦ ଭରଣ ହୁଏ
ଓ ତହିଁରେ ସମସ୍ତର ଅନ୍ତ ସହୁ ଅଛି । ଏପ୍ର କାତର
ତେଲ କ୍ରମେ ରଖା ହୁଅଇ ଓ ତରୁଣତର ଯେଉଁ ବୈରୀ
ଯୋଗେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପାଏ । ମୁଖ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଏକେକେତେ
କାହୁଁ ରୁ ଘୁଣି ।

ଅସୀନାଳ ପୁତ୍ର ଉଦ୍‌ବୃଦ୍ଧିକେତର ଘଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟା-
ହେବକର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତି କରିକତାରେ ପ୍ରତ୍ୟୁ ଅଛି । ହାଇକୋ-
ଟିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସ୍ତାପନ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରକାର କରିବା
କିମ୍ପା ଲେଖକେଖକେପୁଅ ବେଳସାହେବ କରିବେ ।

କାହୁଁରେ ଓଭରଠାଗେର ପ୍ରବଳ ହୋଇଅଛି ଓ
ଅନେକ ଦେବ ମନପତ୍ରଅଛି ।

ନାଗପୁରେ କେଶେ ତମାମୁଣୀ ଶଲରେ ବାମବନ୍ଧୁପଦ
କେଶେ ସାହେବ ତାକୁକେଶି ତାହା ରୁପ ଲବଣରେ
ମୋହୁତ ହୋଇ ତାକୁ ଧରୁଥିବି କରିକାହୁ ତାହାର ଜ୍ଞାନ
ଓ ପରଚିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସାହେବକୁ ସଂଯୋଗ ପ୍ରଦାନ
କଲେ । ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି ।

୧ । ପରୁକେଶର ବନେତରୁ ଅବଶତ ହେବୁ ବନ୍ଧତ
ଶ୍ରୀକେଶ ମାସ ତା ୧୮ ରକ୍ଷ ଶନିକାରଠାକୁ ତାକା ଜଳରେ
ବନ୍ଧୋତ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ବାନ୍ଧୁ ଜ୍ଞାନ ପରଧ୍ୟୁ ଓ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ବାନ୍ଧୁ
କରଚିତ ଭରଧ୍ୟୁ ଓ ଶ୍ରୀ ପୁତ୍ର ବାନ୍ଧୁ ଜଗବନ୍ଧୁ ଭରଧ୍ୟୁ
ମହୋଦୟମେ ବୃକ୍ଷିଣ ପୀଠକେ ବୋଧକ ସାହାଯ୍ୟାରେ ମ-
ପପୁର ଶ୍ରୀମନେ ରୋଷିଏ ରାଜକ୍ଷମ ବ୍ୟାଭାଗପୁତ୍ର । ସେହି
ଅନ୍ତରାଳରେ ପ୍ରଚରଣ ଅନୁକ ଅପାଇବ କି ଚିନ୍ତଣ ଲେଖ
ଅହାର ପାନ୍ତି । ଏହି ମହୋତ୍ସାହିତୀର ଅସମାଜେ କାହୁ
ମହାସମ୍ପାଦକଧ୍ୟୁକାପ ଭେଦ ଅଛି ।

୨ । କରକତା ପୁଲକରକବି ନ ଲେଖରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାର୍ଶି
ନାମ୍ନୀ ଗୋଷିଏ ଅନ୍ଧାଦଶକର୍ତ୍ତେ ଦେଶୀପୁସ୍ତକତ ଉତ୍କଳ-
କରେ ପ୍ରାଣ ଭ୍ୟାଞ୍ଜ କରିଅଛି । ତାହାର ଅହତଦ୍ୟା ରକ-
ରଣ ଏହି ପର ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇଅଛି ସେ ତାହାର ସ୍ତ୍ରୀମାନ
ଏକକର୍ଷ ହେବ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରି ନ ଥିବ । କେବଳ
ମତ ଗାୟ ହିଲେ ହି ଦେବେଶି ତାହାକୁ ପୁନଃପୁନ ନିଖେଷ
କଲେ ଓ ହୁଅଇଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ସ୍ୱପ୍ନରୁ ଅସିବ ନାହିଁ ।
ଶେଷରେ ଚିତାନ୍ତ ରଚନା ହୋଇ ଅହତଦ୍ୟା ବସ ।

୩ । କରପାଦପୁରରେ ସମାପେତର ସହତ ପ୍ରାଚୁମତରେ
ସକର୍ଷରେ ଗୋଷିଏ ଦଧକା ବକାହୁ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତି
ନାମ ତୁରଦାସ କଳ୍ୟାଣାଧ୍ୟାୟ କପୁସ ରଜମାନ ୨୩ ବର୍ଷ
ନିବାସ ଶାନ୍ତପୁର କର୍ତ୍ତମାନ ସର୍ବରେକଷ୍ଟର ଅତିଏରେ
୫ ୨୫ କା କେତକରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ପାଣୀର ନାମ
ମୁକ୍ତିକେଶି ରେଶ ବପୁସ ରଜମାନ ୨୩ ବର୍ଷ ବକାହ
ଛଳରେ ଗ୍ରାସ୍ତ ୨ । ୨ ୩ ୪ ଭେଦ ରପସିତ ଥଲେ । ମୁକ୍ତି-
କେଶି ୧୦ ବର୍ଷ ବପୁସରେ ବଧକା ହୋଇଅଛି । ତୁରଦା-
ସକର ଏହି ପ୍ରଥମ ଦକାହ । ବକାହର ଅନ୍ତସ୍ତାନରେ ଓ
କାର୍ଯ୍ୟକାମରେ ସମସ୍ତେ ସମୃଦ୍ଧ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

୪ । ମୁକ୍ତିର ସମାପେତରୁ ଉଦ୍‌ବୃଦ୍ଧି ହେବୁ ସମକାଳୀନ
ପଲ ଚକ୍ରବାକ୍ଷ କାହୁ ରପେତ କୁଷ୍ଠପର ଯେବ ବିଲକ୍ଷଣ
ହୁଇସିପ ପାଇ ବଦତରୁ ଗାୟ ଅଛନ୍ତି ସେ ସମ୍ପ୍ରତି ଲେଖ
ପଦଶା ଦେଉଅଛନ୍ତି । ପଦଶାରେ ନ ୨୭ଶକ ତଳେ
ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

୫ । ଅସମାଜେ ଶ୍ରୀ ସମୃଦ୍ଧ ହେବୁ ସେ ବରକତା
ହାଇକୋଟିକରେ କଳାଉକକକ ସଦନା ବଦିକାର ପ୍ରସ୍ତାବ
ହେଉଅଛି ସହରର ମାନକ୍ଷେତ ରମାନ ଅନ୍ଧକର ସେହି
ପଦ ପାଇବାଇ ସ୍ୟବକା । ବାସ୍ତବକ ମନାର ଅଧ ରାତେ
ଉପସ୍ତୁ ଭେକ ସେ ସେଦୁପ ଦଶତା ଓ ପ୍ରଶଂସାର ସହତ
କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ତାଙ୍କର ଏଦୃତ ଉତ୍ତର ଅଶା
କରୁଥାଏ ।

୬ । ପୋଲଣରେ ନୂତନ ଧର୍ମର ପ୍ରକୃତିକ କେତକା
ଇତ୍ତନାଉନାବୁଦ୍ଧି ନାମକ ଜଣେ ହାଲେକ । ତାହାର ବପୁସ
୨୫ବର୍ଷ, ଦେଶିକାକୁ ବଡ଼ ସନ୍ଦ୍ୟ ଓ ପର ପୁତ୍ରକି । ସେ
କାରକଣ ଶିଖ ସମ୍ରପ କରି ଦ୍ୟର ଚିନ ମକାଲର
ବଦୁରେ ରକ୍ଷାତର ସହତ ଏହା ପ୍ରମୁଦ କରୁଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ
ମତରେ ମତ ମାଂସ ଓ କକାହୁ ଏ ଗୋଟି ଉତ୍ସାହକ
ପାଏ । ସେ ଶିଖମାନଙ୍କୁ ମଦ ପରୁକର୍ତ୍ତରେ ରୁ ଶାନ୍ଦକୁ
ଦଧ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ମାଂସ ପରୁକର୍ତ୍ତରେ ଅଧୁ ଓ ହୁଏ
ଶାନ୍ଦଲେ ତଳେ । କକାହୁକେଲକୁ କେ କରିବେ ? କରକ୍ର
ଇଲ ରକ୍ଷି ବକାହ ପରବର୍ତ୍ତରେ କହ ଦଧାକ ନ ଦେଲ
ଭେକେ କପର ରହେବ ?

୭ । କମିନ ଦେଶରେ ଏକପ୍ରକାର ସୂତା ବାହାର ଗଢ଼
ତାହା କଦାପି ଛଣି ଯାଏ ନାହିଁ । ପାହାଡ଼ର ପରଶ୍ୱାର
କାଲି ଓ ରକର ତୁଲ୍ୟ ଏକ ପ୍ରକାର ଅପାଦକରେ ମିଶାଇ
ଅର ପତଳ ତମଡ଼ା ଦେଇ ସାକ ତପ୍ତାର କରାଏ ତାହା
ଏକେ ଶକ୍ତ ବୁଏ ସେ କଦାପି ଖଡ଼େନାହିଁ ଛଣେନାହିଁ ।
ଅକା ପାଟେନାହିଁ । ଯୋଡ଼ାଏ ସୂତାରେ ସେବେ କିଶପୁରୁ
ସ ବଡ଼ରାଏ । ଭେକେ ମଦ କରି ହେବ ?

୮ । ସମୁଦ୍ର ମାଟ୍ଟେକାରେ ଏମମ୍‌ ଏକ ପ୍ରକାର ପୁରବ
ଶସ ସକ୍ତ କମିତ ହୋଇଅଛି ସେ ସୁସ୍ୱଦରେ ଏପରୁ ଅର
କଦାପି ହୋଇନାହିଁ । ଜ୍ୟୋତର୍ବିଶା ବିକ୍ରୁକ ପଶିତ ସର
ହେନର ବେସେମାନ ସାହେବକ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ହୋଇଅଛି
ଏଥିରେ ୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ପରୁଅଛି ।

୯ । ଦଳକପାଉ ମହାତରକା ଅଗାମି ତାହାକ୍ଷଣ ସେପୁସ୍-
ରରେ ଶର୍ତ୍ତାପାଇବେ । ସେହିପରଲକ୍ଷରେ ବାଦ ପରକାର
ହେବ । ବେହାର କମିଶନର ପ୍ରଚ୍ଚେତ କରା ସାହେବ
ମାନେ ଉପସିତଅପେ । କେତ୍ରାର ପ୍ରଦେଶୀସୁ ସମସ୍ତ ପକା
କମିତାର ବଡ଼କେକ ଏଥିପାଇଁ ନିମନ୍ତର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
ଲକା ସେଦେକନ ନାକାକସ ଥିଲେ ତେବେଧନ ଉଦ୍‌ବୃଦ୍ଧିକେ
ବଶେଷ ସତ୍ତର ସହତ ରଲକୁପେ ସକାର୍ଯ୍ୟକାମାଦ ଦେବୁ
ପରଶୋଧ କରି ଏଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ କରଦେଇଅଛନ୍ତି ।
ବସୁତା ନାବାଲକର ବଶସୁ ଉଦ୍‌ବୃଦ୍ଧିକେଶ ହାତକୁ କଲେ
ଭଜେକରପକାର ।

୧୦ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ କୋଟିସ ଜାଲର ମତପମା ଏଦେକେ
ଶେଷ ହୋଇଅଛି । ଅସମାଜେ ପୂର୍ବେ ଏଥିର କେତେକ
ଚକରଣ ପ୍ରକାର କରୁଥିଲୁ ସ୍ୱଚ୍ଛତ ଶେଷ ଜଣିଲେ ହୋଇ
ଏକେ ଲେଖ ଶାନ୍ତିପାଇଅଛି ହୋସେକ ବକସୁ କାଇଦା-
ଇଲ ସର୍ତ୍ତାର, ତାକୁ ୧୨ ବର୍ଷ ହାପାଲି ଓ ୩୦ ଟଙ୍କା
କରମାନା, ଜଣେ ୧୫ ବର୍ଷ, ଜଣେ ୧୩ ବର୍ଷ, ଜଣେ ୧୦
ବର୍ଷ ୩୫୫ ୨୭୫ ଜଣେ ୫୫୫ କାରଦସ ଓ ହାପାଲିର
ଦଶ ପାଇଅଛନ୍ତି ।

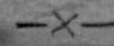
୧୧ । କୁହକେଶର ଶିଖକରକଣ କାର୍ଯ୍ୟକ ବଦରଣ ପାଠ
କଲେ ଦୁସ ମାତେ ସମୁଦାୟ ପ୍ରଦେଶମଧ୍ୟରେ ଗୋଷିଏ ମାତ
ଉତ୍କଳେଶୀସୁ ହୁଇ ସେତେ ପୁଣି ଜଣେପତ୍ର ତଳ ମଧ୍ୟରୁ
କରବର୍ଷ କଟାଏ ଏକ୍ଷେକସୁ ପକ୍ଷଶାଦେବାକୁ ସାର କେଶ
ସୂତା ରକ୍ଷାଣ ହୋଇନାହିଁ । ଅଧତ ଶିଖାପଇଁ ଦେଖୁଏ
୨ । କ ରକ୍ଷକା ଶର୍ତ୍ତଦୁଏ ।

କଳ୍ପପତ୍ର ।

ଉତ୍କଳ ଅଦ୍‌ବୃଦ୍ଧିପୁ ଶିଖକାକସରେ ନମ୍ବ ରକ୍ଷିତ ଚୈ-
ମାନକର (ଘୋଡ଼ାକପ୍ତା) ବାଖିଆ ଚକ୍ତ ଶିକାର ସମସ୍ତ
ଉପସିତ ହୋଇଅଛି ସେଇ ମାନକର ସେଇ ଚୈକର
ବାଖିଆ କେବାର ପ୍ରସ୍ତେକ ଆବ ସେମାନେ ୭ ୧୫ ନ
ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ଶିଖକାକସରେ ରପସିତ ହୋଇ ଅସ ସତେ
ପଦମର୍ତ୍ତ କଲେ ଅସେ ତହିଁର ସୁବ୍ୟଗଣା କରଦେବୁ ?

ସେଇଁ ଦେଶ ନନପ୍ତେ; ସେଇଁ ଚୈକର ବାଖିଆ ଦପସିତ
ସମସ୍ତ କୁର ଦେବ କଦାପି ଚୈକ
ସମସ୍ତ ବାଦ, ଅପସ୍ତ୍ରାଉଁ } ମଧ୍ୟକାକପ୍ତା ଓ ବନ୍ଧୁ ଚୈକ
ଓ ରକ୍ତାଦ ସେଇଁ
କାତରକ୍ର ଦେବ ମଧ୍ୟକ୍ରୁତ୍ୟାଏ ଚୈକ
ଅନକାଦ ଦେବ ବୁପ୍ରସାଭଣା ଚୈକ
କୁସୁ ଦେଶ ବସମତଦ୍ୟାଦି ଚୈକ
ଉତ୍କଳ ଅଦ୍‌ବୃଦ୍ଧିପୁ ଶିଖକାକସ } ଶ୍ରୀ ପଞ୍ଚରା ଡ୍ରାପା
ଦୁରଦାକତାର ବଡ଼କ) ବକସକ ମେନେକର
୫ । ୧ । ୭୧

ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ ।

ଶ୍ରୀ ଦ୍ୟାଦମୋଚର ଅଦ୍‌ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରଣୀତ ।
ମୁଲ୍ୟ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର
ବନ୍ଧୁସର୍ତ୍ତ ସୁହୁତ ଅଛି । କଟକ ପୁସ୍ତକାଳୟ ସଦ୍ୟା-
କସୁରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।

ଉଦ୍‌ବୃଦ୍ଧିମେଶ ଶିବୁକୋଟା ହୁକ୍ରମ୍

କୁଲକାନ୍ତର ପରବର୍ତ୍ତରେ ଏହା ଅବକାର୍ଯ୍ୟକର ଅଛି ।
କଲକତାର ପ୍ରଧାନୀ ଦେଶୀସୁ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଶିଖକାକେତା-
କାରେ ଏହା କପତ୍ତ ହେଉଅଛି । କଲକତା ବୋଧାକକଳ
କାର୍ତ୍ତନର ସୁପଦକେଶେଶେଠାରେ ତାକମାସୁର ସହତ
ତଳକିତ ମୁଲ୍ୟରେ ବନ୍ଧସୁ ହେଉଅଛି ଯଥା ୪ ଅରମମ୍‌
୫ ୨ ୧୫ ୮୫୫ ରୁ ୫ ୧୧ ୧୨ ୫୫ ରୁ ୫୬୦ ୩ ପରମସ
ସନ୍ତୋ ୫୫୫ ମୁଲ୍ୟ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ମୁଲ୍ୟପ୍ରସ୍ତି ।

Table listing prices for various items. Columns include item names and prices in rupees and annas.

କାହୁ ଦୋସଟ ପାନାସୁବ ପିପିର ଅଶ୍ର ମ	୫ ୧୦
କଦକଶୋର ଦୋଷ ବଡ଼କ ବକସା	୫ ୧୫
କରାଉଖ ସତନୀ	୫ ୧୫
କାସୁଦେବ କୌଷ୍ଠ	୫ ୧୫
ସୁଧ ସହୁ	୫ ୨୫
ମୁହୁସି ସେଶ ବାଦର	୫ ୨୫
କାହୁ ପିକର ମାହୁଏଇ ସାକସୁର	୫ ୨ ୫୦
ମହାସକା କଟ୍ଟେ କେରୁଟର	୫ ୨ ୫୦
କାହୁ ସମାପେତନ ଚକ୍ରଦେବ କେଳାପତା	୫ ୨ ୫୦
ଶ୍ରୀ କଲକତେର ସାହେବ ବଡ଼କ ଅଶ୍ର ମ	୫ ୨ ୫୦
କାହୁ ସମାମାଧ ସବକାର	କଦସା ୫ ୨ ୫୦
କାହୁ ଜଗବନ୍ଧୁ ମହାପାତ ଗୋଇଧା ଅଶ୍ର ମ	୫ ୨ ୫୦

CORRESPONDENCE.

TO THE EDITOR OF THE UTKAL DIPICA.

SIR,

In these days of financial difficulties when the sword of Damocles is hanging up on end, threatening every department of Government service with fears of heavy retrenchments, and when, above all, the observance of rigid economy has been considered as the *only* means by which the Government can extricate itself from the burden which has pressed so heavily upon it, it would not be out of place to offer here a few remarks suggestive of the means by which the end can be arrived at.

The maxim that, many a mickle makes a muckle, is a well-tryed one as being the result of vast human experience. If we look into the biographical accounts of those who from their opulent circumstances were reduced to bankruptcy, we will at once find that the non-observance of this noble maxim, which however humble at first sight may seem to be, was, ten to one, the root of all this evil. No man in fact can rise into opulence without having a strict regard to frugality. "Parsimony and not industry," says Dr. Adam Smith, "is the immediate cause of the increase of capital. Industry indeed provides the subject which parsimony accumulates; but whatever industry might acquire, if parsimony did not save or store up, the capital would never be the greater."

The rule which applies to individuals with regard to their improvement, can as well be applied to a nation composed of such individuals. The Government of a country should therefore always have a constant effort to promote the opulence of the people whom they are called upon to govern by inculcating the principles of economy, and not to impoverish them by a constant drain upon their purse in the shape of taxations, on account of its own folly and extravagance. No nation however flourishing and opulent, can be impoverished so much by *private* as by *public* prodigality and misconduct. For by the former a single individual may be ruined, where-

as by the latter the whole nation may be affected. How a nation can be ruined by the extravagance of Government has very accurately been explained by Dr. Smith. "The whole, or almost the whole public revenue," the learned Doctor observes, "is in most countries employed in maintaining unproductive hands such are the people who compose a numerous and splendid court, a great ecclesiastical establishment, great fleet and armies, who in time of peace produce nothing, and in time of war acquire nothing which can compensate the expense of maintaining them even while the war lasts." If we are to judge by the principles laid down in the above extracts of the condition of this country, we may at once be led to believe that in fiscal matters its affairs have lately been much embarrassed, and that reforms in the way of economy are urgently needed to restore them to a state of solvency. It has all the while, I should think, been an attempt of our Government for many years back to do something in this direction. But unfortunately the late Behar and the Deccan famines and the Affghan war had hitherto completely baffled its energies to cope with this difficulty. But as under the divine dispensation of the Providence the famines are over and the Affghan war is at an end, it is hoped that our Government will now direct its thought to the restoration of that equalization so necessary for its interior economy and for the neglect of which the balance of fiscal administration has been disturbed, and against which cry has latterly been raised both at home and abroad.

It is however a matter of satisfaction to observe that orders have been issued to effect retrenchments in the Public works, and to minimize, to the lowest possible extent, the expenditure of the Military Department. The head of the other Departments also have been instructed to cut down all such items of expenditure as can in their opinion be easily done away with without detriment to the interests of the state.

As the pruning hands of Government have already been set at work, the long

wished for financial reforms are to be made at no distant date. But one thing here is to be remarked. The savings that may be accrued by cutting down Duffries or other menial servants will not I think serve the purpose so well. For the state will not certainly profit by it so much as it is expected to do by larger savings from the "higher" and "upper" establishments. Why not therefore abolish the District and Assistant Superintendentships of Police whose business can as well be managed by Deputy Magistrates of the 5th. or 6th. grade? Why not reduce the salaries of the highly paid covenanted Civil Servants when such can be deemed feasible, in as much as educated men well qualified to hold such posts can now be found out from among the natives who will be glad to serve on smaller remunerations—and inasmuch also as Englishmen at home would be willing now a days to come out to India at even reduced salaries, the distance between these two countries being much lessened by the opening of steam communication? Why not put a stop to the expenditure incurred every year on account of the exodus of the Governor General and Suite to Simla which for aught we know adds little to the benefit of the state? For the spiritual welfare of a few thousands of European Christians thinly scattered over India, a very large ecclesiastical establishment has been maintained at an enormous cost to Government. Is it not fair and desirable that an act should at once be passed for the disestablishment of the Indian Church and that the Christians should as well pay from their own private purse for their spiritual elevation as the Hindoos, the Mahomedans, the Brahmos the Buddhists &c. are doing now? These and many more are the items of state expenditure from which reductions to a very large amount can be made. It remains now to be seen from which side the wind will blow.

Yours Sincerely,

QUIDNUNC.

23-8-79.

 ମୁଦ୍ରଣ ଦେଖ ।

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୧୯୪୧

୧୯୪୧

ଓଡ଼ିଶା ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ମୁଦ୍ରିତାଳୟ, କଟକ, ଓଡ଼ିଶା

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ ୫୫୦
ବର୍ଷାନ୍ତମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୫୨୦
ମଫସଲପାଇ ତାଳମାସୁଲ ୫୧୫୦

ଯେଉଁ ଫସଲ ବନ୍ୟାରୁ ବଞ୍ଚିଗଲା ଓ ଯେଉଁଠାରେ ସୁନବୀର ରୁଆ ଘୋର ଏକ-ପ୍ରକାର ଫସଲର ଆଗା ହୋଇଥିଲା ସେ ଫସଲ-ମାନ ପୋକଙ୍କ ମୁଖରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାର ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଉପାୟ ବଞ୍ଚି ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଦେଲେକ ପ୍ରାୟ ଫୋକ ଫସଲ ନଷ୍ଟ କରୁଥିବାର ସମ୍ଭାବ ପାଇ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲୁଁ ବିନ୍ଦୁ ଏ ସପ୍ତାହରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରୁ ଉତ୍ତୁପ ସମ୍ଭାଦ ପାଇ ଦୁଃଖିତ ହୋଇଅଛୁ । ଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଏ ଫୋକର ଭିନ୍ନ ନାମ ହୋଇ ଅଛି ଯଥା,—କାଳମୁଣ୍ଡା, କଳାମୁଣ୍ଡା, ଘୋଡ଼ାମୁଣ୍ଡା । ସ୍ଥଳର ଆଡ଼ର ଗୁଡ଼ିଏ ଫୋକ ଚଳଣ କରୁଥିଲେ ଭଣ୍ଡି ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ସମ୍ଭାଦ ଅଠାଁ ଅନେକ ଦତ୍ତ ଥିଲେ । ବନ୍ୟା ଜଳରୁ ଏମାନଙ୍କର ଉତ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ଥିବାର ଅନୁମାନ ହୋଇ ଅଛି । ପୂର୍ବେ ଥରେ ବନ୍ୟା ଉତ୍ପତ୍ତିରେ ଏପରି ଫୋକ ହୋଇ ଥିଲେ । ଏ ବର୍ଷ ଯେତେ ସ୍ଥାନକୁ ବନ୍ୟାଜଳ ଯାଇଅଛି ସେ ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ଏ ଫୋକ କିଛି ଅଛନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କର ବଂଶ ଅତି ସବୁର ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି ।

ଏ ଜଳର ଫସଲ ଅବସ୍ଥା ଏହି ପ୍ରକାର ପୁରୁଜଳର ଫସଲ ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ମନ ଅଟଇ । ଅନୁମାନଙ୍କର କଣେ ବନ୍ଦୁ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କୋଠାବେଗ, ବୁଝାକ, ନେମାଉ, ଫସଲ ଲଜ୍ୟାବ ପ୍ରଗଳ୍ଭାରେ ଫସଲ ସାନ୍ତାପନରେ

ବାରପଣ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ବଥଳ ଓ ଶାରଧ ଜମିରେ ବାଲି ଚଣି ଯାଇଅଛି ସେ ସ୍ଥାନମାନରେ ଏ ବର୍ଷ ଅତି ଫସଲ ହୋଇ ନ ପାରବ ଶ୍ରୀସ୍ତ୍ରୀକୁ ବିଲଟରସାହେବ ମୋଫସଲ ଭ୍ରମଣ କରି ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଏ ମାସ ତା ୧ ରୁଜରେ ଫେର ଆସିଅଛନ୍ତି ଓ ତା ୪ ରୁଜରେ ଖୋରଧା ଇଲାକା ବନ ଇତ୍ୟାଦି ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଥିବେ । ମାସ ଗୋରଧାରେ ଥୋଇ ହୋଇ ନାହିଁ । ବେବଳ ବଳରୁପୁର ଅଞ୍ଚଳରେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଥୋଇ ହୋଇଅଛି ସେଠାରେ ସୁନବୀର ଫସଲ ହୋଇ ପାରବ । ବାଲେଶ୍ଵର ଜଳରେ ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଲଗାଣବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଥିବାରୁ ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ସୂତର ଅଛି । ସେ ଜଳର ଉତ୍ପତ୍ତିରୁ ଉତ୍ପତ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ଅବଗ୍ୟକ ।

† କଲିକତାରୁ ମାତ୍ରାଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାଳ ।
ବଜଲା ଗବର୍ଦ୍ଧିମେଣ୍ଡା ମାତ୍ରାଜ ଗବର୍ଦ୍ଧିମେଣ୍ଡାକୁ ଜଣାଇଅଛନ୍ତି କି କଲିକତାରୁ ଓଡ଼ିଶାକୁ ସମୁଦ୍ର କୁଳେ ନାଳ ଦେବାର ପ୍ରସାବ ମହା-ମାନ୍ୟ ଲଟ ସାହେବଙ୍କ ମଞ୍ଜୁର ନିମନ୍ତେ ଅର୍ପିତ ହୋଇଅଛି ଓ ମହାନଗରୁ ଯେଉଁ କୁରୁନଖା ବା ନାଳପୁରୁ ବାହାରିଅଛି ଓ ଯହିଁରେ କୁଅର ଅସର ସେସବୁକୁ ଅଧିକ ଗଭୀର କରି ଯୋଡ଼ିବାର ଉଦ୍ଦ୍ୟୋଗ ହେଉଅଛି । ଏଗୁଡ଼ି ପୂର ଚଳି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କଲିକତାରୁ ପୁରୁଜଳ ତାଳୁପୁରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାଳ ଫିଟିବ ଚଳୁଥିବ ଗଞ୍ଜାମକୁ

ଲଗିଅଛି ଓ ମାତ୍ରାଜରୁ ବୋକୋନବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାଳ ଦେଉଅଛି ଗେଣୋଲୁ ସ୍ଥାନରୁ ଗଞ୍ଜାମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାଳ ବିର ଦେଲେ କଲିକତାରୁ ମାତ୍ରାଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାଳ ବାଟ ଫିଟିବ । ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଦ୍ଧିର ସାହେବ ବୋଲନ୍ତି ଏଥିରେ ଜାହାଜ ଓ କୌଣସି ଗଜା-ପୁଞ୍ଜର ସୁବିଧା ହେବ, ସୁତରାଂ ଦେଶର ବିଶେଷ ଲାଭ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟରେ ଗସ୍ୟ ଯୋଗାଇବା ପକ୍ଷରେ ବଡ଼ ସୁବିଧା ହେବ । ମାସ ମାତ୍ରାଜ ଗବର୍ଦ୍ଧିମେଣ୍ଡା ଏଥିର ପ୍ରଭୁତ୍ଵରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ମାତ୍ରାଜରୁ ବୋକୋନବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାଳ କର୍ମକୁ ସମାପ୍ତ କରିବା କାରଣ ଆସର ଅନେକ ଟଙ୍କା ଲାଗିବ ଓ ଏ ବହୁବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧିରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉକ୍ତ ନାଳକୁ ଗଞ୍ଜାମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବତାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ଓ ଦେଲେକ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଥିର ବିଭୀର ହୋଇ ନ ପାରେ ।
ଆନୁମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ମାତ୍ରାଜ ଗବର୍ଦ୍ଧିମେଣ୍ଡା ଏସର ଶୁରୁତର ବିଷୟକୁ ଏଥିର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନାସ୍ତି କରିଦେବାର ଉଚିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ଅନେକ ବ୍ୟୟ ଦେବ ପତ୍ୟ ବିଷ୍ଣୁ ସେହପର ଲାଭ ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା କଲିକତାରୁ ମାତ୍ରାଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାଳ ଦେଲେ ସେଥିରେ ବାଣିଜ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ବିପ୍ରର ପରମାଣରେ ଗଜାପୁଞ୍ଜ ହେବ ଓ ପୁରୁଜଳ ସଙ୍ଗେ ନାଳର ଯୋଗ ଥିବାରୁ ଯାନ୍ତ୍ରିକମାନଙ୍କର ସିବା ଆସିବା ହେବ ବେବଳ ଯାଦିକ ଗଜାପୁଞ୍ଜରେ

ଅନେକ ଲଭ ହୋଇ ଯାଏ । ଜଳକର ଉତ୍ପନ୍ନ ମଧ୍ୟ ଉଣା ହେବ ନାହିଁ । ବର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ସାହେବ ଏ ନାଳ ବିଷୟରେ ପ୍ରସ୍ତାବଟିଏ ମାନ୍ୟତା ଗବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଟକୁ ଅର୍ପଣ କରିଅଛନ୍ତି । ସେ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ବୋକୋଳଦାରୁ ବଞ୍ଚାମ ଚଳ ଚଳିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨୭ ମାଇଲ ମଧ୍ୟରେ ବିକାଗାପଟାନ ଅଞ୍ଚଳରେ ୨୭ ମାଇଲ ଉଚ୍ଚ-ତୁମ୍ପି ଓ ପବନ ପଡ଼ିବ । ଏହିକ ଖୋଲବାର କଡ଼ି କଷ୍ଟ ହେବ ନଚେତ୍ ଅନ୍ୟ ସମ୍ଭବତ୍ତାରେ କିଛି କଷ୍ଟ ନାହିଁ ବରଂ ସୁବିଧା ଅଛି । ଉକ୍ତ ୨୭ ମାଇଲ ଖୋଲବା ଇଂରେଜଙ୍କର ସାଧ୍ୟତା ନୁହେଁ ବେବଳ ବିଶେଷ ବ୍ୟୟ ଓ ପରିଶ୍ରମ ହେବ ବନ୍ତୁ ଯେଉଁ କର୍ମରେ ଅର୍ଥ ଉତ୍ପନ୍ନ ଓ ଦେଗର ଉପକାରର ସମ୍ଭାବନା ସେ କର୍ମ କରିବା ପକ୍ଷରେ କୁଣ୍ଡଳ ହେବାର ବିଧେୟ ନୁହେଁ ଅଥବା ଅପ୍ରେମାନେ ମାନ୍ୟତା ଗବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଟକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁଁ ଯେ ସେ ଏ ବିଷୟରେ ସୁନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିବୁ ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ।

ଏ ସଭାର ବାର୍ଷିକ ଅଧିବେଶନ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ପାଦ ଦେଇଥିଲୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳ ସଂକ୍ଷେପ ବିବରଣୀ ଲେଖୁଅଛୁଁ । ପ୍ରଥମେ ସଭାର ବାର୍ଷିକ ବିଜ୍ଞାପନା ପାଠ ହେଲା, ଉତ୍କଳ ଜଣାଗଣା ଯେ ଉତ୍କଳରଚନା ପାଠ ଓ ପ୍ରାଚୀନ ଉତ୍କଳବାକ୍ୟମାନଙ୍କର ସମାଲୋଚନା କରିବା ଏ ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୧୯ ଥର ଅଧିବେଶନ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ରଚନା-ପାଠ ଏକ ଲବଣ୍ୟବଦ୍ଧ ଓ ବୋଧିବୁଦ୍ଧିଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ସମାଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥମୋକ୍ତ ସୁପ୍ରକରେ ବିଶେଷ ଅର୍ଚ୍ଚାଳତାର ପରତତ୍ତ୍ୱ ମିଳିବାରୁ ସଭା ଭାକୁ ଭାଗ କରି ବର୍ତ୍ତମାନ ଶେଷୋକ୍ତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ କରିଅଛନ୍ତି । ସଭା ଅପଣା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପଲକ୍ଷରେ ଉତ୍କଳମଧ୍ୟ ନାମକ ପାଠକପଠିକାଟିଏ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ଉତ୍କଳ ସଂଖ୍ୟା ଚୁରଗତ ଖଣ୍ଡ ଅଟଇ ଓ ଅବସ୍ଥା ପାଠକଙ୍କୁ ଜଣା ଅଛି । ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳସୁପ୍ରକାଳସୁ ସ୍ଥାପନ କରିବାର କଳ୍ପନାରେ ସଭା ସର୍ବସାଧାରଣର ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ୁଅଛନ୍ତି ।

ବିଜ୍ଞାପନା ପାଠ ହେଲା ଉତ୍କଳରେ ବାର୍ତ୍ତମାନ ଘୋଷଣା ସୁଶିକ୍ଷା ବିଷୟରେ ବନ୍ତୁତା କଲେ । ପୂର୍ବେ ଚତୁଃପଠିମାନଙ୍କରେ ଯେଉଁ ଶାଳରେ ସଂସ୍କୃତର ଶିକ୍ଷା ଦିଆ ଯାଉଥିଲା ଓ

ଉତ୍କଳରେ ଯେପରି ଫଳ ହେଉଥିଲା ତହିଁ ବିଷୟରେ କେତେକ କଥା କହୁ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କର କଳତ ସଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ କଂଗ୍ରେସ୍ ଚାଲିବା ଦେଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଟ ଯେଉଁ ଶାଳରେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ତତ୍ତ୍ୱସଂନ୍ଧାନରେ କହିଲେ; ପ୍ରକାଶନ ଉପମାନେ ଉପାଧି ପାଇବା ଅଗାରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରରେ ପଠି ପଞ୍ଚକୋଷ୍ଠୀଣି ହେଲେ କୃତାର୍ଥ ହେଉଅଛନ୍ତି, ପ୍ରକୃତ ଜ୍ଞାନ ଲଭ କରି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ପଞ୍ଚକୋଷ୍ଠୀଣି ହେଲେ ଗୁଣଗ୍ରା ନେତ୍ର ଓ ଗୁଣଗ୍ରା ପାଇଲେ ଅଧି ସୁପ୍ରକଳ୍ପ ଦେଖନ୍ତି ନାହିଁ । ସୁଶିକ୍ଷା ଅର୍ଥାତ୍ତ୍ୱର-ଦ୍ୱାରା ହୁଅଇ ଓ ଅର୍ଥାତ୍ତ୍ୱର କରି ଶିକ୍ଷା କରାଯା ବ୍ୟକ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନ ଅତି କରଳା ବାବ୍ୟ ବିଷୟରେ ବକ୍ତା କହଲେ ଯେ ବାବ୍ୟପାଠରେ କିଛି ଉପକାର ନାହିଁ ଓ ତହିଁରୁ କିଛି ନୁହେଁ କଥା ଜଣା ନ ଯାଏ । ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସଂନ୍ଧାନରେ ସେ କହଲେ ସଭା ଯେପରି ଚଳୁଅଛି ତହିଁରେ କିଛି ଉପକାର ହେଉ ନାହିଁ କିମ୍ବା ହେବାର ଅଗା ନାହିଁ । ସଭାରୁ ଯେଉଁ ମଧ୍ୟ ବାହାରୁଅଛି ତହିଁରେ ମଧ୍ୟ କିଛି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବା ସାବଧାନ ନାହିଁ । ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍କଳର ନାମ ନାହିଁ ତାହା ଅପାର । ବକ୍ତା ଏହିପରି କେତେକ କଥା କହୁ ବକ୍ତା ଶେଷ କଲେ ।

ବକ୍ତାଭାରେ ହେଉଁ ଗୋଟାଏ ପର କରୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ଜଣେ କଂଗ୍ରେସ୍ରେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରତିବାଦ କଲେ । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ସଭ୍ୟ କିଛି କହଲେ । ଉଦନନ୍ଦର ସଭାପତି ଏହି ମାମାଂଖା କଲେ ଯେ ଯହିଁରେ ପୂର୍ବରୁ ଲୋକଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ଥାଏ ତହିଁରେ ସହଜରେ ବିରୋଧ କଲେ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳସଭାରେ ଯେ ପ୍ରାଚୀନ ବାବ୍ୟମାନଙ୍କର ଚର୍ଚ୍ଚା ହେଉଅଛି ତହିଁର ଫଳ ଅବଶ୍ୟ ଭଲ ହେବ । ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଛି ଓ ଉଦ୍ଦାର ଦେଗର ବିଶେଷ ଉପକାର ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ।

ଅପ୍ରେମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଅଧିକ ଶିକ୍ଷା ସଂନ୍ଧାନରେ ବକ୍ତାଙ୍କର କଥା ଅର୍ଥାତ୍ତ୍ୱ ନୁହେଁ ମାତ୍ର ବାବ୍ୟ, ଉତ୍କଳମତ୍ତ ଓ ମଧ୍ୟ ସଂନ୍ଧାନରେ ଯାହା କହଲେ ତାହା ଅର୍ଥାତ୍ତ୍ୱ ଓ ଅବଦାନ ଅଟଇ । ବାବ୍ୟପାଠ ଯୋଗେ ହୃଦୟ ବୋମଳ ସରଳ ଓ ସ୍ପେହରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ଏହା ହୁଏ ବାବ୍ୟର ନ କରିବ ? ଉତ୍କଳସାହାୟକରେ ମଧ୍ୟ ବାବ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଅଛି ଓ ରଚନା ବାବ୍ୟ ନରେ ଯେପରି ଅନଳ ଓ ପ୍ରେମ ଉତ୍କଳ

ଦେଶର ପ୍ରୋତ୍ସାହାରେ ହୁଏ ନାହିଁ ତେବେ ବାବ୍ୟ ପାଠରେ ଉପକାର ନାହିଁ କିପରି ? ଅପ୍ରେମାନେ ଥରେ କିତେ ବକ୍ତାଙ୍କୁ ମୁହଁ କଜାର ବାସ୍ତବ କର ପ୍ରେମରେ ଗର୍ବବଦ୍ଦ ହେବାର ଦେଖୁଥିଲୁଁ ଏଥର ତାଙ୍କୁ ବାବ୍ୟର ଏପରି ବିରୋଧୀ ଦେଖି ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ ହୋଇଅଛୁ । ଦେଶ ସାଳ ପାଠ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସଭା ସାଧାନପାରେ ଅପଣା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ କରୁଥିବାର ବୋଲି-ଯାଇ ପାରେ । ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳର ନାମ ନାହିଁ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ତଦ୍ୱାରା ଉପକାର-ଅପା-ଥିବାରୁ ତାଙ୍କ (ଉତ୍କଳ) ର ପ୍ରିୟକାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ ହେବାର ମଣିବାକୁ ହେବ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟ ମତେ ଉତ୍କଳର ପ୍ରିୟକାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ ଉପାଦେୟ ଏକ ଅଙ୍ଗ ଅଥବା ଉତ୍କଳର ନାମ ଅଭାବେ ମଧ୍ୟ ଅପାର ହୋଇ ନ ପାରେ । ବୋଧ ହୁଏ ବକ୍ତା ନାମାବଳୀ ଭାବ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟୁତ୍ପ-ରେ ଥାଉଣ କରିବେ ନାହିଁ ପସ !

ଉତ୍କଳମଧ୍ୟ ଓ ପ୍ରକୃତ ବାବ୍ୟ ।

ଚଳତ ବର୍ଷର ଉତ୍କଳମଧ୍ୟର ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂଖ୍ୟାରେ ବୋଧିବୁଦ୍ଧିଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ସମାଲୋଚନା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଲବଣ୍ୟବଦ୍ଧ ପ୍ରକୃତ ବାବ୍ୟ ନୂତନ ବୋଲି ଲେଖା ଥିବାରୁ ଅପ୍ରେମାନେ ମଧ୍ୟରେ ରୁଚି ପରବର୍ତ୍ତନ ଏକ ବାବ୍ୟପଠିକ ଅର୍ଚ୍ଚାଳତାର ସୀମା ବିଷୟରେ ଯାହା ଲେଖି-ଥିଲୁଁ ତହିଁର ଉତ୍ତର ଉକ୍ତ ପଠିକାର ଗ ୩ ଓ ୪ ଶ୍ରେରେ ପାଇଅଛୁ ।

ରୁଚି ପରବର୍ତ୍ତନ ବିଷୟରେ ସମ୍ପାଦକ ସଂକ୍ଷେପରେ ଏହି କଥା କହୁଅଛନ୍ତି କି ସେ ନ୍ୟାୟ-ପଥର ଅଗ୍ରତ୍ୱ ହେଇ ସାହୁତ୍ୟ ବିଷୟିଣୀ ମାସିକ ପଠିକା ବାହାର କରିଥିଲେ । ସଭାବନ୍ଧ ଲବଣ୍ୟବଦ୍ଧର ଉକ୍ତବୁଦ୍ଧା ଦେଖାଇବାକୁ ଯାଇଥିଲେ-ହେଁ ତାହାର କିରୁଦ୍ଧା ନ ଦେଖାଇ ସ୍ୱପ୍ନ ର-ଖିବାର ଭଜା ନ ଥିଲ ମାତ୍ର ସମାଲୋଚନା କରୁ କରୁ ତାହା ପ୍ରକୃତ ବାବ୍ୟ ନ ଥିବାର ଜଣା ପଡ଼ିବାରୁ ତହିଁରୁ ମନ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ତାହାକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କଲେ । ଏଥିରୁ ବୋଧ ହୁଅଇ ଯେ ମଧ୍ୟରେ ରୁଚିର ପରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ନାହିଁ । ଲବଣ୍ୟବଦ୍ଧ ଗଣି ଏ ଭଲ ବାବ୍ୟ ବୋଲି ଲୋକ-ମୁଖରେ ଶୁଣି ସଭାବନ୍ଧ ତହିଁର ଉକ୍ତବୁଦ୍ଧା ଦେଖା-ଇବାକୁ ଯାଇଥିଲେ ମେଷରେ ମନୋମତ ନ ହେବାରୁ ଭଜା କରି କ୍ଷାନ୍ତି ରହିଲେ । ଯେବେ ହୁଏ ପଠି ଥାନ୍ତେ ତେବେ ଅନୁମାନ ହୁଅଇ

ଉତ୍କଳ ସମାଲୋଚନାରେ ମନ ବଳାଇ ନ ଥାନ୍ତି । କାରଣ ନ୍ୟାୟପୁତ୍ର ଧାରଣ କରି ଅ-
ଯୋଗ୍ୟ ଓ ଦାନକବଳୁ ଛୋଟକ କରିବା ଯେ
ଶୁଭର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ଏହା ମଧ୍ୟ ପର ନ୍ୟାୟ-
ବାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତି ପକ୍ଷରେ ନ ଜାଣିବା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅ-
ସମ୍ଭବ ଅଟଇ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏକକି ଆଶା
କରୁଁ କି ଯେମନ୍ତ ଦୋଷପ୍ରକାଶପୁରଣ ପ୍ରତି
ସେପରି ବ୍ୟବହାର ହେବ ନାହିଁ ।

ଅଶ୍ଳୀଳତା ସମ୍ପର୍କରେ ଅମ୍ଭେ ଯାହା ଲେ-
ଖୁଥିଲୁ ତହିଁକି ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
ସନ୍ଦେହ କରିବାର ଆଧାର ନାହିଁ ବୋଲି ଲେଖି
ଛାଁ ଉଦ୍ଭାବୁ ଅପେ ଲେଖିଅଛୁ କି “ଏତେ
ବେଳେ ସନ୍ଦେହପ୍ରଦେମବାସିନୀ ଅପରି ଆସି
ଏହିକଥା କହିଲ ଯେ ଅଦରପର ଅର୍ଥ ଶୁଦ୍ଧାର,
ଯେଉଁ କାବ୍ୟରେ ଗୁଣାବର କାଅନ୍ତାମୁଦ୍ରିମାନ
ଅଛି, ତାକୁ ଅବଗ୍ୟ ଉଲ୍ଲୁଖିତର ଅଦରପାତ୍ରକ
କାବ୍ୟ ବୋଲିବିବ ଅଶ୍ଳୀଳତାର ମୂର୍ତ୍ତି ବୋଲି
ତାହାର ନାମାନ୍ତର ଦୋଷକା ଏକପ୍ରକାର
ସଂସାଧିବ ମାସ । ଏହିକଥାର ଅନୁମୋଦ-
ନରେ ଅମ୍ଭେମାନେ କହୁଅଛୁ ଯେଉଁ ଅଦରପ
କୋଥକ ଭବ ନିର୍ମଳ, ସୁନ୍ଦର ଓ ହୃଦୟପ୍ରସ୍ତୁ-
ତରୁପେ କାବ୍ୟର ଅଭୁଗତ ତୋର ଅଭିନୟ
ରଜାଦ୍ୱାର ପରଶତ ଫଳ ଶୁଦ୍ଧାର ପରମ୍ଭବ
ହୋଇଥାଏ ଓ ମନକୁ ବଳୁତକବରେ ପରବ-
ର୍ତ୍ତିତ କରିଇ ନାହିଁ ସେହି ବେଳକ ବାବ୍ୟା-
ଚିତ ଅଦରପ” । ଏଥିର ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ
ଲେଖିଅଛୁ କି ଯେମନ୍ତ ବ୍ୟଞ୍ଜନରେ ଲବଣ
ଅସ୍ତବ ହେଲେ ସ୍ୱାଦ ନଷ୍ଟ ହୁଅଇ ସେହିପରି
ଅଦରପର ଆସକ୍ୟ ଅଶ୍ଳୀଳତାରେ ପରଶତ
ହୋଇ କାବ୍ୟର ଅନ୍ତସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଅଇ । ମଧ୍ୟମ-
କର ଏହି ନିୟମ ଓ ଉଦାହରଣ ଏକପରେ
କରୁଁ କି ଅମ୍ଭେମାନେ ଏକକି ଉପଲବ୍ଧି
କରୁଅଛୁ ଯେ ଅଶ୍ଳୀଳତା ହେତୁ କାବ୍ୟ ଅପ୍ର-
କୃତ ହୁଅଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ତହିଁର ସ୍ୱାଦର ତାର
ତମ୍ୟ ଘଟଇ ଯେମନ୍ତ କି ରୁଚି ଅନୁସାରେ
କାହାକୁ ଅଳ୍ପ ଲବଣ ଓ କାହାକୁ ଅଧିକ ଲବଣ
ପ୍ରଦାନ କରି ଲଗଇ । ପୁଣି ରୋଗବିଗେଷ ହେତୁରୁ
ସ୍ୱାଦ ବିକୃତାବସ୍ଥାକୁ ଲିଭିଥିଲେ ସମୁଚିତ ଲବଣ-
ସୁକ୍ତ ବଞ୍ଚନ ଅଲଗା ବା ଲୁଣିପା ବୋଧହୁଅଇ ।
ଫଳତଃ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବକ୍ତବ୍ୟ ଏହି ଯେ ଲବ-
ଣବସ୍ତୁରେ ତାହା ରଚନାକାର ରୁଚି
ଅନୁସାରେ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଅଦରପ
ଅତି ପ୍ରକଟକରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଥିଲେହେଁ

ଓ ତାହା “ନବକର୍ମଣି ଗୋପୟେତ୍” ଶ୍ଳୋକର
ଏକ ବର୍ତ୍ତମାନ ରୁଚିର ଅନୁମୋଦକ ସୀମାକୁ
ଅତିକ୍ରମ କରିଥିଲେହେଁ ଉକ୍ତ ଛନ୍ଦ ଯେ ପ୍ରକୃତ
କାବ୍ୟ ନୁହଇ ଏପରି ଅମ୍ଭେମାନେ ସ୍ୱୀକାର କରି
ନ ପାରୁଁ । ତାହା ହେଲେ ରୁବନେଶ୍ୱର ଓ
ପୁରୀର ମନ୍ଦିରମାନଙ୍କୁ ଯାହା ଉଲ୍ଲୁଖି ଗାଳ୍ପ-
କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ଦେଖାଯୁ ଦିଦେଖାଯୁ ସମସ୍ତେ
ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଗୋଟାବେତେ
ଅଶ୍ଳୀଳ ଛବି ଅଛି ବୋଲି ସେ ସମସ୍ତକୁ ପ୍ରକୃତ
ଶିଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ଯାଇ ନ ପାରେ ଓ ଏହି
ନ୍ୟାୟରେ ଭଗବତାଦି ପ୍ରକୃତ ପ୍ରକୃତ ଧର୍ମପ୍ରତି
କମ୍ପା ଜଣେ କୌଶଳଧାରୀ ପ୍ରାୟ ଉଲ୍ଲୁଖ
ବୈକଳ୍ୟ ଯେତେ ଧାର୍ମିକ ହୋଇଥିଲେହେଁ
ତାହାକୁ ପ୍ରକୃତ ଧାର୍ମିକ ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ ।
ଏପ୍ରକାର ସ୍ତଳମାନଙ୍କରେ ସମାଲୋଚକର
କାର୍ଯ୍ୟ ବଡ଼ କଠିନ ଅଟଇ ସମସ୍ତଦିଗ ବିବେ-
ଚନା ନ କରି ଏକାବେଳକେ ଅପ୍ରକୃତ ବୋଲି
ପରତ୍ୟାଗ କରିବା ଉଚିତ ନୁହଇ ।

ପରଶେଷରେ ବକ୍ତବ୍ୟ ଏହି ଯେ ଲବଣ୍ୟ-
ବସ୍ତୁରେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ପ୍ରଣୟର କୌଶଳି ବ୍ୟବହାର
ନାହିଁ ଏକ ଅଦରପଦୃଶ କାବ୍ୟରୁ ଆଉ ଯାହା
ଆଶା କରାଯାଇ ପାରେ ତାହା ଯେ ଏଥିରୁ
ଲଭ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ଏପରି ଅମ୍ଭେମାନେ
କହି ନ ପାରୁଁ । ତେବେ ପତାଶ୍ରୀ ଲେକେ
ଯେବେ ଯେଉଁ ଭବସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପୂଜ କାଳ
ହୋଇପାରେ ତହିଁରୁ ବିଷ ବାହାର କରି
ଉଦ୍ଧାର ଅପଣା ଚରଣକୁ ନଷ୍ଟ କରିବେ ତାହା
ନିବାରଣ କରିବାକୁ ଅପୂଜ କାହାର ?

—*—

କାବୁଲ ବିଦ୍ରୋହ ।

କାବୁଲର ଅମିରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯଦି ହୋଇ
ଯୁଦ୍ଧ ଗେଷ ହେବାରୁ ଧନକ୍ଷୟ ପ୍ରାଣପୀଡ଼ା
ନିବାରଣ ହେବାର ମନେ କରି ସମସ୍ତେ ଅନ-
ନ୍ଦିତ ହୋଇଥିଲେ, ଯୋଦ୍ଧାମାନେ ପଦ ଓ
ପୁରସ୍କାର ପାଇଲେ ସୈନ୍ୟ ଓ ଲଟସାହେବଙ୍କୁ
ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବାକାରଣ ପାଲିମେଣ୍ଟରେ ପ୍ରସାଦ
ହେଲା, ଅମିର ଇଂରେଜ ରାଜଦୂତଙ୍କୁ ଅତି
ସମାଦର ଓ ସମାଦର ପୂର୍ବକ ପ୍ରଣୟ କରି
ଅପଣା ରାଜଧାନୀରେ ମର୍ଯ୍ୟାଦାପୂର୍ବକ ରଖା
ଇଲେ, ଅନେକ ଉପଚୌକନ ଦେଲେ ଓ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରତି ବନ୍ଧୁତ୍ୱର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ପ୍ରଦ-
ର୍ଶାଇଲେ, ଲଟ ସାହେବଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ ନିମନ୍ତେ
ଅମିର ଆଗାମୀ ଉତ୍ତମର ମାସରେ କଲିକତାକୁ

ଆସିବାର କଥା ହେଲା କିନ୍ତୁ କାଲର ବି ମହମା
ଏ ପୁଣି ବିଚ୍ଛି ରହଇ ନାହିଁ ଅଳ୍ପଦିନ ମଧ୍ୟରେ
ପୁଣି ସେହି ଧନକ୍ଷୟ ପ୍ରାଣପୀଡ଼ାର କାଣ୍ଡ ଉପ-
ସ୍ଥିତ ହେଲା । ସକ୍ରି ନିୟମ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
କୌଶଳିକାଳେ ହରବରରେ ପଞ୍ଜବାର ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ ସେ ଅଗଙ୍କା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁ ତାହାକୁ
ଅତିସହର ଦର୍ଶିଲ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଅଗଙ୍କାର
କାରଣ ଚିନ୍ତା ଥିଲେହେଁ ଫଳ ଏକ, ଏଥିର
ବୃତ୍ତାନ୍ତ ନିମ୍ନେ ଲେଖୁଅଛୁ ।

ଚଳତମାସ ତା ୪ ରଖରେ ଜଣେ ବାର୍ତ୍ତା-
ବାହକ କାବୁଲରୁ ଅତି ପୃତ୍ତଗତରେ ଆସି
ଅଲିଖେଲରେ ଥିବା ଇଂରେଜ ବର୍ମିଗରଙ୍କୁ
ଜଣାଇଲା ଯେ ଅମିରଙ୍କର ସୈନ୍ୟମାନେ
ଦେଉଳ ପାଇ ନ ଥିବାରୁ ବିଦ୍ରୋହ ଲଗାଇ
କାବୁଲରେ ଥିବା ଇଂରେଜ ରାଜଦୂତଙ୍କୁ ଅନ୍ଧ-
ମଣ କରିଅଛନ୍ତି ରାଜଦୂତ ଓ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗୀମାନେ
ଅତୁରକ୍ଷାର ରେଷ୍ଟାରେ ଅଛନ୍ତି । ଲଟ ସାହେବ
ଏ ସମ୍ପାଦ ସିନାଠାରେ ତା ୫ ରଖରେ ପାଇ
ଅଲିଖେଲରେ ଥିବା ସେନାପତି ମାସି ସାହେ-
ବଙ୍କ ଠାକୁ ଶତରଘନି ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅସ୍ତ୍ରପର
ହେବା କାରଣ ଅଜ୍ଞା ପଠାଇଲେ । କାହାହାର
ଅସ୍ତ୍ରଲରେ ଥିବା ଇଂରେଜଙ୍କ ସୈନ୍ୟମାନେ
ଭୁରଜବର୍ଷକୁ ଫେର ଆସିବାର ଅଜ୍ଞା ହୋଇ-
ଥିଲା ସେମାନେ ପୁନଃବାର କାହାହାରଠାରେ
ଠୁଳ ହେବାର ଅଜ୍ଞା ପଠାଇଲା । ଖାଇବରସ୍ତୁ
ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କର ଦଳ ବୃଦ୍ଧି ହେଲେ କେଲିଲା-
ବାଦକୁ ସିବାର ଗାଦିଗ ହେଲା । ତା ୫ ରଖରେ
ଅମିରଙ୍କର ପସମାନ ଅଲିଖେଲରେ ପ୍ରବେଶ
ହେବା ସେଥିର ମର୍ମ ଏହି ଯେ କେତେକ
କାବୁଲ ସୈନ୍ୟ ବକାୟା ଦେଉଳ ପାଇବା ସଙ୍ଗୀ-
ତେ ବାଲହସାରରେ ସମବେତ ହୋଇଥିଲେ
ହୋଇ ବିଦ୍ରୋହାଚରଣ କରି ସେମାନଙ୍କର
ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ମାରପିଟ କରି ଇଂରେଜ ରାଜ-
ଦୂତଙ୍କୁ ଅନ୍ଧମଣ କଲେ ମାତ୍ର ରାଜଦୂତଙ୍କ
ସୈନ୍ୟ ବନ୍ଧୁକୁ ମାର ସେମାନଙ୍କୁ ହଟାଇଲେ ।
ତହିଁ ବକାୟାମାନେ ବାଲହସାରରେ ଅଜାତ
ହୋଇ ପତ୍ର ଅମିରଙ୍କର ଉଦ୍ଧାର ଅସ୍ଥାଗାର
ଉଦ୍ଧାଦି ଲୁଟିଲେ ଓ ବିଦ୍ରୋହକ ସଙ୍ଗେ ମିଶି
ରାଜଦୂତଙ୍କୁ ଅନ୍ଧମଣ କଲେ । ତାଙ୍କ
ସାକ୍ଷାତ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଅମିର କେନରଲ
ଦ.ଉପସାହାଙ୍କୁ ପଠାଇଲେ ମାତ୍ର ବିଦ୍ରୋହ-
ମାନେ ତାଙ୍କୁ ମାରପିଟାଇଲେ । ତହିଁ ଅମିର
ଆପଣା ପୁତ୍ର, କାବୁଲର ଗବର୍ଣ୍ଣ ଓ ଅନ୍ୟ

ଦେଖେ ଉପକ୍ରମେ ଲେଖି ଦିଆଯାଇଅଛି । ଯେଉଁ କି ଭାଗରେ ପଠାଇଲେ ମାତ୍ର ସେମାନେ କୁତୁହଳ ସୋଭାନ ପାରିଲେ । ସ୍ୱପ୍ନାକାନ୍ତରୀଣ ଗୋଲି ମାନେ କାହିଁକି ତାହା ଭଲ ପଞ୍ଚମରେ ଲେଖି ଦିଆଯାଇଅଛି । ତାହା ଭଲ ପଞ୍ଚମରେ ଲେଖି ଦିଆଯାଇଅଛି । ତାହା ଭଲ ପଞ୍ଚମରେ ଲେଖି ଦିଆଯାଇଅଛି ।

କାହାଣୀର ସମସ୍ତ ଧାରା ପଞ୍ଚମରେ ଲେଖି ଦିଆଯାଇଅଛି । ତାହା ଭଲ ପଞ୍ଚମରେ ଲେଖି ଦିଆଯାଇଅଛି । ତାହା ଭଲ ପଞ୍ଚମରେ ଲେଖି ଦିଆଯାଇଅଛି । ତାହା ଭଲ ପଞ୍ଚମରେ ଲେଖି ଦିଆଯାଇଅଛି ।

ସାମ୍ବାଦିକସଂବାଦ ।

ଅସ୍ମାନେ ଅନନ୍ତପୁର ଅବସ୍ଥା ହେବୁଁ ସେ ଶ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ ମନ୍ତ୍ରୀର ଭାର ପୋଷା ହେବୁଁ ରହିବାର ସ୍ଥିତି ହେବାରୁ ଜମିଜମାକା ବିରାଡ଼ାଦାର ବାବୁ ସମସ୍ତ ଗୋଷ୍ଠିକୁ ନେଇକରି କର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବାର ଶକ୍ତି ନେଇ ମନୁର କର ବାବୁକୁ ହିସାସର ହୁଏ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ କର୍ମରେ ସେ ମାସିକ ଚଳଣତ ଟଙ୍କା କେତେ ପାଇବେ ।

ଅସ୍ମାନେ ଶ୍ରୀ ଅତ୍ତର ଅନନ୍ତର ହେବୁଁ ସେ କର୍ମଜନୀ ବିଶିଷ୍ଟାଦାର କର୍ମରେ ପୁଣି କଲେଜର ବିରାଡ଼ାଦାର ବାବୁ କଲଗମ କୋଷ ବକଶନ ନିଯୁକ୍ତ ହେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି । ଏ କଲୋକ୍ଷୁ ଅଧିକାର ହୋଇ ଅଛି ।

ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ହକୀରୁ ଏକ ଏକ ଶାନର ପ୍ରକାଶନେ ଛାଡ଼ି ପାଉବା ପ୍ରାର୍ଥନାରେ କଲେଜର ସାହେବନ-

ଠାରେ ଦରଖାସ୍ତ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଏସବୁ ଦରଖାସ୍ତ ଅନେକ ଗୁଣ୍ଡା ପଡ଼ି ଅଛି । କଲେଜର ସାହେବ ସେ ଦରଖାସ୍ତ-ମାନର ନିକର ପ୍ରକାଶଦ୍ରବ୍ୟ ଦସ୍ତା ପ୍ରକାଶ କରଣା ଅପେକ୍ଷାରେ ନିମିତ୍ତଦରଖାସ୍ତ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ନିମିତ୍ତଦରଖାସ୍ତରେ ସରକାରକୁ ଛାଡ଼ି ନ ପାଇଲେ ପ୍ରକାଶ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେବେ ଦସ୍ତା ପ୍ରକାଶ କରବେ । ଛାଡ଼ି ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ କି ନା ଏ ପକ୍ଷରେ ଚନ୍ଦ୍ର ହେବାର ଅବଶ୍ୟକ । ନିମିତ୍ତଦରଖାସ୍ତରେ ସରକାରକୁ ଛାଡ଼ି ନ ପାଇଲେ ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣରେ ପ୍ରକାଶ ଦ୍ରବ୍ୟ ବଦଳାଇ ଉଠେ ।

ଖେର୍ଦାଲ କର୍ତ୍ତବ୍ୟମେଖଳ ପିଉସ ସାହେବ କଲେଜର ସହାୟତା ସୁସ୍ୱରୂପ ଓ ସୁଧର ଚେଷ୍ଟା କଲେକୂଳ ବାବୁ ଶାନ୍ତିବାଣୀ ମୁଖ୍ୟତା ଗୋଷ୍ଠୀକୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦେଖାଇଛନ୍ତି ।

କଲେଜର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀରାଧାକର ବନ୍ଦୋପସ୍ଥ ଭରମ ରୂପେ ହେଉ ନାହିଁ । ହାଜିରମାନେ ପ୍ରକାଶ ପଞ୍ଚମରେ ଓ ଅସମ୍ଭବରେ ହଇ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏହା ସତ୍ୟ ଅଲେ ଅନୁଭବ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ସେ ମାସରେ କି ୧୦ ଏ କେଜନେରୁ ନିରାଶ ହୋଇ ଥିଲେ ଓ କିନ୍ତୁ ଅସମ୍ଭବରେ କି ୮୦ ଏ ଅମିତ ନିରାଶ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ମାନେ ହୁଏତ ଅଛନ୍ତି ।

କଲେଜର ଉପକରଣୀୟ ସହାୟତା କଲେକୂଳ କଲ ସମସ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନ କରଣା ଗୋଷ୍ଠୀରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଅନେକ କରଣା ପ୍ରସ୍ତାବ କର ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳ ହେବ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ଚେଷ୍ଟା କଲେଜର କୌଣସି ଅନୁଭବ ବାଲେଶ୍ୱର କଲ ହୋଇଅଛି ଓ ତାଙ୍କ କର୍ମରେ ବାବୁ ଭାବଣୀପ୍ରସାଦ ସହାୟତାରେ ଶ୍ରୀରାଧାକର ଅଧିଅଛନ୍ତି ।

ଅସ୍ମାନେ ଅନନ୍ତ ପୁର ମୁଖ୍ୟରତ୍ନ ପର୍ବିକାରୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହେବୁଁ ସେ ମୁଖ୍ୟରତ୍ନର ମହାସଭା ଅପଣା ରକ୍ଷାରେ ସଂସ୍କୃତ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତ ପକ୍ଷରେ ଯତ୍ନବାନ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସେ ପ୍ରଥମେ କଲେଜର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକାଳୟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷା ଦେବା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରାଣିପଣ୍ୟରେ କର ପ୍ରକାଶରେ ୫ / ୭ ଶତ ଦେଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ପ୍ରାଣିପଣ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କରେ କେବଳ ସେମାନେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର ଅନୁସାରେ କର ପ୍ରକାଶନୀୟ ବିଷା ନ ଦେଲେ । "କର" ମହାସଭା ଶକ୍ତ କରୁ ଅଧିକାରୀ ସେହି ଛାତ୍ରରେ ପାଠୋପି ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଦଳାଏ ଉକ୍ତ ଶାସକରେ ପ୍ରାପ୍ତି ହେବ ଉନ୍ନତ ଓ ପ୍ରକାଶକର ସାଧକ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ବେତନରେ ପ୍ରତି ନିଯୁକ୍ତ ହେବୁଁ । ଏ ବଦଳାଏ ମାନକରେ ପୁଣି ସଂସ୍କୃତ, ଅଳ ଓ ବ୍ରହ୍ମୋଦାର ବିଷା ବସାଆପ । କାଉପ୍-ଦାରେ ଗୋଷ୍ଠିର ଉକ୍ତ ସଂସ୍କୃତ ଶୋଭା ପ୍ରାପ୍ତି ହେବ ଉପକରଣ ବଦଳାଏ ମାନକରୁ ଉତ୍ତରୀ ହେବାର ଶକ୍ତି ହେବୁଁ । ଶୋଭାରେ ସଂସ୍କୃତର ଉକ୍ତ ବିଷା ପାଇବେ । ସଂସ୍କୃତ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତ ପକ୍ଷରେ ମହାସଭାରେ ଏପକ୍ଷ ମନୋହାର ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେଖି ଅସ୍ମାନେ ସମସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କର ପ୍ରକାଶ ନିରୁଦ୍ଧ । ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଓ ଅନନ୍ତର ଅପଣା ସାଧାରଣରେ ଏପକ୍ଷରେ ପ୍ରକାଶକର ପୂର୍ବରୁ ସଂସ୍କୃତ ଶିକ୍ଷାର ଦସ୍ତାବ ହେବ ।

ଘୁଷୁ ଗୋଷ୍ଠରେ ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ ଅଧିକାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଠ ମହାସଭା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ସମସ୍ତ ଅଧିକାର ହୋଇ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହେବୁଁ । ମଠାଧିକାରୀ କେବଳିମାନେ ମଠର ସାଧାରଣ ପ୍ରକାଶନୀୟ ଅଧିକାରୀ ସାମାଜିକ ପଠାରେ ମହାସଭାରେ ପ୍ରକାଶନ କରଣା ଓ ସୁଶୀଳତା ଦେଖାକୁ ଉନ୍ନତ

ହେବାରୁ ମହାସଭା ଗୋଷ୍ଠୀରେ ପ୍ରକାଶକ ମାତ୍ର ମାନରେ ମାନାଦ ପ୍ରକାଶ ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଦେଲେ ଓ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ରହିଲେ । ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ପ୍ରକାଶକ ଏପକ୍ଷ କାଲେଜରେ ସେ ସେମାନଙ୍କ ଦେବ ପାଠକର ଓ ସେମାନେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲେ । ତହିଁ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ପ୍ରକାଶକ ଏପକ୍ଷ କର ବଦଳାଏ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୋଷ୍ଠୀ କେ କେ ନ ଦେଲେ । କେ ମାତ୍ରଗୋଷ୍ଠୀରେ ମହାସଭା ଓ ପୁରୁଷ ଶାନ୍ତିବାଣୀରେ ମଲେ । ଏ ସମସ୍ତରୁ ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଠକା କାଲେଜ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦେଇ ପୁରୁଷ ଚଳନକୁ ହୋଇ ଓ କେ ସୁପ୍ରଭରେ ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଠକ ହେଲେ । ଏ ସମସ୍ତରୁ ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଠକ ବଦଳାଏ ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଠକ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ପ୍ରକାଶକ ଏପକ୍ଷ କର ବଦଳାଏ ଅଳ ଦେଇ ଅଛି । ସେ ମହାସଭାରେ ପ୍ରକାଶକ ହେବାର ଉନ୍ନତ । ଅଧ୍ୟକ୍ଷରେ ଏ ଗୋଷ୍ଠୀ ମହାସଭା ଓ ମଠାଧିକାରୀର ସୁଧରରେ କର ହେଲେବୁଁ ଗୋଷ୍ଠୀର ମହାସଭା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ ଅଛି । ସରକାର ଦେଖି ମହାସଭାରେ ଏପକ୍ଷ ମହାସଭା ହାଉଁ ? କିନ୍ତୁ ଧର୍ମ ଓ ସୁଧର ହେବୁଁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏପକ୍ଷ ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପ୍ରକାଶକ ? ପୁଣି ବଦଳାଏ ଅନେକ ମଠ ହୁଏ । ମଠାଧିକାରୀ ଏପକ୍ଷ ମହାସଭା ଓ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହେବୁଁ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହେବୁଁ ସେସବୁ ହୋଇ ଦେଲେ । ଉନ୍ନତ ହେବୁଁ ଅଛି ।

ଦିନକାରଣରୁ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ରହିଲେ । ଗୋଷ୍ଠୀରେ ମହାସଭା କାଲେଜ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହେବୁଁ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହେବୁଁ ।

ମଠ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ନିମ୍ନକ୍ରମରେ ଉପାୟ କଲେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ପଠା— ୧ ମଠର ବା ଗୋଷ୍ଠୀରେ କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷିକମହାସଭା କଲେଜରେ ହେବ ନାହିଁ । ମଠର ଗୋଷ୍ଠୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିକଟରେ କଲେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦେଖି ଦେଖି ଉପକ୍ରମ ହେବ ସେ ସେତାକୁ ମଠର ବା ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ହେବୁଁ । ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହେଲେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ମାନକ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ହେବ । ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ହେବ । ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ହେବ । ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ହେବ । ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ହେବ ।

ଗୋଷ୍ଠୀରେ ହିରୋବା ବୁଦ୍ଧି

କଲେଜର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଏପକ୍ଷ ପ୍ରକାଶକର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କଲେଜର ପ୍ରକାଶକ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ପଠାରେ ଏପକ୍ଷ କଲେଜରେ ହେବୁଁ । କଲେଜର ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ପ୍ରକାଶକର ସୁଧରରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ପଠାରେ ଏପକ୍ଷ କଲେଜରେ ହେବୁଁ । ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଓ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ପଠାରେ ଏପକ୍ଷ କଲେଜରେ ହେବୁଁ । ମଠାଧିକାରୀ କେବଳିମାନେ ମଠର ସାଧାରଣ ପ୍ରକାଶନୀୟ ଅଧିକାରୀ ସାମାଜିକ ପଠାରେ ମହାସଭାରେ ପ୍ରକାଶନ କରଣା ଓ ସୁଶୀଳତା ଦେଖାକୁ ଉନ୍ନତ

ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ପଠାରେ ଏପକ୍ଷ କଲେଜରେ ହେବୁଁ । ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ପଠାରେ ଏପକ୍ଷ କଲେଜରେ ହେବୁଁ ।

CORRESPONDENCE.

TO THE EDITOR OF THE UTKAL DIPICA.
SIR,

The Native Civil Service scheme has at last after a long incubation been ushered into the world, and the people of India have thus had an opportunity offered them to think how far it would tend to raise their political status.

It has been ruled that "each local Government may nominate persons who are natives of India for employment in Her Majesty's Covenanted Civil Service in India within the territories subordinate to such Government," and that 2-5ths of the appointments on reduced salaries will be exclusively reserved for the natives in future. It is not clear from the rules whether the natives will hereafter be allowed to compete with their English brethren in the open field in the same manner as they were doing before, or whether this privilege has been entirely taken away from them. The result that may ensue from the adoption of such a system, I mean, the nomination system, judging from our past experience of cases in which it was so applied will, it is supposed, be far from being very cheering, inasmuch as it may likely lead to favoritism to the disregard of the claims of the really well-educated and deserving subjects of Her Imperial Majesty in India. It is said that the scheme has been the fruit of a couple of years' deep thinking and contemplation. But what strikes us most is to find it not at all well spoken of even by many of those for whose benefit it has been devised. For the Native Press with one voice have condemned it.

English education has produced a mighty revolution in native intellect and thought, and has awakened in the minds of the people a true sense of justice and wrong. The Indians of the present day are not the same as they were 50 years back; for socially and intellectually they have gone many a step in advance. They have well understood the exact interpretation of "First deserve and then desire" and it is in consequence of this they do no longer now worry their rulers with representations of their ideal wrongs or hanker after favors which constitutionally they cannot claim as a matter of right.

The highest offices of trust and responsibility were formerly monopolized by the Europeans passing the covenanted Civil Service Examination in England. We had no cause to grudge against this. For the natives did not then possess that tact and ability so indispensably required for the performance of such an onerous duty, neither had they means or courage enough to stay in England for 2 or 3 years for the purpose of competition at the said examination. But those obstacles being now removed I do not see any reason why facilities should not now be given them to compete with their English brethren at home. It is not desirable to create an invidious distinction between the natives and the Englishman by creating the Subordinate Civil Service scheme. Throw open indiscriminately the Covenanted Civil Service Examination to both the natives and the Europeans and if the former be not found coming up to the mark, they do not deserve any favour from the hands of our Government. The Indians in fact never prayed that any undignified concessions should be made in their favor in this respect, what they wanted is that they should be treated on equal terms with their European brethren, and be allowed a certain share, if not the greatest, in the administration of their own country. They never asked for any exemptions from the test to which others are subjected; but their prayer has only been to keep in tact the former limit of age at which they were admitted to the covenanted Civil Service Examination. For it is well known that the reducing recently of the maximum limit of age to 19 years has almost been considered tantamount to closing the doors of the said service against the natives of India. The new scheme, simple as it is both in its form and scope, has I regret to observe, been deemed in many native circles, a retrograde measure ill calculated to produce the desired effect.

10-9-79.

Yours Sincerely,
QUIDNUNC.

ମାନବର ଶାସ୍ତ୍ର ଉତ୍କଳଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମାପେଷୁ ।
ଆଜ୍ଞା ସାଲେପୁର ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରଗଳ୍ଭ କୁମ-
ମଣ୍ଡଳ । ମୋ । ସରକରପୁର ଭବାନୀ ସାଳକକୁ
ମହାନ୍ତ କହିଲୁ ଯେ, ଜାକ ଜକ ଗୃହରେ ମାଂସ
ପିଆଜ ନୁହେଁ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ।

କି ୨୧ ନ ବେକ ଶୁଣି ତା ୧୩ ସମୟରେ
ମାତୃଦେହରୁ ଅକସ୍ମାତ୍ ୭ ବୁଆ କାନ୍ଥ ଡେଇଁ
ଅପର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଉପସ୍ଥିତ ଡେଇଁ ଏହାର
ଏକଦଶ ଉତ୍ତରେ ତାହାର ମାତାକୁ ଆଉ ଜଣେ
ସଧବା ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ୱପ୍ନରେ କହିଲେ ଯେ ତୋ ଝିଅକୁ
କିଏ କେଉଁ ଯାଅଅଛି ତୁ ଗୋରଅଛି । ତତ୍ପର
ସେ ସ୍ତ୍ରୀ କଦାଃ ଫିଆଇ ଦେଖିଲେ ଯେ ତାହା
ବାସ୍ତବିକ ଏବଂ ସେ ପ୍ତାରଦେଶରେ କହିଲେ
ଦେଇ ପଛଲ । ତାହାର ବହୁଯା ଓ ବୋହୂ
ଦିଆସିଲେଇ କୂଳ ଦେଖିଲେ ଯେ ଏହା ସତ୍ୟ
ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ସେ ଝିଅ ବାରି ପଛୁଆଡ଼େ
କାନ୍ଦି ଉଠିଲ । ତତ୍ପର ସେମାନେ ତାକୁ ଦାସ୍ୟ
କଦାଃ ଫିଆଇ ଦେବ ଆସିଲେ । ସେ ବାଳିକା
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୀବିତା ଓ ସୁସ୍ଥ ଅଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା } କଗମ୍ବର
୨୮।୮।୯୯ } ଶ୍ରୀ ଭବଦତ୍ତଚରଣ ଦାମ ।
ନଦୀକୂଳ ବା ନଦବାଇବା ଭେଗ ଅଛି ତହିଁର ନାମ
ଇଂରେଜରେ (Somnambulism) ଏଭେଗ ନକ୍ରମ
ଅବସ୍ଥାରେ ଦରଲ ଓ ତହିଁର ଲକ୍ଷଣ ଏହି ସେ କେହି କେହି
ଉଠି ଅଚେତନ ଅବସ୍ଥାରେ ଅନେକ ଦୂର ଗୁଲିଯାନ୍ତି, କେହି
ଗଛରେ ଚଢ଼ନ୍ତି ବା ପାଣି ଚୁହାନ୍ତି ବା ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ।
ଭେଗ ଶକ୍ତ ଗଲେ ଚେତନା ହୁଏନାହିଁ ଏ ସବୁ ଜାଣିପାରନ୍ତି
ନାହିଁ ସୁତରାଂ ଉଚ୍ଚ ମୁଣ୍ଡରେ ଦୋଷ ବସାଯାଏ । ସେ ସ୍ତ୍ରୀ
ଏହି ଭେଗବଶରେ କୋଡ଼ରେ ଥିବା ପିଲାକୁ ବେନି ଉଠି
ଦର ପଛୁଆଡ଼େ ଯାଇଅଛି ଓ ସେଠାରେ ପିଲାକୁ ଶୁଣି
ଦେଇ ଦର ମଧ୍ୟକୁ ଆସି ଅପେ ଶୋଇଅଛି ଭେଗ ଶକ୍ତବା
ସମୟେ ଅଳ୍ପ ଦେତନାରେ ତାହାର ସ୍ୱପ୍ନବ୍ରତ ଜଣା ପଡ଼ିଅଛି
ସମ୍ଭା ସୁନବୀର ନଦୀ ଦେବାକୁ ସୁରଣଶକ୍ତି ଯୋଗେ ସେହି
ବିଧୀରେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଅଛି । ସମ୍ପାଦକ

ବିକ୍ରିପତ୍ର ।
FOR SALE.
PURE CASTOR OIL
At the Cuttack Lunatic Asylum
For medicine—Annas 7. per bottle.
s. ch.
For lamp—1-12 per rupee.
Apply to
SHEIKH IMMAMUDEEN
Dorogah.
କଟକ ପାଗଳଶାଳାରେ ଉତ୍କଳ ରକମର ନିତାଭେଇ
ଅର୍ଥାତ୍ କଣ୍ଠର ଅବଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ତଳଲୁଣିତ ମୂଲ୍ୟ-
ରେ ବକସ୍ତ୍ର ଦେଉଅଛି ସଂ—
ଓଷଧି ଯୋଗ୍ୟ ସକାଶେ ବୋ ୯ ତଲକୁ ୫.୦୮
ଗିଲସ ଓ ଲେମ୍ବରେ କଲନା ନିମିତ୍ତ ସେ ୧୫ ରୁ ୫୯୯
ତା ୧୨ ଗଣ ସେପ୍ଟେମ୍ବର । ସେଣ ଏମାନେକାକ ମହତ୍ତ୍ୱ
ସ୍ୱ ୧୮୯୯ ମସିହା । } ଦାବୋଗା

ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ ।
—X—
ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମାବତୀଦେବୀ ଅର୍ପଣ ପ୍ରଣାମ ।
ମୂଲ୍ୟ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର
ବନ୍ଧୁର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ସମ୍ପା-
ଦକ୍ତରେ ପ୍ରାପ୍ୟ ।
ଫୁଲମୁଦ୍ରଣ ଦେଖ ।

କରକ ସାଧନା

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଶ୍ରୀ ୧୭୩

୧୮୮୫

ତା ୨୦ ରବି ମାତେ ସିପ୍ଟେମ୍ବର ସନ ୧୮୭୧ ମସିହା । ମୁ । ଅର୍ଦ୍ଧନ ଦ ୭ ନ ସନ ୧୮୮୭ ସାଲ ଶନକାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୪୨୯
ମଫସଲପାଇ ତାଳମାସଲ ୪୧୫୭

ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅନନ୍ଦସହୃଦ ସେକ୍ଟର ଶ୍ରୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଚଳଇ ମାସ ତା ୧୭ ରଖି ଲେଖିଲ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବଙ୍ଗାଳୀ ନାମର ଏକ ପତ୍ରିକା ପାଠ କଲୁଁ ଯେ ବର୍ଷକୁ ୪୨୫୦୯ ଲାଭୁ ଉଣା ଆୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବଙ୍ଗାଳୀ କଲେକ୍ଟର ସଦେବମାନେ ଲାଭ ସେନ୍ଦ୍ର ଟାକସରୁ ମୁକ୍ତ ଦେବେ । ଏ ଅଜ୍ଞା ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରଚାରକ ଦେଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦାରୁଣକଷ୍ଟ ସମୟରେ ଯେ ଅନେକ ଦୁଃଖିଙ୍କର ଉଦ୍ଧାର କାର ଦେବ ଏଥିରେ କିଛିମତ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଏକତ୍ର ଲେଖନୀ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସର କ୍ରିଅର୍ଟ ବେଲିଙ୍ଗ ଅନୁରୋଧରେ ଏ ଶୁଭ ଘଟଣା ଘଟୁଥିବାରୁ ତାହାକୁ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ ।

କରନ୍ତି । ପ୍ରୟୋଜନ ଦେଲେ କଟୁକ୍ତିଦ୍ୱାରା ଦେଉ ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପାୟଦ୍ୱାରା ଦେଉ ଅପଣା ମତ ବଳବତ୍ତ ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କର ଅଛି ଅଥଚ ଏହା ସ୍ୱାଭାବିକ । ଅମ୍ଭେମାନେ ବୋଧ କରୁ ଏହି ସ୍ୱଭାବବଶରୁ ପତ୍ରପ୍ରେରକ ଏଣୁଲେଖୁ ଅନେକ କଥା କହି ଅଜ୍ଞରକ୍ତ ପତ୍ରିକାର ଦୁର୍-ପୁଷ୍ଟା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରଅଛନ୍ତି । ଅତ୍ତ ତାଙ୍କୁ ସଦସ୍ତ ବୁଝାଇଲେ ସେ ବୁଝିବେ ନାହିଁ କେବଳ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅପଣା ମତର ଟେକ ରଖିବାର ଜ୍ଞାନ କରବେ । ଅତଏବ ତାଙ୍କ ପକ୍ଷର ପ୍ରତି-ବାଦ କରବାର ଅନାବଶ୍ୟକ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଧର୍ମବିରୁଦ୍ଧରେ କିଛି କହି ନାହିଁ ଅଳାକ କୁସଂସାରର ଅନୁପକାରଣ ଓ ଅନିଷ୍ଟା ଦେଖାଇଥିଲୁଁ ।

ଏଣୁକରି ଯୋକଙ୍କ ସଖ୍ୟା କିଛି ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି ସୁଖର ବିଷୟ । ଓହଲ ସାଦେବ ବୋଲନ୍ତି ନାଲଜଳ ବିଶେଷ ପରିମାଣରେ ବିଲରେ ମଜାଇଲେ ଯୋକ ଶୁଭ ଯିବେ । ଏ ଉପାୟ ବିତ୍ତବାର ଆବଶ୍ୟକ ଅତଏବ ପ୍ରଜାମାନେ ବିଲରେ ଥରେ ନାଲଜଳ ମଜାଇ ବୁଝନ୍ତୁ ।

ଏହା ଲେଖିବା ଉତ୍ତରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅ-ବଗତ ଦେଲୁଁ ଯେ ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ବିଶେଷ ବର୍ଷା ଦେବାରୁ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ କାଳୀମୁଖ ଯୋକ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତେବେ ନାଲ ଜଳରେ ଯୋକ ନଷ୍ଟ ହେବାର ସମ୍ଭବ ।

ମୁରୁଖିବାଦୀଦଳର ଅନୁର୍ଗତ ଉତ୍ତମପୁରରେ ବନ୍ୟାଯୋଗେ ଉଷା ଯତ୍ତ ହୋଇଅଛି । କୋ-ଡିଏକୋଶ ଲମ୍ପ ଓ ଦୁଇକୋଶ ଓସାରରେ ବି-ଲ୍ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ିଅଛି ଓ କେଉଁଠାରେ ସାତଦାଢ ପାଣି ଠିଆ ହୋଇଅଛି । ଫସଲ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ଓ ଦୁଇଶତ ଗ୍ରାମର ଲୋକେ ବଡ଼ କଷ୍ଟରେ ଅଛନ୍ତି । ମୋଟ ଗୁଡ଼ଲର ଗୁଡ଼ ଟଙ୍କାରେ ବାଲେଶ୍ୱରୀ ସାତ ଅଠସେର । ବେ-ହାର ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ବନ୍ୟା ଯୋଗେ ବିଶେଷ ଯତ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଅତ୍ତ କେତେକ ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରଚୁର ବର୍ଷା ଅତ୍ତବେ ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ମନ ହୋଇଅଛି । ଏତଦ୍ୱିନ୍ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ଏକପ୍ରକାର ଭଲ ଅଟଇ ।

ଦର୍ପଣରେ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରେରଣପତ୍ରର ପ୍ରତ୍ୟ-ତ୍ତରେ ଅମ୍ଭେମାନେ କୁସଂସାର ଶିରେନାମା-ରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଏଥିପୂର୍ବେ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲୁଁ ପାଠକମାନେ ତହିଁରୁ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବର ପ୍ରତିବାଦ-ରେ ଗୋଟିଏ ସୁଦୀର୍ଘ ପତ୍ର ସେହି ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ-ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ପତ୍ରପ୍ରେରକ ପ୍ରଥମେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି “କେହି ଅପଣାର ଟେକ ଶୁଦ୍ଧି ନାହିଁ ସକଳ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ସକଳପ୍ରକାରର ଧର୍ମବିରୁଦ୍ଧମାନେ ଅପଣା ଟେକ ରଖିବାକୁ ସମ୍ଭବନାସ୍ତି ଚେଷ୍ଟା

ଗତସପ୍ତାଦ ଅପେକ୍ଷା ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ଅଧିକ ସୁଧର ନାହିଁ । ଋତୁ ସମସ୍ତ ଦେଲେ ଯୋକେ ବିପକ୍ଷ ହୋଇଅଛନ୍ତି, ଘାସ ସୁଦା ରଖି ଦେଉ ନାହାନ୍ତି ସୁଦର୍ଶ ଗୋରୁଙ୍କର କଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଲୋକ ଗୁଲୁକୁ କିଛି ଚୁଣ ବାହାର କରି ଗୋରୁକୁ ଖୁଆଉ ଅଛନ୍ତି । କଖାରୁ ପୋଇ ଇତ୍ୟାଦି ସୁଦା ଯୋକଙ୍କ ମୁଖରୁ ରକ୍ଷା ପାଉ ନାହିଁ । କାଉ ଓ ଅନ୍ୟ ପଶିମାନ-ଙ୍କର ବଡ଼ ମହୋତ୍ସବ ଲାଗିଅଛି । ବିଲରେ ସେମାନଙ୍କର ମେଲା ହୋଇଅଛି ଓ ଯୋକ ଖାଇବାରେ ସେମାନେ ରୁଚି ହୋଇଅଛନ୍ତି

ଉତ୍କଳଭାଷାରେ ଖଣ୍ଡିଏ ସାହିତ୍ୟ ଓ ଖଣ୍ଡିଏ କୃଷିବିଜ୍ଞାନ ରଚନା କରନ୍ତେବା ସକାଶେ ଅମ୍ଭ ମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଯେଉଁ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ତହିଁ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନେକ ଲୋକ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ପଚାରିବା ଏବଂ ମୌଖିକ ପଚାରିଅଛନ୍ତି ତ ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକମାନ କପର ଦେବ । ବିଜ୍ଞାପନରେ ଯାହା ଅଛି ତହିଁର ଅତିରିକ୍ତ ଆମ୍ଭମାନେ କିଛି କହି ନ ପାରୁ । ବାସ୍ତବରେ ସାହିତ୍ୟ ବିଷୟର ପୁସ୍ତକ କପର ଦେଲେ ପୁରସ୍କାରର ଯୋଗ୍ୟ ଦେବ ତହିଁର ବିସ୍ତାରିତ ବିବରଣ ଲେଖିବାର ଉଚିତ ଥିଲା ଓ ମଧ୍ୟ ତହିଁ ସକାଶେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକ । ସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଓଡ଼ିଶାରେ ଯେପରି ହୋଇପାରେ ତାହା ଦୋଇଅଛି ଏବଂ କମଗଣ ଭଲ ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟ ବାହାରଦ୍ଵାରା ସମ୍ଭାବନା ଏପରିପ୍ରକାରେ ଯେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଟି ୩୦୦ ଲୋ ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ସଙ୍କଳ୍ପ କରିଅଛନ୍ତି ତେବେ ତାହା ଚଳଇ ସାହିତ୍ୟକୁ କେତେ ଉତ୍ତୁଷ୍ଟ ଦେଲେ ତଦ୍‌ଯୋଗ୍ୟ ଦେବ ତାହା କହିଦେବାର ଉଚିତ । ଅର୍ଥ ଆମ୍ଭମାନେ ବିବେଚନା କରୁଁ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ସାହିତ୍ୟର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ଦେଲେ ଯେ ଏକାବେଳକେ ଭାଗ୍ୟ ଉତ୍ତୁଷ୍ଟ ପୁସ୍ତକ ବାହାରବ ଏମନ୍ତ ସମ୍ଭବ ନୁହଇ ମଧ୍ୟ କୃଷିବିଜ୍ଞାନ ବିଷୟରେ ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ ଉତ୍ତୁଷ୍ଟ ଗ୍ରନ୍ଥମାନ ଅଛି ସେ ସମସ୍ତକୁ ଭଲ କରି ପାଠ କରି ତହିଁର ସାର ଓ କାର୍ଯ୍ୟକର ବିଷୟମାନ ଏପ୍ରଦେଶର ବର୍ତ୍ତମାନ କୃଷିର ଅବସ୍ଥା ସଙ୍ଗେ ତୁଳନା କରି ତହିଁର ଉତ୍କର୍ଷ ସାଧନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯାହା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସେବିଷୟରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଉତ୍କଳୀୟ ବା ବଙ୍ଗାଳୀ ଲୋକ ଏଠାରେ ଅଛନ୍ତି ଓ ତୁଳନା ଅଧିକ ପୁରସ୍କାର ଦିଆ ଯାଇଥିଲେ ଅତ୍ୟୁତ୍ତମ ଗ୍ରନ୍ଥ ବାହାରଦ୍ଵାରା ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା ମାତ୍ର କମିଶ୍ନର ସାହେବ ସାହିତ୍ୟ ସକାଶେ ଅଧିକ ଏବଂ କୃଷିବିଜ୍ଞାନ ସକାଶେ ଭାଗ୍ୟ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟପ୍ରଦତ୍ତ ଟଙ୍କାର ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ଭରୁ ଓଡ଼ିଶାକୁ ବ୍ୟୟ କରିବାର ଉପାୟ କରିଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ସୁଯୋଗ୍ୟ କିଏ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁର ଏବଂ ସମ୍ଭବରେ ସମ୍ଭବମର୍ମ ନ ଦେଲେ କାହିଁକି ?

ଓଡ଼ିଶା ମୋକ୍ତିଆର ଅଇନ ।
 ଓଡ଼ିଶା ମୁକ୍ତିଆରକ ବିଷୟରେ ଯେ ନୁହଇ ଅଇନ ହେଉଅଛି ତହିଁର ନୁହଇ ବିଷୟମଧ୍ୟରେ ବିଶ୍ୱେଷି ପ୍ରଧାନ ଅଟଇ । ଗୋଟିଏ ଏହି ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଫିସ୍ ବା ପୁରସ୍କାର ବିଷୟରେ ମୌକଳ ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟରେ ଲେଖିତ ରୁକ୍ତି ହେବ ଓ ସେ ରୁକ୍ତିପତ୍ର ମକଦ୍ଦମାରେ ଦାଖଲ ହେବ ଓ ଏପରି ରୁକ୍ତି ଘୋଷା ମକଦ୍ଦମା ହେଲେ ଅଦାଲତ ରୁକ୍ତି ଅନୁସାରେ ଡକା ଦେବେ କିମ୍ବା ତାହା ଅନାୟୁ ଜଣାଗଲେ ରୁକ୍ତି ରଦ୍ଦ କରବେ କିମ୍ବା ରୁକ୍ତି ଟଙ୍କାରୁ କିଛି କାଟି ଦେଇ ପାରବେ । ଅନ୍ୟ ବିଷୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଫିସ୍ ବା ପୁରସ୍କାର ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ଦସ୍ତାବିଜ ଦେବା ନେବା ଦଣ୍ଡନାୟୁ ହୋଇଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଯେ କେହି ଓଡ଼ିଶା ବା ମୁକ୍ତିଆରକୁ ନିୟୁକ୍ତ କରାଯାଏ ହେଉ ତହିଁ ଟଙ୍କାରୁ କିଛି ଦସ୍ତାବିଜ ନେବ ବା ମାଗିବ ବା ଅପଣା ଦସ୍ତାବିଜ ନେବେ ତହିଁ ଟଙ୍କାରୁ କିଛି କାଟି ରଖିବ କିମ୍ବା ଯଦ୍ୟପି ଓଡ଼ିଶା ମୁକ୍ତିଆର ସେ ମଧ୍ୟସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଦସ୍ତାବିଜ ଦେବ ବା ଯାଚିବ ବା ସେ ଦସ୍ତାବିଜ କାଟି ରଖିଥିଲେ ତହିଁରେ ସମ୍ପତ୍ତି ହେବ ତେବେ ତାହାର ବିନା ପରଶ୍ରମରେ କ୍ରିୟମାତ୍ର ଜାଗ୍ରତା ବା ୫*୦୦ ଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ବା ଭରସୁ ଦଣ୍ଡ ହୋଇ ପାରବ ।

ପ୍ରଥମ ବିଷୟ ଯୋଷକତାରେ ଷ୍ଟୋକ୍‌ହୋଲମ୍ ବିଧିବିଧାନକ ସଭାରେ ଏହି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଲେ ଯେ ବଡ଼ମୌକଳର କଲିକତାରେ କିଛି ମକଦ୍ଦମା ହେଲେ ସେ ବାରାକ୍ଟର ବା ଭଲ ଓଡ଼ିଶା ନିୟୁକ୍ତ କରବା କାରଣ ଅପଣା ମୁକ୍ତିଆରଠାରୁ ଅନେକ ଟଙ୍କା ପଠାଏ କିନ୍ତୁ ମୁକ୍ତିଆର ଅଗେ ଅପଣାର ଲଭ କଥା ବୁଝେ । ସେ ପ୍ରଥମେ ଉତ୍ତମ ଓଡ଼ିଶା ବା ବାରାକ୍ଟର ଠାକୁ ଯାଏ ସତ୍ୟ, ମାତ୍ର ଘୋଷାଠାରୁ ଗତତତା ୫*୫ ଲା ଦସ୍ତାବିଜ ବ୍ୟୟଲେ ସେ ଏହା ଦୃଶ୍ୟପୂର୍ବକ ଅଭାବ୍ୟ କରିନ୍ତି ତହିଁ ମୁକ୍ତିଆର ଭଲକୁ ଓଡ଼ିଶା ଓ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଓଡ଼ିଶାଲୋକବ୍ୟା ଓ ନାମ ଜ୍ଞାନରେ ନିଶା ତାହାରଠାକୁ ଯାଏ । ସେ ଓଡ଼ିଶା ଅଗ୍ରହପୂର୍ବକ ଏ ଅନୁଭବକାର୍ଯ୍ୟରେ ସଂସର୍ଗୀ ହୋଇ ଅଧିକ ହସ୍ତର ଦେବାକୁ ବୁଝେ ଓ ମୁକ୍ତିଆର ସମ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ତାହାରୁ ନିୟୁକ୍ତ କରେ । ମୌକଳ ଏହି ପ୍ରକାରରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ଓ ତାହାର ଟଙ୍କା ଅମ୍ଭ ସାକୁ ହୁଏ ଓ ମକଦ୍ଦମା ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ ଚଳେ ନାହିଁ ଏବଂ ଉପସ୍ତୁ ଓ ମହତ୍ତ ଓଡ଼ିଶା

ମାନେ ପଛକୁ ପଡ଼ନ୍ତୁ ଅନୁପସ୍ତୁ ଓ ଅନୁଭବ ଓଡ଼ିଶାମାନେ ଅନୁକୃତ ହୁଅନ୍ତୁ । ଦୃଷ୍ଟପୂର୍ବକ ପକ୍ଷରେ ସାହେବ ପ୍ରସଂସିତ କହଲେ ସେ ବିଶ୍ୱସ୍ତପୂର୍ବକ ଅବଗତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଜଣେ ଧନୀ ମୌକଳର ସର୍ବଦା ମକଦ୍ଦମା ହେଉ ଥିବାରୁ ତାହାର ଓଡ଼ିଶା ସଙ୍ଗେ ଏହି ନିୟମରେ ରୁକ୍ତି ହୋଇଥାଏ ଯେ ସେ ମୁକ୍ତିଆରର ଦସ୍ତାବିଜ ଭଲ ମୌକଳକୁ ମଧ୍ୟ ରୁକ୍ତି ଟଙ୍କାରୁ କିଛି ଦସ୍ତାବିଜ ବା ହତ ଦେବ ମାତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୁକ୍ତି ଟଙ୍କାର ରସିଦ୍ ହେବ; ଏହି ନିୟମରେ ମକଦ୍ଦମା ଡକା ହେଲେ ପୁରସ୍କାର ବିଷୟ ଉପରେ ଡକା ହୁଏ ଏବଂ ତାକୁ ଅକାରଣ ଅଧିକ ଦେବାକୁ ଯତ୍ନ ଓ ଅନ୍ୟଗଣ ଅନାୟୁମତେ ଲଦକରେ

ଷ୍ଟୋକ୍‌ହୋଲମ୍ ଯେ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେପରି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଆମ୍ଭମାନେ ମଧ୍ୟ ଜାଣି । ଓଡ଼ିଶା ସଙ୍ଗେ ଅଧିକ ଟଙ୍କାରୁ ରୁକ୍ତି ହେଲେ ଅଧିକ ଦସ୍ତାବିଜ ନିକଟ ଏହି ଲୋକରେ ମୁକ୍ତିଆର ବା କାରପରଦାତ ରୁକ୍ତି ଟଙ୍କାକୁ ବଦାଇବାର ମଧ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଜଣା ଅଛି । ଏହି ପ୍ରକାରରେ ଦସ୍ତାବିଜ ଘୋଷା ଅନେକ ଅନୁଭବ ପାଇ ଓ ଏ ଲୁଚାକି ଉଠାଇବାର ଅତି ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରସାବିତ ବିଧିମାନ ଏ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟକର ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ବିଧି-ପୂରିମାଣରେ ଏ ଲୁଚାକି ନିଦାରିତା ବରୁ ପାରବାର ସମ୍ଭାବନା ଅତିଏବ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏ ବିଧିମାନ ଉତ୍ତମ ଓ ଆବଶ୍ୟକ ଅଟଇ ।

କାଗୁଲ ବିଦ୍ରୋହ ।

ଏ ଅପଦର ସବିଶେଷ ବିବରଣ ଗତ ସପ୍ତାହରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ । ଏ ସପ୍ତାହରେ ଏ ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ଯେ ସବୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ତହିଁର ମର୍ମ ଲେଖୁଅଛୁ । ଜଣେ କାଗୁଲ ତା ୯ ରଖରେ ଆଲଖେଲରେ ପହୁଞ୍ଚି ପୁଣ୍ୟ ଦୁରାନ୍ତ ସପ୍ତମାଣ ଓ ବଳଦ୍ଵଳ ସେନାମାନଙ୍କର ପ୍ରସଂସା କରି କହଇ ସେ ସେମାନେ ଉତ୍ତମରୂପେ ଅସରଣା କରିଥିଲେ ଓ ବିଦ୍ରୋହମାନେ କୋଠିର ବାଣୀଦାର ଫିଟାଇବା ବେଳେ ସେମାନେ ବହୁଳ ଖଜଣ ଓ ସମ୍ପାଦିତ ସହର ଏପରି ପ୍ରତିଶ୍ଵେଧ କଲେ ଯେ ବିଦ୍ରୋହମାନେ ଭରରେ ପଶି ପାରଲେ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ସେମାନେ କୋଠିରେ ଅଗ୍ନି ଲଗାଇ ଦେବାକୁ ସବୁ ନଷ୍ଟ ହେଲା ଓ ଇଂରେଜ ସୈନ୍ୟ ମଣ୍ଡ

ପଡ଼ିଲେ । କେତେକ ବନ୍ଦୀ ଦୋଳ ଜୀବତ ଅ-
ବସ୍ଥାରେ ଥିବାର ଜନରବ ଶୁଣାଯାଏ । କାକୁ-
ଲଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୧୦ ଶ ହତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀ ଭାବେତେଜସ୍ବ ଏ ବିପଦର ସ-
ମ୍ବାଦ ପାଇ ଦୁଃଖ ପୂର୍ବକ ରାଜଦୂତ ଓ ସୈନ୍ୟ-
ମାନଙ୍କ ପରିବାର ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରକାଶ
କରିଅଛନ୍ତି । କାନାହାରର ଗବର୍ଣ୍ଣିର ସରଦାର
ଶେରଅଲ ଶା ଏ ସମ୍ବାଦ ପାଇ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖଳ
ସପକ୍ଷ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ଦୁର୍ଗଜଙ୍ଗପୁ ସୈନ୍ୟ
ସମୂହ କରି ଇଂରେଜ ସୈନ୍ୟ ସହିତ କାକୁଲ-
କୁ ପଠାଇବାର ମନସ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ।

ବମ୍ବେ ଗଜେଟରେ ଏହି ଜନରବମାନ ପ୍ର-
କାଶିତ ହୋଇଅଛି ଯେ ବଦୋହମାନେ ଅମି-
ରକୁ ବଧ କରି କାକୁଲ ନଗର ଅବଲୁଣ୍ଠନ କ-
ରିଅଛନ୍ତି । ଆଉ ଏକ ସମ୍ବାଦ ଏହି ଯେ ଅମିର
ଅସୁବିଧ୍ୟା କରିଅଛନ୍ତି ଓ ମହମ୍ମଦ ସରଫ ଶାଙ୍କ
ପୁତ୍ର କାକୁଲ ସିଂହାସନରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ ହୋଇ-
ଅଛନ୍ତି । କେହି କହନ୍ତି ଅମିରଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ
କାକୁଲମାନେ ଏରୂପ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ
ଏ ସବୁର ନିଶ୍ଚୟ ବୁଝନ୍ତୁ ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଇଂରେଜଙ୍କ ସୈନ୍ୟ କାକୁଲକୁ ଅଗ୍ରସର ହେ-
ଉଅଛନ୍ତି । ବଦୋହମାନେ ମଧ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧ ନିମନ୍ତେ
କାକୁଲକୁ ବାବାର ଅଛନ୍ତି ।

ଅମିର ଅପରାଜ କଣେ ବ୍ୟାସୀ ଭାବ୍ୟ ଅଲ-
ଖେଲରେ ଥିବା କପ୍ତାନ କୋନଲ୍ ସାହେବଙ୍କ
ନିକଟକୁ ସୁପରମର୍ଶ ନିମନ୍ତେ ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ରାଜ-
ଦୂତଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଥିବା ଏମାନ ବକ୍ଷ ନାମକ ଜଣେ
କର୍ମଚାରୀ ବଦୋହମାନେ କେଠି ଅକ୍ରମଣ କରି-
ବାବେଳେ ଗୋଟିଏ ନୀଳ ମଧ୍ୟରେ ଲୁଚି ରହିରେ
ପଳାଇ ଆସିଲେ । ଜଣେ ଅକ୍ରମଣ ପୂର୍ବରୁ
ବାଦାଲକୁ ଆସି ଥିଲା ସେ ମଧ୍ୟ ପଳାଇ ଆସିଲା ।
ଯେଉଁ ସଂଘାରମାନେ ପଳାଇ ଆସିବାର ଶୁଣା
ଯାଇ ଥିଲା ସେମାନଙ୍କର ଆଉ କିଛି ସମ୍ବାଦ
ନିଳ ନାହିଁ । ବଦୋହମାନେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ
ମତାଉ ଅଛନ୍ତି ଓ ଇଂରେଜଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଲୁହ-
ବାର ଘୋଷଣା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅମିରଙ୍କର
କ ଇଚ୍ଛା ଶୁଣୁଥିଲେ ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ସେ
ଏ ଦୁର୍ବିଚାରୀ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ ପତ୍ର
ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖଳ ସହିତ ସେ
ବହୁତକ ରକ୍ଷା କରିବେ । ନବାବ ସର ଗୋ-
ଲମ ହୁସେନ ଶା କାକୁଲକୁ ଯାଇଥିଲେ ସେ
ବଧ ହେବାର ଜନରବ ଉଠି ଥିଲା ମାତ୍ର
ନିଶ୍ଚୟ ସମ୍ବାଦ ଏହି ଯେ ସେ ନିରାପଦରେ

ଫେର ଆସି ଅଛନ୍ତି । ସେ କାକୁଲରେ ପହଞ୍ଚି
ଥିଲେ କି ନା ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ । କାନାହାର
ଅଞ୍ଚଳରେ ଲୋକେ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖଳ ସପକ୍ଷ
ଅଛନ୍ତି ଓ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର
ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ଶିଳାଭର ଶା ମଧ୍ୟ
ସହାଯ୍ୟ କରିବାର ବାର୍ତ୍ତା ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ।
ବଦୋହମାନେ ସତରଘର୍ଷନକୁ ଆସିବାର ଜନ-
ରବ ଉଠିବାରୁ ସେ ସ୍ଥାନରେ ଇଂରାଜଙ୍କ
ସୈନ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । ସେନାମାନେ କାକୁ-
ଲରେ ଶାନ୍ତ ପ୍ରବେଶ ହେବାର ବିଶେଷ ଚେଷ୍ଟା
ହେଉଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ ।

ଏହି ପୁସ୍ତକ ଅତି ଅଳ୍ପଦିନ ହେଲା ବର୍ଷକ
ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନିଜ୍ ମହାଲୟରୁ ବାହାର ଆସି
ଏବଂ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏଥିରୁ ଏକଶତ ଛତ୍ରଚର୍ଚ୍ଚା-
କାରୁ ଉପହାର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଦର
ପୂର୍ବକ ଗ୍ରହଣ କରି ତତ୍ପରୀକୃତଜ୍ଞତା ସ୍ୱୀକାର
କରୁଅଛୁ । ଛତ୍ରଚର୍ଚ୍ଚା ବାବୁ ସ୍ୟାଂଗୋହନ
ଆତ୍ମର୍ଯ୍ୟ । ଏପ୍ରକାଶାଠକକାରରେ ଏ ଓଡ଼ିଶା-
ବାସୀ କୃତବିଦ୍ୟ ଯୁବା ଅପରାଜିତ ନାହାନ୍ତି
କାରଣ ଅନେକ ସତ୍ତା ଓ ବକୃତା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ
ଏହାଙ୍କର ଯେ ଉଲ୍ଲେଖ ଆମ୍ଭେମାନେ କରି-
ଅଛୁ ଏବଂ ଏଥି ପୂର୍ବେ ଉତ୍କଳସୁଧାମରେ ଯେଉଁ
ସମ୍ବାଦସଂସ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉ ଥିଲା
ତଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ସର୍ବସାଧାରଣ ଏହାଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ
ପରିଚୟ ପାଇଅଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ ଆଦୌ
ନ ଥିଲା କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନାହିଁ କାରଣ
ସଂନ ସାହେବଙ୍କ ସଂକଳିତ ପୁସ୍ତକ କେବଳ
ନାମ ମାତ୍ର ଇତିହାସ ଅଟଇ । ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା
ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀମାନେ ଏ ଶୂରୁତର ଅଭାବ
ମୋଚନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସନ ୧୮୭୫-୭୬-
ଲରେ ଗଣ୍ଡିଏ ଉତ୍ତମ ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ
ସକାଶେ ୪ ୦୦୦ ଟଙ୍କା ପାରିଭୋଗିକ ଦେବା
ବିଷୟରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେବାରୁ ତତ୍ପରୀକୃତ
ରୂପ ଏ ପୁସ୍ତକ ଗଣ୍ଡି ବହାରଅଛି । ଆମ୍ଭେ-
ମାନେ ଏହାର ଅନେକାଂଶ ପାଠ କରି ଅତ୍ୟନ୍ତ
ଆନନ୍ଦଲାଭ କରିଅଛୁ ଏବଂ ବିବେଚନା କରୁ
ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖଳର ପ୍ରଦତ୍ତ ୪୯୩ ସପ୍ତାହରେ
ପଢ଼ିତ ହୋଇ ସୁନରଫଳ ଜାତି କରିଅଛି ।
ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ ଓ ପ୍ରାଚୀନ ଗୌରବ ଏବଂ

ଅଧୁନିକ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଖୁଲିଂ ହସ୍ତାର
୪୯୯୩ ସାହେବମାନେ ଏବଂ ବାବୁ ରତେନ୍ଦ୍ର-
ଲଲ ମିତ୍ର ଯେ ସମସ୍ତ ଛତ୍ରମାନ ଲେଖିଅଛନ୍ତି
ଏବଂ ବାବୁ ରଞ୍ଜଲଲ ବିଦ୍ୟୋପଧ୍ୟାୟଙ୍କ ପର-
ଛାମରେ ଉତ୍ତମାସଂ ସକଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ସୁଧରୁ ଯେ ସମସ୍ତ ଐତିହାସିକ ଓ ଅନ୍ୟ ବିବ-
ରଣମାନ ଜଣା ଯାଇଅଛି ଛତ୍ରକାର ସେ ସମସ୍ତରୁ
ପାର ମର୍ମ ସଂକଳନ କରିବାରେ ଯଥାସାଧ୍ୟ
ଅଧ୍ୟବସାୟ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ସୁଧରୁ ମଧ୍ୟ ଉପକରଣ ସଂଗ୍ରହ କରିବାରେ
ହୁଁ କରି ନାହାନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏଥିପାଇଁ
ଭାବୀକୃତ୍ୟବଦି ଦେଉ ଅଛୁ । ଏ ପୁସ୍ତକ
ରଚନା ପ୍ରଣାଳୀ ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ଏହା ସର୍ବାଂଶରେ
ସୁପାଠ୍ୟ ଅଟଇ । ଚିତ୍ରଣ ସାଧୁଭାଷା ସଙ୍ଗେ
ଗୋଟିଏ ଅତି ଗ୍ରାମ୍ୟଭାଷା ଏବଂ ଦୂର ଏକଶ-
ଲରେ ଅବଗତ ଭାବ ଉଭାବ ଦୋଷ ଆତ୍ମନା-
ନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ପଥରେ ଅସିଥିଲେହେଁ ତତ୍ପରୀ
ଉଲ୍ଲେଖ ଅବଶ୍ୟକ ନ ରଖେ କିନ୍ତୁ ସତ୍ୟ
ତୁମିକାରେ ଛତ୍ରକାର ସ୍ୱୟଂ ସ୍ୱୀକାର କରିଅଛନ୍ତି
ଯେ ଭାବୀକୃତ୍ୟ ଯିତା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର-
ଣରୁ ତୁମ ସଂଗୋଧନ ପକ୍ଷରେ ସମୁଚିତ ପ୍ରତି-
ବ୍ୟାଧି କରି ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଆମ୍ଭେ-
ମାନେ ଆଶା କରୁଁ ଯେ ଦୃଢ଼ାୟ ସଂସ୍କରଣରେ
ସେସବୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ ହେବ ।

ପରଗେଷରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ
ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ବିଶେଷରେ ଗୁଣା କମିତାରୁ
ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଏ ଛତ୍ର ପାଠକର ଏଥି ଲିଖିତ
ବିଷୟମାନ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା
କରୁଁ । ତାହା ହେଲେ ସେମାନେ ସୁଦେଗର
ପୁସ୍ତକାଳର ଗୌରବକୁ ସୁରକ୍ଷା ରକ୍ଷା ପୁନର୍ବାର
ଭାଷା ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ବ୍ୟଗ୍ର ହେବେ ଏବଂ
ଉତ୍ସାହ ପୂର୍ବକ ଉଦ୍ଦିଗର ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ।
ଆଉ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସକାଶେ ଯେ ସ୍କୁଲେ ପୁସ୍ତକ
ମନୋନୀତ ହୋଇଅଛି ସେ ସ୍କୁଲେ ବିଦ୍ୟାଳୟର
ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ କରିବାକୁ ଶିକ୍ଷା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ-
ଠାରେ ଅ ଶ୍ରେୟ କରିବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ମାତ୍ର ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଓଡ଼ିଶା ଦାଖଲଗଣ କର୍ମ ସକାଶେ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ବିଶ୍ୱନାଥ
ସାହେବ କଟକରେ ବାବୁ ନିମାଳଚରଣ ଚାପୁଟି ଓ ବାବୁ
କରମୋହନ ଘଲ, ବାଲେଶ୍ୱରରେ ବାବୁ ହରେକୃଷ୍ଣ ଦାସ
ଓ ପୁରୀରେ ବାବୁ ବଳରାମ ବୋଷଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରପକ୍ଷ ସ୍ୱରୂପ
ନିୟତ କରିବାକାରଣ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିବାର ଏସ ପୂର୍ବେ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୧୯୩୩

ପା ୨୨ ରବି ମାତେ ପିପ୍ପସର ସତ ୧୯୨୧ ମସିହା । ମୁ । ଅର୍ଦ୍ଧ ନ ୧୩ ନ ସନ ୧୯୩୨ ସାଲ ଶନକାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୪୨୯
ମଫସଲପୌର ଡାକମାସୁଲ ୪୧୫୪

୧୯୩୩

ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତର କୃତଜ୍ଞତାସହଜ ସ୍ତ୍ରୀ-
କାର କରୁ ଅଛୁ ଯେ କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ ଗଜାମାନେ
ଅପଣା ନାମ ସାମ୍ବାଦରେ ଲେଖାଥିବା ଟଙ୍କା
ଏ ନଗରର ପ୍ରସାଦିତ ଏମ୍ପେସ ଚଳ ନାମକ
ଅହ୍ଲାନୀ ସବାସେ ଦାନକର ଅଛନ୍ତି ଯଥା ।
ଶ୍ରୀ ଗଜା କଲେ ଆଠମସିହ ୪ ୧୦୦୦
ଶ୍ରୀ ଗଜା କଲେ ବଜ୍ରମା ୪ ୫୦୦
ଏ ଗଜାମାନଙ୍କର ଅସ୍ପୃଶ୍ୟରେ ଉପରଲ
ଶିଳ ଦାନ ଅତି ସନ୍ତୋଷ ଜନକ ଅଟଇ ।

କାରୁଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ ଦମନ କରବା ସତ୍ୟାଗେ
ପ୍ରକାଶ ପଠାଯାଉ ଥିବା ସୈନ୍ୟଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ
କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ ଦେବା କାରଣ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ମହାଗଜା
ଏ ୨୦ ରହାଣ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
ଣ୍ଟରେ ଅବେଦନ କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସ୍ୱୟଂ
କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଆଗକରୁ ଯେ ଗବ-
ର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମହାଗଜାଙ୍କର ଯତ୍ନସାମାନ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ
ଅନୁମୋଦନ କରି ଉପାଦାନ କରି ଗଜା-
କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ କରାଯାଏ । ଯାହା ହେଉ ଏ
ପ୍ରସାଦିତ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ମହାଗଜା ଅପଣାର
ଏବଂ ଉତ୍କଳର ଟଙ୍କା ରଖି ଅଛନ୍ତି କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ
କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ ଅଟଇ ।

ରକ୍ଷା କଲେ ଏସମ୍ପର୍କ କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ ହୋଇ
ନାହିଁ ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ କଲେକ୍ଷମାନେ ସ୍ୱୟଂ

ପଦ୍ମକୃତ ଓ ବନ୍ଦୀକୃତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସୁଖର
କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ । ଦଳପତି ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରିୟା କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ
ସଦ୍‌ଗୁଣ ରକ୍ଷାପିଲକୁ ସମାଜଅଛୁ । କାମନ୍ଦୁପ୍ରିୟା
ଦଳର ଦେଲେକ ଲୋକ ଧର୍ମ ଦେଇଅଛନ୍ତି
ଗଜାମାନଙ୍କ ପୁଲ୍ୟ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାପ୍ରିୟା କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ
ଅନୁମୋଦନ କରି ଦୁଇ ଜଣଙ୍କୁ ହିତ ଓ ଦେଲେ
ଜଣଙ୍କୁ ଅହତ କରିଅଛନ୍ତି । ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରିୟାର
ଲୋକେ ରକ୍ଷାପିଲ କଲେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରାମ
ପୋତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ ସ୍ତ୍ରୀମାନ-
ଙ୍କରେ ପଲକ୍ଷିତ ରକ୍ଷାପିଲ କଲେକ୍ଷମାନେ
ହୋଇଅଛୁ । ଉଭୟ ଦମ୍ଭାମାନେ ଗୁରୁ କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ
ହେଲେ ଉପାଦାନ ଲଗାଇଅଛନ୍ତି ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
ସେମାନଙ୍କୁ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ କରି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ବଡ଼
ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ । ସେମାନଙ୍କୁ ଧରବା କାରଣ ଅନ୍ୟ
ଦମ୍ଭାମାନଙ୍କୁ କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ କରିବା ଯେ ତେଲ-
କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ ପ୍ରସାଦିତ କରୁଥିଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
ଭାଷା ଥରେ କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ ।

ଏତେଦିନେ କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ ଧର୍ମ ପଡ଼ିଲେ ଓ
କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ ସୁଖ ସେଷ ହେଲା । ଗଜା ଏଣେ ତେଣେ
ସମାଜ ବୁଲୁ ଥିଲେ ଓ ଇଂରେଜଙ୍କ ସୈନ୍ୟ
ଭାଙ୍ଗୁ ଗୋଡ଼ାଉକାରେ ସ୍ତ୍ରୀ କରୁ ନ ଥିଲେ ।
ଏହି ପ୍ରକାରେ ଇଂରେଜଙ୍କ ସୈନ୍ୟ ଭାଙ୍ଗୁ
ରକ୍ଷାପିଲ ଯେଉଁ ସିକାରୁ ସେ ଆଉ ସମାଜକାର
କାଟ ନ ପାଇ ଧର୍ମ ଦେଲେ । ଉଲ୍ଲେଖିଲ
ସାହେବଙ୍କ ସୁଖ କୌଣସିକରେ କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ

ପଦ୍ମକୃତ ଓ ଗଜା ବନ୍ଦୀକୃତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏଣୁ
କରି ଭାଙ୍ଗି ଦେଲା ଫିଟିଲ । ଗଜା ଦେଲେକ
ଅନୁମୋଦନ ସହଜ ଧର୍ମ ହୋଇ ଉଲ୍ଲେଖିଲ ଅନାକ
ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର କି ଦମ୍ଭା ହେବ
ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ । ଦୋଧ ହୁଏ ଗଜା ଦେବା-
ନୁରତ ହେବେ । ଦାରଣ ଭାଙ୍ଗୁ ସୁଦେଶରେ
କୌଣସି ପ୍ରକାରରେ ରଖିଲେ କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ
ଭାଙ୍ଗୁ ମୁକ୍ତାଇ ନେବା ତେଣୁରେ କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ
ଓ ସୁଖ କରି ପାରନ୍ତି । ଉଲ୍ଲେଖିଲ ସାହେବ
କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ ପ୍ରଥମ କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ ସମଦେଲ
କରି ଜଣାଇଅଛନ୍ତି ଯେ କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ ଉଲ୍ଲେଖିଲ
ହେବ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୁଣରେ ଜଣେ ଇଂରେଜ
ରେସିଡେଣ୍ଟ ରହି ରକ୍ଷାପିଲକ୍ଷିତ କରିବେ ।
ଏହା ହେଲେ କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ ଇଂରେଜଙ୍କର
ଆସ୍ତତ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସ୍ତ୍ରୀକୃତ ହେବ । କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ
ଗଜା ସହି ନ କରି ବଡ଼ ଗୁରୁ ହୁଅଇଲେ ।

ଦେଲ୍‌ପାଠର କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ ଗ୍ରାମ୍ୟକୃତ
କୃଷ୍ଣଗୋବିନ୍ଦପୁତ୍ର ସାହେବ ଅପଣା ଏଲ୍‌କାରେ
ପ୍ରାୟ ମାସେକାଳ ଭ୍ରମଣ କରି ବନ୍ୟାପାତ୍ରକ
ଲୋକମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଉପରସ୍ଥ ହାକି-
ମମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛନ୍ତି । ସେ ଏକସପ୍ତରେ
କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ ପରଶମ ଓ କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ ସାହାର
କରିଅଛନ୍ତି ଏଥିରୁ ଲୋକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଭାଙ୍ଗିଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ସହାନୁକୃତ ଜଣାଯାଏ । ଏଥିପାଇଁ ଅମ୍ଭେମାନେ
ଭାଙ୍ଗୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇଅଛୁ ଓ ପ୍ରଗଂସା କରୁ-

ଅଛି । ଉକ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧନ ଏକକାରେ ୨୦୮୭
 ଗୋଟି ଘର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଓ ୧୨୪୨ ଗୋଟି ଘର
 ଅଂଶିକ ଭାଗିଆଇଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ଚୁଃଖୀ
 ଓ ବିନାସାହାୟରେ ଘର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ନ
 ପାରିବେ ସେମାନଙ୍କର ଭାଗିଆ ହୋଇଅଛି
 ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ନୁହେଁ । କଲେ-
 କୁଟର ନୋଲନ ସାହେବଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବମତେ
 ମାତ୍ରାଜ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭେଦାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ
 ଦିଆଯିବ । କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ ଭେଦା ଦେବା
 ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସଭା ହୋଇଥିଲା, ଉପସ୍ଥିତ ବ୍ୟକ୍ତି-
 ମାନେ ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ମନୋମାତ କଲେ ।
 ପ୍ରତିକଣ୍ଠକେ ପାଞ୍ଚାଳୀ ଦେବୀର ସ୍ଥିର ହୋଇ-
 ଅଛି । ଅନୁମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ସ୍ଥିର
 ବିଶେଷରେ ଆଜି ବିଧି ଅଧିକ ଦେଲେ ଉତ୍ତମ
 ହେବ ।

ଯାଜପୁର ଅଧିଷ୍ଠାଣ କଲେକ୍ଟର ଅପଣା
 ଏକକା ଫର୍ଦ୍ଦର ଅବସ୍ଥା ଜନନୁ ନିମିତ୍ତ ମୋ-
 ଫସଲକୁ ଅଧିଅଛନ୍ତି । ଉତ୍ତରାଧିକରେ କିଛି
 କ୍ଷତି ହୋଇ ନାହିଁ ଉତ୍ତମ ଫର୍ଦ୍ଦ ହେବ ଅନ୍ୟ
 ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ମୋଟରେ ଅଠପଣ ଫର୍ଦ୍ଦ
 ହୋଇପାରେ । ଅଲଗ ପ୍ରଗନ୍ତାରେ ଗୋଟିଏ
 ଘର ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିବାର ସ୍ଥିର ରୂପେ
 କରାଯାଇଛି ଏହା ବିଧି ବାହୁଲ୍ୟ ବୋଧହେଉଅଛି
 ସେ ସମ୍ବନ୍ଧନ ଏକକାରେ କେତେ ଘର ଭାଙ୍ଗି
 ଅଛି ତହିଁର ସଂଖ୍ୟା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣା ଯାଇ
 ନାହିଁ ।

ଶାଳିକାଳ ।

ଅନୁମାନେ ନଗରୀକୁ ସଂକ୍ରମଣ କରୁ
 ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଲୋକଙ୍କ ଶାଳିକାଳ ସ୍ଵଭାବ ବସ୍ତୁରେ
 କିଛି ବୋଲିବାର ପ୍ରକୃତ କରୁଥିଲୁ ଅଧିକ ଜାହା
 ପ୍ରକାଶନ କରୁଅଛୁ । ଶାଳିକାଳ ଗୋଟିଏ
 ଲୁଗା ଓ ଅତି ଅନୁଷ୍ଠାନ ବନ୍ଧୁ ଅଧିକାଂଶ
 ଲୋକ ଏ ଶାଳିର ବର୍ଗୀଭୂତ, ଇତର ଲୋକଙ୍କ
 କଥା ଭେଦିବୁ ଥାଉ, କେତେକ ଧନୀ, ଭଦ୍ର ଓ
 ସବୁଲୋକେ ସୁଖୀ ଏଥିରୁ ଉଡ଼ି ନୁହନ୍ତି ଏହା
 ଅତି ଅକ୍ଷେପର ବସ୍ତୁ । ବାହାରଠାରେ ଏ
 କୁସୁବନ ଏତେ ବଳବତ୍ତର ଯେ ସେମାନଙ୍କ
 ହସ୍ତରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଥିଲେହେଁ ଅଧିକ
 ଦେଶ ସୁଖୀ ଏକାଧରରେ ପରଗୋଧ କରନ୍ତି
 ନାହିଁ, ପାଉଁଶାବାଳ ଥରକୁ ଚାଲିଥର ନ ଦିଉ-
 ଟଲେ ସେମାନଙ୍କର ମନ ବୋଧ ହୁଏ ନାହିଁ ।

ପାଉଁଶାବାଳ ଅନେକଥର ଦଉଡ଼ଲେ ସେମାନ-
 ଙ୍କର ଯେ କେତେକ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଓ ଉପାୟରେ
 କ୍ଷତି ଏହା କି ଶାଳିକାଳମାନେ କୁହନ୍ତି ନାହିଁ ?
 ଚୁଃଖୀ ଦୋକାନୀଠାରୁ କାଳ ସଜ୍ଜା ଆଣିବେ
 ବା ଚୁଃଖୀ ମୂଲ୍ୟକୁ ମୂଲ୍ୟ ନଗାଇବେ ବିଷୁ
 ମୂଲ୍ୟ ବା ମୂଲ୍ୟ ଦେବାପାଇଁ ତାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ
 ଦଉଡ଼ାଇବେ, ଏଥିରେ ଜାହାର କେତେ କଷ୍ଟ
 ଓ କେତେ ହାନି ଏହା କିଏ ସ୍ଵୀକାର ନ
 କରିବ ? ଶାଳିକାଳରେ ଦେଶ ଉଡ଼ାଇବାର
 ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ଥାଏ ସେମାନଙ୍କର
 କଥା ସୁଧୁ ବିଚାର କରିବା, ଯେଉଁମାନଙ୍କର
 ଏପରି ପାପକଣ୍ଠା ନ ଥାଏ ସେମାନଙ୍କର ଏଥିରେ
 କିଲତ ? ଲତ ମଧ୍ୟରେ ନିନ୍ଦା ଓ ଗୀତି ।
 ଦେଶାଦାର ଓ ପାଉଁଶାବାଳ ଉଭୟ ସମାନ
 ଅବସ୍ଥାର ଲୋକ ଥିଲେ ସାକ୍ଷାତରେ ଗାଳ ଓ
 ବଳଦ ହୁଏ, ପ୍ରଥମେକି ବ୍ୟକ୍ତି ଉଚ୍ଚତର ଅବ-
 ସ୍ଥାର ଥିଲେ ନିନ୍ଦା ବା ଗୀତି ପଛରେ ହୁଏ ।
 ଏହା ଅନୁମାନଙ୍କ ମନୋଜ୍ଞ କଥା ନୁହେଁ
 ପ୍ରାୟ ପ୍ରକୃତ ଦେଶବା ଶୁଣିବା କଥା । ଅନୁକ
 ବାବୁଠାକୁ ଅନୁକ ପାଉଁଶା ସକାଶେ ବିଭିନ୍ନ
 ଅବିଲଗି ଉପାଦ ସେ ଦେବାକୁ ନାହିଁ ଏହିପ୍ରକାର
 ନିନ୍ଦା ଅନେକ ପାଉଁଶାବାଳ କିଛି ବୁଲନ୍ତି ଓ
 ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଚାଲି ଏକପଦ ଗାଳ ମଧ୍ୟ ଦିଅନ୍ତି ।
 ବାସ୍ତବରେ ଏହା କି ବିଲମ୍ବ ନୁହେଁ ? ତୁଚ୍ଛକୁ
 ଶାଳି ଗାଳି ଗାଉଁସାର କି ବାବୁପଣ ? ଏହା କି
 ଚନ୍ଦ୍ରତା ?

କେତୁ କହୁ ପାରିବୁ ଲୋକଙ୍କର ଅନେକ
 ପ୍ରକାର ବ୍ୟସ୍ତ, ସକଳ ଦେୟ ଏକାକେଳକେ
 ପରଗୋଧ କରିବା କଷ୍ଟ । ସତ୍ୟ, ଏହା ଅନୁ
 ମାନେ ସ୍ଵୀକାର କରୁଁ ଓ କେତୁ ଅଦୌ ଧାର
 ଛାଡ଼ି ନ ଦେବାର ଅଗା ବନ୍ଧାଯାଇ ନ ପାରେ
 ତନ୍ତୁ ଏତେ ଶାଳିକାର କି ଅବଗତ ? ଅପଣା
 ଅଧିକ ଓ ଉପାୟକୁ କୁହି ଦେଶା ପରଗୋଧର
 କଷ୍ଟକଣା କଲେକି ମଧ୍ୟବିବ । ଯେ ଯେଉଁ ସମ-
 ସ୍ତରେ ଯେଉଁ ପାଉଁଶା ବାଲକୁ ଯେତେ ଧେଉ
 ପାରିବ ତହିଁ ବୃଷ୍ଟିରେ ଅଜୀବାର ନ କର
 କେବଳ ବସ୍ତୁଦିଅନ୍ତି ଅଠକନେ ଦିଅଯିବ, ସେ
 ସେଦିନ ଆସିଲେ ଆଜି ଗୁରୁଦିନକୁ ଶାଳିଦିଅନ୍ତି
 ସେଦିନ ଆସିଲେ କରନ୍ତି ଅତିକି କିଛି ଦାମ୍ଭା
 ହେଲ ନାହିଁ ବାଲି ବସ୍ତୁ ଦିଅଯିବ, ସେ
 ବାଲି ଆସିଲେ ଆଉକିଛି କରନ୍ତି ବା ପରେ
 ଲୁଚନ୍ତି ବା ପାଉଁଶା ବାଲକୁ ଉଚ୍ଚି ଧନକ
 ତମକ ଦରନ୍ତ । ଏହୁ ଶାଳିକାଳକୁ ଗୋଟିଏ

ଫଳଦାୟ ମକଦ୍ଦମା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
 ହୋଇ କେତେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥଦତ୍ତ ବିଧାନ
 ହୋଇ ଥିଲା । କେବଳ ଶାଳିକାଳ ଦେବୁ ସିନା
 ଭାଙ୍ଗିବ ଅର୍ଥ ଓ ମାନ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ବାଳ ହେଲ
 ଅତିଏକ ଶାଳିକାଳ ଶୁଣିବି ତନ୍ତୁ ନିମନାୟ ଓ
 ଅନୁଷ୍ଠାନ । ଗୁରୁମାତେ ତାହା ଜ୍ୟାଗ କରି-
 ବାର ଉଚ୍ଚତ ନକେଳି ଚନ୍ଦ୍ରତା ଓ ସର୍ବଦା
 ସୁଖି ହୋଇ ନ ପାରିବ ।

ଯେଉଁଠିଲେ କେବଳ ଶାଳିକାଳରେ ଏକ
 ଦୋଷ ପଡ଼ିଅଛି ସେ ହଲେ ଯେଉଁମାନେ
 ଦେଶ ଉଡ଼ାଇବା ମାନସରେ ଶାଳିକାଳ କରନ୍ତି
 ସେମାନଙ୍କୁ ଗୁପ୍ତ ଦସ୍ୟୁ କିମ୍ପ ଅଭି କଣ କୁହା
 ଯିବ । ପାଉଁଶାବାଳ ଶାଣ ଦେଲେ ଦଉଡ଼ା
 ଦଉଡ଼ି ବା ଧନକ ତମକ ବା ମକଦ୍ଦମା କର
 ପାଉଁଶା ଅଦାୟ କରିବ ନକେଳି ଅନେକ-
 ସ୍ତରେ ଶାଳିକାଳରେ ଅଧିକ ଦେଶ ଉଡ଼ିଯାଏ ।
 ପାଉଁଶାବାଳ ଅନେକଥର ଦଉଡ଼ି ଓ ଅନେକ
 କଥା କହୁ ନ ପାରେ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରପାୟ ହୋଇ
 ରହନ୍ତି, ଅନ୍ୟ ପାଉଁଶା ସକାଶେ ମକଦ୍ଦମା କର
 ଗର୍ଭାନ୍ତ ଓ ବନ ଦେବାକୁ ବୁଝାନ୍ତି ନାହିଁ ।
 ଏଥିରେ ଦେଶବାସୀମାନେ ଅପଣାର ଲଭ
 ମନେକରନ୍ତି ବିଷୁ ବାସ୍ତବରେ ତହିଁରେ ଲଭ
 ନାହିଁ, ବରଂ ଅତି ଅଲଭ । ସେମାନେ ପରର
 ଧାରୁଆ ହୋଇ ରହିନ୍ତି ଉତ୍ତରାଳରେ ନିନ୍ଦା ଗାଳି
 ପରକାଳରେ ଯଥୋଚିତ ଦଣ୍ଡ । ଉତ୍ତରାଳରେ
 ଦେଶ ଉଡ଼ାଇ ଦିଅନ୍ତି ପରକାଳରେ ଉଡ଼ାଇ
 ପାରିବେ ନାହିଁ କଷ୍ଟସ୍ତ ବସ୍ତୁ ଘେରିବେ । ଅତି-
 ଏକ ଶାଳିକାଳ ଶୁଣି କୌଣସିମତେ ଭଲ ନୁହ-
 ଇ ଓ ତାହା ଜ୍ୟାଗ କରିବାର ଅତି ଅବଗତ

ବାବୁଲର ବସ୍ତୁ ।

ନବାଦ ସବୁ ଗୋରାମହାସେନ ବାବୁଲକୁ
 ଯାଇ ନାମାନ୍ତ ବସ୍ତୁବର ବଦାନ୍ତ ଶୁଣିଲେକି
 ଅଧି ତଳତମାସ ତା ୧୮ ରୂପରେ ଆଇମେଲ-
 ରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ । ତା ୧୯ ରୂପରେ ତନ୍ତୁ
 ସ୍ଥାନରେ ଅନିରକର ଗଣିଏ ପସ ପ୍ରବେଶ
 ହେଲ ସେଥିରେ ସେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ସେ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସଙ୍ଗେ ବନ୍ଧୁକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ରାଜ-
 ଦେ ଓ ବକ୍ତୋରମାନଙ୍କୁ ଯଥୋଚିତ ଗାଣିଦେବେ
 ତା ୧୮ ରୂପରେ ଅତି ଏକ ପସ ଅନିରକଠାରୁ
 ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ ଅଛି ସେଥିରେ ମଧ୍ୟ ସେ ସର୍ବୋକ୍ତ
 ପ୍ରକାର ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ଅନିରକର ଶୁକ

ଯାହା ଆଉ ସେ ଜଣକ ଅଛନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କ ବଧ ଜନର ସମ୍ପର୍କ ଅଟଇ ।

ତାଙ୍କୁ ନିଜ ଜଣେ ସଫାର ବାବୁଲରୁ ଆସି ଲୁଣି କୋଟାଲରେ ତା ୧୪ ରଖିଲେ ପତ୍ନୀ ଅଛନ୍ତି ତାହା କରୁବାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ତା ୩ ରଖି ପ୍ରଭାତରେ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଭୀଷଣର କାଳପ୍ରସାରରେ ସମବେତ ହୋଇ ଦୁଇମାସର ଦେଉଳ ମାଗିଲେ ଏକମାସର ବେତନ ପାଇବାରୁ ବାଧିଲେ । ଜଣେ ସେନା ପାତ୍ର ଜଣ କରୁଲ ଗଲ ସିଦ୍ଧା ଗୁଡ଼ିକ ଓ ଅମିର ଦୁଇଙ୍କୁ ବଧ କରବା । ତତ୍ତ୍ୱ ସମସ୍ତେ ମାତ୍ର ଗୁଡ଼ିକଙ୍କ କୋଠିଠାରେ ପଦେ ଦେଉଳ ଛାଡ଼ି ମାଗି ପିଟି ଡଳେ ଓ କୋଠିଠାକୁ ବନ୍ଦୁକ ମାରିବାରୁ ଫେରାଆସି ଅପଣା ଅସୁଗନ୍ଧ ଦେଇ ଯାଇ କୋଠି ଅନୁମୋଦନ କଲେ । ଅନୁମୋଦନ ଯେ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ପୂର୍ବେ ଲେଖା ହୋଇଅଛି ତାହା ସେ କରୁଲ ଅଧିକା କଥା ଏହି ଯେ ଦୁଇପ୍ରହର ସମୟରେ ଗୁଡ଼ିକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ନେଜନ ସାହେବ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଅମିରଙ୍କ ଠାକୁ ପସ ପଠାଇଲେ । ଅମିର ଉତ୍ତର ଦେଇ ଉତ୍ତରକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଲେ ଆମ୍ଭେ ଉତ୍ତରଯୋଗ କରୁଅଛୁ । ମାତ୍ର ସେ ଦୁଇ ସାହାଯ୍ୟ ନ କରବାରୁ କେଜନ ସାହେବ ଆଉ ଏକ ପତ୍ର ପଠାଇଲେ କିନ୍ତୁ ବ୍ରତୋତ୍ତମାନେ ଏସବୁ ବାହକକୁ ଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବା ପ୍ରକାଶଲେ । ତତ୍ତ୍ୱ ତାଙ୍କୁ ନିଜେ ପସ ନେଇ ବାହାରିଲେ ମାତ୍ର ବ୍ରତୋତ୍ତମାନେ ତାକୁ ମାରପିଟି କରି ତାହାର ସର୍ବସ୍ୱ ଛତାଇ କେଉଁ ଛାକୁ ଫୋପାଇ ଦେଲେ ଯେ ସେ ଅଚେତନ ହୋଇ ପଡ଼ଲ । ତେଜନା ଦେଲରୁ ତାକୁ ସେମାନେ ଅପଣା ବେନାପଠାକୁ ଦେଇଗଲେ ଓ ସେ ତାକୁ ବନ୍ଦ କରବାର ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ । ତତ୍ତ୍ୱ ଆରବନ ଉପାକାଳରେ ସେ କୌଣସି-ରୂପେ ବନ୍ଦରୁ ମୁକ୍ତ ଅସି ଦେଖିଲ ଯେ ଗୁଡ଼ିକଙ୍କ କୋଠିରୁ ଗୁଡ଼ିକ ହୋଇଅଛୁ ଓ ସମସ୍ତେ ମନୁ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି । ସେ କୋଠିରୁ ଛାଡ଼ି ନ ଯାଇ ପଲାଇ ଆସିଲ । ଯେଉଁ ସଫାର-ମାନେ ଦାସ ନେବାପାଇ ଆସିଥିଲେ ସେମାନେ ବାବୁଲରେ ଅଟକ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ପଥରେ କୌଣସିଠାରେ ସୈନ୍ୟ ନାହାନ୍ତି ।

ତା ୧୮ ରଖିଲେ ସମ୍ପାଦ ଆସିଅଛି ଯେ ମହାମୁଦମାନେ ଦଳ ବୁଝିବର ଦଶାରେ ଅଛନ୍ତି । ଅମିର ସମ୍ପାଦାଦ ଦେବାର ନିଷେଧ କର ଅଛନ୍ତି । ବାବୁଲ ରକ୍ଷଣାର୍ଥେ ଅନେକ ସୈନ୍ୟ

ସଂଗୃହଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅମିରଙ୍କର ମାତା ଅମିରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବଦାବ କର ଛାଡ଼ି ପଲଟନ ସୈନ୍ୟ ଓ ତୋପ ଦେଇ ବଦାକୁ ଆସିଅଛନ୍ତି । ଅଫଜାଳର ସକଳ ଜାଗା ଲୋକଙ୍କୁ ଇଂ-ରେଜଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥାନ କରବାର ଚେଷ୍ଟାରେ ଅଛନ୍ତି ।

ତା ୧୯ ରଖିଲେ ସମ୍ପାଦ ଆସିଅଛି ଯେ ଉତ୍ତରରେ ତା ୫ ରଖିଲେ ବାବୁଲ ସୈନ୍ୟଗଣ ବ୍ରତୋତ୍ତରଣ ପୂର୍ବକ ସେଠାର ଗବର୍ଣ୍ଣର, କେଜରଲ ଫଜାଲ ଅହେମଦ ଶାଙ୍କୁ ବଧ କଲେ ଓ ତାଙ୍କ ଘର ଲୁଟି ନେଇ ପୋଡ଼ି ଦେଲେ । ଗୁଡ଼ିକଙ୍କ ସମ୍ପାଦର ଦୁଇଜଣ ସଫାର ୨୫ ଟା ଦାସ ଆସି ଓ ଅତ୍ତ ଦେଉଳ ଭୁଜ୍ୟ ପଲାଇ ଆସି ଆଲିଖୋଲରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ କହନ୍ତି ସ୍ୱପ୍ନରେ ପଲଟନ ବାବୁଲରେ ପହଞ୍ଚିବା ଦିନ ଗଣ୍ଡଗୋ-ଲର ଅଗଙ୍କା ହୋଇଥିଲ ଓ ସେମାନେ ଏହା ଗୁଡ଼ିକଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲେ । ଅମିରଙ୍କର କୁମ-ରୀରେ ବ୍ରତୋତ୍ତ ହୋଇଥିବାର ସେମାନେ ଅନୁମାନ ନ କରନ୍ତି । ତା ୨୦ ରଖିଲେ ସମ୍ପାଦ ଏହି ଯେ ମାଉନରେ ଜଣେ ମୁଲ ସିଦ୍ଧାଦ ପ୍ରଭୃତ ପୂର୍ବକ ଇଂରେଜଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସୂତ୍ରବି ବାରଣ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମତାଉଅଛନ୍ତି । ମୁସଲ-ମାନଙ୍କ ମତରେ ବାଫର ଅର୍ଥାକୁ ଅନ୍ୟର୍ଥକୁ ବଧ କରବାର ବଡ଼ ପୁଣ୍ୟ ଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜାଫରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସୂତ୍ରବିର ଉପଦେଶକୁ ଜଣାଏ ବୋଲନ୍ତି ।

ସବୁ ଗର୍ଭ ସାହେବ ସବୁ ବାଧା ଅତିକ୍ରମ କରି ବାବୁଲରେ ଗାଘ୍ର ପ୍ରବେଶ ଦେବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁ ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସୈନ୍ୟଦଳ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ଆସ୍ତର ସୈନ୍ୟ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଖାଇବର ଦାଠି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟ ସୈନ୍ୟ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ବାବୁଲକୁ ପ୍ରତି-ଫଳ ଦେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କିଛି ତୁଟି ନାହିଁ ଓ ଅବଳମ୍ବେ ସେମାନେ ପ୍ରତିଫଳ ପାଇବେ । ଅମିର ବ୍ରତୋତ୍ତରେ ଲିପ୍ତ ଥିବାର ଅନେକେ ଅନୁମାନ କରନ୍ତି କାରଣ ଗୁଡ଼ିକଙ୍କ କୋଠି ଆକ୍ରମଣ ସମୟରେ ତାଙ୍କର ଆଉ ସୈନ୍ୟ ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ବ୍ରତୋତ୍ତମାନେ ଦମନ ହୋଇ ଥାନ୍ତେ ଓ ଗୁଡ଼ିକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କର-ବା କାରଣ ଜଣେ ମୁଲ ତାଙ୍କୁ ଅନେକ ଅନୁ-ରୋଧ କଲେହିଁ ସେ କିଛି ଯତ୍ନ ନ କଲେ ପୁଣି ସମ୍ପାଦାଦ ଦେବାର ନିଷେଧ କର

ଅଛନ୍ତି ଶେଷୋକ୍ତ ବାଧା ସତ୍ୟ କି ମିଥ୍ୟା ନିଶ୍ଚୟ ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ । ଗର୍ଭସାହେବ ବାବୁଲରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ପ୍ରକୃତ ବାଧାକୁ ଜଣା ପଡ଼ବ । ଅନୁମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଅମିର ବ୍ରତୋତ୍ତରେ ଲିପ୍ତ ଥାଉନ୍ତୁ ନ ଥାଉନ୍ତୁ ବ୍ରତୋତ୍ତ ନିବାରଣରେ ସୂତ୍ର କରବାର ଦୋଷୀ ଅଟନ୍ତି ଗୁଡ଼ିକଙ୍କ ରକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କ ଗୋଟିଏ ନିୟମ ଥିଲା ଏ ନିୟମ ପ୍ରତିପାଳନରେ ସେ ଯଥୋଚିତ ଯତ୍ନ କର ନାହାନ୍ତି ଅତଏବ ଏହି ଦୋଷରେ ଗର୍-ର୍ଭମେଣ୍ଟ ତାଙ୍କୁ ଅନାୟାସେ ଦାୟୀ କର ପାରନ୍ତି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଏଠାରେ ପ୍ରଭୃତ ଓ ଲଗାଣବୁଦ୍ଧି ହୋଇ-ଅଛି । କିନ୍ତୁ ସପ୍ତାହରେ କିପରି ଅପେକ୍ଷା ମୋଦପଲରେ ଅଧିକ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । କେତେକପଦାରେ ସଦାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ସେଠାରେ ନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବର୍ଷା ହୋଇଥିଲା । ଏ ନିଶେଷ ବର୍ଷାଯୋଗେ କାଳମୁଖୀ ପୋକଙ୍କର ବଣ ନାଶ ହୋଇଅଛି ଓ ପସଲର ଅବସ୍ଥା କିଛି ସୁଧରୁଅଛି । ପୁରୁର ଦସପୁ ।

ଅହେମାନେ ଗରସପାଦରେ ଏକଟଙ୍କା ଓ ଦୁଇଟଙ୍କା ଲାଭସେନୁ ଟାକ୍ସ ସତ ଦେବାକାରଣ ଲକ୍ଷ୍ୟଦେବଙ୍କ ଗାଈହୋଇଥିବାର ସମ୍ପାଦ ଜଣାଇ ତାହା ଶୀଘ୍ର ପ୍ରଭୃତ କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନଳପୁରୁବ ଅବସ୍ତା ଦେଲୁଁ ଯେ ସେ ଅଳ୍ପ ପ୍ରଭୃତ ହୋଇଅଛି ଅତ୍ତ ତତ୍ତ୍ୱ ଟାକ୍ସ କିପରି ନାହିଁ ଓ ସାହା ନିଅହୋଇଅଛି ତାହା ଅନ୍ୟ ଅଲ୍ପପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ଦସ ନିଧିବି ବୋଧହୁଏ ଏହା ଗର୍ଭମେଣ୍ଟ ନିରୁଦ୍ଧାନରେ ଅଛି ଯେଉଁଦେବାର ଅଳ୍ପ ହୋଇପାରେ ।

ବାଗଲ ଶାଉଳ ବର୍ଷକାଳେ ବଟକରେ ଜାମ୍ ଶୁ-ପୁରରେ ଜାମ୍ ଶ, ଓ ବାଲେସରରେ ଜାମ୍ ଶ ଠିକା ମୋହରର ନିୟୁତ୍ତଦେବାର ଦୋର୍ତ୍ତ ମନ୍ତ୍ର କରଅଛନ୍ତି । ଏଠାରେ ଅଠକଣ ମୋହରର ପୁରୁଥିଲେ ବାକା ଜାମ୍ ଶ ସକଶେ ଚଳଣତରୁ ଅଧିକ ଦରଗାସ୍ତ ପଲଟ ଓ ଉପେନ୍-ଡ୍ୟାରିଙ୍କର ବଡ଼ ଜଞ୍ଜାଳ ହୋଇଥିଲା । ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକା-ଶ ଲୋକେ ବେକଳ ଗୁକରପ୍ତ ସୁଧକେ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଅବସ୍ଥାହିଁ ଥିବ ।

ବରଥୁଲ ପଲକ୍ଷିତଦାସଙ୍କ ନରଦେବୀ ମକଦମା କର-ପୁ-ସି-ପୁରର ସବୁଲନଶ୍ଚେଟରଙ୍କ ଉପଗ୍ରରେ ପ୍ରମାଣ ନ ହେବାରୁ ବାବୁ ରଘୁନାଥକୋଷ ଇନ୍ଦ୍ରେଟର ପୁନଃବାର ଚକ୍ର କରୁଅଛନ୍ତି ।

ତେଜନାଲର ନାବାଲକ ସଜା ଗର ରବବାର ଏଠାକୁ ଅପଣା ଗଡ଼ୁ ଯେଉଁଗଲେ । ଅଗାମି ଜାନ୍ଦୁଏ ମାସ ଠାରୁ ଏ ସଜା ବଟକରେ ରହି କଲେକରେ ଅଧିକ କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି ।

ଦଶପଞ୍ଚାଏ ସଜା ଗରସପାଦରୁ ଏ ନଗରରୁ ଅସ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ଏହି ସପ୍ତାହରେ ଗଡ଼ୁ ଲେଉଟି ଯିବେ । ଏହାକ ଅଗମନର ନିଶେଷ ପ୍ରତ୍ୟୋକନ ଜଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ । ସାକପୁରରେ ଗରସପାଦର ନିଶେଷ ବର୍ଷା ସଙ୍ଗେ ନଦୀ-କଟି ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ଯାଦି ରଘୁ ବାହାଣସ୍ୟ ମାତ୍ର ଶୀଘ୍ର ନଦୀ ସତ ଯିବାରୁ କିଛି ସ୍ତର ହୋଇ ନାହିଁ ।

କରାଯାଇଥିବାରୁ ତା ୧୭ ରାତି ତା ୧୭ ରାତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁକ୍ରମେ ଗାଁ ପୁଅ ଓ ମନ୍ତ୍ରୀ ବଳ କରାଯିବ ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃ ଓ ସାମଗ୍ରୀପଦ ଭବିଷ୍ୟତର ଅର୍ଥ ବଡ଼ ଶୁଭ ହୋଇନାହିଁ ।

ସୁଦ୍ଧ କଲେକ୍ତର ସିରସ୍ତାପାଇ ବାବୁ କଲସନବୋଷ ସମ୍ଭବେକୃତୀ କର୍ମ ଗ୍ରହଣ କି କର କମିଶନର ସିରସ୍ତାପାଇ ସୁସ୍ଥ କଲେ । ସେ ଅଗାମୀ ଅନୁକ୍ରମ ମାସ ତା ୫ ରାତ୍ରିରେ କମିଶନରୁ ଅସିବେ । ତାଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତେ ସମ୍ଭବେକୃତୀ କର୍ମରେ କେହି ମନେନାଚ ହେବାର ଜଣାପଡ଼ ନାହିଁ ।

ଦୁର୍ଗାପୂଜା କଚେରୀ ବନ୍ଦ କରିବା ପ୍ରସାଦ ପ୍ରତ୍ୟେକଠାରେ କରାଯାଇ ଶରତକର୍ଣ୍ଣସୂ ସ୍ତର ଗରୁଡ଼ମେଘକୁ ଅନେକଦଳ ପତ୍ର ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ଦୁର୍ଗାପୂଜାକୁ ଅଠକର ବନ୍ଦ ହେଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୂଜାକୁ ସୁଖ ଦୁଇ ଏକଦଳ ବନ୍ଦ ହେବ । ବାଲା ଦୁଇ ଦଳ ସଦାଶେ ମୁକ୍ତେୟ ସେକଳ ମନରେ ଉତ୍ସାହାତ କରୁନାହାର ଉତ୍ପଦ ହୁଏ ।

ସରକାର ବ୍ୟୟ ଲାଭ ଓ ଖର୍ଚ୍ଚରେ କଷ୍ଟ ହୋଇକୋର୍ଟର ପ୍ରଧାନ ଜଜ୍ ଉପସ୍ଥାପିତ ସାହେବ ମହୁଡ଼ ଦୁର୍ଗାକୁ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଅପରାଧ କେତେ ମାସିକ ଏକହଜାର ଟଙ୍କା କାଟିଦେବାର ପ୍ରସାଦ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ମହାନ ବ୍ୟକ୍ତି ଗରୁଡ଼ମେଘକୁ ପ୍ରକୃତ ନମକସର୍ତ୍ତ । ଗୁଣ୍ଠ ରକ୍ତବେଦନ ଗୋପୀ କର୍ମରୁମାନେ ଏପରି ପ୍ରସାଦ କରୁବେଳେ? ପୂବ ଗରୁଡ଼ ମାଟି ବୋଧକ୍ଷେତ୍ର ଦେବ ବର୍ଦ୍ଧନ ଜମିରୁ ଅପରାଧ କାର୍ଯ୍ୟକେତନ ଅର୍ଦ୍ଧଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କାଟିଦେଉଥିଲେ । ଉଚ୍ଚକେତନମାନ ଉପସ୍ଥୁଳମତେ କର୍ତ୍ତନ କରୁଥିଲେ ସରକାରଙ୍କର ଅନେକ ଲାଭହେବ, ଅର୍ଥ ଟାଙ୍କୁ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ଏହିମତ ମାତ୍ର ଗରୁଡ଼ମେଘ ଗୁଣ୍ଠିଲେଖୁଏ । ତତ୍ପରି ଗୁଣ୍ଠସି କାଟିଲେ କେତେ ଲାଭ ହେବ । ଏଠା କଲେକ୍ତର ନୋରନସାହେବ କାଳୁକୋ ଲାଭର ଦେନମେନ କାଟିବାର ପ୍ରସାଦ କରୁଥିଲେ ଲାଭେ କମିଶନର ସାହେବ ସେଥିରେ ଅସମ୍ମତହୁଏ ।

ବାବୁ ଲାଲମୋହନ ଘୋଷ ନଲଦରେ ଲାଲକରଣ ବଖସୁରେ ଅର୍ଥ ଗୋଷ୍ଠିଏ ବକୁଡ଼ା ଗତମାସ ତା ୧ ରାତିରେ ପ୍ରସାଦ କରୁଥିଲେ । ଏହା ଶୁଣିବା ପାଇଁ ଅନେକ-ସାହେବ ଓ ମେନ ସମୁଦ୍ଧ ଅସିଥିଲେ ଓ କମେଟି କହୁଡ଼ାରେ ସରୁକ୍ତ ହେଲେ ଓ କେହି ଇଂରେଜବକୁ ବାବୁଙ୍କ କଥାର ଘୋଷକତା କଲେ । ସ୍ତାନାସକ ହେବୁ ସବଷେଷ ଲେଖି ନ ପାରିବୁ । ଲାଲମୋହନ ବାବୁ ଅପରା ଉଦେଶ୍ୟ ସାଧନରେ ଅପ୍ରସର ହେଉ ଅଛନ୍ତି ।

ରଜାଦରଣ ନାମକ ଜଣେ ଅକ୍ଷୟଧାରୀ ପଣ୍ଡିତ କୋପସପୁରକୁ କଲକତାକୁ ଅସି ଅଛନ୍ତି ନିକଟରେ ମହା-ସନା ଲେଖାଉଛୁମୋହନ ଠାକୁରଙ୍କ ସରଠାରେ ରଜେବ ଲେକନ ସାକ୍ଷାତରେ ସେ ଅପରା ତମହାରଗୁଣର ପରତପ୍ତ ଦେଉଥିଲେ । ଜଣେ ଠାକୁ ଶ୍ରେଣୀର ଶେଷ-ତରଣ ଦେଲେ ସେ ଠାକୁର ପ୍ରଥମ ଚଳନତରଣ ଚରୁଣମାତ୍ର ରଚନା କରୁ ଦେଲେ । ଅର୍ଥ ଜଣେ କେତେକ ଗୋଷ୍ଠି ଅକ୍ଷର କହୁଲେ, ସେ ସେହି ଗୁଣ୍ଠରମାନ ଦେଇ ଗୁଣ୍ଠପଦ ଶ୍ରେଣୀରୁ ରଚନା କଲେ । ଅର୍ଥ ଜଣେ ହାତବଦ୍ଧା କରାଇଲେ ସେ କାଳକାର ସଂଖ୍ୟା ଶି କହୁଥିଲେ । ସେ ଗୁଣ୍ଠକୋଷିଅ ସରୁତ୍ର ବାଟ ସେଥିରେ ୧୭ ସର କଲେ ଅର୍ଥ ଜଣେ ଗୋଷ୍ଠିଏ ମୋଟଅକ୍ଷ କହୁଲେ । ସେ ୧୭ ସରରେ ଏପରି ଅକ୍ଷମାନ କରାଇଲେ ସେ କୌଣସି ବସର ଗୁଣ୍ଠସର ଅକ୍ଷ ସବୁ ମିଶାଇଲେ ମୋଟ ଅକ୍ଷ ସଙ୍ଗେ ଠିକ ଅସିବୁ । ଅର୍ଥ ଜଣେ ଠାକୁ

ଗୁଣାଣ ଉକ୍ତେଷ ଦେଲେ ତାହା ସେ ମନେ କରୁ ଦେଲେ । ଏ ସବୁ ସେ ଏକାକେକେ କଲେ । ଅକ୍ଷ-ଠାକୁ ମୁରଣ ଶକ୍ତି ଓ ଅଭାଷ । ସ୍ତାସ୍ତ ସମସ୍ତ ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ଉକ୍ତେରେ ଅପ୍ରକା ଓ ଉପେକ୍ତା । ଏ ପଣ୍ଡିତ ଅକ୍ଷକରାକୁ ମଧ୍ୟ କଳ ଅଭାଷ କରୁ ଅଛନ୍ତି ।

ଜେଉ ନାମକ ନଗରରେ ଚୟାନକ ଉକ୍ତ ବାଗ୍ର ହୋଇ ଅଛ । ସକଳ ସରକାରପର ଓ ନଗରର ଚଳପୁସ ସମୁକ୍ଷ-ରୁପେ ଘୋଷ ଯାଉଅଛ । ଚଳପନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଅଁ ନରୁ-ଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସେଠା ଲେକେ ନିଅଁ ରକାୟ ପା-ଲେ ନାହିଁ କର ଅର୍ଥୁର୍ଯ୍ୟ ।

ବ୍ରହ୍ମର ନର୍ତ୍ତମାନର ରଜା ଥିରକାଳ ପିତାମହାନକର ୫୫ ବର୍ଣ୍ଣୀ ୮୮ ପୁତ୍ର ଓ ୭୨ କନ୍ୟା ଥିଲେ । ରଜାଙ୍କ ଲାଭପୁଣ୍ୟରେ ବର୍ଣ୍ଣୀକ ମଧ୍ୟରୁ ୧୨ ଜଣଙ୍କର ବାଳ ହୋଇଥିଲା ମନେ ବଡ଼ିଆ ହୋଇ ନରୁରୁ ଚାତର ଓ ମନେ ବଢ଼ୋବୁ ଦୋଷରେ କଠାହୋ-ଇଥିଲେ, ୧୫ଜଣ ରଜାଙ୍କ ଶପର ପୀତା ବା ମୃତ୍ୟୁସମୟରେ ଅପରୁ ପକାଇଲେ । ବାଲା ୨୪ବର୍ଣ୍ଣୀକ ମଧ୍ୟରୁ ୧୮ଜଣଙ୍କୁ ତାହାର ୧୧ଗୋଷ୍ଠି ପିଲପିର ସହୁତ ଥିରକା ବଧକଲେ, ୧୭ଜଣଙ୍କୁ ବଳକର କେତେକଗଣଙ୍କୁ ଦୋହୋଇ କେଡ଼ି କଠିନ ପରଶ୍ରମ ଓ ଅର୍ଥ ଅହାଲରେ ରଖି ଅଛନ୍ତି । ବାଲା ନ ୭ ଶ ନରୁରେ ଅଛନ୍ତି ୮୮ ପୁଅଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ରଜାଙ୍କ ଲାଭପୁଣ୍ୟରେ ୨୧ ଜଣଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା ୧୮ଜଣଙ୍କୁ ଥିରକା ବଧ କଲେ ୧୮ଜଣ ପକାଇ ଅସି ଇଂ-ରେଜଙ୍କ ସକ୍ଷରେ ଅଛନ୍ତି । ଜଣେ ପାଗଲ ହୋଇଗଲେ ୧୮ଜଣ ଅପ ପିତ ଅଛନ୍ତି ବାଲକଣକ ନିଜେ ଥିରକା କୁରୁବକ-୭୨ କନ୍ୟାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୨୭ଜଣ ମରୁଥିଲେ ବାଲା ୫୫ ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୮୫ଜଣଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର କୁଣ୍ଡୁ ସହୁତ ଥିରକା ବଧ କଲେ, ୨୧ଜଣଙ୍କୁ ନଅରରେ ଓ ୧୮ଜଣଙ୍କୁ କାପକାସରେ ବନ୍ଦ କରୁଅଛନ୍ତି । ବାଲା ଏକ କନ୍ୟା ଓ ଚଳପୁତ୍ର ଠିକଣା ଜଣା ନାହିଁ ବୋଧହୁଏ ପକାଇଥିବେ ।

୧ । ସୁଲକ ସମାୟର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେକନ ଶିବପୁରରେ ଜଣେ ମୁସଲମାନ ଶାନ୍ଦେକ ଶ୍ରୀ ଏକାଉଷାଠାକୁ ରୁନ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁତ୍ରବଧୁକୁ ମାରୁ ଜନକବଧୁ ପଠାଇରୁ ଯଦି ଏପରି ଦୁର୍ଗା ଯାଉଅଛ ସେ ସୁଲକର କାନକୁ ଏ ଶକର ଅସି ନାହିଁ । ଏହା ସଦ୍ୟ କି ମିଥ୍ୟା ତଦ୍ଦା ଅସେମାନେ କହୁ ନ ପାରୁ କଳ୍ପ ଗରୁଡ଼ମେଘଙ୍କର ଅରେ ତପ୍ତ କରବାର ଉତ୍ପଦ ।

୨ । ବାଣ୍ଡାର ଓ ସିକପାର ମହାସନା କାବୁଲ ଦୁର୍ବିନାନରେ ଦୁର୍ବଣ ଓ ସହାନୁରୁତ୍ର ପ୍ରକାଶ କର ଲିଜନ ସାହେବକୁ ପଦୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି

୩ । କୃତବେଦାରର ଗଜପଦକାରଣ ବୁମାର ଗଜେନ୍-ନାସପୁଣ ରୁପ ନୁଡ଼ନ ପ୍ରକାଶରେ ସିବକପୁସ ହୋଇଅଛନ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ବନ୍ଦରେ ଅଛନ୍ତି ଓ କାବୁକ୍ଷ ପାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ନୁଡ଼ନ ସିବକପୁସକ ପଦ ଏହିପରି ଶିକ୍ଷିତ ସମୁକ୍ର ଘେବକୁ ବିଅସିକ ଅର୍ଥ ଗୁଣାଗୁଣ ବଗୁର କର ବଡ଼ ବସ ସିବ ନାହିଁ ।

ମାନବଜ ଲାଭା ବନାଘେରରେ ଦୁଲକଣ ଶୁବା ଶି ତାକସରେ ବସନ କର୍ମରେ ପଞ୍ଚସାଧିନ ନିସ୍ତୁ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏକମାସ ଉତ୍ତରେ ସେମାନେ ଉତ୍ତମ ରୁପେ କର୍ମ କରବାର ଜଣାଗଲେ କାହାଲ ହେବେ । ଘରଠକର୍ଷରେ ଶୀମାନେ ଏରୁପ କାର୍ଯ୍ୟ କରବାର ପ୍ରଥମ ଦୁର୍ଗାକୁ ଏହୁ ଅଟେ । ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଶୀମାନେ ନାନାଦ କର୍ମରେ ନିସ୍ତୁ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ ଦେଶୀୟ ଶୀମାନେ ଏହା ଶୁଣି ତମକୁତ ହେବେ ।

କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଏକ ପଣିକାରେ ପ୍ରକାଶ ସେ, କାନ-ଲକ୍ଷ୍ମେତରକାଂ ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଘର୍ଷକାନ ଅନୁଶୀଳନ କର ରରାକୁ ରକାବନ କରୁଅଛନ୍ତି ସେ, ପେରଂ ଘେବକ ଦର୍ପଣରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଡ଼େ ସେହି ଘେବ ଶୀମାଗୁଣ୍ଠ ଦେଲେସୁଧା ସଂସାସ୍ତ ସାଦାରରେ ତାହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସେହି ଦର୍ପଣରେ ରଜେକବନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହୁପାଦକ । ସେ କହନ୍ତି ସେ ଗଜେଦକ ପ୍ରକାର ରୁକ୍ତ ମିଶାଇ ଗୋଷ୍ଠିଏ ଦର୍ପଣ ରପରେ ବୋଲକାକୁ ଦେବ, ଚନ୍ଦ୍ରବାଦ ତାହାର ପଦ୍ମାପୁଷ୍ପ ଦୈକାନ୍ତ କର କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିର ସଂକ୍ଷେପେ ଧରିଲେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିର ତେହେପ ସେହି ରପରେ ପଡ଼ି ଶାସ୍ତି ହେବ । ବାହୁକା ।

ଉନେକ ଭାଗର ଦୁର୍ଲଭସ୍ତେ ସାହେବଙ୍କର ଊଷଧ ଦସ୍ତ୍ୟ ଲାଗନ୍ତି । ତାଙ୍କର ବଞ୍ଚକା ରକ୍ଷକାଂଶ କଠିନ ରେଗର ମଠୋଷଧ ଅଟେ, ତାଙ୍କର ଊଷଧ ପ୍ରସାର ପ୍ରାୟ ସଦ୍ୟାଂ-ରେ ଉଦ୍ୟନ୍ତ ଅଦୃତ ହୋଇରୁଛି । ପାଣ୍ଡେକପୁର ଲେଖନ୍ତି ସେ, ଏହି ଊଷଧ ବନ୍ଦସୁ କରବାଦୀଦ ତାଙ୍କର ବର୍ଷରେ ୧୦୦୦୦୦୦ ଏକକୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧୁ ତୁଏ, ତାହାହେଲେ ମାସରେ ତାଙ୍କର ୮୦୦୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ଏକ ବର୍ଷରେ ୨୭୨୭୭ ଟଙ୍କା ଓ ସଦ୍ୟାରେ ୧୧୫୭ ଅବା ପ୍ରତି ମିନଟରେ ୨୦ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ପକ୍ଷୁରୁଛି । ପାଠକ ! ତୁମେ ଅସ୍ତେ ପାଣିନିକଟ କଥାକାରୀ କରବା ବେଳକୁ ଦୁର୍ଲଭସ୍ତେ ସାହେବ ଶୟାକା ରପାର୍ଶନ କଲେପି । ବାହୁକା

କଞ୍ଚୁପଦ ।

ବାଲେଶ୍ଵର ଜରକାସିକ ସବୁରେ ବାଲେଶ୍ଵର-ନଗରରେ ଗୋଷ୍ଠିଏ ଦେଶୀୟ ଚକ୍ରାଳୟ ସ୍ଥାପିତ ହେବ । ସେଥି ନମସ୍ତେ ଜଣେ ସୁକୈଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତେଜନ । କେତକ ମାସକୁ ଟ ୫୦ ୯ ଦୈଦ୍ୟକର କାର୍ଯ୍ୟକଷତାର ପରତପ୍ତ ପାଷ୍ଟଳରେ ମାସିକ କେତକ ଟ ୫୦ ୯ ହେବାର ସମାବର୍ଣ୍ଣା ; ଦୈଦ୍ୟକ ରହୁକାକମସ୍ତେ ବନାଉତାରେ କସାପର ବିଅସିବ । ଏହା ଜିଡା ରପର ଅଦୃତ ସୁଧଧାଉଛି । ସେହି-ମାନେ ଧାବୁତଡ଼ ପାଦେୟ ଊଷଧ ପ୍ରସୁତ କରପାଉଗ, ଠେଲ ଏକ ପୁତ ସିକ କରପାଉଗ ଓ ସମୁତପୁଷାରେ ବୁଦ୍ଧର, ଏମତ୍ତ ଘେବର ପ୍ରସ୍ତେଜନ । ସେହିମାନେ ସେହି ପଦପାଦକାକୁ ଲକ୍ଷକରନ୍ତ, ସେମାନେ ଏହି ସେତେସର ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଏକ ଜଣ ପ୍ରଧାନ ଘେବନ ପ୍ରମାପାତ୍ର ସହୁ ଅପରା ପ୍ରାଥମପଟ ନମୁଣୁତ ପାଷରକାରୀକ ପ୍ରେରଣ କରୁବେ ।

ବାଲେଶ୍ଵର } ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ପାମାସକ
ଦେଶୀୟ ଚକ୍ରାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟକରାଦକ
କମେଟିଆ ସମାପଦ ।
୧୦ । ୧ । ୧୯୧୯

ଉକ୍ତମେଘ ସିନ୍ଧୁକୋନା କୁରୁପୁ
କୁରନାନ୍ନ ପରକର୍ଷରେ ଏହା ଅତ୍ୟାଧିକ ଅଟଇ
କରକତାର ପ୍ରଧାନ ଦେଶୀୟ ଓ ବନଜ ଊଷଧକଚୋ-
ବଠାରେ ଏହା ବନ୍ଦ୍ୟ ହେଉଅଛି । କରକତା ବୋଠାନକର
ଘାଟନର ସୁପକ୍ଷେତ୍ରେଘକତାରେ ତାକମାସୁର ସହୁତ
ତଳକୁଣ୍ଡ ମୁଲରେ ବନ୍ଦ୍ୟ ହେଉଅଛି ଏଥା ୫ ଅରୁହୁକ୍
ଟ ୨ ୯୫ ୮ ଅଃ କୁ ଟ ୧୧ ୧୧୭ ଅଃ କୁ ଟ ୧୦୫ ପରମାସ
ସଙ୍ଗେ ନଗଦ ମୁଲ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସହୁତ ବଡ଼କ ପରପାକରାଉ ଟକଟ
ପିକି ବନାଜକ ସଦ୍ୟାଳୟରେ ମୁଦ୍ରିତ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

MINOR SCHOLARSHIP COURSE

FOR 1880.

English.—Lethbridge's easy Selections, Lennie's Grammar to the end of Syntax and English composition in addition to all the subjects selected for Vernacular Scholarship Course as given below.

N. B.—In the lower classes of all Middle English Schools, Hari Prasad's and Udoynath's English Grammar explained in Oriya may be used with advantage. Brajanath's English composition will also be used.

୧୮୮୦ ସାଲ ନିମନ୍ତେ

ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀ ସ୍କୁଲର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ

ସା ହି ଭବ ।

ଶ୍ରେଣୀ	ଗଦ୍ୟ	ପଦ୍ୟ	ବ୍ୟାକରଣ
୧ମ	ଶ୍ରେଣୀ—ପଦ୍ୟମୋଦନ ଅର୍ଥାତ୍ ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ	କବିତାବଳୀ	ନିମାଇଙ୍କ ବ୍ୟାକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ
୨ୟ	ଶ୍ରେଣୀ—ସମ୍ବଳାସ	ଏକନ ଅର୍ଦ୍ଧେକ	ଏକନ ପ୍ରଥମଭାଗ
୩ୟ	ଶ୍ରେଣୀ—ବସୁବିରୁଦ୍ଧ	କବିତାକଳାପ	ଏକନ ଏକନ
୪ର୍ଥ	ଶ୍ରେଣୀ—ଅଖ୍ୟାନମଞ୍ଜରୀ		ଏକନ କାରକ ଶେଷ
୫ମ	ଶ୍ରେଣୀ—ବୋଧାଳୁର		ବ୍ୟାକରଣ ମୌଖିକ ଶିକ୍ଷା
୬ଷ୍ଠ	ଶ୍ରେଣୀ—ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରଥମ ଶିକ୍ଷାର ପୁସ୍ତକ ଯାହାର ସେ ପୁସ୍ତକ ଇଚ୍ଛାହେବ ପଢ଼ାଇବେ ।		

ଶ୍ରେଣୀ	ଇତିହାସ	ତୁଗୋଳ
୧ମ	ଶ୍ରେଣୀ—ଶିବନାରାୟଣଙ୍କଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ ବର୍ଷ ଇତିହାସ (ବଜ) ୧ମ ଓ ୨ୟ ଭାଗ ।	ବ୍ୟବହାରକ ତୁଗୋଳ, ଗୌରୀପୁରର ପ୍ରାକୃତତୁଗୋଳ ।
୨ୟ	ଶ୍ରେଣୀ—ଏକନ	୧ମ ଭାଗ ଶେଷ ଏକନ ଏକନ
୩ୟ	ଶ୍ରେଣୀ—ଏକନ	୧ମ ଭାଗ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ତୁଗୋଳ ସାରସଂଗ୍ରହ
୪ର୍ଥ	ଶ୍ରେଣୀ—	ଦ୍ୱାରକାବୁକ ଓଡ଼ିଶାରତୁଗୋଳ

ଗଣିତ ।

ଗଣବର୍ଷ ଯେଉଁ ଶ୍ରେଣୀର ଯେଉଁସ ଥିଲ ଏବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ସେହିଭାଗ ରହିଲ ।

କ୍ଷେତ୍ରଭୂ ।

୧ମ	ଶ୍ରେଣୀ—୧ମ ଭାଗ ସରଳ ଅଭିଭାବକ ସହଜ—ଶେଷ
୨ୟ	ଶ୍ରେଣୀ—ଏକନ ୩୦ ପ୍ରଭାଜ୍ଞା
୩ୟ	ଶ୍ରେଣୀ—ଏକନ ୪ ପ୍ରଭାଜ୍ଞା

କ୍ଷେତ୍ରପରିମାଣ ।

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ—କ୍ଷେତ୍ରଅଙ୍କନଠାରୁ ସ୍ତୂଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ କମି କଣ୍ଠାପ ସକାଶେ ସରଳକ୍ଷେତ୍ରମାନଙ୍କର ବର୍ଗଫଳ ନିରୂପଣ ।

ବିଜ୍ଞାନ ।

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ—ଦ୍ୱାରକାଳାଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀଙ୍କ କବିଜ୍ଞାନ । ଭୁବନେଶ୍ୱରରତ୍ନ ସରଳରସାୟନ ।

୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ—ଖୁଆଟ୍ଟି ସାହେବଙ୍କ କବିଜ୍ଞାନ ।

ସାହିତ୍ୟ, ଇତିହାସ, ତୁଗୋଳ, ଶାସ୍ତ୍ରୋପଦ୍ୟ ଆଦି ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ (ମଡେଲକୋଷ୍ଟେନ୍ସ) ପ୍ରୟୋଜନ ଅନୁସାରେ ସରୁଶ୍ରେଣୀର ଶ୍ରେଣୀମାନେ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।

ପ୍ରତିକଳ ନିୟମାନୁସାରେ ଉଚ୍ଚମ ରଚନାରୁ ଅନୁଶୀଳନ ହେବ ।

Radhanath Rai
Joint Inspector of Schools
Orissa.

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଶ୍ରୀ ୧୪୩

ସ ୪୦ ଖ୍ୟା

ଦ୍ଵା ୪ ରମ ମାତ୍ରେ ଅଗ୍ରହର ସମ ୧୮୭୧ ମସିହା । ମୁ । ଅର୍ଦ୍ଧିକ ୩ ୦ ନ ସମ ୧୮୮୭ ସାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ ୪୫୦
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷିକ ୪୨୯
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ୪୧୫୩

ଅମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିଲୁଁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ହାଣ୍ଡଲ ସାହେବ ଏଠା କଲେକ୍ଟରୀ ହେଉଛନ୍ତି କର୍ମ ସୁସାର କଲେକ୍ଟରୀ ହେଉଛନ୍ତି ବାବୁ କ୍ଷେତ୍ର-ମୋହନ ମୁଖାର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଯାତିବାରୁ ସେ ଜାହା ଗ୍ରହଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏବେରୁ ଏଠା ଲୋକେ କିମ୍ପାକ୍ଷତା କରୁନାମାନେ ଅସୁବୁଦ୍ଧ ଓ ଦୁଃଖିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବଦେନାରେ ଏଠାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଲୋକ ଥିବା ପ୍ରଭାବେ ସୁଖରୁ ଲୋକ ଅଶାନ୍ତବାର ଆବଶ୍ୟକ ନ ଥିଲା । ହାଣ୍ଡଲ ସାହେବ ପୂର୍ବେ ସୁଖରେ ଥିବାରୁ କ୍ଷେତ୍ରବାବୁଙ୍କୁ ଜାଣିଥିଲେହେଁ ଏଠା ଉପଯୁକ୍ତ ଲୋକେ ଜାଳଠାରେ ଅପରାଧୀ ନୁହନ୍ତି ବା ନ ଥିବାର ଅନୁମାନ କରୁଥାନ୍ତ ନ ଥାନ୍ତ । ଅନ୍ୟକିଲ ଲୋକ ଅପେକ୍ଷା ସେମାନଙ୍କ ଦାମ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ଅଥବ ସେମାନଙ୍କପ୍ରତି ସୁବିଚାର ହୋଇ ନାହିଁ ଓ ସେମାନଙ୍କର ମନୋବେଦନା ହୋଇପାରେ । ଯାହା ଦେଉ ଫରକଦାସ ହେଉଛନ୍ତି କର୍ମ ଯେପରି ଏଠାର କେହି ଉପଯୁକ୍ତ ଲୋକ ପାଅନ୍ତି ।

ଏଠାରେ ଶ୍ରୀରାଜେଶ୍ଵରୀ ଅଷ୍ଟାଳିକା କର୍ମିଣୀ କମିତ୍ଟି ଅଠମହିକ ଓ ବଡ଼ମ୍ବାର ଗଜାମାନେ ଦେଉଛନ୍ତି ଟଙ୍କା ଭେଦା ଦେବାର ଗଜ ସପ୍ରାହରେ ଲେଖୁଥିଲୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣିଲୁଁ ନରବିଂସପୁରର ଗଜା ଏକଗଜ ଟଙ୍କା ଭେଦା ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଏହା ଜାକ ଅପୂ ଦୃଷ୍ଟିରେ

ସନ୍ତୋଷଜନକ ନ ହେଲେହେଁ ଅମ୍ଭେମାନେ କୃତଜ୍ଞତାପୂର୍ବକ ଭାବି ସ୍ଵୀକାର କରୁଅଛୁଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ପୂର୍ବେ ଲେଖୁଅଛୁଁ ଯେ ଉକ୍ତ ଅଷ୍ଟାଳିକା ଗଠି ପ୍ରାୟ ଦିଗସହସ୍ର ଟଙ୍କା ଅବଶ୍ୟକ । ଏଥକୁ ଉପରେକୁ ଭେଦା ସହିତ ପ୍ରାୟ ଛଅସହସ୍ର ଟଙ୍କା ପ୍ରାପ୍ତି ହେଲ ସମ୍ଭା ସମୟରେ ଯେତେ ଭେଦା ସ୍ଵାକ୍ଷରକ ହୋଇଥିଲା ତହିଁରୁ ଦିଗହଜାର ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ ହୋଇପାରେ ବାକୀ ଅର୍ଥ ୧୪ କ ୧୫ ହଜାର ଟଙ୍କା ନ ହେଲେ ଅଷ୍ଟାଳିକା କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନ ପାରେ । ଅଥବ ଅମ୍ଭେମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟ ମହାଗଣା ଗଜା ଓ ଅନ୍ୟକର୍ମିମାନଙ୍କୁ ସୁହସ୍ର ପ୍ରାଥମୀ କରୁଅଛୁଁ ଯେ ସେମାନେ ମୁକ୍ତ-ପ୍ରସ୍ତରେ ଏ ମହାକର୍ମାର୍ଯ୍ୟ ସଫାରେ ଭେଦା ଦେବାପ୍ରତି ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ଯେଉଁମାନେ ପୂର୍ବେ ଭେଦା ସ୍ଵାକ୍ଷର କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଗୀତ୍ର ଟଙ୍କା ପଠାଇ ଦେଉନ୍ତୁ ଏହା ହେଲେ ଅବିଳମ୍ବେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅରମ୍ଭ ହେବ । ଯେଉଁ ଅନ୍ୟମାନେ ପୂର୍ବେ ଅଳ୍ପ ଭେଦା ସ୍ଵାକ୍ଷର କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଅପଣା ମର୍ଯ୍ୟଦା ଓ ଅପୂ ଅନୁସାରେ ଅର୍ଥ କିଛି ଭେଦା ଦେଉନ୍ତୁ । ଅଷ୍ଟାଳିକା ବିଷୟର ପ୍ରସ୍ତାବ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାଗଣୀ ଶ୍ରୀରାଜେଶ୍ଵରୀଙ୍କ ବର୍ଷିକୋତର ହୋଇଅଛି ଭାବି ହୋଇ ନ ପାରିଲେ ବଡ଼ କଳା ହେବ । ଏଥକୁ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ଅନ୍ୟମାନେ ଦୃଷ୍ଟି କରି ମୁକ୍ତପ୍ରସ୍ତରେ ଦାନ କରନ୍ତୁ !

ଗଜ ମାସ ତା ୨୨ ରଖ ଅପରାଧୀ ସମୟରେ କଲିକତାରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପୂର୍ବ ଗବର୍ଣ୍ଣିର ଜେନରଲ ଲାଟ ନର୍ଥବୁକ ସାହେବଙ୍କର ପ୍ରତି-ମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରବାର କିପୁା ଅତି ସମାବେଦ ସହିତ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ହାଉ-ବୋର୍ଡ କଡେଣର ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଅଛି । ଏ ମହତ୍ତ୍ଵ କିପୁାରେ ଯୋଗ ଦେବା ଓ ଦେଖିବା ଜାଣିବା ଅବଶ୍ୟକ ଲୋକ ସେ ସ୍ଥାନରେ ସମାଗତ ହୋଇଥିଲେ । ସମ୍ଭାନ୍ତ ସାହେବ ମେମ ଓ ଦେଶୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ପ୍ରାୟ ସହସ୍ର ଜଣ ସାମିଆନା ଜିଲେ ଅସୀନ ହୋଇଥିଲେ ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନେ ଚାହିଁଥିଲେ ଉଜାଡ଼ି ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ କିଛି ଗଣଗୋଲ ଘଟି ନାହିଁ । ଏକ ଗୋରୁ ପଲଟନ ବାଜା ସହିତ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଏକଟି ଲେଫ୍-ନଶ୍ଵ ଗବର୍ଣ୍ଣିର ବେଲି ସାହେବ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଅସନ ଗ୍ରହଣ କଲୁଁ ସେକ୍ରେଟରୀ ବେଲି ସାହେବ ବୋର୍ଡିଏ ସୁଖାର୍ଯ୍ୟ ବକୃତା କଲେ । ଏଥିରେ ସେ ନର୍ଥବୁକ ସାହେବଙ୍କର ଗାସନପ୍ର-ଶାଳୀ ସମାଲୋଚନା ଓ ଭାକର ଶୁଣାନ୍ତବାଦ କଲେ । ତହିଁ ଉତ୍ତରରେ ବେଲି ସାହେବ ମଧ୍ୟ ନର୍ଥବୁକ ସାହେବଙ୍କର ଅନେକ ପ୍ରଶଂସା କଲେ ଓ ଭାକର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସନ ୧୮୭୪ ସାଲର ବକ୍ଷବେଦାର ଦୃଷ୍ଟି ଲବାରଣର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବିଶେଷରୂପେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି କହିଲେ ଯେ ସେ ମୁକ୍ତପ୍ରସ୍ତ ହେବାରୁ

ମନୁଷ୍ୟ ନାମ ନ ଦର୍ଶିଲ ନଚେତ୍ ଭଣ୍ଡି ପଦ୍ମେ
 ଓଡ଼ିଶାରେ ଓ ପଶ୍ଚାତ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୭୭ ଓ
 ୭୮ ରେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ବମ୍ବେରେ ଯେପରି ଅସଂଖ୍ୟ
 ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରାଣ ହିନ୍ଦୁଲେ ସେହି ପରି ହୋଇ ଥାନ୍ତି
 ସେ ପରିଶେଷେ କହିଲେ ଯେ ଏ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି
 ସ୍ଥାପନର ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରଥମେ କଲିକତା ଭାରତବ-
 ଶୀର୍ଷୁ ସର୍କୁର ବାହାରିଲ ଓ ପଶ୍ଚାତ୍ ଇଂରେଜ
 ମାନେ ଭଣ୍ଡିରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେହେଁ ଏହା
 ଦେଖାୟୁ ଲେକକର କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲିବାକୁ ହେବ
 ଓ ଆଜି ଯେତେ ଲୋକ ସମାଗତ ହୋଇଅଛନ୍ତି
 ଭଣ୍ଡିରୁ ଖୁଣ୍ଟୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଦେଖାୟୁ ଲେକେ
 ଲଟି ନର୍ଥକୂଳୁ ସାହେବଙ୍କ ସାମନରେ ସମ୍ମୁଖ
 ଥାଇ ଭାଜପ୍ରତି ବିହତ ସମ୍ମାନ ଓ ଭକ୍ତି ପ୍ରକାଶ
 କରୁଅଛନ୍ତି ଏହେତୁ ବେଳି ସାହେବ ଦେଖାୟୁ
 ଲେକକର ପ୍ରଶଂସା କଲେ । କ୍ଳେତା ଶେଷ
 ହେଲରୁ ଖୁଆର୍ଯ୍ୟ ସାହେବ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତିରୁ ଅଜ୍ଞାନ
 ବାହାର କରି ପ୍ରକାଶ କରାଇଲେ ତହିଁ ବାଜା
 ବାଜିଲ ଓ ଭୋପଧ୍ବଜ ହେଲା ।

ବାବୁଲ ବିଦ୍ରୋହ ।

ଅମିର ଅପଣାର ବିପ୍ଳାବୀ ମନ୍ତ୍ରୀ ମସୁଫି
 ହକିମଜୁଲ୍ଲା ଓ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ମହମ୍ମଦଙ୍କ ଜନ-
 ରତ୍ନ ଗୁରୁ ସାହେବଙ୍କୁ ଭେଟିବା ବାରିଣ ପଠାଇ
 ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ସମ୍ପାଦ ଶୁଭର-
 ଗର୍ବରେ ପ୍ରବେଶ ହେବାରୁ ଇଂରେଜଙ୍କର
 ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଶିବା ଜାରିଣ
 ପ୍ରେରଣ ଦେଲେ । ସେମାନେ ଅଲିଶେଲରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଜନରତ୍ନ ଗୁରୁଟି ସାହେବଙ୍କ
 ସଞ୍ଜେ ସ୍ୱାସ୍ଥାକୁ କର ଅମିରଙ୍କର ପଥ ଦେଲେ
 ଓ କହିଲେ ଅମିରଙ୍କର ବନଭୁବ ପୂର୍ବକକୁ
 ଅଛି ଓ ଭାବର ଏକାନ୍ତ ଛକ୍କା ଯେ ସେ ଇଂ-
 ରେଜଙ୍କର ପରମର୍ଶରେହିଁ ଚଳନ୍ଦେ । ପଥ
 ପାଠରେ ଅମିରଙ୍କର ଏପ୍ରକାର ଭବ ପ୍ରକାଶ
 ହେଲା । ଆଉ ବାବୁଲକୁ ଚିତାଇ ନ କରବାର
 ସେମାନେ ଛକ୍କା ପ୍ରକାଶ କଲେ ମାତ୍ର ୧୮୫୭ର
 ଅମିର ଇଂରେଜ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ଅଗ୍ରସରଦାରେ
 ବାଧା ନ ଦେବା ବାରିଣ ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ
 ଠାରୁ ଆଜ୍ଞା ପଠାଇଲେ । ଗୁରୁଟି ସାହେବ
 ତା ୨୭ ରାଜରେ ଅମିରଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର
 ପଠାଇ ଥିବେ ।

ତା ୨୮ ରାଜର ସମ୍ପାଦରୁ ଜଣା ଯାଏ ଯେ
 ବାବୁଲରେ ୨୫ ସହସ୍ର ସୈନ୍ୟ ସମବେତ
 ହୋଇ ଅଉ ୧୫ ସହସ୍ର ଗୋଟାଇ ଅଛନ୍ତି ।

ମୋଟରେ ଗହୁଦଳ ଗୁଲଗ ସହସ୍ର ହେବେ ।
 ବିଦ୍ରୋହୀଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ମତେ ସରକାରମାନେ
 ସେମାନଙ୍କର ଦଳପତ ହେବାର ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି ଓ ଅମିର ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ
 ଅଛନ୍ତି ହସ୍ତ ଏ ସମାଗୁର ନିଶ୍ଚୟ ନୁହେଁ ।
 ଶୁଭରଗର୍ବନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାରତୀୟ ସ୍ଥାପନ ହୋଇ
 ଅଛି । ଭାର ସାମଗ୍ରୀ ଇତ୍ୟାଦି ଦେଇ ଯାଉଥିବା
 ଲୋକ ଓ ବାରିଙ୍କୁ କରୁଣାପାଠରେ ମାଙ୍ଗଲ-
 ଜାପାୟୁ ଲେବେ ତା ୨୭ ରାଜରେ ଅନୁମତ
 କରୁଥିଲେ । ସେମାନେ ପ୍ରଥମେ ଭଲଲୋକ
 ସ୍ୱରୂପ ଅସି ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କଥୋପକ-
 ଥନ କରୁଁ ହଠାତ୍ କୁଣ୍ଡରେ ସେମାନଙ୍କୁ
 ଅପାତ କରି ୮ ଜଣ ସେନା ଓ ୧୮ ଜଣ
 ଗଡ଼ପାଳଙ୍କୁ ମାରପକାର ଗଡ଼ ଓ ସାମଗ୍ରୀ-
 ମାନ ଦେଇ ପଠାଇଲେ । ତା ୨୫ ରାଜରେ
 ସମ୍ପାଦ ଅସିଅଛି ଦେବର ସାହେବଙ୍କର ସୈନ୍ୟ
 କୁଶିଠାରେ ତା ୨୫ ରାଜରେ ପ୍ରବେଶ
 ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ସେଠାଲୋକ ମାନ୍ତ ଅର
 ରଦେ ଯୋଗାଉଅଛନ୍ତି । କାନ୍ଦାହାରର
 ଗବର୍ଣ୍ଣର ସେରଥଲା ଗାଁ ସକଳଦିଗରେ
 ଇଂରେଜଙ୍କର ସାମାନ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ସାମଗ୍ରୀ
 ପଥ ବୋହି ଦେବାରେ ବଡ଼ ଅସୁବିଧା ଥିବାରୁ
 ସୈନ୍ୟଗଣ ଚଞ୍ଚଳ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ପାରୁ
 ନାହାନ୍ତି ଏହେତୁ ଅନେକ ଘୋଡ଼ା ଓ ଗଡ଼ର
 ଦିଶା ହେଉଅଛନ୍ତି । ସାରସବେଗରୁ ଗଡ଼ର-
 ମାନ ଅଶିବାର ତେଣୁ ହେଉଅଛି । ସାମାନ୍ତ-
 ରେ ରେଲବାଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବା ବାରିଣ
 ବମ୍ବେରୁ ରେଲସାମଗ୍ରୀ ସବୁ ଯାଉଅଛି ।
 ଜେନରଲ ସୁଧତ ସାହେବ ତା ୨୮ ରାଜରେ
 କାନ୍ଦାହାରରୁ ବାହାର ଖେଳଚିଲିକାଲକୁ
 ଯାଉଅଛନ୍ତି । ସେଠାର ଗବର୍ଣ୍ଣର ଏଥିରେ
 ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କର ରସଦ ଯୋଗାଇବାର
 ପତ୍ର ଲେଖୁଅଛନ୍ତି । ଦେବର ସାହେବ ବେ-
 ଢେକ ସୈନ୍ୟ ଜର୍ଜନକୁ ପଠାଇଅଛନ୍ତି ।

ତା ୨୮ ରାଜରେ ଅମିରଙ୍କର ଅଭ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତିର
 ସମ୍ପାଦ ଅସିଅଛି । ଅମିର ଅପଣା ସୁଧ, ସର-
 ଦାର ସୁଆଗା ଓ ଜନରତ୍ନ ଭାଉଦ ବାହାଙ୍କୁ
 ଦେଇ କୁଶିଠାରେ ଦେବର ସାହେବଙ୍କର
 ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ତା ୨୭ ରାଜରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ-
 ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ସକଳେ ଦେବଲ ପୁରଗତ
 ଲୋକ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଛାଙ୍କ ଅସିବା ବିଷୟର
 ପଥ ପୁରୁ ଦେବର ସାହେବଙ୍କ ନିବୃତ୍ତି
 ଲେଖିଥିଲେ । ଜନରତ୍ନ ଗୁରୁଟି ସାହେବ ବେ-

ଢେକ ସୈନ୍ୟ ସହତ ତା ୨୮ ରାଜରେ ଶୁଭ-
 ରବଦ ନରୁ କୁଶିଠୁ ଯାଇଥିବେ । ବାବୁଲରେ
 ସେହିପରି ଗୁରୁଗୋଳ ଲାଗିଅଛି । କୁଶିରେ
 ସକଳ ସୈନ୍ୟ ସମବେତ ହୋଇ ବାବୁଲକୁ
 ଚିତାଇ କରନ୍ଦେ । ଅହବାଲ ବାବୁଲରେ
 ସୈନ୍ୟ ସହସ୍ତକାର ବଥା ଅଜ୍ଞା ବିଦ୍ରୋହମାନେ
 ବିଦ୍ରୋଳ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବାରୁ ସେମାନେ ପ୍ରତି-
 ବେଧ କରବା ସନ୍ଦେହମୁଳ ଅଟେ । ଜେନରଲ
 ଗୁରୁଟି ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ପଥରେ ବେହୁ ବକ୍ତର
 ମାରୁଥିବାରୁ ସୈନିକ ତାକୁର ସାହେବ ଅପାତ
 ପାଇଅଛନ୍ତି । ଅଉ ବୈଦ୍ୟ ପୁରୁଷୋତ୍ତମା ପଟି ନାହିଁ
 ଶିଖପଲମ ଶୁଭରଗର୍ବ ନରୁ ଜନରତ୍ନ ଗୁରୁଟି
 ସାହେବଙ୍କଠାରୁ ଯାଉଥିଲେ ପଥରେ ପଶୁକର
 ଅନୁମତରେ ପାହୁଜଣ ହତ ହେଲେ । ଶ୍ରୀଲତ-
 ଦିଲସାଇ ନିବୃତ୍ତିରେ ବିଚ୍ଛି ଗୁରୁଗୋଳ ନାହିଁ ।

ସରକାରୀ ବ୍ୟୟ ସଂପର ।

ଏ ବିଷୟରେ ଅଜ୍ଞ ବାଲି ଭାବ ଅତୋଳନ
 ଲାଗିଅଛି ଓ ଅନେକ ପ୍ରସାଦ ବାହାରୁଅଛି ।
 ବାରିଣମାତ୍ରଣ ବ୍ୟୟ କଡ଼ନ ବିଷୟ ଅନୁମାନେ
 ଏଥିପ୍ରଦେ ଲେଖୁଥିଲୁ ବିଚ୍ଛିଦନ ହେଲ ଏ ସ-
 ନାନୁରେ ଲଟ ସାହେବଙ୍କର ତତ୍ତାନ୍ତ ଅଜ୍ଞ
 ବାହାରିବାରୁ ବ୍ୟୟ ବର୍ଦ୍ଧନ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ।
 ପାହୁଗୋଟି ଚିପ୍ ଇଞ୍ଜିନୟର ପଦ ଉଠି ଯାଇ
 ଅଛି ଇଞ୍ଜିନୟରଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଅନେକ
 ଉଠିଣା ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ଅନେକ ଲାଭ
 ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନେ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ
 ଯେପରିମାନରେ ସେନୁସେନ ଦେବାର ଲାଭୁନ
 ହୋଇଅଛି ତହିଁରେ ଲାଭରୁ ବିଚ୍ଛି ବାହାରିଯାଇ
 ପାରେ । ସୈନିକ ବ୍ୟୟ ବର୍ଦ୍ଧନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ବିମିଶନ ସକ୍ତ ବସିଅଛି ଏଥିର ବୁଝାନ୍ତୁ ଅନୁ-
 ମାନେ ପୁରୁ ଲେଖୁଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣାଯାଏ
 ବାସନ ବିଭାଗର ଉଚ୍ଚବେତନ ସବୁ ଗତବତା
 ଦର୍ଶନକା ଦରରେ ବଡ଼କ ହେବାର ଦରକ
 ଲାଗିଅଛି ଓ ବୋର୍ଡ଼ ଉଠିବାର ପ୍ରସାଦ ହୋ-
 ଇଅଛି । ବ୍ୟୟ ବର୍ଦ୍ଧନ ସଂଜାନ୍ତରେ ସନ୍ଦେହ-
 ଶୁଅଟ ପଟିବା ଅନେକ ପ୍ରସାଦ ଲେଖୁଅଛନ୍ତି
 ସେ ସବୁ ସୁକ୍ତିସ୍ତୁ ଓ ଅନୁମାନଙ୍କର ମନୋକଳ
 ଅଟଇ । ଦେବେକ ଲତ ଦେବଜନର ପଦ ଉଠା-
 ଇଦେବା ଓ ଲତ ଦେବଜ ବର୍ଦ୍ଧନ ବରଦାର
 ଅନୁମାନେ ପୁରୁ ଲେଖୁଥିଲୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଅଉ ବୋଟିଏ ପ୍ରସାଦ କରୁଅଛି । ଜାହା ଯେ
 ଦେବକ ବ୍ୟୟ ବର୍ଦ୍ଧନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏମନ୍ତ

ନିହେ, ଓଡ଼ିଆଦେଶର ଉନ୍ନତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ । ଏହା ଅନୁମାନଙ୍କର ନୁହେଁ ପ୍ରସାଦ ନୁହେଁ ଏ ବସ୍ତୁରେ ଆନୁମାନେ ସୁନୟ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଓ ବାବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡରେ ମଧ୍ୟ ଉପୁ ପ ପ୍ରସାଦ ହେବାର କେତେକ ଥର ଶୁଣିଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ କିଛି ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟୟ କର୍ତ୍ତନର ପାଳ ପଡ଼ିଥିବାରୁ କାଳେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅନୁମାନଙ୍କର ପ୍ରସାଦ ଘୋନା ହେବ ଏହି ବିବେଚନାରେ ସୁନବାର ସେ ପ୍ରସାଦ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ସେ ପ୍ରସାଦଟି ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଚଫ୍ କମିଶନରୀ ମହକୁମା ଉଠାଇ ଦେବାର ଅଟଇ । ଏହା ହେଲେ ଅନେକ ବ୍ୟୟ ଲାଭକ ହେବ ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ କିଛି ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଘଟିବ ନାହିଁ । ସେ ମହକୁମା ଅନ୍ତର୍ଗତ ସମ୍ବଲପୁର ଇତ୍ୟାଦି ଉତ୍କଳଭାଷା ପ୍ରଚଳିତ ପ୍ରଦେଶ ବଙ୍ଗଳା ବାବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡ କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ ହେବ ଓ ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶମାନ ସୁକଥାକ୍ରମେ ବମ୍ବେ ଓ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ଗଂଶ୍ଟ୍ରିରୁ ଅଧୀନ ହେବ । ଏଥିରେ ଶାସନ କ୍ରମ ଇତ୍ୟାଦି ସୁନ୍ଦରରୂପେ ଚଳିବ ଓ ବର୍ଷକରେ ପଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ବଞ୍ଚିବ । ସମ୍ବଲପୁର ଓ କଟକ ମଧ୍ୟରେ ବିଶେଷ ସମ୍ବନ୍ଧ । ସେଠା ଏଠା ମଧ୍ୟରେ ବାଣିଜ୍ୟ ବସ୍ତୁର ପରିମାଣରେ ଚଳୁଅଛି ଓ ଏହି ସୁଦ୍ଧେ ଲୋକମାନଙ୍କର ଗଭୀରୀୟତା ଅଛି । ମାମଲ ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ସେଠା ଲୋକଙ୍କୁ ଏଠାରୁ ଆସିବା ପକ୍ଷରେ ଅଧିକ ବଞ୍ଚି ହେବ ନାହିଁ । ବାଲେଶ୍ଵରର ଅଧୀନ ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟ ଯେପରି ଏଠାରେ ଚଳୁଅଛି ସେପରି ସମ୍ବଲପୁରର କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳିବ କିଛି ଅସୁବିଧା ହେବ ନାହିଁ । ସମ୍ବଲପୁର ମଧ୍ୟ ଏଥି ସୁଦ୍ଧେ କଟକ କମିଶନରୀର ଅଧୀନରେ କେତେକ ବର୍ଷ ଥିଲା ଓ କର୍ମ ଉତ୍ତମରୂପେ ଚଳୁଥିଲା ।

ସମ୍ବଲପୁର କଟକଜିଲ୍ଲାରେ ଅଧୀନ ହେବାରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ନଥିବାର ଦେଖାଇଲୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଦ୍ଦାମ୍ ଦେଶ ପକ୍ଷରେ କି ଲାଭ ହେବ ତାହା ଦେଖାଇବାର ଅବଶ୍ୟକ । ପ୍ରଥମତଃ ଭାଷା ଓ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତ । ଉତ୍ତମ୍ ସ୍ଥାନର ଭାଷା ଉତ୍କଳ ଅଟଇ ଓ ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷା ସେହି ଭାଷାରେ ହେଉଅଛି କିନ୍ତୁ ପୁରୁ ସ୍ଥାନର ଶିକ୍ଷା-ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରାୟ ପୃଥକ୍ । ଏଠାରେ ଯେ ନୁହେଁ ଉତ୍କଳସୁବନ୍ଧନୀ ବାହାରୁ ଅଛି ସେଠାରେ ଚଳୁ ନାହିଁ ଓ ସେଠାରେ କିଛି ସୁସ୍ତ ହେଉ ଥିଲେ ଏଠାରେ ଚଳୁ ନାହିଁ । କୁରୁ ସ୍ଥାନର

ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀ ଏକ ପ୍ରକାର ଓ ଏକ ଉଦ୍ଦାମ୍-ରକ୍ଷକ ଅଧୀନ ହେଲେ କୌଣସିଠାର ଉତ୍କଳ ସୁସ୍ତ ବସ୍ତୁରେ ଚଳିବ ଓ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ବଞ୍ଚିବ ହେବ । ଏଥିରେ ଉତ୍କଳଭାଷାମାନେ ଉତ୍କଳଭାଷା ହୋଇ ଉତ୍କଳ ସୁସ୍ତ ବନ୍ଧନୀ କରାବାରୁ ପ୍ରକୃତ ହେବେ ଓ ଉଦ୍ଦାମ୍ ଭାଷା ଓ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତ ହେବାର ବିଶେଷ ସମ୍ଭାବନା । ଏ ଉନ୍ନତ ସମ୍ବଲପୁରର ଇଂରେଜ ସ୍କୁଲର ଶିକ୍ଷା-ମାନେ ଉତ୍କଳଭାଷା ଏଠା ବଲେଜରେ ପଢ଼ି ପାରନ୍ତେ । ସମ୍ବଲପୁରର ଶିକ୍ଷକ ପକ୍ଷରେ ଏଠାରେ ରହି ପଢ଼ିବାର ଯେପରି ସୁବିଧା ହେବ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ସେପରି ସୁବିଧା ହେବ ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତ ହେଲେ ଯେ ଦେଶର ନାନାଦି ପ୍ରକାର ଉନ୍ନତ ହୁଅଇ ଏହା ବୋଲିବା ବା-ହୁଲ୍ୟ । ସମ୍ବଲପୁର ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ଅଂଶ ଏକ କଟକ ଓ ସମ୍ବଲପୁର ମଧ୍ୟରେ ବାଣିଜ୍ୟ ଇତ୍ୟା-ଦିରେ ବିଶେଷ ସମ୍ପର୍କ ଓ ପରସ୍ପର ଉପକାର । ଭେଦେ ଗାଧନରେ ସମ୍ବଲପୁର କାହିଁକି ଓଡ଼ି-ଶାର କିଛି ନୁ ରହିବ ? ସମ୍ବଲପୁର ଉତ୍କଳ ଦେଶ ଏକ ଗାଧନାଧୀନ ହେବାର ବିଧେୟ ଓ ଅବ-ଶ୍ୟକ । ବ୍ରଜପୁର ଓ ଗଞ୍ଜାମ ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ହେଲେ ଅଧିକ ଲାଭ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା । ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଟେମ୍ପଲ ସାହେବ ଏଠାରେ ବାବଜମାନ ହୋଇଥିବା ସମୟରେ ବାଲେଶ୍ଵର ଓ କଟକରୁ ଏ ବିଷୟରେ ଉତ୍କଳ ଆବେଦନ-ପତ୍ର ଦିଆ ହୋଇ ଥିଲା ମାତ୍ର ସେ ସବୁ କିଛି ଘଟି ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ସୁଯୋଗରେ ଉତ୍କଳ ଆବେଦନ ହେଲେ ସଫଳ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା । ଅତଏବ ଓଡ଼ିଶାବାସିନୀମାନେ ଏ ବିଷୟ ବିବେ-ଚନା କରି ଆବେଦନର ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ । ଅନୁମାନେ ଉତ୍ତରା କରୁ ଅନୁମାନଙ୍କର ବାଲେଶ୍ଵର ସହଯୋଗିନୀମାନେ ଏ ପ୍ରସାଦର ଯୋଗଦାନ କରନ୍ତେ ।

ସାମ୍ବାଦିକସଂବାଦ ।

ଏଠା ଦେବାନୀଅବାଲତରେ ମନୁଷ୍ୟକାଳ ମନବମାତ୍ର ହୋଇରହି ତହିଁର ସ୍ଵଭାବ ଏହି ଯେ ଗତ ଅଗ୍ର ମାସ ତା ୧୭ ରଖରେ ଜନ ସାହେବଙ୍କ ଅବାଲତରେ ଜଣେ ଶା-ଲୋକ ଅପରାଧୀ ଗଳାଦେଇ ବୋଲି କହି ଅପରା ଘୋଷଣା ଗୋବନ୍ଦ ନାବାଲଗର ମହାପତିକ ସିଂହପିକଟର ଦରଖାସ୍ତ ଦେଲା । ସାହିପିକଟ ଅପରା ପୁଣେ ଗତ ସିପ୍ତମ୍ବର ମାସ ତା ୨୩ ରଖରେ ପ୍ରକୃତ ଗଳାଦେଇ ଅପି ଦରଖାସ୍ତ ଦେଲା ଯେ ସେ ଶ୍ୟାମଳ ଘୋଷଣା କରୁଅଛି ଗୋବନ୍ଦକୁ ଘୋଷଣ-

ସ୍ତ କର ନାହିଁ ବସ୍ତା ତାହା ମହାପତିକ ସିଂହପିକଟ ପ୍ରାର୍ଥନାର ଦରଖାସ୍ତ ଦେଇ ନାହିଁ । ଏଥିର ଚତୁର୍ଥ ଦେବାରେ ଜଣା-ଗଲା ଯେ ଗୋବନ୍ଦର ପିତା ଶିବ ସ୍ଵଭାବ ଓ କାଳେ ମୁକ୍ତି-ଅର ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ପଞ୍ଚା ନାମୀ ଏଠାରେ ଜଣେ ବାଳେ ଶାନ୍ତୀକୁ ଗଳାଦେଇ କର ଏତଦକାଗ୍ର ବସିଅଛନ୍ତି । ତହିଁ ଜନ ସାହେବ ସେ ଚଳିଗଲା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବାଲତରୁ ପଠାଇଲେ ଓ ଚିତ୍ତିତ ଲେଖିଥିବା ଓକଲ ଗୋବନ୍ଦମୋହନ ଦେ ଓ ଏ କୃଷିମକାଗ୍ରରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିବା ଜଣେ ନବ-ଲକ୍ଷ୍ୟ ଗୋବନ୍ଦମୋହନ ଘୋଷ ଓ ଜଣେ ପିଅଦା ଏତଦ୍ଦ ଚଳିଗଲା ସ୍ଵ ସୁପ୍ରେମ କରୁଅଛନ୍ତି । ମକଦ୍ଦମା ବାବୁ ଜଗ-ନ୍ନାଥର ସ୍ଵ ଦେପୁଣିମେଳଣରୁ ବସୁଦ୍ଧାଧୀନ ଅଛି । ଜନ ସାହେବଙ୍କ ପିତାପୁତ୍ରର ଶାନ୍ତୀରୁ ଚତୁର୍ଥରେ ପଞ୍ଚାସପ୍ତପଦ । ଗତ ସପ୍ତମ୍ବର ଶେଷରେ ନବାମାନ ପୁନବାର କପି ହିଲେ ଓ ତହିଁ ପୁଣ୍ୟ ଦଶେଷ କରା ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ନଦୀ ଶାନ୍ତୀର ପିତା ବାବୁର ଶତ ହୋଇ ନାହିଁ, କେବଳ ପାତ୍ରବା ବ୍ୟତୀ କିଛି ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ଶାନ୍ତୀର ଅବସ୍ଥା ସୁଧୁରୁଅଛି ଓ ରବ ବୁଣା ଅରସ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ଏନଗରରେ ଦୁଇ ଏକ ମାସ ହେଲେ ବସନ୍ତଦେଶର ପ୍ରାଦୁର୍ଭବ ହୋଇଅଛି । କେହି ଦେଖି ନାଶ ହେବାର ଶୁଣିଲୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ କୌଣସିପ୍ରକାର ଟାକା ଦେବାର ସମୟ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ଶେଷେ ସଂକ୍ରମଣ ପ୍ରାୟ ହୋଇଅଛି ତାହା ନିବାରଣର କିଛି ପ୍ରକାରେ ଅବଶ୍ୟକ । ମେଳଣର ସାହେବ ଓ ତାଙ୍କର ସାହେବ ଏକସମ୍ଭରେ ସବୁ କରନ୍ତୁ ।

ଅଗାମୀ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ନିତେଶବନ୍ଦ ସମୟରେ ଏନଗରରେ ଘୋଡ଼ପରତ ଇତ୍ୟାଦି ଅମୋଦ ହେବ । ଏଥିର ଉଦ୍ୟମ-କାରୀ ଇଂରେଜମାନେ ଅଟନ୍ତି ଓ କେତେକ ଦେଶୀୟ ରତ୍ନଲୋକ ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହି ମାସ ତା ୨୧ ଓ ୨୩ ରଖ ଦିନ ପ୍ରକୃତରେ ଘୋଡ଼ପରତ ହେବ । ଦରତ ସଂଖ୍ୟା ଚଳିଅଛି । ତା ୨୩ର ଅପରାଦ୍ଦ ୩୩ ପଦ୍ମାମୟ ପଲଟର ପରେ ଚତୁର୍ଥରେ ମୁକ୍ତିଦରତ ଅର୍ଥାତ୍ ଇଂରେଜକର ଓ ଇଂରେଜ ପିଲକର ଦେଶୀୟ ପିଲକର ଓ ସିଂହାମାନଙ୍କର ମୋଟରେ ଅଠଅଇ ଦରତ ହେବ । ଏବର୍ଷ ସାଧାରଣ ଅମୋଦ ସମୟରେ ସାହେ-ବମାନେ ସୁଦ୍ଧା ଅମୋଦ କରବେ ସୁଖର ବସ୍ତୁ ।

ଶ୍ରୀପୁତ୍ର କମିଶନର ସାହେବ ଏବର୍ଷ ଶାନ୍ତକାଳୀନ ଋତୁରେ ପ୍ରଥମେ ସଂକ୍ରମଣମାନ ଦେଖି ବାଲେଶ୍ଵର ଯିବେ ସେଠାରୁ ଗଡ଼ଜାତ ଭ୍ରମଣ ଅରମ୍ଭ କରନ୍ତେ । ମୋଗଲବଦୀ ଗପ୍ତର ପ୍ରସାଦ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରକାର ଅଟଇ ।

- ନବମ୍ବର ତା ୧୩ ରଖ କଟକରୁ ବଜାବର
- ତା ୧୭ ରଖ ବଜାବରଠାରୁ କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼ା
- ତା ୧୯ ରଖ କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼ାରୁ ବୁଦବାଲ
- ତା ୨୨ ରଖ ବୁଦବାଲଠାରୁ ସାକପୁର
- ତା ୨୭ ରଖ ସାକପୁରରୁ ଉଦରଖ
- ତା ୨୯ ରଖ ଉଦରଖରୁ ବାଲେଶ୍ଵର

ଅଜକାର ଏନଗରରେ ଅନେକ ସ୍ଵେଦ ଓ କେହି ଠାରେ ସିଳ ମଧ୍ୟ ହେଉଅଛି । ବର୍ଷାକ୍ରମେ ପୁଣ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟହୋଇ ଶୋଇ ରହୁଅଛନ୍ତି କ ?

ଇନଞ୍ଜେକ୍ଟରଙ୍କ ଚତୁର୍ଥରେ ତୈଷ୍ଠ୍ୟ ପଞ୍ଚମ୍ବରାସକ ନାମର ଚରତ୍ତମାମକବମା ମିଥ୍ୟା ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ସେହି ତୈକିଅ ଦରଖାସ୍ତ ଦେଇଥିଲା ତାହା ନାମରେ ମିଥ୍ୟା ସମ୍ଭାଦ ଦେବାର ଅଭିଯୋଗ ହୋଇ ନ ପାରିଲା ।

ଏଠାରେ କପ୍ତାନ ଦୁଲ୍ଲ ସାହେବ ଅନୁଦାନରେ ନାଲିଶ କରୁଥିଲେ ଯେ ଜଣେ ଦୋଳକାଶୀ ପିଲଟ୍ସ ପ୍ରସବକର

ଅନ୍ଧେ ତାହାର ପିତାଧର୍ମକୁ କହି ଅପ କୋଠିରୁ ବାହାରି
 ଅସି ଅଧିକ ଦରଲ କରୁଛନ୍ତି ଓ ଗାଢ଼ ଦେହରୁଛି । ଅନ୍ଧେ
 ସେ ପିଲା ପିତା ନନ୍ଦ । ତେଲଙ୍ଗାଣୀ ଉତ୍କଳର ସାହେ-
 ବର ଯୋଗେ ପିଲା ହୋଇଥିବାରୁ ସେ ତାଙ୍କୁ ହୋମବନ୍ଧୁ ମା-
 ରିଥିବ ଗାଢ଼ ଦେହ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଗାଢ଼ଦେହୀର ପ୍ରମାଣ ହେ-
 ବାରୁ ମେଳକରୁଥିବେକି ତେଲଙ୍ଗାଣୀଠାରୁ ହିମାଳୟ ଗାଢ଼-
 ରକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ଠାକୁର ମୁକ୍ତିକା ନେଲେ, ପିଲାଟିକୁ
 ଦେଖିଲେ କେହି ଇଂରେଜର ପୁରୁଣାବଦ୍ଧ ହୁଏ ନାଥାଏ ।
 ଏକଟଙ୍କା ଓ ଦୁଇଟଙ୍କା ଲାଭପୈଶ୍ୟ ଠାକୁର ଉଠିକାର
 ଅଳ୍ପ ପତ୍ରେ ଠାକୁର ଅମଳ କର୍ମନ କରବାର ଅଳ୍ପ ବୋ-
 ଣିରୁ ଅସିଅଛି । ଏନାରେ ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ପ୍ରକାର ଠାକୁର
 ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ବାରାହୁକାର, ଶେଷରୁ ରହୁତ ହୋଇ ବାଜା
 ଟ୍ରାୟ ଦେଉଡ଼କାର ନନ୍ଦ ଠାକୁର ରହିବ । ଏ ସକାଶେ
 ଅନ୍ଧ ଅପେକ୍ଷାର (ସର୍ବଲ ଅସିସର) ରହିବେ ନାହିଁ ଜଣେ
 କଲୀ ଓ ଜଣେ ମୋହରବଦ୍ଧୀ ଏନାରେ କର୍ମ ତର-
 ପାରକ ଏପର୍ ପ୍ରସାଦ ହେବାର ଶୁଣୁଅଛି ।
 ପ୍ରକୃତ କଲେକ୍ଷଣ କରେଇରେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରୀପାତ୍ର
 ରହିବାର ଲେଖକିନେଟ ଗଣକର ସାହେବ ପ୍ରସାଦକର ଜିଲ-
 ଦର୍ମଗୁଣମାନଙ୍କଠାରୁ ଅଭିମତ ଚଳକ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେହି
 ଚିଠି ଓ ଅନ୍ୟ କାଗଜର ଅନେକ ପରସ୍ତ ନକଲ ହୁଏ ସେସବୁ
 ଓ ଫାରମାନ ସେହି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଗ୍ରହା ହେବ ବୋଧହୁଏ କିମ୍ବ
 ଲାଭକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଣକମେଲ ଏ ପ୍ରସାଦ କରୁଅଛନ୍ତି
 କଳି ଲାଭକୃତକ ପିଣ୍ଡ ନ ଶାଏ କାରଣ ସପାକର୍ମ ଚଳା-
 ନକାମିରୁ କର୍ମଗୁଣ ଓ ଜଣେ ତତ୍ତ୍ୱାଧ୍ୟାୟକ ରହିଲେ
 ସେମାନେ କେତକଲ ଲାଭପାକ ଅନ୍ୟକ ହୋଇପାରେ ।
 ଅନ୍ଧମାନେ ଶୁଣିଲୁଁ ସ୍ୱଳ ତାଲ ଶାରକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରପୁଣି
 କର୍ମରେ ବାହୁ ଦୁର୍ଯ୍ୟାପାଏ ମୁଖ୍ୟା ସଦ୍‌ଅର୍ଥକୁ ମନୋନୀତ
 କରୁକା କାରଣ କର୍ମଗଣର ସାହେବ ସେଠା କଲେକ୍ଷଣ
 ସାହେବଙ୍କଠାରୁ ପଞ୍ଚି ଲେଖିଥିଲେ । ମାତ୍ର କଲେକ୍ଷଣ
 ସାହେବ ଭେଦସେସ ହେତକଦଳ ବାହୁ ନଦୁଅର୍ଥକୁ କରୁ
 କୁ ମନୋନୀତ କରୁ ଅଛନ୍ତି ।

କାଲେସର ଜିଲ୍ଲାରେ ସାତକନ ଲଗା ଶକତି । ହେବାରୁ
 ପସଲ ଅକଣା ସୁଧୁଅଛି । କାରପଣ ପସଲ ହେବାର
 ଅଣା ହୋଇଗଲା ।

ଅନ୍ଧମାନେ ମସୁଲରଜ ପଟିକାରୁ ଅକପଟହେଲୁଁ ଦେ
 ମସୁଲରଜ ମହାସାଧକ ଚରବାରରେ ସେହି ମାନେ ମୁଖ୍ୟ
 କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଅଭିନପପଣା ଦେବାରୁ ହେବ ଓ
 ପକ୍ଷୋର୍ତ୍ତୀସ ମୁକ୍ତିଅର୍ଥ ଦନା କେହି ମୁକ୍ତିଅକର୍ତ୍ତା ନ ପାରି-
 କେ । ଏହାକୁ ଉକ୍ତି ପଟିକା ବୋଲନ୍ତି ସେହିଠାରେ
 "ରଜୁମିର ଗଳଣା କେତେ, ମାଉପିଟି ଜେକୁ ସେତେ"
 ଏପରିକଥା ପୁଣ୍ୟ ଥିବ କର୍ତ୍ତମାନ ସେଠାରେ ଅଭିନ-
 ଏତେ କୌରବ ହେବ କଥା ସୁଖର ବସ୍ୟୁ କଳି ଏକା ମୁକ୍ତିଅ-
 ରକ ଯୋଗ୍ୟତାରେ ତାପୁସ ଲଭି ନାହିଁ ସେହିମାନେ
 ଯୋଗ୍ୟହେଲେ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟ ରଜୁମୁହୂରେ ତରକ ଓ ସଂକା
 ପ୍ରକା ଉଦୟକର ମଙ୍ଗଳ ହେବ ପ୍ରଥମେ ସେହିଠାରୁ
 ଯୋଗ୍ୟଯୋଗ୍ୟର କରୁର ହୋଇ ଅସିଲେ ଅଧିକ
 ଉଚ୍ଚମ ହେବ । ସପ ଅକଥା ।

କୁଣ୍ଡଳସର ଜିଲ୍ଲାରେ ବନ୍ୟା ହୋଇ ୧୯ ମଇକାର ବ-
 ଶେଷ ସର ହୋଇଅଛି । ବନ୍ୟାରେ ମଧ୍ୟ ଲାଭ ବନ୍ୟା ହୋଇ
 ଅଧିକାଂଶ ପସଲ ନଷ୍ଟକରି ଅଛି । ଏବର୍ଷ ବନ୍ୟା ଚରିତ ପାଳ
 ପତରୁଛି କ ?

ଭୀମାପତ୍ରୋତ୍ସବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲିଅଛି । ପୁରୀ ଓ ବିପାହ-
 ମାନେ ବୁଲିଲେକେ ବଞ୍ଚିଲେମ କରୁ ଅଛନ୍ତି ଉତ୍ସୋହମାନ ।

କ୍ରମେ ଅନ୍ଧକଞ୍ଚ ବାଧୁଅଛି । ସରଦାରମାନଙ୍କୁ ଧରବାର ବ-
 ଞ୍ଚକର ହୋଇଅଛି କାରଣ ସେକାଳେ ତାଙ୍କୁ ଗୁରୁମାନଙ୍କ
 ଗୋଡ଼ାଇବବେଳକୁ ସେମାନେ ବନ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ପଶୁମାନଙ୍କ
 ପଳାନ୍ତି ।

କ୍ରୁରାକା ବଦହୁପ ବେପାରୀଙ୍କରୁ ଅମତ ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି । କ୍ରୁରାକାରମାନେ ସକପକ୍ତ ସାଧକ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 କ୍ରୁରାକା ବଦହୁପ ହୋଇ ରୁଚକ ଇଂରେଜ ରେସିଡ-
 ଂଟ ଅଧୀନରେ ରହିବ ଓ କ୍ରୁରାକେଶରୁ ଅସୁଖ ଅମୋକ
 ହେବ ନାହିଁ ।

ବନକାହୁଡାରେ ଗତ ବର୍ଷ ସାଟରମୁଖୁ ଜମୁରଣିତ
 ଅସୁ ହୋଇଥିବ, ସତ୍ୟା:

କର୍ତ୍ତମାନ ଭବନ	ଟ ୪୮୧୩୩
୨୪ପରଗଣା	ଟ ୭୨୯୫୭
ବରଗାହ	ଟ ୫୧୫୭୪
ତାବା	ଟ ୩୧୭୨୭
ଗୁଣିଆଁ	ଟ ୧୮୧୦୦
ପାଟନା	ଟ ୨୫୨୨୪
କଲକପୁର	ଟ ୭୫୭୪୪
ଓଡ଼ିଶା	ଟ ୨୮୧୩୮
କ୍ଷେତ୍ରମାଗଧୁର	ଟ ୨୦୪୮
୫୮୫୨୨୨	

ଏକଦେଶର ପକେଟ ବୋଲନ୍ତି ଦୁର୍ଯ୍ୟାପକା କେତକ ବ-
 ନର ସମୟ କର୍ତ୍ତକ କରବାର ପ୍ରସାଦ ମହାମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ-
 ହେବ ଅପାହ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା ସଦ୍ୟପିଲେ ବଡ଼ ଅନ-
 ଲଭ ବସ୍ୟ ।

କଲକତା କଲେକ୍ଷଣ ଗଜାଧି ବାହୁ ବଡ଼ସାଧକ ଗୁଣ୍ୟ
 କୁମି ମ କୋଟିସି ସରବାରୁ ଟ ୩୦୦ ଲା ମୁଲ୍ୟର ଗୋଟିଏ ପୁଣି
 ପଲ ଗଣକମେଲକୁ ପୁରସ୍କାର ପାଇଅଛନ୍ତି । ଜରମ

ପ୍ରେମକ ପତ୍ର ।

ମାନବର ଗ୍ରାସ୍ତକ ଆସିକା; ସମ୍ପାଦକମହାରାଜ
 ସମାପେଷୁ ।

ମହାରାଜ !

କାଲ୍ୟାଣକାଳରେ ବନ୍ୟା ପାଠ ଅପେକ୍ଷା ପଦ୍ୟ
 ପାଠରେ କାଳକମାନଙ୍କର ଅଧିକ ଅନୁଗ୍ରହ
 ଥାଏ ଏମନ୍ତ କି ଅନେକ କାଳକ ଅଲ ପିଣ୍ଡ-
 ବାକିସ୍ତାରୁ ଗୋକ ଓ ଗାଢ଼ କଣ୍ଠସ୍ତୁ କରୁଅଛନ୍ତି
 ଏହା ମଧ୍ୟ ସକଳ ଦେଶରେ ଦେଖାଯାଏ,
 ସୁରାଣ୍ଠ ଗଦ୍ୟ ପାଠ ସଙ୍ଗେ, ସୁକୁମାରମଳ
 କାଳକମାନଙ୍କର ପଦ୍ୟପାଠରେ ମନୋକୃତ୍ତିକ
 କୁଣ୍ଠି ବଗୁରକାର ଅଧି ଅବଗ୍ୟକ ।

ଅମୂମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠକୃତ୍ତି କିଦ୍ୟାକମୂମାନଙ୍କ-
 ରେ ପାଠ ହେବାର ସେହି ଏକ ଭାଲକା
 ବାହାଉଅଛି ଇନ୍ଦ୍ରେ ଅର୍ଥ ୫ ମ ଶଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ-
 ମାନଙ୍କରେ ଅଦୌ କୌଣସି ପଦ୍ୟସୁସୁକ
 ପ୍ରଚଳନ ହୋଇ ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶାସାହାରେ ତୁର
 ଏକଶ୍ରୀ ଜମୁଗୋଣୀର ପାଠୋପଯୋଗୀ ସୁସୁକ
 ଥାଉଁ, ତୁଣ୍ଡକୁ କିପାଇ କାଳକମାନଙ୍କ ଦକ୍ଷିଣ

ହେଲେ ? ସେହି ଶ୍ରେଣୀର କାଳକମାନେ
 କ୍ୟାବରଣର କାରକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଠିନ ଜୟମାନ
 କୁହୁକାଲୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ
 ସରଲପଦ୍ୟର ଗ୍ରାହ କ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବ
 ନାହିଁ ? ସମ୍ପାଦକ ମହାରାଜୁ ଏହା ଅପେକ୍ଷା
 ମତ ସଙ୍ଗେ ଚିକିତ୍ସା ହେଲେ ପଦେ ଅଧେ କହୁ
 ବାଧୁକ କରବେ ।

୨୮-୧-୭୯

ଗ୍ରା—

NOTICE.

Tatwa Nirnaya, a little work written
 in easy Bengali by Din a Nath Bandyo-
 padhyaya, attempting to discard the
 Athiestic Theories of Compte and
 other European Philosophers and the
 Charbac and Adaitabad Theories of
 our Indian Authors. The Book Can
 be had from Babu Ram Prasanna
 Mukherjea Professor of Sanskrit Cut-
 tack College.

2nd. Octbr.
 1879.

N—

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏତଦ୍ୱାର ସକସାଧାରଣକ ଜଣାଇଅଛି ଯେ ଅମ୍ଭ ଜିକ୍ଷ-
 ଯେ ସୁସୁମନୁର ପାଠୋପସୁକ ଇଂରାଜ ଏକ ଓଡ଼ିଶା ପୁସ୍ତ-
 କମାନ କଟକସ୍ଥ ପୁସ୍ତକ ଅଛି । ଅର୍ଥ ରଜୁକ୍ଷ ବକଳାକାଦ୍ୟ
 ଓ ନାଟକ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟ କଟକସ୍ଥ ଅଛି । ଗ୍ରାହକ-
 ମାନେ କିମ୍ପ ସ୍ୱାକ୍ଷରକାଦ୍ୟଠାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କଲେ କ୍ରପ
 ପୁସ୍ତକ ସବୁ ପଲକେ । ୧୦ ।

୧୫୭
 ତା ୦୦ ଦିଶ ବିପ୍ରସର
 ୧୮୭୯ } ଶ୍ରୀ ସମସ୍ତସବୁ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ,
 ସରକା ଚକେଇ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଲଳିତାସ ।

—X—
 ଶ୍ରୀ ଭାବନୋତ୍ତର ଅପୁର୍ୟ ପ୍ରଣୀତ ।
 ମଧ୍ୟ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର
 ବଜୟାର୍ଥ ପୁସ୍ତକ ଅଛି । କଟକ ଟ୍ରିକି • ବମାନକ ପଦ୍ୟା-
 ଲୟରେ ପ୍ରାପ୍ୟ ।

ଦକ୍ଷିଣମେଘ ସନ୍ତକୋଳ କୁମୁଦ
 କୁମାରୀର ପଦକର୍ତ୍ତରେ ଏହା ପ୍ରକାଶକର ଅଛି ।
 କଲକତା ଟ୍ରିକି ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଉପପକେତା-
 ଲଠାରେ ଏହା କଟକ ହେଉଅଛି । କଲକତା କୋଷାଧିକର
 ପାର୍ଥକର ସୁସୁକେଶେବକଠାରେ ତାକମାସୁକ ସବୁତ
 ଚକ୍ରପୀତ ମୁଲ୍ୟରେ କଟକ ହେଉଅଛି ପଥା ୫ ଅର୍ଥସକ
 ୫ ୨ ୯୩ ୮ ଅର୍ଥ ୪ ୯୯ ୯୭ ଅର୍ଥ ୯ ୩ ୦ ୨ ୩ ୨ ୪ ଅର୍ଥ ୨ ୫ ୨ ୩ ୨ ୪ ଅର୍ଥ ୨ ୫ ୨ ୩ ୨ ୪
 ସଙ୍ଗେ କଟକ ମୁଲ୍ୟ ପଠାଇବାରୁ ହେବ ।

କଟକ ଏହି ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସହର କଟକ ଚରବାକଳାର ଟ୍ରିକି
 ଟ୍ରିକି • ବମାନକ ପଦ୍ୟାଲୟରେ ମୁଦ୍ରିତ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

କରୁଣା ଦାୟତା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଖା ୧୪୩

ଠା ୧୧ ରଜ ମାସେ ଅକ୍ଟୋବର ସନ ୧୯୨୧ ମସିହା । ମୁ । ଅର୍ଦ୍ଧ ନ ୨୭ ନ ସ୍ୱର ୧୨୮୭ ସାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରମ ବାଣିଜ୍ୟମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୪୭୯
ମଫସଲପୂର୍ବ ତାଳମାସଲ ୪୧୫୩

ପୃ ୪୧ ଖ୍ୟା

ବନ୍ଧୁ ବଳରାମକୋଷ କମିଶ୍ନରୀ ସିରପ୍ତାଦାର ଦେବାରୁ ବାବୁ ନଦୀପୁରୁଷ ଦେବୁ ପୁରୀର କଲେକଟର ସେଠା ସବୁକ୍ଷେତ୍ରୀ ସଦ-ରେ ମନୋମାତ କର କମିଶ୍ନରୀକୁ ରିପୋର୍ଟ କରିବା ସଙ୍ଗେ ନଦୀପୁ ବାବୁକୁ କର୍ମ କରିବାର ଅଜ୍ଞା ଦେଲେ । ଉଦନୁସାରେ ବାବୁ କେତେକ ଦାଖଲଦାରକ ମୋକଦମା ଫ-ସଲ କରିଥିଲେ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ କମିଶ୍ନରୀସାହେବ ବନ୍ଧୁ ଦୁର୍ଗାଦାସ ମୁଖ୍ୟର୍ଥୀଙ୍କୁ ମନୋମାତ କରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ରିପୋର୍ଟ କଲେ ଓ ଇହିଁର ସମ୍ବାଦ ପୃଷ୍ଠା କଲେକ୍ଟରଙ୍କୁ ଦେବାରୁ ସାହେବ ଅଗଭ୍ୟା ନଦୀପୁ ବାବୁଙ୍କୁ ଅପଣା କରଣଗିଣ୍ଟା କର୍ମକୁ ଫେରି ପଠାଇଲେ । ଏଥିରେ ପୁରୀର ଜଣେ ପଦ୍ମପ୍ରେସକ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବାବୁଙ୍କର ଲାଲସେନ୍ଦ୍ର ଠାକୃଷ କନୋବସ୍ତ ଓ ରୋଡ଼ସେସ୍ କର୍ମର ଅନେକ ପ୍ରଶଂସା କରି ଅଛନ୍ତି । ନଦୀପୁ ବାବୁ ଓ ଦୁର୍ଗାଦାସ ବାବୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କିଏ ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାବ୍ୟା କହିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ କଲେକ୍ଟରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟଟା କିଛି ଭରଭରପୁ ହୋଇ ଥିଲା ।

ଏଠା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସମାଜ ଓ ସଦାକର୍ତ୍ତ ମଠ ସକ୍ରାନ୍ତରେ ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଗୋଚର ଥିବ । ଏ ସଭାର ପ୍ରାପନକର୍ତ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବଜ୍ରନିଧୀସାହେବ ଥିଲେ ଓ ଏଥିରେ

ଭାଙ୍ଗର ବଡ଼ ଯତ୍ନ ଥିଲା ମାତ୍ର ସେ ଏଠାରୁ ପ୍ରସ୍ତାନ କଲେକ୍ଟର ଏ ସଭାର ଆଉ ଅଧିକେଶନ ହୋଇ ନାହିଁ ଓ ଭାବ୍ୟା ଲେପ ଦେଲେ ପ୍ରାୟ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସୁଖର ବିଷୟ ସେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦାଖଲ ସାହେବଙ୍କ ଯୋଗେ ଗଭ କାଲି ଏ ସଭାର ଅଧିକେଶନ ହୋଇଥିଲା । ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଥିବ ଯେ ରାଜସ୍ୱ ଅଇନ ସଂଶୋଧନ ଓ ଉନ୍ନତ ପକ୍ଷରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଅନେକ କରୁ ବିରୁଦ୍ଧ ଲାଗିଅଛି ଓ ଏଥିର ଗୋଟିଏ ବିଲ (ସାଣ୍ଟୁଲିସି) ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରେ ଆଗଭ ଅଛି । ଏ ସଞ୍ଚାରରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ମତାମତ ସୂଚେ ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉକ୍ତ ବିଲ ସମ୍ଭବରେ ବିରୁଦ୍ଧ କରିବା କାରଣ “ରେଖା କମିଶନ” ନାମରେ ସଭା ବସିଅଛି । ଉକ୍ତ ସଭା ଜିଲ୍ଲା କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କଠାରୁ ଉଦ୍‌ସଞ୍ଚାରରେ କେତେକ ବିଷୟର ଅଭିମତ ଗ୍ରହଣ ଅଛନ୍ତି । ଏହେତୁ ଦାଖଲ ସାହେବ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସମାଜରେ ଏଥିର ଇକ୍ଷିତକ କରିବା କାରଣ ସଭା ଆନ୍ତର କରି ଥିଲେ । ବିବରଣ ବାବୁଙ୍କୁ-ରେ ପ୍ରକାଶ କରିବୁ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଭରସା କରୁ ଏ ସମାଜ ଏଭିକରେ ଯାନ୍ତ ନ ହୋଇ ଜାଗ୍ରତ ରହିବ ।

✓ଗଭ ସୋମବାର ଏଠା ଉତ୍କଳ ସଭାର ମାସିକ ଅଧିବେଶନ ଉପଲକ୍ଷରେ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନି-କ ଦୋମହଲଠାରେ ଏବଂ ସଭା ହୋଇଥିଲା

ବାବୁ ସ୍ୱଦର୍ଶନଦାସ ସଭାପତିର ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ବାବୁ ରାମକୋଷର ସ୍ୱୟ “ଏକତା ଓ ଓଡ଼ିଶା” ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ ରଚନା ପାଠ କରି ଥିଲେ । ରଚନାଟି ମନ ହୋଇ ନ ଥିଲେହେତୁ ଭାବ୍ୟା ଅତି ଚଞ୍ଚଳରେ ପତାଯାଇଥିବାରୁ ଶ୍ରୋତାମାନେ ଭାବ୍ୟାକ ପଞ୍ଚାହୁଗାମୀ ଦେବାରୁ ଅଧ୍ୟକ୍ତ କଷ୍ଟ-କର ଜ୍ଞାନ କରିଥିଲେ ଓ ବୋଧ ହୁଅଇ ଏଥି-ଯୋଗୁଁ ରଚନାର ସମସ୍ତ ଭାବ ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଦୃଢ଼ରୂପେ ସ୍ଥାନ ପାଇ ନାହିଁ । ଏଠା ଧନିଲେକକପ୍ରଭ କିଛି କଠିନ କଟାକ୍ଷ ହୋଇ-ଥିଲା । ଯାହାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନ କଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳିବ ନାହିଁ ଭାବ୍ୟାକ ମନ ଭେନାଇ ଉଡ଼ିତ କହିବାର ବିଚ୍ଛିତ । କଠିନ ଯୁକ୍ତିଦ୍ୱାରା ସର୍ବଦା ସୁଫଳ ଲଭ ହୁଅଇ ନାହିଁ । ସେ ଯାହା ଦେଉ ଉତ୍କଳଭାଷାରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଉତ୍ତମ ଅଭିଧାନ ପ୍ରଣ-ୟନ ଓ ଏ ନଗରରେ ଗୋଟିଏ ସୁପ୍ରକାଳୟ ସ୍ଥାପନ ବିଷୟରେ ସଭା ସହବାନ୍ ହୋଇଅଛନ୍ତି ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ଏବଂ ଶେଷୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଟି କରୁପେ ସାଧ୍ୟ ହେବ ଭାବ୍ୟା ସ୍ଥିର କରିବାପାଇଁ ଗୋଟିଏ କମିଟି ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇ-ଅଛି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଭରସା କରୁଁ ଯେ ଏ ବିଷ-ୟରେ ସର୍ବସାଧାରଣ ସଭାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା-ଦ୍ୱାରା ଏ ନଗରର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଅଭାବ ଦୂର କରିବେ ।

ଏନଗରରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନେକ ଚୋରା ଚୋରୀ
 ଥିବାର ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଲେଖିଥିଲୁ । ପୁଲିସ
 ଚୋର ଧରାବାକୁ ଅପାରାଧ ଦେଲେ ଦୃଢ଼
 ଚୋରାକୁ ଅନ୍ୟ (ଖର୍ଚ୍ଚ) କରାବାରେ ଅପାରାଧ
 ନୁହନ୍ତି । ବିପୁର ପରମାର ମାଲ ଚୋରା
 ଦେଲେ ସେ ମକଦ୍ଦମା ପ୍ରତି ଦାବିମକର ଦୃଷ୍ଟି
 ରହେ ଓ ତାହା ଧର ନ ପାରିଲେ ପୁଲିସପ୍ରତି
 ବଡ଼ ଅକଟ ବା ଧମକ ତମକ ହୁଏ । ଏହି
 ଧମକ ତମକରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା କାରଣ ଅନେକ
 ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀ ଚୋରା ମାଲର ପରମାର ଜଣା
 କରି ରିପୋର୍ଟ କରନ୍ତି । ଏହା ସେମାନଙ୍କର
 ସୁରକ୍ଷା ଦୋଳ ଅଛି ବୋଲିଲେ ଅଛନ୍ତି ଦେବ
 ନାହିଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଥିରେ ଗୋଟିଏ ମକଦ୍ଦମା
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଅଛି । ଇହିର ଦୃଢ଼ ନାଦର
 କହିବାନୁସାରେ ଏହି ଯେ ତାହାର କିଛି ଦୁବ୍ୟ ଓ
 ନଗଦ ମୋଟରେ ୧୭୭୯୩ ସିକ୍ସ ପୁଙ୍କ ଚୋରା
 ଗଲା । ଜଣେ ଦେଉ କନଷ୍ଟବଲ ଇଦନ୍ତି ନିମ-
 ନ୍ତେ ଆସିଲ ମାତ୍ର ପଲସାଟିକର ମାଲ ବାହାରକର
 ପାରିଲ ନାହିଁ । ଏତେ ଟଙ୍କାର ଚୋରା ଧର ନ
 ପାରିଲେ ପୁଲିସସାହେବ ବଡ଼ ଧୁମ ଲଗାଇବେ
 ବୋଧ ହୁଏ ଏହି ବିବେଚନାରେ ସେ ବାଦର
 ସ୍ଵାକ୍ଷର ତାଲିକାରେ କାଟକାଟ ଓ ଛେଲଛେଲ
 କରି ୧୭୭ କା ପରବର୍ତ୍ତେ ୧୭୮ କା କଲ ।
 ବାଦ ଏହା ଜାଣିପାର ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଜଣାଇବା
 କାରଣ ଉଦ୍ୟତ ଦେବାରୁ ସେ ଦେଉକନଷ୍ଟ-
 ବଲ ପକ୍ଷରୁ କେହି ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀ ଓ ଅନ୍ୟ
 ଲୋକମାନେ ବାଦକୁ ଶାନ୍ତ ରହିବା କାରଣ
 ଅନେକ ଦୃଢ଼ ଲୋକ ଅର୍ଥ ଯାଗଲେ ଓ ଧମକା-
 ଲଲେ ମାତ୍ର ବାଦ ଏ ଦୂର୍ଘର୍ଷର ବିହତ ଦଣ୍ଡ
 ଦିଆଯାଇ ଲଜାରେ ଅଟଳ ଦୋଳରହିଲ ଓ
 ବାଦର କଥାରେ ନ ଭୁଲ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଜଣା-
 ରଲ । ଦେଉକନଷ୍ଟବଲ ସପ୍ତପେଣ୍ଡ ଦୋଳ
 ମକଦ୍ଦମା ବିଚାରାଳୟରେ ଅଛି । ଏଥିପାଇଁ
 ବାଦକୁ କେହି ନିନ୍ଦୁ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ
 ବିବେଚନାରେ ଏ କଥା ସତ୍ୟ ଥିଲେ ସେ
 ଯଥାର୍ଥ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲ ଓ ଏଥିରେ ପୁଲିସ
 କର୍ମଚାରୀମାନେ ବିଚାରାଳୟରୁ ସତର୍କ ଦେବାର
 ସମ୍ଭାବନା ।

ପୁରୀର ଗତ ରଥଯାତ୍ରା ।

ଏ ଯାତ୍ରାରେ ପୁଲିସର ଅଧିକାରୀ ସାହେବମାନେ
 ରଥରେ ବସିବା ଉଦ୍ୟାଦ ବିଷୟ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଡରେ ନିଷିଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଅମ୍ଭମାନେ

ଏଥିପ୍ରକାରେ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଉ-
 ଛେଦ କରି ଯେପରି ଅଭିମତ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲୁ
 ସେହିପରି ଅଭିମତ ସହିତ ଶାସ୍ତ୍ର କର୍ମଚାରୀ
 ସାହେବ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣ
 ମେଣ୍ଡକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ମହାମାନ୍ୟ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣର ସାହେବ ଇହିରେ ଐକ୍ୟ ହୋଇ
 ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଅଧିକାରୀ କକ ସାହେବ ରଥରେ
 କେତେକଥର ବସିଥିବା ଓ ଅରେ ରଥରେ
 ବସି ଗୁଡ଼ା ପାନ କରୁଥିବା ଓ ଅଧିକାରୀ ଗବର୍ଣ୍ଣ
 ସାହେବ ଥରେ ରଥରେ ଆଉକ ଠିଆ ହୋ-
 ଲୁଥିବାର ସେମାନେ ଶ୍ରୀକାର କରି ଲେଖନ୍ତି
 ଯେ ଏହା ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ବିରୁଦ୍ଧ ଥିବାର ସେମାନଙ୍କୁ
 ଜଣା ନ ଥିଲା । ଏଥିକୁ କକ ସାହେବ ନୁହନ
 ଓ ଯୁବା କର୍ମଚାରୀ ତାଙ୍କୁ ଜଣା ନ ଥିବ ମାତ୍ର
 ଗବର୍ଣ୍ଣ ସାହେବ ନୁହନ ନୁହନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଏସବୁ
 କଥା ଜାଣିବାର ଉଚିତ ଥିଲା ଓ କକସାହେବ
 ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାରୁ ସେ ତାଙ୍କୁ
 ଅକଟ କରି ରଥରେ ବସାଇ ଦେଲ ନ ଥାନ୍ତେ
 ମୁସଲମାନ କନଷ୍ଟବଲ ନିୟୁକ୍ତ କରିବା ପକ୍ଷରେ
 ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆପତ୍ତି ହୋଇ ନ ପାରେ ତଥାତ
 ରଥଟିକା ବେଳେ କଲାମାଣିଆ ପାଖରେ ହିନ୍ଦୁ
 କନଷ୍ଟବଲ ନିୟୁକ୍ତ କରିବାର ଉଚିତ । ମେଜି-
 ଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବ ପ୍ରତିତନ ରଥଯାତ୍ରାରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ରହି ନ ପାରିଲେ । ତାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏହି ଯେ
 ସେ ସବୁ ବିଲୋକିତ କରି ଦେବେ ଓ ତଦନୁ-
 ସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି କି ନା ସମୟରେ
 ଦେଖୁଥିବେ ।

ଅମ୍ଭମାନେ ଯେପରି କକ ସାହେବଙ୍କ
 ଅପେକ୍ଷା ଗବର୍ଣ୍ଣ ସାହେବଙ୍କୁ ଅଧିକ ଦାୟୀ କରୁ-
 ଥିଲୁ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସାହେବ ମଧ୍ୟ
 ତଦ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ବନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ଅତି
 ସହଜରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ
 ବିବେଚନାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତି କିଛି
 ଅକଟ ଆଜ୍ଞା ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଯାହା
 ଦେଉ ଅମ୍ଭମାନେ ଭରସା କରୁ ଯେ ଯେପରି
 ଧର୍ମବିରୁଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଚାରରେ ନ ଦେବା
 ପକ୍ଷରେ ଏହାହିଁ ଅଧେଷ୍ଟ ଦେବ ।

ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ପୁରୀର ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବ
 ରଥ ଚଳିବା କାରଣ ଟ୍ରାମ୍ପରୁଏର ପ୍ରସ୍ତାବ
 କରୁଥିଲେ । (ରେଲରୁଏ ପରି ଟ୍ରାମ୍ପରୁଏ ବୁଏ
 ମାତ୍ର ଏ ଦୂରରେ ଅଛି ପ୍ରବେଦ ଅଛି) ଲେଫ୍ଟ-
 ନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସାହେବ କର୍ମଚାରୀ ସାହେବଙ୍କ
 ସହିତ ଐକ୍ୟ ହୋଇ ତାହା ଅସାଧ୍ୟ ବୋଲି

ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ପୁରୀର ରଥମାନ ଅତି
 ପ୍ରକାଶ ଓ ରୁଚିତ୍ତରେ ଅନେକ ତଳ ଚାହିଁଲେ
 ସମ୍ଭବ । କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଏହା ଦେଖି
 ଶୁଣି ତପର ଟ୍ରାମ୍ପରୁଏର ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ଅସ୍ପ-
 ଯ୍ୟର ବିଷୟ । ଏଥିରେ ଅନେକ ଖର୍ଚ୍ଚା ଓ
 ଲାଗୁ ପରମ୍ପର ହୁଅନ୍ତା ଓ ପରମ୍ପରେ ତାହା
 ସଫଳ ହୁଅନ୍ତା ବି ନାହିଁ ସନ୍ଦେହ । ପୁଣି
 ପୁରୀର ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଇହିପ୍ରତି ଆପତ୍ତି
 ହୋଇପାରିଲା । ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସାହେବ
 ପୁରୀରୁ ପୁଙ୍କ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ
 କରିଅଛନ୍ତି ।

କାଗୁଲ ବଦୋହ ।

ଜେନରଲ ଗବର୍ଣ୍ଣ ସାହେବ କାଗୁଲକୁ
 ଘୋଷଣା ପଠାଇବାର ପ୍ରାମାଣ୍ୟରେ ଉତ୍ତେଜ
 କରୁଅଛନ୍ତି । ସେ କୁଶିଠାରେ ଗତମସ ତା ୨-
 ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଓ ଅନିରକ୍ତ ସକଳ
 ସାକ୍ଷାତ କରି ତତକମାସ ତା ୨ ଉତ୍କଳରେ
 କାଗୁଲକୁ ଯାଣି କଲେ । ଏଣେ ତଥା ଗତ-
 ମାସ ତା ୨୧ ଉତ୍କଳରେ ଅବଗେଧରେ ଅଧିକାର
 ହେଲା । ଅଫଗାନର କେତେକ ସରଦାର
 ଇଂରେଜଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ହୋଇ ସାହାଯ୍ୟ କରୁ-
 ଅଛନ୍ତି ଓ ଅମିର ମଧ୍ୟ ରସଦ ଘୋଷାଲବା
 କାରଣ ଅଜ୍ଞା ଦେଇଅଛନ୍ତି । କାର୍ଯ୍ୟାନୁସଂହ-
 ଠାକୁ କେତେ ସୈନ୍ୟ ଯାଇଅଛନ୍ତି । କାଗୁଲ-
 ରେ ଇଂରେଜଙ୍କ ସୈନ୍ୟ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ
 ସେଠାରୁ ଶୁଭରମର୍ଦ୍ଦନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାରତାକ
 ବସିବ ଓ ତାହା ଉପାଦେ ପ୍ରାୟେ ୨ ସୈନ୍ୟ
 ରହିବେ । ବଦୋହମାନେ ବଲହସାର ନାର-
 ଖାର କରବାର ଅମିର ଅଧିକାରୀ । ଇଂ-
 ରେଜଙ୍କର ଏପରି ଦକ୍ଷତା ତତକରେ କାଗୁ-
 ରମାନେ ତମକ ଅଛନ୍ତି । କାଗୁଲରୁ ବଡ଼
 ଗାଡମାନ ଇଂରେଜ ସୈନ୍ୟଙ୍କର ସାମଗ୍ରୀ
 ନେବା ନିମିତ୍ତ ବନା ଅବଗେଧରେ ଅଗ୍ରକ
 ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ଜେନରଲ ଗତ ସାହେବ ବସନ୍ତକାଳରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେଠାରେ କିଛି ଗଣ-
 ଗୋଳ ନାହିଁ । କଲକାତାର ଗବର୍ଣ୍ଣର
 ସାହାଯ୍ୟ କରବାର ବଡ଼ନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଓ
 ମଧ୍ୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଧମକାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି
 ଯେ କେହି ଇଂରେଜଙ୍କର ବିରୁଦ୍ଧାତ୍ମକ ନ
 ଦେବେ । ସେମାନେ ରସଦ ଘୋଷାଲୁଅଛନ୍ତି ।
 ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ କାନ ସାହେବ କେଲଭିଲିଆନ-

ଠାରେ ଗରମାସ ତା ୩୦ ରଖରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ । କାନାଦାର ଗବର୍ଣ୍ଣିର ଶେରଥଲି ଶା ରସଦ ଯୋଗାଇବାର ଉତ୍ତମ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ । ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ କିଛି ଗଣ୍ଡଗୋଳ ନାହିଁ । ଜେନରଲ ରାବଟ ସାହେବ ସୈନ୍ୟ ସହଜ କରଗନସହରେ ତା ୩ ରଖରେ ନିଗ୍ରହଦରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ତା ୫ ରଖରେ କହୁଦ ବାଦଲ ଯାଇଥିବେ । ମୃତ୍ୟୁକ୍ରମକୁ ସଙ୍ଗେ କେତେକ ସର୍ତ୍ତସାର କାଗୁଲରୁ ପଳାଇଆସି ବଦଳି ଯେ ବଦୋହମାନେ ଯୁଦ୍ଧ କରବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ଅଛନ୍ତି ।

ଏଣେ ତା ୨ ରଖରେ ଶୁଭରଗର୍ଦନଠାରେ ଇଂରେଜଙ୍କ ପ୍ରତି ଆକ୍ରମଣ ହୋଇଥିଲା । ଘିଲି ଢାଳିଥିଲେକେ ବୁଦ୍ଧ ଦଳବଦ୍ଧ ହୋଇ ଆସି ଆକ୍ରମଣ କଲେ ମଧ୍ୟ ଇଂରେଜଙ୍କ ସୈନ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ମାର ଯତ୍ନଜାଇଦେଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କି ୩୦ ଶ ହତ ଓ ଇଂରେଜ ସୈନ୍ୟ ୭୨ ଶ ଅହତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କାଗୁଲର ଅମିର ।

ଗର ମାସ ତା ୨୯ ରଖର ସମ୍ପାଦରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଜେନରଲ ରାବଟ ସାହେବ କାଗୁଲକୁ ଏହି ଘୋଷଣା ପଠାଇ ଥିବେ କ ଇଂରେଜଙ୍କ ସୈନ୍ୟ ଉକ୍ତ ନଗର ଅଧିକାର କରିବା କାରଣ ଅଗ୍ରସର ହେଉଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ଶାନ୍ତିପ୍ରିୟ ଲୋକମାନେ ଗୁଜୁରୁଙ୍କ କୋଠି ଆକ୍ରମଣ ବା ନଗର ଅବଲୁଣ୍ଠନରେ ଦସ୍ତଖୋର୍ତ୍ତା କର ନାହାନ୍ତି ସେମାନେ ଆପଣା ଓ ଆପଣା ପରବାରଙ୍କ ରକ୍ଷାର ବହୁତ ଉପାୟ ଭୁଲନ୍ତି କରନ୍ତି । ଏ ଦୋଷଜ୍ଞା ପ୍ରକୃତ ହେଲ ଉକ୍ତରେ କାଗୁଲରେ ବା ତହିଁ ନିକଟରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟରେ ଅଧିକ ଶକ୍ତ ଦେଖା ଯିବ ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ କରାଯିବ । ବୋଧ ହୁଏ ଅମିରଙ୍କର ଆରାଧନାପଥରୁ ଏପରି ଘୋଷଣା ହୋଇଅଛି ଏଦ୍ଵାରା ଅମିର ଓ ଶାନ୍ତିପ୍ରିୟ ଲୋକେ ରକ୍ଷା ପାଇଅଛନ୍ତି କେବଳ ବଦୋହମାନେ ଆକ୍ରମଣର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅକ୍ଟର ପ୍ରକାଶ ଯେ କେବଳ ଗୁଜୁରୁଙ୍କ କୋଠି ଆକ୍ରମଣ ହେଉ ଇଂରେଜଙ୍କର ତତ୍ତାଉ ହେଉ ନାହିଁ କାଗୁଲ ନଗର ଲୁଟିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ସୁଦ୍ଧା ଦଣ୍ଡିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତତ୍ତାଉ ହେଉଅଛି । ଅତଏବ ଦାଉଁ ସାଧବା ଓ ଶାନ୍ତି ବସ୍ତ୍ରାର କରବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଇଂରେଜଙ୍କର ସୈନ୍ୟ କାଗୁଲ

ଉତ୍ତମା ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଣୁ କର ଅମିରଙ୍କର ସପକ୍ଷରେ ଏ ଯୁଦ୍ଧ ହେବାର ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ସେ ଯେମିତି ଅବସ୍ଥା ଓ ସମୟରେ ଇଂରେଜଙ୍କର ଶରଣାଗତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏ-ଥରେ ସେ ବଦୋହରେ ଲିପ୍ତ ଥିବାର ଅନୁମାନ କରାଯାଇ ନ ପରେ । ସେ ଗୁଜୁରୁଙ୍କ ରକ୍ଷାରେ ବହୁତ ଯତ୍ନ କରି ନ ଥିବାର ଆମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କଠାରେ ଦୋଷାତ୍ଵେଷ କରୁଥିଲୁ ମଧ୍ୟ ଯେ ସୁଲେ ସେ ଆପଣା ଅପାରଗତା ସ୍ଵୀକାର କରି ଅଭୁସମର୍ପଣ କଲେଣି ସେ ସୁଲେ ତାଙ୍କର ଦୋଷ କ୍ଷମା ଦିଆ ଯାଏ । ଶରଣାଗତ ଶତ୍ରୁକୁ ସୁଦ୍ଧା ଦଣ୍ଡିବାର ବଜ୍ର ବାରତ୍ତ ନୁହଇ ।

ତଥାତ କେହି ଅମିରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ କରୁ ନାହାନ୍ତି ଓ ସେ ଶୁଣୁଥିବରେ ବଦୋହରେ ଲିପ୍ତ ଥିବାର ଅନୁମାନ କରୁଅଛନ୍ତି । କେହି ମଧ୍ୟ କାଗୁଲ ଦେଶକୁ ଅଧିକାର କରି ଭ୍ରାତବର୍ଷ ସଙ୍ଗେ ସଂଯୁକ୍ତ କରବାର ବିଚାରୁଅଛନ୍ତି । ଅମିରଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସନ୍ଦେହର କାରଣ ଏହି ଯେ ଯଦ୍ୟପି ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ କୁଣ୍ଡି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିଲେ ତେବେ ସେ କାହିଁକି ପଟ୍ଟରୁ ଆଲିଖେଲ ବା ସୁରରଗଦନ ସମ୍ପନ୍ନ ନ ଆସିଲେ । ଶେଷୋକ୍ତ ସ୍ତାନ ଗରମାସ ତା ୧୨ ରଖରେ ଅଧିକୃତ ହେଲ ଓ କୁଣ୍ଡି ସେଠାରୁ କେବଳ ସୋଳମାଇଲ ଅନ୍ତର ସେ ଉଡ଼ା କରୁଥିଲେ ଅନାୟାସେ ଆସି ପାରଥାନ୍ତେ ଓ ତାଙ୍କପ୍ରତି କିଛି ପ୍ରତିରୋଧ ଘଟ ନ ଥାନ୍ତା । ଯେସୁଲେ ଅଫଗାନମାନେ ଇଂରେଜଙ୍କ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ରସଦ ଯୋଗାଉଅଛନ୍ତି ଓ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ସେସୁଲେ ସେମାନଙ୍କର ଶସନକର୍ତ୍ତା ଅମିରଙ୍କପ୍ରତି କିଛି ବାଧା ଦେଇ ନ ଥାନ୍ତେ । ଅମିର ଆପଣା ସୈନ୍ୟଗଣ ଓ ଲୋକମାନଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧରକ୍ଷା ଓ ଆତ୍ମଗାନସ୍ଥାନରେ ଲୋକରେଜଙ୍କର ବଳ ଉଣା ଦେଖି ମନେ ବଦୋହଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଥାଇ ଆସିଲେ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଇଂରେଜ ସୈନ୍ୟ ସେ ଦେଶର ଅନେକ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି କାଗୁଲ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଯିବାରୁ ମାଙ୍ଗଲ ଇତ୍ୟାଦି ଜାତୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କ ଓ ସେନାଗଣଙ୍କର ମେଳ ହୋଇ ପାରିଲ ନାହିଁ ତହିଁ ଅମିର ନିରୁପାୟ ହୋଇ ଇଂରେଜଙ୍କର ଶରଣାଗତ ହେଲେ । ଏ ଅନୁମାନ କଥାମାନ ନିତାନ୍ତ ପ୍ରମସ୍ତୁକ୍ତ ବେଲପାଇ ନ ପାରେ ଯାହା

ହେଉ ପ୍ରକୃତ କଥା ଲୁଚି ରହିବ ନାହିଁ, ଗବଟ ସାହେବ କାଗୁଲରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଉଦନ୍ତ କଳରୁ ସବୁ ଜଣାପଡ଼ିବ ।

ଅମିର ବଦୋହରେ ଲିପ୍ତ ଥିବାର ପ୍ରମାଣ ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଅସମତା ଓ ଅପଟ୍ଟତା ସପ୍ରମାଣ ହୋଇଅଛି ଓ ସେ ନିଜେ ଏହା ସ୍ଵୀକାର କରି ଇଂରେଜଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ୁ ଅଛନ୍ତି ଏପରି ସୁଲେ କାଗୁଲ ବଦୋହ ଦମନ ଓ ଦେଶରେ ଶାନ୍ତି ବସ୍ତ୍ରାର ଓ କୌଶଳପ୍ରକାର ଶାସନ ସ୍ଥାପନର ଭାର ଇଂରେଜଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ୁଅଛି । ଏହା ହେଲେ ପ୍ରଥମ ସକ୍ଷରେ ଅମିରଙ୍କର ଯେତେଦୂର ସ୍ଵାଧୀନତା ଥିଲା ତାହା ଆଉ ରହି ନ ପାରିବ ସେ ଅନୁମାନଙ୍କ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖଙ୍କର ଏକପ୍ରକାର ଅଧୀନ ହୋଇ ରହିବେ ତାଙ୍କର ସ୍ଵାଧୀନତା ଯିବ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖଙ୍କ ଉପରେ ଏକ ଦାୟ ପଡ଼ିବ । ଏ ଦାୟ ସହଜ ନୁହଇ ଯେହେତୁ କାଗୁଲମାନେ ଦୁଃସାଧ୍ୟ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଶାସନରେ ରଖିବା କାରଣ ଅନେକ ସୈନ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ । ଏଥିର ବ୍ୟୟ କି ଅମିର ନିବୀଡ଼ କରି ପାରିବେ ? ଶେଷକୁ ଭ୍ରାତବର୍ଷ ଉପରେ ସେ ବ୍ୟୟ ନ ପଡ଼େ ? ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି କଥା ଭୁଲୁଅଛୁ କାଗୁଲକୁ ଭ୍ରାତବର୍ଷ ସଙ୍ଗେ ସଂଯୁକ୍ତ କରିବା କଥା କଣ କହୁଁ । ଯେଉଁମାନେ ତାହା କହୁଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଅଗସରୁ ବର୍ତ୍ତୁ ନାହିଁ । ସେ ଦେଶର ଅଧିକ ଅତି ଅଳ୍ପ ତାହା ଶାସନର ବ୍ୟୟକୁ ଅନେକ ଅକ୍ଳାନ୍ତ ହେବ ଏହି ଦେଉ କାଗୁଲକୁ ଭ୍ରାତବର୍ଷ ସଙ୍ଗେ ସଂଯୁକ୍ତ କରିବାର ପ୍ରମାଣ ସ୍ଵଳମାତ୍ରମାନଙ୍କର ଅଭିମତ ନୁହେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଅସମାନେ ଅନେକ ସେବକଠାରୁ ସୁଗୁଣ ମହାନତା କୋବର ଦାଃ ପର ଦେବାରେ ଯେବେ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ପାରୁ ଅଛନ୍ତି । ପଞ୍ଚକ ଓ ଶାକମାନ ଓରସ ଓ ବନେ, ସେପାର କାରିରେ ପଡ଼ି ରହୁ ଅଛନ୍ତି । ଇଜରଦର ଅଳ୍ପ କୋବା ଦାଃରେ ରଖି ସୁନାଉ ଏପରି କଷ୍ଟ ପଡ଼ୁଅଛି । ମେଜିର ସାପେନ ଏପରି ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ବହୁତ ପ୍ରକାର କରନ୍ତି । କଳରୁ ସୁଶାସନ ଯେ ଶୁଣୁତ ବସନ୍ତ ସାହେବ ଏଠାରୁ କଲେକର ସ୍ଵରୂପେ ଯେଉଁ ଅଛନ୍ତି । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ହୁଇ ମାସର ହୁଣ୍ଡାରେ ରହନ୍ତି । ଏ ମିଥ୍ୟ ଗତେ ସେ ଗୁଣ୍ଡାକୁ ନ ପାଇ କବମ୍ବର ମାସ ତା ୫ ରଖରେ ଏଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହେବେ । ତାରଣ ରୁଷଗାଈ କମିଶନର ଲୁଇସାହେବ ଅପଣା ବର୍ମତ୍ତ ହେଉ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଏସମୟରେ ଅର ବହ

ପଦବର୍ତ୍ତନ ନ ହେଲେ କମନ୍ସ ସାହେବଙ୍କର ଏଠାରୁ ଅଧିକାର ସମ୍ଭବ ।

ଅସ୍ମେମାନେ ଅନନ୍ଦ ପୂର୍ବକ ଅବସର ହେଲୁଁ ଯେ ଏଠା ସଙ୍ଗଠର ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀ ଇଂରେଜ ସ୍କୁଲ ନିମିତ୍ତ ସମର୍ଥନେୟ ମାସିକ ୪ ୯୩ କା ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାର ମନ୍ତ୍ରଣା କରିଅଛନ୍ତି । ରେଭାରାଜ୍ୟାଦରୁ ମାସିକ ୪୫୦ କା ପ୍ରକୃତ ହେବା ନିୟମରେ ଭକ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ ଶୁଣିବୁ ହୋଇଅଛି । ଏଥିକୁ ଏତେ ଟଙ୍କା ମାସିକ ଭାଣ୍ଡରେ ହୁଏ ।

ସ୍କୁଲର କଲେକ୍ଟର ସିରସ୍ତାଦାସ କର୍ମରେ ବାବୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ନିଜରୁ ଦର ନିୟୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲେକ୍ଟର ସରକାରୀ ନାମକ ପୁସ୍ତକ ଘଣ୍ଟିର ଜଣେ ଗୁଡ଼ର ଏକ ଗୋଟି ମନକମାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିବା ଅପରାଧରେ ତଳ କରଣ କାଢ଼ିବାପ ପତ୍ର ପାଇଅଛି ।

ପୁସ୍ତକ ନିଜ ମନ୍ତବ୍ୟର ଏକକାରେ ଶ୍ରେଣୀ ବଦଳ କାହାକି ବସି ଶିକାରୀ କେତେକେ ମସ ପଠାଇ ଅର୍ଥ ହସ୍ତାନ୍ତ ଏବଂ ୧୧ ଶ ଗୋଟି ଶ୍ରେଣୀ ସମୁଦ୍ର ପୂର୍ବରୁ ଅସି ଗ୍ରାଣ-ରକ୍ଷା କରିଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଣୀ ଏବଂ ବିଲ ଅର୍ଥ ବିକ୍ରମ କରୁଅଛନ୍ତି । ପୁସ୍ତକ କଲେକ୍ଟର ଏହାକୁ ଦକ୍ଷେଷ ସବୁ ସହତ ଏଠାକୁ ପଠାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଅରୁ ଜଣେ ପତ୍ରପତ୍ରିକ ପୁସ୍ତକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ନୀତିମାନ କର୍ତ୍ତମାନ କଳ୍ପକଳସରେ ହେଉଅଛି । ପତ୍ରପତ୍ରିକର ରଚନା କରନ୍ତୁ କି ଯେକେ ବାବୁ ସମଗ୍ରସାଦ ସିଂହ ଠାକୁରଙ୍କ ଘର ଓ ନାକାରକ ଗଣାକ ସୁଶିକ୍ଷା ଦକ୍ଷତ୍ୱରେ ଭ୍ରମ୍ୟ କନୋବସ୍ତୁ କରିବେ ଓ ଦୁଃଖ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଅବକ୍ଷ-ରେ ଲେଖିବେ ତେବେ ସବୁ କଥା ଭ୍ରମ୍ୟ ହେବ ।

ସମୁଦ୍ର ପୁସ୍ତକ ନିମନ୍ତରେ କୁରୁଗୋପ ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ପ୍ରକଳ ହୋ-ଇଅଛି ବୋଧ ହୁଅଇ ଅଧିକ ବର୍ଷା ଏଥିର କାରଣ ଅଟଇ ମାତ୍ର ସେଠା ମାଜିକ୍ରେଟି ସାହେବ ସହରର ଜଗନ୍ନାଥୀ ପକ୍ଷରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ମନୋଯୋଗୀ ଥିବାର ଶୁଣି ଅସ୍ମେମାନେ ଅନନ୍ଦ ହେଲୁଁ ।

ଅଦାଲତ କଠେଇ ତା ୧୨ଶଖରୁ ୧୯୧୧ ଓ କଲେକ୍-ଟର କଠେଇ ତା ୨୦ ଖରୁ ବ ୧୨ ନ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟା ଭପଲକ୍ଷେ ବନହେବ । ତହିଁ ପୁସ୍ତକର ରଦଦାର ଥିବାକୁ ମୋକ୍ଷରେ ବ ୧୯ ନ କଲେକ୍ଟର ବନ ହେବ ।

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଜନସାହେବ ଅଗାଧି ନାନୁଏର ମାସରେ ହୁଣି କେଇ ଦରଦରୁ ଶିକାର ଶୁଣୁଅଛୁଁ ।

୧ । ବାହୁକାରୁ ଅବସରହେଲୁଁ କାଲେକ୍ଟରର କଲେ-କ୍ଟର ଓ ମାଜିକ୍ରେଟି ଶ୍ରୀସୁକୁ ନିର୍ମାଣ ସାହେବ ଶାନ୍ତିବାଳ ରାଗୁ ୧ ବର୍ଷ ମାସର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୁଣି ନେବାନମତ୍ରେ ଦରଦାସ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ।

୨ । ଏକପର୍ଶି ବାବୁ ପ୍ରକାଶ ଦେ, ପାଇକମ ଦେଶରେ ଏକ ଦକ୍ଷିଣ ଭୂମିକଳ ହୋଇ ସାଧୁଅଛି । ସେହି ଭୂମିକଳରେ ୨୨ ଶ୍ରୀ ଗ୍ରାମ ରହିବୁ ହୋଇଅଛି, ୫୫ ଶ୍ରୀ ଗ୍ରାମର ଶିକ୍ଷାମାତ୍ର ରହିବୁ ଅଛି । ୧୨୨୫ ମସିହା ୨୭୭୦ ଶ୍ରୀ, ୧୨୫ ବୋଲୁ, ୧୨୫ ବୋଡ଼ା ଏବଂ ୫୫ ଓଟ ମସିହା ଅଛି ।

୩ । ଭରଦିନ ଘର ହେଉ ଘୋଷ ଏର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ପ୍ରକାର ମୁଦ୍ରଣ କୁଅ ଲେଖନକୁ ଅଧିଷ୍ଠା ତାହାର ୨ ଖା ମସ୍ତକ ଓ ୨ ଖା ସୁତ୍ତ; କିନ୍ତୁ ଦୋଷ ଏଠାରେ । ତତ୍ତ୍ୱ ଯାହାକି ମିଛପୁସ୍ତକ ପୁସ୍ତକେ ଲେଖିବାପାଇଁ ତାହା ବସ୍ତୁ କରବାକୁ ଗୁହାକୁ ତାହାର ଅଧିକାର ସେଥିରେ ଅବକ୍ଷ ହୋଇ ଏକ ତାହା ଦେବକୁ ଦେଖାଇ ଅକ୍ଷ ଦୁରପଇସା ରଦ୍ଦ୍ୟ କରୁଅଛି । ସର୍ବତ୍ରକର ମହମା କଳନା କରୁଏ ଦେବ ?

୧ । ଏକକେଶନ କେଣେକେଶୁ ଅବସର ହେଲୁଁ କଲିକତାର ବଶିକ ସବୁ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର ହୁଣି ରଣା ବରଦା ନମତ୍ରେ ଘବର୍ଷ ମେଳରେ ଅବେଦନ କରୁଥିଲେ । କର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣି ସବୁକୁ ହେଲୁଁ ଯେ ସେହି ସବୁ ଦେଖିବୁ ମାନଙ୍କର ମନର ଭବ ଏବଂ ଅପୁତ୍ୟା ହୁଣି ସହରେ ହୁଣି ରଣା ନ କ୍ଷୁବ ତହିଁ ପାଇ ପୁଣି ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ରୁହନ୍ତୁ ।

୨ । ପଞ୍ଜାବର ସର୍ଭାରମାନେ କୁଟ୍ତସ ଘବର୍ଷମେଳକ ପ୍ରତ ପୁନସ୍ୟ ରକ୍ତି ଓ ଅନୁସାସ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଅବସର ପାଇ ଅଛନ୍ତି ଲହାରୁର ସର୍ଭାର ଅପବାକୁ ଓ ଅପବା ତଳ ପୁସ୍ତକ କୁଟ୍ତସ ଘବର୍ଷମେଳକ ଦୃଷ୍ଟରେ ସମର୍ପଣ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଘବର୍ଷମେଳ କର୍ତ୍ତମାନ କାହାକୁ ବ୍ୟାପାରରେ ଘଟାଇଲେ ସେମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ କେଇ ପାଇବୁ ।

୧ । ସ୍କୁଲର ସମାଗୁରୁରୁ ଗୁଡ଼ିକର ହେଲୁଁ ଅପବାନର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ପ୍ରାୟ ୭୦୦୦ ରୁ ୧୫ ମସିହାମଧ୍ୟରେ ।

୨ । ଦୁଇଶିଥିଲେ ଘବର୍ଷକର ସେକ୍ତ୍ର କୁହୁଏ କୁରୁ-ମାନଙ୍କର ସେକ୍ତ୍ର ରୂପେଶା ଅଧିକ କଷ୍ଟ । କଲେକ୍ଟର କଥା, ଶୁଣିକ ତ ହୁଳୁକର ମନ ରକ୍ଷାକର୍ତ୍ତକ ଏହା ଘର ଅଧିକ ହେବାକୁ ହୁଏ ସମ୍ପ୍ରତି ନବଦରେ ଏକ ସାହେବ କୁରୁ-ହେବା କସ୍ତରେ ଅଦୃଶ୍ୟା କରିଅଛନ୍ତି କି ତନୁହାରି ।

୩ । ସମଗ୍ରସୁପରର ସମାଦତା କହୁନ୍ତୁ ହାବଡ଼ା ନବକ୍ଷ-ରେ ଶୁଣୁକ ନୀତିକ ଏକ ଗ୍ରାମ ଅଛି । ସେହି ଗ୍ରାମର କଳାରୁ ତା ୧୧ ଖର ସିପୁସରରେ ଘୋଷ ଏ ଓରୁ ଅଛି ଅଣା ଯାଇଅଛି । ତାହାମୁକ୍ତରେ ୧୯୧୨ ସେଇ ଘୋଷ ଏ ଓରୁ ଅଛି । ଘଟକେ ପତ୍ରପତ୍ର ମାଟିରେ ଲଖରେ ୧୦ ହାତ ହେବ ଦେଇ ମୋକ୍ଷରେ କଠର ଘଟ କୁଲ୍ୟ ଏହାକୁ ସେହି କଳାରରେ ଘଟ ଶାପନ କରି ଓ ତହିଁ ଉପରେ ନାଭିକେଳ ସଂଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ ପୁଲ ତନନ କେଲପତ୍ର ତେଇ ପୁଲକସପାଇଅଛି ; ଏବଂ ସେହି ପୁଲ ଉପରକ୍ଷରେ ବନ ।

ସୁଖି ନୀତାତାମାଣା ଓ ଘାଣ ବାଦ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଅଛି, ଘରମାସ ତା ୨୭ ଖରେ ସେହି ଓରୁ ଗଠାକୁରୁ ଘଟା-ରେ ଦକ୍ଷିଣ ଦେବାର ହୁଏ ।

ଅଧ୍ୟାୟେତ ପଲକରେ କେତେକଗୁଣ ସାଧିବାସମାନେ ନିପୁତ୍ର ପାଠ୍ୟ । କିମ୍ବଦନ୍ତ କଞ୍ଚାଗୁରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇ-ଅଛି ଯେ ସାଧିବାସମାନେ ବିରକାସ୍ତ ହେବେ ଓ ଘୋଡ଼ାକ-ପୌ ଘାଣ ଦେଖାଯିବ । ପ୍ରଥମକ୍ଷେତ୍ର ଅତ ଘଟକୂଳକର ଉପରେ ପଡ଼ବ । ଏଥିରେ କେତେ ସରହେବ ।

ତାହାର ଅଳକ୍ଷ ନକାରଣ ନିମିତ୍ତ କୁମାର ସକେନ୍ଦ୍ର-ନାଭସୁର ସସ୍ତ୍ର ପାଠ୍ୟକାର ଟଙ୍କା ଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା ଅଧ ପ୍ରଶଂସକ୍ୟ ।

ଶୋଭପୁରର ପାଣିକାନ୍ତ ସେକମାନେ ବାବୁଲରେ ଘବର୍ଷମେଳକର ନିୟମର ନିମିତ୍ତ ଦୈନାନ୍ଦିୟା କରିଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଅର୍ଦ୍ଧ ପୁଲକ ଓ ଅପଣା ମଦାରଦ୍ୱାରେ ଅର୍ଦ୍ଧ ମତ୍ତ-ରେ ଗୁରୁକର ଅର୍ଦ୍ଧ ପୁଲା ଭକ୍ତ ରଦେବ୍ୟରେ କରୁଥିଲେ । ଯାହା ହେଉ ପାଣିମାନେ ସକରକ୍ତି ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ।

ଘରମାସ ତା ୨୮ ଖରେ ସିମିଲରେ ଗୁରୁକର ହୁ-ପ୍ରୀତିସାଧନ ପ୍ରଦାନକର ଭୁକତହେଲେ ।

ଅନ୍ତାକରର ଲେଇ କଠେଇରେ ଜଣେ ପିଠାକାର ପିଠା ଖାଣ୍ଡ ଶୋଇ ପଡ଼ବୁ ଜଣେ କର୍ମଗୁଣ ତାହା ପଞ୍ଜବରେ ତଳ ଗୋଇଠା ମାଲକ । ତେତେକେଲେ ପିଠାକାରକୁ କେ ପାଡ଼ା ହେଉ ନାହିଁ ମାତ୍ର ବସ୍ତୁକର୍ତ୍ତକରେ ସେ ଅଦେଶ ହୋଇ ପଡ଼ବ । ତହିଁ ତାକୁ ତାହାର ଗାନ୍ଧା ବେଗରେ ସେହୁଠାରେ ତାହାର ବାଳ ହେଲେ । ମାସକା ବ୍ୟକ୍ତି ୫ ୦୦୦ କା ବାସିହରେ ଅଛି ।

ଗୁଣମାନେ ଟର୍ଭୋମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ପଦସ୍ତ ହୋଇଥିବାର ସେ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପୁକେ ଘୋଷାହୋଇ ଥିବ ତହିଁ ପ୍ରକାରେ ରୁଖମାନେ କହୁନ୍ତୁ ଯେ ସେମାନେ ନିପୁତ୍ର କରିଅଛନ୍ତି । ଟର୍ଭୋମାନଙ୍କରେ ସହସ୍ରା ସେନା ଦୁଇ ଦ୍ୱାରିଅଛନ୍ତି । ରୁଖ ସୈନ୍ୟକ ମଧ୍ୟରୁ ଦେଶକ ନ ୫୫୫ ଶ ମସିହା ଅଛି । ଏଥିରୁ ଅନେକେ ଏ ବୃତ୍ତରେ ସଦେହକରି ରୁଖ ଦାରି ଅପରାଧକେ ରକ୍ଷାନମତ୍ରେ ଏତରି ମିଥ୍ୟାକଥା ରକ୍ଷା କର-ଇଥିବାର କହୁଅଛନ୍ତି ।

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଏକୃତ ଘେଟନେକ ଘବର୍ଷର ବେଲିସାହେ-କ ଦାଉରକରୁ ଯାଇଅଛି । ମନବର ଘରନିପ ହେବ କଲେକ୍ଟରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅପବାକର୍ମକୁ ଦେଖି-ସିକେ । ବେଲିସାହେବ କଲକତାରୁ ଅରୁ କ ସୁଖି ଦାଉ-ପଇତରୁ ଦାଉସାହେ ଲକ୍ଷଣସାହେବକୁ ଗୁଣ ଦେବେ । କଲକତା ସୁଖାସାଏ ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନର ଘବର୍ଷକଲେକର ଘାଟକେଲିସାହେବ ବସତ ଶିବେ ଓ ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀରେ ଘଟକେଲିସାହେବ ନିପୁତ୍ର ହେବେ । ପୁଲର ଜଣେ ଶ୍ରୀ ଅପବାର ଶିଶୁ ସମାଜକୁ ଦୃଷ୍ଟରେ ପଢ଼ାଇ ଦେଇଥିବା ଦୋଷରେ ସାବଜୀବନ କୃପାଗୁରୁ ପତ୍ର ପାଇଅଛି । ସେ ଏତ୍ତେ ନିପୁତ୍ରକର ବସ କାହିଁକି ?

ଘର ମାସ ତା ୨୮ ଖରେ ଅକ୍ଷୟକରେ ଘଟ ସରି ଘୋଡ଼ ହୋଇଅଛି । ଘର ମାର୍ତମାସରେ ସେଠାରେ ଘଣ୍ଟକର ସରଘୋଡ଼ ହୋଇଅଛି । ବର୍ଷାକାଳରେ ସୁଖା ସେଠାରେ ସରଘୋଡ଼ । ତର୍ଭୋମାନେ ଅଧିକଦେବତା ସପ୍ତ କରୁ ନାହିଁକି ?

ଅନୁପୁରରେ କେତେ ସିଦ୍ଧ ଅତ ସକ୍ଷରେ କାହାର ପରେ ସିଦ୍ଧ କରୁଥିବା ସମୟରେ ଦୌଦଦାର ତାକୁ ବହୁକ ମାଦ-ବାବୁ ସେ ମସିହା ।

ଘରମାସ ତା ୨୭ ଖରେ ସିମିଲରେ ଦକ୍ଷିଣ ଘଟାତ କାରିଗର କର୍ମମାନର ପ୍ରଦର୍ଶନ ହୋଇଅଛି । ପଞ୍ଜାବର ଲେଫ୍ଟନେକ ଘବର୍ଷର ସାହେବ ଏପ୍ରଦର୍ଶନ ପ୍ରକାଶ କଲେ ତତ୍ତ୍ୱକାଳୀନ କୂର୍ତ୍ତସାହେବ ଘୋଷ ଏ କହୁଡ଼ା କଲେ । ଏଥିରେ ସହସ୍ର ଘୋଷ ହେ ଘଟାବର ପ୍ରଦର୍ଶନ ହୋଇଅଛି ଓ ଦେଖିବା ନମତ୍ରେ ଘଟକ ଦେବ ଅଧିଥିଲେ । ଘରମ କାରିଗରମାନେ ପୁରୁଷାର ପାଇଲେ । ଏତଦ୍ୱ ପ୍ରଦ-ର୍ଶନରେ ସିଦ୍ଧ ଦେବାର ଉପସାଦ୍ଧ ଓ ଉକ୍ତ ହୁଅଇ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ ।

ଶ୍ରୀ ଭୀଷମୋହନ ଅର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ପ୍ରଣୀତ ।

ମୁଲ୍ୟ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର
ତତ୍ତ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀ ସଦ୍ୟା-
ଲୟରେ ପ୍ରାପ୍ୟ ।

ଘବର୍ଷମେଳ ସିଦ୍ଧକାଳୀ ଦୁର୍ଗ

ମୁଲକାନି ପଦବର୍ତ୍ତନରେ ଏହା ଅବକାଶକର ଅଟଇ । କଲକତାର ପ୍ରକାଶ ଦେଖିବୁ ଓ କଲକା ଉତ୍ତରଦେଶକ-କଠାରେ ଏହା ବସ୍ତୁ ହେଉଅଛି । କଲକତା କୋଶାଳକର ଘାଟକର ସୁପରକେଣେକଠାରେ ତାକମାଗୁରୁ ସହତ ତନୁକୃତ ମୁଲକରେ ବସ୍ତୁ ହେଉଅଛି ସଦ୍ୟା ଏ ଅନୁପକ୍ତ ୫ ୦ କା ମାତ୍ର ୫ ୯୯ ୯୯ ଅଧ ୫ ୨୫ ୫୨ ମସିହା ସଦେବ ନବତ ମୁଲକ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ଶ୍ରୀ ଏହି ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସହର କଟକ ପଦସାକାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀ ସଦ୍ୟାଲୟରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ତା ୧୭ ବ

ସ ୪୨ ଖ

ଦା ୧୮ ରଜ ମାସେ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ୧୮୭୧ ମସିହା । ମୁ । ବାଉଁର ବ ୩ ନ ସମ ୧୮୮୭ ସାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୪୨୯
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ୪୧୫୩

ବର୍ତ୍ତମାନ ବାର୍ଷିକ ମହୋତ୍ସବ-ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଉପସ୍ଥିତ । ଏଥିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତେ ଉପସ୍ଥିତ । ଅଦାଲତ କଚେରୀ ବନ୍ଦ ଦେଲଣି, କଲେକ୍ଟର କଚେରୀ ଆଜି ଦୋଳ ବନ୍ଦ ଦେବ । ଆଜି କାଲି ବଜାର ସଭାରେ ସମସ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତ ଓ ମୋହମଲ ନିବାସୀ ଅମଳମାନେ ସ୍ୱା ଦରକୁ ଯିବା କାରଣ ଅତି ଉତ୍ସୁକ । ଆଗର କାଲି ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଏ ନଗରରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିବେ ଓ ଆସଣା ଆସଣା ଘରେ ପ୍ରବେଶ ଦେଇ ବନ୍ଦୁ ବାଜବଳ ସଙ୍ଗେ ସାକ୍ଷାତ୍ ଓ ମିଷ୍ଟାଳାପ, ପୁଜାର ଉଦ୍ଦୋଗ ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ଦରକରଣୀ କମିଟିର ବାର୍ଷିକ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ରହି ଦେବେ । ମୋହମଲରେ ଯେପରି ପୂଜାର ଉତ୍ସବ ସେପରି ନଗରରେ ନ ଥିଲେହେଁ ଏ ବର୍ଷ ଗୋଟିଏ ଅଧିକା କ୍ରିଡ଼ା-ଘୋଡ଼ାଦଉଡ଼ି ଏଠାରେ ଦେବାର ଅଛି । ଏ ଦେଉ ନଗରବାସିମାନେ କି ହିନ୍ଦୁ କି ମୁସଲମାନ କି ଇଂରେଜ ସମସ୍ତେ କଚେରୀ ବନ୍ଦକୁ ଅତି ଆନନ୍ଦରେ ଅଭିବାହିତ କରିବେ ଏମନ୍ତ ଉତ୍ସବ ସମୟରେ ପାଠକମାନେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷାତ୍ ବ୍ରହ୍ମଣ କରିବାକୁ ଅବସର ପାଇବେ ନାହିଁ ଓ ସାକ୍ଷାତ୍ କରିବାକୁ ଗଲେ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ବହୁତ ବାଧା ଜନ୍ମି ପାରେ ଓ ମଧ୍ୟ ଅନୁମାନେ ଓ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର କର୍ମଗୁରମାନେ ଏ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରୁ ବହୁତ ଦେବାର ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଅଧିକ ଆନୁମାନେ ଆଗାମୀ ସପ୍ତାହ-

ରେ ପାଠକମାନଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ୍ କରି ନ ପାରିବୁଁ ଓ ଉତ୍ସାହ କରୁଁ ଯେ ପାଠକମାନେ ଅତି ଆନନ୍ଦରେ ଉତ୍ସବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଆସଣା କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଫେରି ଆସିବେ ।

ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ସିଦ୍ଧିଲସରୁବସରେ ନିୟୋଗ କରିବା ବ୍ୟତି ଅନ୍ୟାରେ ଏହିମାସରେ କେତେ ଲୋକ ନିୟୁକ୍ତ ହେବାର କଥା ଥିଲା ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ତାହା ଦୋଳ ପାରିଲା ନାହିଁ । ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଆଗାମୀ ମାସ ପ୍ରଥମସପ୍ତାହରେ ଏ କର୍ମ ସଫାରେ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନାମ ବାହାରବ । ବଙ୍ଗଳାଦେଶର ଜିନ ପ୍ରଧାନଶସ୍ତ୍ର ବଙ୍ଗଳା ବେଦାର ଓଡ଼ିଶା ଏଥିକୁ କେବଳ ବଙ୍ଗଳାରୁ ଲୋକ ନିୟୁକ୍ତ ହେବେ କି ବେଦାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାରୁ କେହି ମନୋନୀତ ହେବେ କହି ନ ପାରୁଁ । ଓଡ଼ିଶା କଥା ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ଉତ୍ତେଜ କରିବା ବୃଥା ଯେ-ସ୍ତୁଲେ ଓଡ଼ିଶା କଥାଳ ଏଡ଼େ ମନ ଯେ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଡେପୁଟିକଲେକ୍ଟର ପଦରେ ଏଦେଶର ଦୁଇ ଜଣରୁ ଜିନଜଣ ନାହିଁ ସେସ୍ତୁଲେ ସିଦ୍ଧିଲସରୁ ବସର କଥା ବା କସ ! ଉତ୍କଳରୁ ଯିବାକୁ ଓ ସୋରସାଦେବଙ୍କ ପ୍ରଭାପରୁ ବହୁକାଳ କେ-ତେଜଣ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ଉକ୍ତବେଦନ ଭୋଗ କରି ଗଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ହାକିମଙ୍କ ମନରେ କି ସେ-ପରି ଭାବ ଆଉ ଉଦୟ ହେବ ନାହିଁ ?

ଅନୁମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ସହିତ ଅବ-ଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଅଠଗଡ଼ର ଗୁଜା ଘରଭେ-ଶୁଣା ମନ୍ଦର ନିମିତ୍ତ ଦୁଇଜଣର ଟଙ୍କା ଦାନ କରିବାକୁ ଅର୍ଜୀବାର କରାଅଛନ୍ତି । ଏହାକର ଆୟ ଚୁକ୍ତିରେ ଏ ଦାନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟଇ ଓ ଏହାଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାମୀଣଙ୍କ ଭରତେଷୁ-ରାଙ୍କ ପ୍ରତି ତାହାକର ସମସ୍ତଙ୍କ ସ୍ନେହ ଓ ରକ୍ତିର ପରିଚୟ ମିଳୁଅଛି । ଏ ଗୁଜା ଯେପରି ଉଦାର ଭାବରେ ଏ ମହତ୍ତ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟର ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏଥିରୁ ବିଲ-କ୍ଷଣ ଜଣାଯାଏ କି ଯେବେ ଏହାକର ଆୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବଡ଼ ଗୁଜାଙ୍କ ପରି ହୋଇ ଥାନ୍ତା ଓ ଗୁଜାସଂସାର ନିୟୁତକର୍ତ୍ତା ଉତ୍ତାରୁ ଉହିଁରୁ କିଛି ସଞ୍ଚୟ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ଥାନ୍ତେ ତେବେ ସେ ପ୍ରୟତ୍ନଭାବରେ ଆତ୍ମର ଅଧିକ ଦେଇ ପାରୁ ଥାନ୍ତେ । ଯାହା ହେଉ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁଜା ଓ କମିତାରମାନେ ଏସ୍ତପରି ବଦାନ୍ୟତା ସହିତ ଗାନ୍ଧି ଅଗ୍ରସର ହେଲେ ଅବଲମ୍ବରେ ଏ ମହତ୍ତ୍ୱକାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ ହେବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସେମାନେ କି ସଫାରେ ବିଲମ୍ବ କରୁଅଛନ୍ତି ?

ପଞ୍ଜବୀ ସାମାନ୍ତରେ କରମକଥା ଓ ଅଲ୍ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ ଜୟମୁଖି ଓ ଅର୍ଦ୍ଧଜୟୀ ଜାତୀୟ ଲୋକେ ବାସ କରନ୍ତି ଏମାନେ ଯାହା-ଉଥ ଓ ବଣୁଆ ଲୋକ ଅଟନ୍ତି ଓ ଭାବ ବନସ୍ତ

ଓ ଦୁଃଖ । କେତେକ ଦିନ ଦେଲ ଏମାନେ ନାନାଦି ଅଭାଗର କର ଅସୁଅଛନ୍ତି ଓ ଉତ୍କଳ କିଛି ଦଣ୍ଡ ପାଇ ନ ଥିବାରୁ ସେମାନେ ଉତ୍କଳ ହୋଇ ନିକଟରେ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ କମିଶନର ସାହେବଙ୍କୁ ବଧ କରିଅଛନ୍ତି । ସେହି ନିୟମରେ ସେମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଏକଗ୍ରାହନାମା ଲେଖି ଦେଇଥିଲେ ତାହା ଉକ୍ତ କର ଅଛନ୍ତି ଓ ସେହି ପ୍ରଦେଶ ରକ୍ଷାକର୍ତ୍ତେ ସେମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ କିଛି ଭରସା ପାଉଥିଲେ ସେହି ପ୍ରଦେଶକୁ କର ଅଛନ୍ତି । ଏ ଦେଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡଦେବା ଓ ବନ୍ଦ କରିବା କାରଣ ଏହି ମାସ ମଧ୍ୟଭାଗରେ ସେଠାକୁ ସୈନ୍ୟ ପ୍ରେରଣ ହେବେ । ଏ ସୈନ୍ୟର ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇସହସ୍ର ପଦାତି ଓ ଅଡ଼େଇଶହ ଅଶ୍ୱାରୋହୀ ଅଟଇ । ଟାଇଟଲର ସାହେବ ସୈନ୍ୟାଧିକାରୀ ହେବେ । ଛିଗୋଟା ପଦାତି ତୋପ ମଧ୍ୟ ପଠାଯିବ । କଥିତ ହୁଏ ଯେ ସେ ବଣଅମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କି ୨୫୦୦୦ ଶ ସୁଦ୍ଧା ନିମନ୍ତେ ବାହାର ପାରନ୍ତି । ଏହା ଦେଲେ କିଛି ଦିନ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସୁଦ୍ଧା ଲାଗିବ ମାତ୍ର ପରଶେଷ ପରସ୍ତ ହେବେ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ କଣ ? ଏଣେ ରଞ୍ଜା ବଦୋଦ ନିକାରଣ ଓ କୁଲୁ ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ଦେଲି ବେଳକୁ ଭେଣେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳ ଲାଗିଲ, କାକୁଲ ସୁଦ୍ଧା ସବୋପରେ । ଏ ବର୍ଷଟାଯାକ କଣ କେବଳ ସୁଦ୍ଧର ମୋଗ ଘଟୁଅଛି ?

ଲାଲସେନ୍ସ ଟାକ୍ସ ।

ଏକଟଙ୍କା ଓ ଦୁଇଟଙ୍କା ଲାଲସେନ୍ସ ଟାକ୍ସ ଉଠି ଯିବାରୁ ଏ ଜିଲ୍ଲାରେ ନ ୧୭୦୧୯ ମୂଲ୍ୟକୁ ଟ ୧୭୮୫୦୦ ଟଙ୍କା କଟି ଯାଇ ନ ୧୭୧୨ ମୂଲ୍ୟକୁ ଟ ୧୮୨୮୫୦ ଟଙ୍କା ଟାକ୍ସ ରହିଲ । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚଶ ଟଙ୍କାର ନ ୨, ଦୁଇଶ ଟଙ୍କାର ନ ୨, ଶଏ ଟଙ୍କାର ନ ୧୯, ପଚାଶ ଟଙ୍କାର ନ ୩୮, କୋଡ଼ିଏ ଟଙ୍କାର ନ ୨୦୭, ଓ ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କାର ନ ୧୯୪୭ ମୂଲ୍ୟ ଅଟଇ । ଏଥିରୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଏ ଜିଲ୍ଲାରେ ବା ଏ ଦେଶରେ ଧନୀ ବ୍ୟବସାୟୀ ଅତି ଅଳ୍ପ, ଦୁଃଖୀ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାହିଁ ଅଧିକ ଓ ସେହିମାନଙ୍କ ଉପରେ ଏ ଟାକ୍ସ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ପଡ଼ିଅଛି । ଏକା ଏ ଜିଲ୍ଲାରେ ନୂତନ, ସବୁ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏହି ପ୍ରକାର ଟ ୨୫୦୦ ଟଙ୍କା ଆୟ ଉପରେ ଟ ୫୦ ଟଙ୍କା ଟାକ୍ସ ଥିବାରୁ ଏ ଶ୍ରେଣୀକୁ ମଧ୍ୟ ଦୁଃଖିକ ମଧ୍ୟରେ ଗଣିବାକୁ ହେବ । ଏହା ଦେଲେ ଏ ଜିଲ୍ଲାରେ

ଟ ୧୯ ଟଙ୍କାରୁ ଟ ୫୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟାକ୍ସ ଦାୟୀଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା କି ୧୩୩୭୭ ଶକୁ ଟ ୨୩୫୧୮୮ ଟଙ୍କା ହେଉଅଛି; ଟ ୫୦ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଟାକ୍ସ ଦାୟୀ କି ୨୭୦ ଶକୁ ଟ ୧୧୫୫୦୦ ଟଙ୍କା ଟାକ୍ସ ଅଟଇ । ଅତିଏକ ଟାକ୍ସର କ୍ୱାଳା ଯେ ଅଧିକ ଦୁଃଖୀ ଦରିଦ୍ରଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ଇ ଏଥିରେ ଆଉ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏକେ ଆଇନ ଦୋଷ ଶୂନ୍ୟ ନୁହେଁ ଦୁଃଖୀୟେ ଅସେସରମାନେ ସମସ୍ତେ ନ ଦେଲେ ଅଧିକାଂଶ ଅସୁର ସମାନ । ଏ ସ୍ତଳେ ଦୁଃଖିକର ଆଉ ନିସ୍ତାର କାହିଁ ? ଯାହାଦେଉ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଜ୍ଞାନସାରେ ଯେ ଏ ଜିଲ୍ଲାରେ ବାରସହସ୍ର ଦରିଦ୍ର ରକ୍ଷା ପାଇ ଗଲେ ବଡ଼ ସୁଖର ବସୟ ।

ଆମେମାନେ ପ୍ରଥମେ ଲେଖିଥିଲୁଁ ଯେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ଏକଟଙ୍କା ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସାହେବଙ୍କ ଅନୁସ୍ୱେଧରେ ଏ ଗୁଡ଼ଫଳ ଘଟୁଅଛି । ଇଦପରେ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ମାନ୍ୟତା ବର ଇତନ ସାହେବ କମିଶନ ସଭାକୁ ଯିବା ପୂର୍ବେ ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା ଟାକ୍ସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୁଦ୍ଧ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲେ ଓ ବେଳା ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳ ପୋଷକତା କଲେ । ମାତ୍ର ଏକାବେଳକେ ଏତେ ଟାକ୍ସ ଶୁଦ୍ଧ ଦେବାକୁ ବଡ଼ ଲାଟ ସାହେବଙ୍କର ସତ ବଳଲ ନାହିଁ । ସେ କାଳଜନ୍ମସାହିଁ କର ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସାହେବମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ମତେ ପାଞ୍ଚଶ ଟଙ୍କା ଆୟକୁ ଟାକ୍ସରୁ ବାଦ ନ ଦେଇ ଟ ୨୫୦୦ ଟଙ୍କା ଆୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଦ ଦେଲେ । ସୁତରାଂ ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା ଟାକ୍ସ ଟାକ୍ସ ରହି ଗଲା । ଏ ଟାକ୍ସ ସୁଦ୍ଧା ଶମା ହୋଇଥିଲେ ଆହୁରି ଉତ୍କଳ ହୋଇ ଅନ୍ୟା ଓ ଆଉ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ସାମାନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟୀ ନିସ୍ତାର ପାଇ ଥାନ୍ତେ । ସମୁଦାୟ ଟାକ୍ସରୁ ଧରି ଆୟ ବ୍ୟୟର ବଜେଟ୍ ଇଣ୍ଡିକେଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଥିବାରୁ ଏତେ ଶୁଦ୍ଧ ଦେବାକୁ ଲାଟ ସାହେବ ସମ୍ମତ ହେଲେ ନାହିଁ । ଶୁଣା ଯାଏ ଲାଲସେନ୍ସ ଟାକ୍ସ ଆଇନ ନିକଟରେ ସଂଶୋଧିତ ହେବ । ଯେତେ ଟାକ୍ସ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଦ୍ଧ ହେଲ ତାହା ଆଉ କୌଣସି ମତେ ବରଣା କରିବାର କଳ୍ପନା ନ ହୁଏ ? କେହି ମଧ୍ୟ କହନ୍ତି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେତେ ଶ୍ରେଣୀର ଟାକ୍ସ ରହିଲ ସେଥିରୁ ଦର କିଛି ଅଧିକ ଦେବ । ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ବବେଦନାରେ ଏ ଟାକ୍ସକୁ ଆଉ ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ ବରଂ ପାଞ୍ଚଶ

ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆୟ ଶୁଦ୍ଧ ଦେଇ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ଦକାର ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆୟରେ ଟ ୫୦ ଟଙ୍କା ଟାକ୍ସ ଚଳିପାରେ । ସରକାରୀ ବ୍ୟୟ କର୍ତ୍ତନର ଯେପରି ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି ତାହା ସିକାନ୍ତ ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ହେଲେ ଆଦୌ ଟାକ୍ସର ପ୍ରୟୋଜନ ହେବ ନାହିଁ । ଅତିଏକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏଥିରେ ମନୋଯୋଗୀ ହେଉନ୍ତୁ ଓ ଟାକ୍ସରେ ଆଉ ମତ ନ ବଳାଉନ୍ତୁ ।

ବାବୁଲ ବଦୋଦ ।

ଏଗ୍ରାହରେ ଗୋଟିଏ ରାଜ ସୁଦ୍ଧରେ ଇଂରାଜମାନେ ଜୟୀ ହୋଇ ବାବୁଲବରରେ ପହଞ୍ଚିଥିବାର ସମ୍ବାଦ ଅଛିଅଛି । ବୋଧହୁଅଇ ବଦୋଦମାନଙ୍କର ଏସ୍ତ ଗେଣ୍ଡୁବ କାରଣ ତହିଁ ଉତ୍ତାରୁ ଆଉ କେହି ସହ ଇଂରାଜ ସେନାଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କରିବାକୁ ସାହସୀ ନ ହୋଇ ଇଞ୍ଚୁଡ଼ା ଛୁଇଁଲୁଁ ହୋଇ ପଲାଇବାର ଦେଖାଯାଇଅଛି । ଉକ୍ତ ରାଜ ସୁଦ୍ଧା ଖୁଲିଯିବା ନାନକ ହାନରେ ହୋଇଅଛି । କେଜରଲ ଗବର୍ଣ୍ଣ ଚଳତମାସ ତା ୨ ରଖରେ ସେଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ରୁରାଥଡେ ଚର ପଠାଇ ଗୁହିଲେ ଯେ ସହମାନେ ବହୁକୁ ଦଳବଦ୍ଧ ହୋଇ ଚିତାଇ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେହି ସହ ଦଳ ପଦାତିଗୁଡ଼ିକରେ ରୁଣ୍ଡ ହେଲେ ଓ ତାହାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିବାର ଆରମ୍ଭ ହେଲା କେଜରଲ ଗବର୍ଣ୍ଣ ସାହେବ ମେଜର ହୁଆଇଟ ସାହେବଙ୍କୁ ସମ୍ମୁଖସ୍ତରୁ ପଠାଇ କେଜରଲ ବେକରଲ ସଙ୍ଗରେ ପାର୍ଶ୍ୱଦେଶ ଚାରିବାକୁ ଆଣି ଦେଲେ ଏ ଉପାୟରେ ଆଉ ସହସେନା ପଦାତିକୁ ଆସିପାରିଲେ ନାହିଁ ଓ ସମ୍ମୁଖଦେଶ ଇଂରାଜମାନେ ଅତୀତ ସାହସ ସହଜ ସୁବ କର ସଂଖ୍ୟା ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହ ଦଳକୁ ସମ୍ମୁଖସ୍ତରୁ ସେ ବରାଇ ଦେଇ ସେ ସଙ୍ଗକୁ ଅଧିକାର କଲେ । ଇଂରାଜର ପକ୍ଷରୁ ପୁରକଣ ସରଦାର କଣେ ତାକୁ ଓ କି ୮୦ ଶ ସିପାହୀ ମରୁପଡ଼ିଲେ । ସହ ସୁଦ୍ଧା ସଂଖ୍ୟା ବସୁର ।

ତା ୮ ରଖରେ ସହ ଦଳ ବାବୁଲବାର ପଦାତିରେ ରୁଣ୍ଡ ହୋଇଥିଲ ମାତ୍ର କେଜରଲ ଗବର୍ଣ୍ଣଙ୍କ ଅଣ୍ଡରେ ମାଟି ସାହେବ ଓ ବେକର ସାହେବ ସୈନ୍ୟ ସହଜ ସେଠାକୁ ଚଳିଛନ୍ତାକୁ ଯାହା କର ସେମାନଙ୍କୁ ସହଜାଇ ଦେଇ ୨୮ ବେଣା ତୋପ ହସ୍ତଗତ କଲେ । ସହସ୍ରା

ଗଣଙ୍କର ୧୦୦ ଗୋଟା ଗୋପ ଇଂରେଜଙ୍କ
ଦସ୍ତଗତ ହୋଇଅଛି ।

ଗୁରୁସିଦ୍ଧାଠାରେ ଶହମାନେ ଯେମନ୍ତ ଯୁଦ୍ଧ
କରିଥିଲେ ଏମନ୍ତ ପୁତ୍ର ଦେଖା ନ ଥିଲେ
କେବଳ କେନ୍ଦରଲ ଗୁରୁସିଦ୍ଧ କୌଶଳ ଓ
ତତ୍ପରତାରୁ ଶହମାନେ ସମସ୍ତେ ଠିକ୍ ହେବାକୁ
ସମର୍ଥ ପାଇଲେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ କିଲମ୍ବୁ ହୋଇ
ଥିଲେ ଯୁଦ୍ଧ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଠିଣ ହୋଇ ଥାନ୍ତା ।

ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରଣୀ ଭରତେଶ୍ୱରୀ ଏ କର୍ତ୍ତୃ
ବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣି କେନ୍ଦରଲ ଗୁରୁସିଦ୍ଧ ଓ ସୈନ୍ୟ-
ମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେଉଁ
ଶରମାନେ ଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ମରୁଥିଲେ ତାହାଙ୍କ
କମିତ୍ତ ଗୋଟି ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି ।

ଏଥିଉତ୍ତରୁ ଅତି କୌଣସି ଜାଣୁଥିବା ଶହ
ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ସାହସୀ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ତେବେ
ରାଜ୍ୟର କିଛି ସୁ ଯେ ବିଦ୍ରୋହୀମାନଙ୍କୁ ଦୂର
ଅବସ୍ଥା କେନ୍ଦ୍ର ଥର ପଡ଼ି ନାହାନ୍ତି । କେନ୍ଦରଲ
ଗୁରୁସିଦ୍ଧ ସୈନ୍ୟରେ ଚଳିତମାସ ତା'ର ଖରେ
ବାଲୁସାରି ଅଧିକାର କରି ଇଂରାଜଙ୍କର
କର୍ତ୍ତୃପତାବା ଉଡ଼ାଇଥିବେ ।

କମିତ୍ତାର ଓ ପ୍ରଜାସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଧାନ ।

ଏହିକ୍ଷେତ୍ର ଅଗଭୟପ୍ରାୟ ଶୁକ୍ରବାର ସୂତ୍ର
ସମାଜରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବାର ଅନୁମା-
ନେ ଗତଥର ଲେଖିଥିଲୁ । କମିତ୍ତରମାନେ
ଯେସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥିଲେ ତାହା ସଭାରେ
ପଠିତ ହୋଇ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ମତରେ ପ୍ରାୟ
ସମସ୍ତ ସ୍ୱୀକୃତିକୁ ବୋଲି ବୋଧ ହେଲା କାରଣ
ସେସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଅଧିକାଂଶର ଉତ୍ତର ଏପରି
ହେଲା କି ଯାହା ଓଡ଼ିଶାପ୍ରତି ଖ୍ୟାତ ନାହିଁ ।
କାରଣ ବଙ୍ଗଳାରେ ଦେଖିବାକୁ ଅପାରାଧରୁ
ଓଡ଼ିଶା ଅଲଗା ନୁହେଁ ବରଂ ଉଠିଯାଇଥିବାରୁ
ଅନେକ କିଲମ୍ବୁ ଓ ଅସୁବିଧା ହେଉଅଛି ମାତ୍ର
ଏଠାରେ କଲେକ୍ଟରରେ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉ-
ଅଛି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କମିତ୍ତରମାନେ ଯେସମସ୍ତ ପରିବ-
ର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାନସ କରନ୍ତି ତାହା
ଏଠାରେ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି । ଫିଲଡ଼ ସାହେବଙ୍କ
କୃତ ସୁପ୍ରକଳ୍ପ କମିତ୍ତରମାନେ ଯେ ପ୍ରଶ୍ନ ସମସ୍ତ
କରିଥିଲେ ସମୁଦାୟ ପୁସ୍ତକ ନ ପଢ଼ିଲେ ତହିଁର
ଉତ୍ତର ଦେବା କଠିନ ଓ ତାହା ଅନୁସନ୍ଧାର
କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ସଭା ତହିଁରୁ କ୍ଷାନ୍ତି
ରହିଲେ । ଫିଲଡ଼ ଏବଂ ସଭାରେ କେତେ-
ଗୁଡ଼ିଏ ସାମାନ୍ୟ ବ୍ୟାଧି ମାନାଂଶ ହୋଇଥିଲା

ଓ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ବେବଳ ଦୟୋତି କଥା ପ୍ରଧାନ
ଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ କବୁଲିୟତ୍ ପାଇବାର
ନୀତିଗ ପରିବର୍ତ୍ତରେ କେବଳ କମି କମା ହିର
କରି ନେବାର ନୀତିଗ କରିବା ଏବଂ ଯେଉଁ
ବାଙ୍କ ଖଜଣା ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଭୁଣ୍ଡ ଉତ୍ପାଦର
ଉତ୍ତରର ଥିବ ତାହା ବିଶେଷତାକ୍ରମଦ୍ୱାରା
ବିଶ୍ୱରତ ହେବା ଏବଂ ୫% ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଅଧିକ ନିଶିଦ୍ଧ କରିବା । ଏସ୍ତୁର ବିଷୟରେ
କିଛି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକର୍ତ୍ତା ହୋଇ ଉକ୍ତ ଦୁଇ ନିୟମ
ବିଧିବଦ୍ଧ ହେଲେ ଉତ୍ତମ ହେବ ବୋଲି ସଭା
ମତ ଦେଲେ । ଏକକରେ ଏବଂ ସଭା ଉକ୍ତ
ହେଲା ଏବଂ ପ୍ରକାର ସ୍ୱତ୍ୱ ହସ୍ତାନ୍ତର ଓ ଖଜଣା
ବୃଦ୍ଧିର ବିଷୟ ଗତ ମଇକାବାର ହେବାର
ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

ଗତ ମଇକାବାର ସଭାରେ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରକାଶ
ଅପଣାର ଯୋଗସୂତ୍ର ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର
ଅଧିକାର ଦେଲେ ଉତ୍ତମ ହେବ କି ନାହିଁ
ଏଥିର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକର୍ତ୍ତା ଉତ୍ତରୁ ହିର ହେଲା ଯେ
ପ୍ରକାଶ ସେପରି ସ୍ୱତ୍ୱ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଓ
ତହିଁରେ ପ୍ରକାର ମଇଳା ହେବ ନାହିଁ ।
ଏଥିର ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଲା ଯେ
ପୁରୀ ଓ ଗୋଦାରେ ଜାଲପୂର୍ଣ୍ଣା ବିକ୍ରୟ ହେ-
ବାର ନିୟମ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି ଏବଂ ସେଠାରେ
ଖଜଣାର ଦର ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଉଣା ଥିଲେହେଁ
ପ୍ରକାଶର ଅବସ୍ଥା ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇ ନାହିଁ
ଅବସ୍ଥା ସେମାନେ ଏଠା ପ୍ରକାଶଠାରୁ ସ୍ୱାଧୀନ-
ସ୍ଥାରେ ଅଛନ୍ତି । କମିତ୍ତରମାନଙ୍କ କଥାରୁ
ଜଣାଯାଏ ଯେ ପ୍ରକାଶ ସ୍ୱତ୍ୱ ଦେବାର ଏକ-
ପ୍ରକାର କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ହୋଇଅଛି କେବଳ କି ନିୟ-
ମାଧୀନରେ ତାହା ଦିଆଯିବ ଏବଂ ବିଷୟ
କରିବାର ଅବଶ୍ୟକ । ଏଥିକୁ ଏ ସଭା ଏହି
ମତ ଦେଲେ କି ଯେବେ ଗତାନ୍ତ ତାହା ସ୍ୱତ୍ୱର
ତେବେ କେବଳ ବାଙ୍କ ଖଜଣା ସଙ୍ଗରେ କମି-
ଦାର ଯୋଗସୂତ୍ର ନିଲମ୍ବ କରୁ ଥାଉ
ଏ ଉନ୍ନି ଆଉକୌଣସିପ୍ରକାରେ ପ୍ରକାର ଯୋଗ
ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏସ୍ତୁର
ଏକଥା ମାନାଂଶ ହୋଇଗଲା ।

ଏଥି ଉତ୍ତରୁ ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି କଥା ପ୍ରକାଶ ।
ଅବସ୍ଥା ବିଶେଷରେ ଯେପ୍ରକାର ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି
ହୋଇ ଥାରେ ଓ ନେବାର ଉଚିତ ଏ କଥାରେ
କିଛି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକର୍ତ୍ତା ଓ ପ୍ରଚଳିତ ଆଇନ ଓ ନିଜର
ଅନୁସାରେ ଯେ କମିତ୍ତରମାନେ ଉଚିତ ସ୍ୱ-
ଲରେ ସୁଦ୍ଧା ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି କରି ଥାଉ ନହନ୍ତି

ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ୱତ୍ୱସିଦ୍ଧି ତେବେ ବିକ୍ରୟମରେ କି-
ଦାର ପ୍ରକାର ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି କରି ପାରିବ ଓ
ବୃଦ୍ଧିର ପରିମାଣ କି ହେବ ଏହି ସବୁ ବିବେ-
ଚନା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ । କଥାଟି ସାମାନ୍ୟ
ନୁହେଁ ବରଂ ବିଶ୍ୱରତକଳ୍ପ ମସ୍ତକ ଘର ଯାଇ
ଅଛି ସୁତରାଂ ସମାଜରେ ଯେ ଏକ ସତ୍ୟର
ଏକ ମତ ହେବ ଏଥିର ବିଚାର କି ? ସେ
ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ବାହୁଲ୍ୟ ତେବେ ତହିଁ
ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ କଥା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ
ଥିବାରୁ ତହିଁର ଉଲ୍ଲେଖରୁ କ୍ଷାନ୍ତି ହୋଇ ପାରିଲୁ
ନାହିଁ । କିଣେ ସତ୍ୟ କହିଲେ କି ଖଜଣା
ବୃଦ୍ଧିର ନିୟମ ଗବର୍ତ୍ତନେତ୍ରଙ୍କୁ ଅଜଣା ନାହିଁ ।
ଯେଉଁ ନିୟମରେ କର୍ତ୍ତା ନବର ଖାସମାତ୍ରାଲର
ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି କଲେ ସେହି ନିୟମରେ କମି-
ଦାରଙ୍କୁ ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ଅଧିକାର
ଦେଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ସେଥିରୁ ଅଧିକ କମି-
ଦାରମାନେ ଲୋଡ଼ୁ ନାହାନ୍ତି ଆଉ ଗବର୍ତ୍ତନେତ୍ର
ଆପଣା କମିଦାରରେ ଏକ ନିୟମ ଓ ଅପର
କମିଦାର ପ୍ରତି ଅନ୍ୟ ନିୟମ କରିବା ଗୋଡ଼-
ନାୟ ନୁହେଁ । ସେ ଯାହା ହେଉ ପରିଶେଷରେ
ଏହି ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା କି ଯେଉଁ ଯୋଗର ଖଜଣା
ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ କମିଦାର ଆଇନାନୁସାରେ
ଯୋଗ୍ୟ ହେବ ତହିଁର ଉତ୍ତର ଏକ ଭୃତ୍ୟା-
ଗରୁ ଅଧିକ ପାଇବାର ଅଧିକାର ହେବ ନାହିଁ
ଓ ଫୀଲ ଉତ୍ତର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ମାତ୍ର ବା
ଓଡ଼ିଶା ହେବ କମିଦାର ଇଚ୍ଛାନୁସାରେ ତହିଁର
କିଛି ଭାଗରୁ ଏକ ଭାଗ ଅଧିକା ପ୍ରଚଳିତ
ଭାବରେ ତହିଁର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାଶଠାରୁ ନେଇ
ପାରିବ କିନ୍ତୁ ପ୍ରଚଳିତର ଉତ୍ତର ସମାନ ନୁହେଁ
ଏଣୁ କର ପାଞ୍ଚବର୍ଷର ଉତ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର
ବାବୁ ହେବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଏଠାରେ ଉତ୍ତର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଓ ନିଜ
ମଧ୍ୟ ବିକ୍ର ବୃଦ୍ଧି ଥିଲା ଏଥିରେ ଉତ୍ତର ବିକ୍ର ସତ୍ତା ଦେବାର
ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି ।
ଏଠା ଦାଖଲଖାତର ସର୍ବଭୃତ୍ୟମାନେ ଅସନ୍ତୋଷ
ସୁରମାତ୍ର ତା ୧ ରଖିଲେ ନିୟତ୍ତ ଦେବେ । କର୍ତ୍ତା ମାନଙ୍କ ଥ-
ଧିକ ମକଦ୍ଦମା ପ୍ରସ୍ତୁତ କି ଥିବାରୁ ଯେ ମାନଙ୍କ ନିୟୋଗ ହେ-
ଉଥିବ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରହିଲା ।
ସେହି ଭାବରେ କାହିଁ ସେତେମାନ ମଧ୍ୟରୁ ଏଠା
କଲେକ୍ଟର ଦେବକିରମାନଙ୍କ କର୍ମରେ ନିୟତ୍ତ ଦେବେ ।
ପରିକରାଦି ଦେବକିରମାନଙ୍କ କର୍ମରେ ବିକ୍ର ବଦୋଦତ୍ତ ପଦ୍ମ
ହୋଇ ନାହିଁ ।

ସୁନ୍ଦର ଉତ୍କଳବିହାର ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଉଦେବ ମୁଖର୍ଜୀ ସି, ଅର, ଇ. ସେ ହ ଅଠମାସ ପୂର୍ବେ ଏଠାକୁ ଆସିଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କ ସମ୍ମାନାର୍ଥେ ସର୍କାର ଗୋଦାୟନ କ୍ରୀତ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀରୁ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରୁ ପଦୋତ୍ତର ଲାଭ କରିଥିଲେ । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାସିକ ୫ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଦେବତଳ ପାଇବେ ।

କେତେକଳ ହେଲ ସେହି କେତେକଳ ଦେଲର ବ୍ୟବ-ହାର ଏ କଳରରେ ଗଭୀର ପ୍ରଗତି ହୋଇଅଛି । ସେ ଦେଲର ଗୋଟିଏ ବଣେଷ ଗୁଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ହୋଇଅଛି । ମଦ୍ରାସରେ ଜଣେ ଡାକ୍ତର କେତେକଳ ଜଣ କରୁବାଲର ଡାକରେ ଗୋଦାୟନ ସମୟରେ ସେ ଦେଲ ହୁଇବୁଲ ନେ-ଶାଏ ନମାଗତ ପକ୍ଷ ପଦର ହଳ ପଦାୟ ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଅବଦେଶ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ପୁନେ ରବିପୁର-ରକ୍ଷା ଗୁଣି ପାଠୁ ନ ଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଖଡ଼ସରର କଥା ଗୁଣି ପାଠୁ ଅଛନ୍ତି ।

ଉପରୋକ୍ତ ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀ ଇଂରାଜୀ ଲଠୁ ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀ ଇଂ-ରାଜୀରୁ କରବା ସକାଶ କ୍ରମାନ୍ତେ କେନ୍ଦୁଶାଳା ଯେ ମାସିକ ୫ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଓ ବାବୁ ଉଦେବଙ୍କ ଦାସ ୫ ୨୦ ଟଙ୍କା ଦେବା ଦେବାକୁ ଶୁଳ୍କ ଦେଲ ରହିଲେ । ସୁଲଟରେ ପ୍ରଥମରୁ ଫଳ ବର୍ଷ ସକାଶ ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀ ଗୋଦାୟନ । ପରେ ଅବଦା-ନିୟାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ । ବଡ଼ ଅନୁଭବ ବଣସୁ ।

ଫାଇଟିଆର ଦେଶୀୟ ଜଳ ମାଧ୍ୟବର ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଉଦେ-ବରୁ ମିତ୍ର ସପରକାର ଏଠାରେ ଗତ ଶନିବାର ବନ୍ଧୁ-ବନ୍ଧବମାନ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଗୁଣିଲୁ ତାଙ୍କ ଗଭୀର ଅସୁସ୍ଥତା ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେବ ବଳ ଅବସ୍ଥାକୁ ଦୁଇ ଦିନମାସର ଉଚ୍ଚସର ଦେଇ ଜଳବାୟୁ ପରବର୍ତ୍ତନ ନିମନ୍ତେ ଏଠାକୁ ଆସିଅଛନ୍ତି ଓ ଏଠାରେ ଉପସ୍ଥର ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବେ । ସେ ପ୍ରତିଦିନ ବାଗୁଳ ବଗାରେ ଉତ୍ତର ସ୍ତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେବି ଶାଢ଼େକଙ୍କ ହୋଟି ଲତା କେଇ ଶେଠାରେ ରହିଅଛନ୍ତି । ବାବୁ ମହୋ-ଦୟ ଅତି ମନୁଷ୍ୟ ଧୀର ଓ ଶାନ୍ତ ଏଠାର କେତେକ ଉତ୍ତ-ବନ୍ଧୁ ମାନେ ତାଙ୍କର ସାକ୍ଷୀତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରି ତାଙ୍କଠାରେ ଗ୍ରୀତ ହୋଇ ତାଙ୍କର ପ୍ରସଂସା କରୁଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ସେ ଅତି ପ୍ରସଂସନୀୟ ଓ ଅଦରଣୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି ।

ବଜାରୀ ସବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଦସ୍ତୁର ଦୁଇ ଗୋଟା ସଂତା ବହୁ-ଗୋଷ୍ଠି କରବାକୁ ଧୂତ ହୋଇ ନିରନ୍ତରାରେ ଅଛି । ଉତ୍ତର-ମାନେ ପ୍ରାୟ କାଗଜ କଲମ ବହୁ ବୋଧ କରନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ରେଲ ବାରେ କ ନର ଅଛନ୍ତୁ ।

ରାଜ୍ୟର ସିଲଡ଼ିକ୍ସ ଯାଉଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମାନ୍ୟାର୍ଥେ ସେଠାରେ ଗଠନୀୟ ତା ୨୧ ଉତ୍କଳ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ ସର ହୋଇ ଅସ ଅଜେବ ଇଂରେଜ କର୍ମଗୁରୁ ଓ ମେମ ରଠ-ଶ୍ରୀତ ହୋଇ ଥିଲେ । ସେଠାରେ ଜଣେ ପତ୍ରିତ ସଂସ୍କୃତ ଅଗରଜମପତ୍ର ପାଠ କଲେ ଓ ରାଜ୍ୟର ଚର୍ଚ୍ଚାର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ସଂସ୍କୃତରେ ଦେଲେ । ଚତୁରରେ ପ୍ରସଂସିତା ଦାର ଉତ୍କଳଗୋଦାୟନ କେତେକ ଗୋଦାୟନ ଅର୍ଥ ଓ ବ୍ୟାଞ୍ଜା କଲେ ଏଥିରେ ସମସ୍ତେ ବଡ଼ ଗ୍ରୀତ ହେଲେ । ଚତୁର ଦେ-ଦେବତଳ ସର ତାଙ୍କୁ ବସ ମସ । ସେ ସେ ସର ବହୁ ରକ୍ତି ଚଳ ଗୁର ମନଃରେ ଗୋଦାୟନ ଉତ୍କଳ କଲେ ଏଥିରେ ସମସ୍ତେ ଚମ୍ପୁଛନ୍ତୁ ହେଲେ । ଚତୁରରେ ସେ ଦେଶୀୟ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ବଣସୁରେ ହୁଇଲେ କଳୁତା କଲେ । ଏଣି ଏ ଗାଟିଶାଳୀ ସର୍ପତଳ ଓ ଗପତ ୫ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଇମା କାତକୁ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦଅ ଗାଉ ସର ରଦ ହେବ । ଅର ଦିନେ ସେ ଅନୁଭବ ହୋଇ ସେଠା ଇଂରେଜ ସୁ ଲଠୁ ପାଇ ସହୁ ଚ ଶିକ୍ଷା ବଣସୁରେ କେତେକ କଥା ହୁଇଲେ । ଉତ୍ତମାନେ ୫ ୨୫୦ ଟଙ୍କା ମୁଲ୍ୟର ଗୋଟିଏ ବରଦତ୍ତ ସିଂହା ଓ ୫ ୨୦୦

ମୁଲ୍ୟର ସର୍ପସୂତ୍ର ବା ତାଙ୍କୁ କେତେ ଦେଲେ । ଅର ଏକ ସୁ-ଲରେ ରାମବାଣଙ୍କ ମାନ୍ୟାର୍ଥେ ସର ହୋଇ ସର ସେଠାରେ ସେ ଅର୍ଜ ଓ ଗତ ବଣସୁରେ ହୁଇଲେ ଓ ତାଙ୍କ ଗମ ସଂସ୍କୃତରେ ଉତ୍କଳ କଳୁତା କଲେ ପିଲାମାନେ ତାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷ ଦେଲେ । ଅର ଏକ ସୁଲରେ ସର ହୋଇ ଥିବ ସେଠାରେ ଗମ ଉତ୍କଳୀ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ସଂସ୍କୃତରେ କଳୁତା କଲେ । ପିଲାମାନେ ରାମବାଣଙ୍କୁ ଗାଟିଶାଳୀ ଓ ସରଦତ୍ତ ପାଉଅର୍ ଓ ତାଙ୍କ ଗମକୁ ୫ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦେଲେ । ଅନ୍ୟ ସେ ମହଲ ।

୧ । ସୁଲରସମାଗୁରୁ ଉଦେବ ଦେବୁ ବରଦର ଦେବମାନେ ମତ ଶାଳିବାକୁ ସେମନ୍ତ କାଶନ୍ତ ଦେମନ୍ତ ମତ ନବାରଣ କରବା ପକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ରକ୍ଷାତ୍ୱ ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ କାଶନ୍ତ । ସେମାନେ ହୁଇଅଛନ୍ତେ ନିସୁଣ । ମଦ-ପାଳନବାସିଣୀ ସର୍କର ଜଣେ ପ୍ରଗୁରକ ଗଠ୍ୟାଦେବ କେ-ବଳ ହେବୁ କର୍ମରେ ଜାକନ ଶେଷ କର ରହିଲେ । ବର୍ତ୍ତ-ମାନ ତାଙ୍କର ବସୁବ କ ୨ ୪ ହେବ ୫ ଲକ୍ଷ ୨୦ ହୁକାକ ମାଲଲ ମଦତ୍ତ ନବାରଣ କରବାପାଇଁ ଉତ୍କଳ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ୨୨ ବର୍ଷରେ ୮ ହୁକାକ ବସୁତା ଦେଇ ରହିଲେ । ଦେବେ ମଧ୍ୟ ସେ ସୁକ ନୁହନ୍ତୁ ।

୨ । ବନ୍ଦେ ପ୍ରଦେଶରେ ଶାଳୀର ଜଳକ ନିକଟରେ ଗୋଟିଏ ଅପ୍ତ ଉତ୍କଳ ମେକଦମା ହୋଇ ରାଉଅଛି । ଏକ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ପ୍ରଥମେ ହୁଇମତରେ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିର ସହୁତ ବକାତୁ ନିଲା ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିସୁର ବ୍ୟବହାର ଓ ପଦଦାୟନ କରବାକୁ ସେ ରକ୍ଷାତୁଣୀ ବ୍ୟବହାରୁ ଅପତ ଏକ ମୁସଲ-ମାନ ଅର୍ଥ ଅବଲସୁଳ କରୁ ସୁଲଟ ଗୋଟିଏ ମୁଲ୍ୟମାନକୁ ବକାତୁ ହେଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହାର ପୁଅ ସୀମା ସେ ଜା-ତତ ଥିଲା, ବସ ଜାଲକ ବରବାକୁ ଜଳସାହେବ ସେ ସୁଲ ୩ ବର୍ଷ ମିଅତ ଦେଲେ କିନ୍ତୁ ସେସନ ନିଜଳ ନିକ-ଟରେ ସେ ବେକସୁର ଉଲ୍ଲାସ ହୋଇଅଛି ।

ପ୍ରଚରପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମାପ୍ତେଷୁ ।

ମହାଶୟ ! ନିମ୍ନଲିଖିତ ବଣସୁଗୁରୁକୁ ଆପ-ଣଙ୍କ ଉତ୍କଳଦୀପିକାରେ ଅନୁଗ୍ରହପତ୍ରକ ସୁନା ପିଠି କରି ବାଧ୍ୟ କରବେ ।

ଅମୂର ଏହି ଜାଳତେର କିଶାର ଅଧିପତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସାକ୍ଷୀଦେବକର ଏକ ଦସ୍ତୀ କ ତାହାର ନାମ ରଘୁବନ୍ଧୁ । ଏ ଦସ୍ତୀ ଅତି ଉନ୍ନତ ଓ ଅତି ସୁନ୍ଦର ବସୁର ପ୍ରାୟ ୪୫ ବର୍ଷ ଆଉ ଅତିଶୟ ବ୍ୟଗ୍ରଗାମୀ ପ୍ରାୟ ଏକଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ-କୋଶ ଗସ୍ତା ଗତାୟତ କରପାରେ ପୁଣି ଗମନ କାଳରେ କରସୁତ ମାହନ୍ତୁ ଉତ୍କଳସୁତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଅନଳର ପୁଷ୍ପାସ୍ତେହକର ମସୁଜତୁଷଣ କୁସୁମଅନୋଳଳକୁ ଦୂର କରି ଥାଏ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାସ୍ଥଳରେ ଅନ୍ୟ ଦସ୍ତୀ ଥିବାର ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ ଏ ଦସ୍ତୀଟି ଅଜକୁ ହିଂସନ ଦେଲ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ଜଗରକାହିମାନେ ସସୁଗୋକାସ୍ତି ବଣସୁଗୁରୁ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏ

ପ୍ରାୟ ଦସ୍ତୀ କୟ କରିବାକୁ ସାକ୍ଷୀଦେବକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନସ ଅଛି ସେ କେହି ଏପ୍ରାୟ ଦସ୍ତୀ ବଣସୁ କରିବାକୁ ଲଜା କରିଥିବେ ସେ ପକ୍ଷିକା-ହାସ ଜଣାଇଲେ କମ୍ପା ଗୁଣସୁ ଗୋତର କରୁଲେ ସାକ୍ଷୀ ମହୋଦୟ ବହୁତର ଅନ୍ଧାଦତ ହେବେ, ୩୦ ହୁଁ ଅଗଷ୍ଟ ସନ ୧୮୭୯ ମସିହା ।

କଣମଦ ନିଟବର ଦେଉଧାନ ପଞ୍ଜନାୟକ ।

NOTICE.

A Head Master on Rs. 25 per men- sem is wanted for the Middle Class English School at Bentkar. None need apply who has not passed the Entrance Examination, Applications with testi- monials should be sent to the Under- signed at Jobra up to 31st Octer. 1879.

SUDDANUND MAHANTY, Secretary English school Bentkar.

Wanted a Sub-Overseer to be posted at Bhadrak on Rs. 25 per month for the Balasore District Road Cess Com- mittee. None need apply who have not the qualifications of a Sub-Overseer of the Public Works Department and some experience in road making.

Applications with testimonials should be sent to the undersigned before the 15th November next.

Balasore } J. P. SNEYD. Road Cess office } Vice Chairman The 7th October } District Road Cess 1879. } Committee Balasore.

ଉତ୍କଳମେଘ ସିଦ୍ଧବାଳା ଦୁଇବୁ ବୁଦ୍ଧାଦର ପରବର୍ତ୍ତରେ ଏହା ଅପାଦ୍ୟତର ଅଛି । ବୁଦ୍ଧବାଳା ପ୍ରଧାନ ଦେଶୀୟ ଓ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳମେଘ-କଠାରେ ଏହା ବଣସୁ ହେଉଅଛି । ବୁଦ୍ଧବାଳା ବୋଷାକଲ ଗାର୍ଡକର ସୁପରକେଶେବକଠାରେ ତାଙ୍କମାସୁର ସହୁତ ଚଳଇଥିବ ମୁଲ୍ୟରେ ବଣସୁ ହେଉଅଛି ପଥା ୪ ଅରଦତ୍ତ ୫ ୨୦୦ ଟଙ୍କା ୮ ଅର ଦୁ ୫୧୧ ୧୧ ଅର ଦୁ ୫୨୦୦ ଚଳମାସ ସଦେଃ ମତ ମୁଲ୍ୟ ପଠାଉବାକୁ ହେବ ।

ମୁଲ୍ୟପାତ୍ରି ।

ଶ୍ରୀ ମହାଦତ୍ତା ପଦକ୍ରମସିଂଦ ଦେଓ ପାଟଣା ଅମେ ୫ ୧୫୯	
ଶ୍ରୀ ରାଜା ବନ୍ଦେ ବରଦ	କଲମ୍ପା ୫୯୫
ଶ୍ରୀ ବସୁଦେବୀ ଗାଉରଦେମନଶ୍ରୀ	ଅମିମ ୫ ୩୮
ବାବୁ ଦତ୍ତେନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର	କଲମ୍ପା ୫ ୨୦

ଉତ୍କଳମେଘ ପଦକ୍ରମସିଂଦ ସହୁତ ବଣସୁ ପଦଦାୟନର ବଣସୁ ପୁଣି ବଣସୁର ସାକ୍ଷୀଦେବକର ମୁହୁତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଭା ୧୦୨

ଭା ୧୦୨ ମାତ୍ରେ ନବମ୍ବର ସପ୍ତ ୧୯୨୧ ମସିହା । ମୁ । ବାଉଁଶ ବ ୧୭ ନ ସପ୍ତ ୧୯୨୧ ସାଲ ଶନିବାର

ପୃ ୪୩ ଖ୍ୟା

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ	ଟ ୫୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ	ଟ ୬୯
ମଫସଲପୂର୍ବର ଡାକମାଗଣ	ଟ ୧୫୩

ବେଶକାରନଦୀ ବାବୁ ସଦାନନ୍ଦ ମହା-
ନ୍ତିଙ୍କର ସ୍ମଦେଶର ହିନ୍ଦସାଧନ ଚେଷ୍ଟା ଦେଖି
ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୀତି ହୋଇଅଛୁ ।
ସ୍ଥାନାନୁରେ ଯେଉଁ ପ୍ରେରଣପତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ
ହେଲ ଚିହ୍ନକୁ ପାଠକମାନେ ଅବଗତ ହେବେ
ସେ ଏନଗରରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅପୁବ୍ୟୋପାୟ ଉପ-
ଧାନକୁ ଟ ୩୨୯ କା ଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ।
କାହାର ପ୍ରାର୍ଥନାମତେ ଏ ଦାନ ହେଉଥିଲେ
ଅମ୍ଭେମାନେ ତେତେ ଅଗ୍ରତସହୁତ ଏଥିର
ଉତ୍ତେଜ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ହିନ୍ଦକର
କାୟର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେଖି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତରେ
ଆସେ ଯାତ ଚିହ୍ନରେ ଯୋଗ ଦେବା ସାମାନ୍ୟ
କଥା ନୁହେଁ ! ଏହାକୁ ଏକା ନିଃସାର୍ଥ ଦାନ
ବୋଲିଯାଏ । ଆଉ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନନସହୁତ
ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ବାବୁ ମହାଶୟ ଅପଣା
ପ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ଇଂରାଜୀମୂଲ ବସାଇ ଚିହ୍ନର
ଅଧିକାଂଶ ବ୍ୟୟରୁ ଅପଣା ଉପରେ ନେଇ
ଅଛନ୍ତି ଓ ସ୍କୁଲର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଶୀଘ୍ର
ସଂଗ୍ରହ କରିବାରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଯତ୍ନବାନ ହୋଇ-
ଅଛନ୍ତି । ଏହିପ୍ରକାର ଉଦାରଭାବର ସ୍ମଦେଶା-
ନୁଷ୍ଠା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଯେତେ ଅଧିକ ହେବ
ଉତ୍କଳର ମୁଖ ତେତେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହେବ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ମହାନଦୀ ଘାଟ ଇଜରଦାରର
ଅଭ୍ୟାସର ଉପଯୁ ଏଥିପ୍ରଦେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ
ଜଣାଇ ଥିଲୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚିହ୍ନର ନାଲିମେଟ-

ହୁର ସାହେବଜୀରେ ନୋଇ ଅଛି । ଗଜମାସ
ଭା ୧୫ ଚିତ୍ର ଦିନ ପଶ୍ଚିମାୟାଣୀ ଗବଜଣ
୧୫ ଶ୍ରେ ଗାତ୍ର ସହୁତ ମହାନଦୀ ଯେପାର ଚିତ୍ର
ଦ୍ୱାରରେ ପଦେଶ ହେଲେ । ମଫିମାନେ ଘାଟ
ରସୁନ କୁଡ଼ା ପ୍ରତିକ୍ରମେ ଏକଅଣା ଓ ପ୍ରତି-
ଗାତ୍ରରେ ଅଠଅଣା ଲେଖାଏ ଅଧିକା ଗୁହୁଲେ
ସେମାନେ ଗାତ୍ରପ୍ରତି ଏକଅଣା ଲେଖାଏ ଯାତ
ଲେ ମାତ୍ର ମାହିମାନେ ଏକକରେ ବନ୍ତୁଛନ୍ତି ନ
ହୋଇ ସେମାନଙ୍କୁ ପାଶ ନ କଲେ । ସେମାନେ
ଉଦ୍ଧୁ ଆରଦନ ପୁରୁପ୍ରହର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘାଟରେ
ପଡ଼ିରହି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଚଳିକଣ କାଠ-
ଆରେ ପାର ହୋଇ ଅସି ମେକହୁର ସାହେ-
ବଙ୍କୁ ଏ କଥା ଜଣାଇଲେ । ସାହେବ ପ୍ରଗତିକ
ସେମାନଙ୍କର ଇଜରଦାର ନେଇ ସେମାନଙ୍କୁ
ଉକ୍ତଶାଳ ପାର କରୁର ଦେଇ ଏଥିର
ରୂପୋକ୍ତ କରିନାକାରଣ ଘାଟ ଇଜରଦାର-
ଠାକୁ ଅଜ୍ଞ ପଠାଇଲେ । ଅମ୍ଭେମାନେ ରୁରଗା
କରୁଁ ଯେ ମେକହୁର ସାହେବ ଏଥିର ଉଦନ୍ତ
କରି ଇଜରଦାରକୁ ବହୁତ ଦଣ୍ଡ ଦେବେ ।
ସଦୃଶ ଏପରି ଅଭ୍ୟାସର ଶୁଣାଯାଏ ଓ ପଥର-
ମାନେ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ପାନ୍ତି । ଇଜରଦାର ପ୍ରତି
ବହୁ କଠିନ ଅଜ୍ଞ ନ ହେଲେ ସେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟକକୁ
ସାବଧାନ ନ ହେବ ଓ ପଥରମାନେ ଏପ୍ରପର
କଷ୍ଟଭୋଗ କରୁଥିବେ ଓ ଅପହୁତ ହେଉଥିବେ ।

କଚେରୀ ବନ୍ଦ କରୁନି ।
ଏ ବିଷୟଟି ଦର୍ଶ ବିଷୟ କରିଅଛି । ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରୁ ଦୁର୍ଗାପୂଜା କଚେରୀ
ବନ୍ଦ କରୁନିର ପ୍ରସ୍ତାବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡରେ ଅଗ୍ରା-
ହ୍ୟ ହେବାର ଅବଗତ ହୋଇ ଅନନସ ହେଇ
ଥିଲୁଁ ଓ ସରକାରୀ କର୍ମଗୁରୁମାନଙ୍କର ଅନନର
ଶୀତା ନ ଥିବ ମାତ୍ର ଏ ଅନନ କେବଳ ଏହି-
ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଲ ଅଗାମୀ ବର୍ଷକୁ କଚେରୀ
ବନ୍ଦ କରୁନି ହେବ । ମହାମାନ୍ୟ ବଡ଼ ଲିଟି-
ସାହେବଙ୍କର ଏପରି ଅଜ୍ଞା ଅମ୍ଭେମାନେ ପାଠ
କରି ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ଅଛୁ । ସେ ଏ ବିଷୟରେ
ଯେଉଁ ପତ୍ର ବିଜ୍ଞାନା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକୁ ଲେଖି
ଅଛନ୍ତି ଚିହ୍ନର ମର୍ମ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରକାର ଅଟଇ ।
ଲିଟିସାହେବ ବୋଲନ୍ତି କଚେରୀବନ୍ଦ ସମ୍ପ-
ର୍କରେ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମାଳ ଓ ବର୍ଣ୍ଣକସମ୍ପଦାୟ ମଧ୍ୟରେ
ମତାମତ ଅନେକଦିନ ଲାଗିଅଛି ଓ ଶେଷେକୁ
ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏକାବେଳକେ ବାରଦିନକଚେରୀ
ବନ୍ଦରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଶେଷ ଯତ୍ନ ହେଉ
ଥିବାର ପୁନଃପୁନ ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତେ
ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ଯେ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ସମୟରେ ଧର୍ମ
ସଂକ୍ରାନ୍ତ କିୟା ନମନ୍ତେ ଶାସ୍ତ୍ରାନୁବର୍ତ୍ତୀ ହିନ୍ଦୁ-
ମାନଙ୍କ ପାଇଁ କେବଳ ଗୁରୁଦିନ କଚେରୀବନ୍ଦ
ଆବଶ୍ୟକ ଓ ଏଥିପ୍ରଦେ ଏ ବିଷୟର ଚର୍ଚ୍ଚ-
ବଚର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ଏହାହିଁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହୋଇ ଥିଲା ।
କଚେରୀବନ୍ଦ କରୁନିରେ ଧର୍ମସଂକ୍ରାନ୍ତ କିୟାରେ
ବହୁ ବାଧା ହେବ ନାହିଁ, କେବଳ ସାମାଜିକ

ଦିଆ, ଘରକୁ ଯିବା ଓ ଅବଧର ଭୋଗ କରିବା ଏହିପରି ବିଷୟର ଅସୁବିଧା ଘଟିବ କିନ୍ତୁ କଷ୍ଟମାନଙ୍କର କିମ୍ପା ପକ୍ଷରେ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗରୁ ଅଧିକ ଆବଶ୍ୟକ ନ ଥିବାର ସନ ୧୮୭୪ ଓ ୭୭ ରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହୋଇ ଥିଲା ଓ ଲାଭଦାୟକ ଅନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କରେ ଏହିପ୍ରକାର ଚଳୁଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ବିଷୟର ବିଚାର କରିବା କମିଟିର ଅଧିକାଂଶ ସଭ୍ୟ ଏହି ମତ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ (୧) ଧର୍ମସଂକ୍ରାନ୍ତି ଦିଆ ନିମନ୍ତେ କେବଳ ଗୃହିତନ ଆବଶ୍ୟକ, (୨) ଚତୁର୍ଥଦିନ ଶୁକ୍ରବାର ପଡ଼ିଲେ ଶନିବାର କଟେଣୀ ନ ଫିଟି ସୋମବାର ଫିଟିବ, (୩) ଖଜଣାଖାନା, ମନ ଅର୍ଡର ଅଫିସ, ଷ୍ଟାମ୍ପ ଅଫିସ୍ ଓ ଟଙ୍କା ଦେବା ନେବର ସବୁ କଟେଣୀମାନ କେବଳ ଗୃହିତନ ବନ ଦେବ ଅନ୍ୟ କଟେଣୀର ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟମାନେ କାର୍ଯ୍ୟର କିଛି ବ୍ୟାପାର ନ ଦେଲେ ଅଧିକସ୍ତ୍ର କର୍ମଗୃହିତମାନଙ୍କୁ ଗୃହିତନରୁ କିଛି ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବାରଦନ କୁଟା ଦେଇ ଯାଇଛି । ଏଥିକୁ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଦେଖି ଅଛନ୍ତି ଯେ ଅଧିକଦିନ କଟେଣୀ ବନ ଦେଲେ ବଣିକସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅସୁବିଧା ଓ କ୍ଷତି ହୁଏ ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଲୋକଙ୍କୁ ଅନେକ କଷ୍ଟ ନ ଦେଲେ ଛାଡ଼ା ନିବାରଣ ହୋଇ ନ ପରେ ଅତ୍ୟଧିକ କଟେଣୀବନ କର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ନ ପରେ । ମାତ୍ର ଲକ୍ଷଣାଦେବ ଏଥିରେ ସମ୍ମତ ନ ହୋଇ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଧର୍ମନିଷ୍ଠାନ ପକ୍ଷରୁ ଗୃହିତନ ଆବଶ୍ୟକ ବାଲା ଅଠଦିନ ଘରକୁ ଯିବା ଅଗ୍ରମ ବା ସାମାଜିକ କି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରୟୋଜନ । କୁଟାଦେବାର ଯେପରି ନିୟମ ଅଛି ଉଦନପାରେ ହାକିମମାନେ ଅମଳକୁ କୁଟାଦେଲେ ଶେଷୋକ୍ତ ଅଭିକାଶ ସିଦ୍ଧ ହେବ । ଏଥିପାଇଁ ଏକାବେଳକେ କଟେଣୀମାନ ବାରଦନ ବନ କରି ବଣିକମାନଙ୍କର କ୍ଷତି କରାଇବା ଉଚିତ ନଦେ ଅତ୍ୟଧିକ ଅଗାମୀ ବର୍ଷରୁ କମିଟିର ଉପକ୍ଷେପ ପ୍ରସ୍ତାବମତେ ଦୁର୍ଗାପୂଜାର କଟେଣୀବନ ତଳବ ।

ଅଗ୍ନେମାନେ ଦେଖି ଯେ ଅଗ୍ନିମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଣୀକଟି ସାଦେବ ଯଥାର୍ଥ କିବେତନା କରି କଟେଣୀବନ କର୍ତ୍ତନର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଅନୁମୋଦନ କରି ନ ଥିଲେ ଓ ଏଥିପାଇଁ ଭାଲର ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛୁ ମାତ୍ର କିନ୍ତୁ ଲକ୍ଷଣାଦେବ ବଡ଼ ଅଭିମତ ଦେଲେ । କେବଳ ଗୋଟିଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର

କ୍ଷତି ନିବାରଣ କରିବାକୁ ଯାଇ ଅଗାମୀ ଲୋକଙ୍କର କ୍ଷତି କଷ୍ଟ ଓ ମନୋବେଦନା କରାଇବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ବଣିକସମ୍ପ୍ରଦାୟ କ୍ଷମତାପକ୍ଷୀୟତାରୁ ସିନା ସେମାନଙ୍କର ପରାଜୟ ହେଲେ ଏହା ବୋଲିଲେ ଦୋଷ ପଡ଼ିବ କି ? ହାକିମମାନେ ଅମଳକୁ ଯେ ଗୃହିତନରୁ ଅଧିକ ବା ବାରଦନ କୁଟା ଦେବାର କମିଟି ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଏହା ପ୍ରାୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ହେବ ନାହିଁ । ବାରଦନ କଟେଣୀବନର ବିଧି ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ କେହି ହାକିମ ସମସ୍ତ ଅମଳକୁ କୁଟା ନ ଦେଇ କର୍ମ କରିବ ଓ ସେ ବିଧି ଉଠିଗଲେ ଯେ ଅଛୁ କୁଟା ଦେବେ ଏହା ସମ୍ଭବକୁ ଅସ୍ମ ନାହିଁ । ନିୟମାନୁସାରେ କୁଟା ଦେବାର ଯେ ଲକ୍ଷଣାଦେବ ଲେଖନ୍ତି ଏଥିକୁ ଅନେକ ହାକିମ କୁଟା ଦେବାକୁ ସୁଖ ପାନ୍ତି ନାହିଁ ଅତ୍ୟଧିକ ଏଣିକି ଅମଳକର ଘରକୁ ଯିବା ପକ୍ଷରେ କଷ୍ଟ ପଡ଼ିଲା କଲିକତାରେ ବଣିକଙ୍କର ଯେପରି ଭାଗ୍ୟ କାରବର ସେପରି ଜଳମାନଙ୍କରେ ନଦେ ଅତ୍ୟଧିକ ଜଳ କଟେଣୀମାନ ବାରଦନ ବନ କଲେ ବଣିକସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ୍ଷତି ହେବ ନାହିଁ ଓ ଅସଂଖ୍ୟ ଅମଳ ଯୁଗ ଯୁଗରୁ ଯେଉଁ ସୁଖ ଲୋକଙ୍କର ଅସୁଅଛନ୍ତି ତହିଁରୁ ବଞ୍ଚିବ ହୁଅନ୍ତେ ନାହିଁ । ବଡ଼ଲକ୍ଷଣାଦେବ ଭଲ ଏ ପକ୍ଷରେ ହେଇ ବିଚାର କରିବୁ ।

କାବୁଲକିତ୍ତୋଦ୍ଧୃତ ।

ଏଥିପ୍ରଦେ ଅଗ୍ନେମାନେ ଲେଖିଥିଲୁ କି ଗତମସ ତା ୧ ରାଜରେ ଜେନରଲ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସର୍ବୋଚ୍ଚରେ କାବୁଲନଗରରେ ପ୍ରବେଶ ଦେବର ଥିଲା । ସମ୍ଭବପ୍ରକାମାନଙ୍କରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଉଲ୍ଲୁ କର୍ମ ମତା ସମାଗେତ ସହକ ସମ୍ପର ହୋଇଥିଲା । ଇଂରାଜ-ସେନା କାବୁଲନଗରରେ ପ୍ରବେଶକର ଶ୍ରମଣୀ ଗୁରୁଭେଦ୍ୟଙ୍କ ଜୟପତାକା ଉଡ଼ାଇଦେଲେ ଏବଂ ତୋପ ସଲମା ଦେଇ ଉଲ୍ଲୁ ନଗରକୁ ଅଧିକାର କଲେ । ଏ ବିଷୟର ଯେଉଁ ଯୋଷା ଶ୍ରୀମତୀ ଚନ୍ଦ୍ରସିଂହାଜୀ ପ୍ରଭୃତି ଦେଲେ ତହିଁରେ ଲେଖାଥିଲା ଯେ କାବୁଲର ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହେବେ ଓ ନଗରବାସିନୀଙ୍କେ ବିଦ୍ରୋହରୁ ରକ୍ଷା କରାଯିବ । କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଅଧିକାରୀ ଯୁକ୍ତକୌଶଳର ପ୍ରୟୋଗ ନିମିତ୍ତ ଉଦ୍ଧାରିବ ଏବଂ ନଗରର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ

୧୦ମାଇଲ ଆନ୍ଧ୍ରାନ୍ତରେ ଶତ୍ରୁ ବ୍ୟବହାର ଏକାବେଳକେ ନିଷେଧ ହେବ । ଏପରି ଯେଉଁମାନେ ରେସିଡେଣ୍ଟଙ୍କ ବିଧିକରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ଥିଲେ ଏବଂ ଇଂରାଜଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଧର ଦଣ୍ଡ ଦେବାର ଚେଷ୍ଟା ଦେବ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ରେସିଡେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦନ କରନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମ୍ଭବପ୍ରକାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ପରିତୋଷିତ ହେଉଥିବ ।

ଦୋଷଣ ପତ୍ର ପଠିବ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ଅମିରଙ୍କ ରାଜୁତି ଜେନରଲ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସହର ମୁକ୍ତମକୁ ଆମତ ଦେଲେ ଏବଂ ଅମିର ଇଂରାଜ ସେନାଙ୍କ ନିକରଂନରେ ରହିଲେ । ତହିଁପରେ ତାଙ୍କର କେତେକଜଣ ସରଦାର ଓ ମନ୍ତ୍ରିମାନେ ଥିବ ହୋଇ ବଳପ୍ରାୟ ରାଜାଗଲେ ଅମିର ନିକରଂନରେ ରହିବାରୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାପୂର୍ବକ ଅପଣା ପଦ ଛାଡ଼ା କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁସଂକ୍ରାନ୍ତେ କାବୁଲର ସ.ସନ ଶେଷରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଉଅଛି । କାବୁଲ ଅଧିକାର କରିବା କାର୍ଯ୍ୟର କନୋବସ୍ତ୍ର ଯେତେବେଳେ ହେଉଥିଲା ତେବେବେଳେ ବାଲୁସ୍ତାସାର ଦୁର୍ଗର ପ୍ରଥମେ ଗୋଟିଏ ସାନ ଓ ପରେ ଅଉ ଦୁଇଏକ ବାଲୁସ୍ତାସାନା ଉଚ୍ଚ ଶକ୍ତ କରି କୁଳ ଉଠିଲା । ପରେ ଅଗ୍ନି ପ୍ରବେଶ ବଳା ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ । ଲେକେ ଦୋର ଏ ଦୁର୍ଗଟିନା ଦେଖି ତମକ ଉଠିଲେ ଓ କେତେକେକ ତହିଁରେ ମର ପଡ଼ିଲେ । ଦୁର୍ଗଟି ଭାଙ୍ଗି ଆସାଇ ପାଇ ଅଛି ଏବଂ ଅନେକ ଯୁଦ୍ଧର ଉପକରଣ ତହିଁରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି ।

କାବୁଲ ନଗର ଏହିପରି ଅଧିକାର ହୋଇ ଥିଲେହେଁ ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ ହୋଇ ନାହିଁ କାରଣ ଦିଲ୍ଲିଆଲ ପ୍ରକୃତ ତାତ୍ତ୍ୱ ଲୋକଙ୍କ ସହକ ଯେବେବେଳେ ଯୁଦ୍ଧ ଦେବାର ବନ ନାହିଁ ।

ସାମ୍ବାଦିକସଂବାଦ ।

ଏ ଦିନର ଦୁର୍ଗେଶ୍ୱର ପଦ ପଦ ଉଦ୍ଧାରପଦେ ଉଦ୍ଧାରପଦେ । ଦୁର୍ଗେଶ୍ୱର ପଦପଦରୁ ଦେବମାନେ ଦେବମାନେ ଓ ଯାତ୍ରା ଦେବମାନେ ଉଦ୍ଧାର ପ୍ରଦାନ ପାଇଲେ । ଦେବନ କେତେକ ଶ୍ରୀମତେ ପଦପଦେ କି ଦୁର୍ଗେଶ୍ୱର । ପଦପଦ ଅପଣା ବନ ଦେବା ଯାଏ ।

ବରଦତା ବରଦତାରେ କେବେ ବରଦି ଅଧିକରେ ସୁଦେବ ବରଦ । ବରଦି ଅଧିକ ପଦପଦମାନେ ପରେ ପ୍ରବେଶ ଦେବଦେବାର ସେମାନେ ମଧ୍ୟଦେବଦେବ ଦେବଦେବାର ଶ୍ରୀମତେ ମସକ ଓ ଅଧିକ ସଦ୍‌ବା ପଦପଦେ